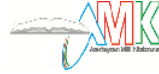

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

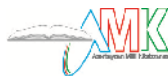
Azərbaycan
Milli Kitabxanası

AZƏRBAYCAN XALÇASI

BAKİ - 2012

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Azərbaycan
Milli Kitabxanası

AZƏRBAYCAN XALÇASI

B BL OQRAF YA

BAKI - 2012

T r t i b ç i - m ü l l i f :

K r i m T a h i r o v ,
f l s f d o k t o r u ,
m k d a r m d n i y y t i ç i s i

R e d a k t o r :

G ü l b n i z S f r l i y e v a

A z r b a y c a n x a l ç a s ı : bibliografiya / t r t i b ç i - m ü l l i f
K.Tahirov; red. G.S f r l i y e v a ; M.F.Axundov ad. Az r b a y c a n
Milli Kitabxanası.- Bakı, 2012.- 469 s.

Göst rici haqqında

z r b y c n d ü n y n ın n q d i m x l ç ç ılı q m r k z i d i r .

T s d ü f i d y i l k i , l p u z q k ç m i l r d n z r b y c n x l ç l r ı t k e v l h d i c i b i r y l r q q l m m ı , y n i z m n d r t r f l i t d q i q d i l i b ö y r n i l m i d i r . z r b y c n x l ç l r ı q q ı n d i l k m l u m t l r r m ız d n v v l V s r d y m i q - d i m y u n n l i m i K s n f n t u n s r l r i n d r s t g l i n i r . S o n r a l a r x l ç l r ı m ız h q q ı n d q i y m t l i m l u m t l r ı r t s r l r d A z r - b a y c a n d a l m u r b v r n t r i x ç i l r i , d s n r i s v r p s y t ç i l r i v r i r l r .

X I X s r i n s n l r ı n d l m n i y d , v s t r i y d , F r n s d , n g i l t r d v b q ö l k l r d r q i n c s n t i n h s r l u n m u k i t b v l b m l r d z r b y c n x l ç l r ı n ın b d i i v t x n i k i x ü s u s i y y t l r i q q ı n d t r f l ı m l u m t l r v e r i l m i d i r . z r b y c a n x l ç s n t i n i n t d q i q i t r i x i b ö y ü k b i r d ö v r ü t d i r .

U l u ö n d r H e y d r l i y e v i n x s i t b b ü s ü i l 1 9 8 3 - c ü i l d B a k ı d a r q X a l ç a S n t i ü z r I B e y n l x a l q S i m p o z i u m k e ç i r i l d i . B u n u n l a q d a r M . F . x u n d v d ın K i t b x n y a A z r b a y c a n K P M K - n ın t a p ı r ı ı i l b i b l i o q r a f i k g ö s t r i c i t r t i b e t m k h v a l o l u n d u . Ç o x q ı s a b i r m ü d d t d “ A z r b a y c a n x a l ç a s n t i ” d l ı l m i - b i b l i q r f i k g ö s t r i c i t r t i b e d i l d i . B i b l i q r f i y d m t r i l l r 1 7 7 6 - c ı i l d n 1 9 8 3 - c ü i l q d r l n d ö v r ü t d i r d i . G ö s t r i c i y A z r b a y c a n , r u s v b z i x a r i c i d i l l r d o l a n m a t e r i a l l a r d a x i l e d i l m i d i . A n c a q q e y d e t m k l a z ı m d ır k i , o z a m a n v a x t a z l ı ı s b b i n d n b i r ç o x m a t e r i a l l a r v s a i t d ö z k s i n i t a p m a m ı d ı .

M . F . x u n d v d ın z r b y c n M i l l i K i t b x n s ı 2 0 1 1 - c i i l d h m i n b i b l i o q r a f i y a n ı y e n i d n i l y r k , b u g ü n k i m i A z r b a y c a n d a v x a r i c i ö l k l r d x a l ç a ç ılı a a i d n r e d i l n m a t e r i a l l a r ı t o p l a m ı v “ A z r b a y c a n x a l ç a s ı ” a d l ı y e n i b i b l i o q r a f i k g ö s t r i c i n r e t m i d i r . B u g ö s t r i c i d A z r b a y c a n x a l ç a s n t i n a i d k i t a b l a r , k i t a b l a r d a ç a p o l u n a n m q a l l r , q z e t

v jurnal materialları toplanmış, oxucuların və müxtəssislərin istidiki rəylərini əsaslandıraraq bilmələri üçün vəsait bir çox yarım bölmələrə ayrılmışdır:

Görkəmli xəsiyyətlər Azərbaycan xalqları haqqında;

Qərar və sərəncamlar;

Kitablar;

Kitablarda və dövri mətbuatda çap olunmuş materiallar;

Bakıda keçirilmiş I Xalça Sənəti üzrə I Beynəlxalq

Simpozium;

Azərbaycan xalça sənəti üzrə II Beynəlxalq Simpozium;

Dissertasiya və avtoferatlar;

Azərbaycan xalçaçılıq məktəbləri;

Azərbaycanda süjetli xalçalar;

L.K. Rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiqəti

Sənəti Dövlət Muzeyi;

Azərbaycanın görkəmli xalça ustaları.

Vəsaitdə zərbiyyətinin bir çox görkəmli xalçaçı alim və tədqiqatçılarının sərəlləri, onlar haqqında materiallar ayrıca bəliq altında toplanmışdır. Göstəricidən dəbiyyət xərnləji ardıcılıqla lifba sırası ilə düzülmüş, dövlətin xalçaçılıqda irəq rər və sərəncamları öz əksini tapmışdır.

xucul rətəqdimlənin bu bibliografiyə göstərici çəxləzimli və vətəndəzirlənmiş qiymətli vəsaitdir.

Vəsait xalçaçılıq məktəblərinin müxtəssisləri, yəni zəmində bu sahədə məşğul olan oxucular üçün nəzərdə tutulub.

Bibliografiya haqqında rəylər və təkliflərini Milli Kitabxanaya göndərən müxtəssislər və oxuculara vəvələdə öz minnətdarlığını bildiririk.

Ünvan: AZ-1000, Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi, 29

E-mail: contact@anl.az

AZ RBAYCAN XALÇASI

Hər xalqın mədəniyyət tarixində əl sənət sahəsi vardır ki, orada onun zəngin mədəni və əxlaqi xarakterini, intellekti, dünyagörüşü, estetikası və həyat fəlsəfəsinə xas olan köklü xüsusiyyətləri öz təcrübəsini tapmışdır. Azərbaycan xalqı üçün belə sənət növü xalçaçılıqdır. Mübalişiz demək olar ki, min illər boyu Azərbaycan kinçiləri və maldarları, - hər vəkəndə sakinləri xalı-xalça üstündə doğulmuş, ya amı və dünyadan köçmüşlər. Xalça məmulatları isə onların mədəniyyətinin dəyişməz atributu olmuşdur. Bu da təsadüfi deyildir. Toxuculuq və xalçaçılıq bir çox xalqlara məlumdur. Öz təbii təyinatına uyğun olaraq o, lap qədim zamanlardan harmoniyanın, ritmin və zəngin estetikasını özündə təcrübə etirdi. Ancaq müəyyən cəhətlərlə, iqtisadi və sosial şəraitin bir növ sintezi zəruri idi ki, xalçaçılıqda məhz bədii bəllənmiş üstünlük qazansın və o, estetik dəyərlərlə bəllənmiş, milli xarakterin mahiyyətini hərtərəfli əks etdirən həqiqi sənət çevrilsin.

Xoşbəxtlikdən Azərbaycan bütün bu təbii və sənət birləşmələrini bir diyardır: burada nisbətən kiçik razid möhtəməllər, alp çəmənlikləri, ucsuz-bucaqsız meşə massivləri, çöllər, dərələr və Xəzrin xəfif nisf üzvi kild qaynayıb-qarıaraq, rəngarəng və orijinal landaflar, cürbəcür flora və fauna ilə zəngin təbii iqlim palitrası vardır. Xalqın bədii təfəkkürü belə unikal mühitdə formalaşmış, bunun sayəsində xalçaçılıq dekorativ-təbii sənətin digər növlərindən ayrılıq, Azərbaycan halisinin yaradıcılıq fəaliyyətinin mühüm bir sahəsinə çevrilmişdir.

Azərbaycan xalçası: əsas tarixi mərhələlər

Azərbaycan xalçasında çoxsəliklərin sabitliyi və həyat gerçəkliklərinin müxtəlifliyi üzvi surətdə birləşir. Xalça-

çılıq mahiyyət humanist və m i t d istifadə sin gör çox-funksiyalı s n tdir. Xalça insan üçün rahatlıq, s liq yaradır, m nzi h r r t g tirir, interyeri canlandırır, estetik c h t d n zövq ox ayır. Xalçanın v xalı m mulatlarının (çuvalların, m fr l rin, xurcunların v s.) portativliyi s yyar h yat t rzi raitind onları v zedilm z edir.

Az rbycan xalçalarının forma, toxunma texnikası, süjet, ornament, r ng v kompozisiya r ngar ngliyi onların t dqiği üçün geni meydan açır. Xalça Az rbycan xalqının d biyyatı, memarlı ı, b dii miniatür v dekorativ-t tbiqi s n tinin dig r növl ri il çoxlu tell rl b a lıdır. Az rbycan xalçalarının t dqiği geni m x z ünəslıq bazasına saslanır. Buraya h m eneolit dövründ n b a layaraq arxeoloji abid l r, h m antik v orta srl rin mü llif v s yyahlarının m lumatları, h m epiqrafik abid l r, xalq folkloru v klassik d biyyat nümun l ri, miniatürl r, Avropa r ssamlarının s rl ri; tarixi s n dl r, m murların hesabatlrı, Avropa, Rusiya, Amerika v n sası, Az rbycan aliml rinin elmi-t dqiğat i l ri daxildir.

Eneolit dövrünün primitiv toxuculuq d zğahlarının qalıqları, daha sonrakı abid l rd is xalça d zğahlarının özünün qalıqlarının mövcudlu u güman edilir. Buradakı boyaq madd l rinin çox q dim vaxtlardan mövcudlu unu, parçaları boyamaq ad ti haqqında Herodotun m lumatları t sdiq edir. T dqiğatçıl arın fikrinc xalçalar h l bizim eradan vv l tunc dövründ - II minillikd mövcud olub. Bel ki, Maku h rind bitki ornamentli xalça-çulla örtülmü gil at heyk lciyi tapılıb. Yunan tarixçisi Ksenofont (bizim eramızdan vv l V sr) bildirir ki, farslar xalçalardan istifadə etm yi mediyalılarından öyr nmi l r. VII sr Alban tarixçisi Moisey Kalankatuyski Albaniyada xalça istehsalı v zad ganların m i tind bunlardan istifadə edilm - si bar d m lumat verir. Tarixçi Sebos Bizans hökmdarı Herakliusun 628-ci ild Naxçivanda ld etdiyi q nim t d n danark n qızıl v gümü saplarla naxı vurulmu çoxlu xalçalardan söz açır.

Orta srl r r q mü llifl rinin yazılarında da Az rbaycan xalçaçılı ı haqqında z nğın m lumatlar vardır. VII sr Çin s y-yahı Syuan Tszyan Az rbaycanı xalça istehsalının iri m rk zi adlandırmı dır. Bunu arxeoloji m lumatlar da sübut edir. VII sr ma aralarında toxuculuq d zğahının, yun ipl rin qalıqları, xalçaçılıqda istifad olunan m k al t l ri, keç , çürümü xalı v palaz parçaları tapılmı dır.

ah n ah I Xosrova (531-579 cu ill r) m xsus “Xosrovun baharı” adlı xalçanı r q xalçalarının, dem k olar ki, bütün t d-qıqatçıları t svir etmi l r ki, h min süjet sonrakı srl rd inki af etdirilmi v “Dörd f sil” adlanan çoxsaylı T briz xalçalarında öz inki afını tapmı dır. Orta sr m nb l rind çox vaxt Az rbaycan xalçalarının xüsusiyy t l rind n v tipl rind n b hs edilir. Misal üçün, X sr aid “Hüdüd- l-al m” adlı anonim m nb qeyd edir ki, Az rbaycanın M r nd, G nc , mkir h rl rind yüks k keyfiyy tli yun m mulatlar istehsal edirdil r. Naxçıvanda, Xoyda, Mu anda, S lmasda v rd bild toxunan xalça v palazlar is böyük öhr t qazanmı dır. IX-X sr r b tarixçisi T b ri d yüks k keyfiyy tli Az rbaycan xalçaları bar d m lumat vermi dir. X sr r b s yyahı l-M sudi d bunu qeyd ed r k yazır ki, M r ndd , T brizd , rd bild “M xfur” adlı xalçalar istehsal edilir. X sr r b mü llifi l-Müq dd si göz l Qaraba xalçaları, xüsus n “ ... misli-b rab ri olmayan” B rd xalçaları haqqında m lumat vermi dir. r b mü llifi l- st hri (X .). B rd d n Hindistana ixrac edil n qızılı boyaq madd si (boyaqotu-marena) bar d l-Müq dd si, Gövh l (X .) kimi dig r mü llifl r is al-qırmızı boya alınan v h tta Avropaya ixrac edil n “qırmız” adlı xüsusi qurdlar bar d m lumat verirl r.

Xalça m mulatlarından götürülmü ornamente l r epiq-rafik abid l rd , xüsus n q bir da larında tez-tez t sadüf edilir. Bunların b zil rind h tta xalçaçılıqda istifad olunan toxuculuq d zğahlarının, al t l rinin t svirin d rast g linir. Bunlar

Laçın rayonundan, Sisyan rayonunun Urud k ndind n v Ab-
eron rayonundan m lumdur. Az rbaycan Xalçası v Xalq
T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind XV-XVI srl r aid bir neç
bel q birda ı saxlanılır.

Xalçalar haqqında m lumata xalq folklorunda, dastanlar-
da, o cüml d n XI srin m hur “Kitabi-D d -Qorqud” dasta-
nında ip k xalçaların, böyük ölçülü xalçaların, xalılarının v i. a.
adlarına tez-tez rast g lm k olur. XII sr klassik Az rbaycan
d biyyatında xalçalarımız haqqında çoxlu d y rli m lumat
tapmaq olar: Q tran T brizi, Nizami v Xaqaninin s rl rind
xalçalar v el c d qiym tli saplardan istifad etm kl to-
xunmu ip k xalçalar xatırlanır. Nizami v Xaqaninin (XII sr)
s rl rind d xalçalarla ba lı terminl r tez-tez rast g linir.
Misal üçün, Nizaminin “Xosrov v irin”, “sg ndarnam ”
poemalarında “h sir”, “kilim”, “g b ” kimi xalça m mulatları-
nın adları, “ ri ”, “ar ac”, “c hr ” terminl ri verilir.

“sg nd rnam ” poemasında “k ndir”, “çuval”, “çul”,
“xalı” terminl rin rast g linir. Nizami bir yerd h tta “x tay
çullar” haqqında b hs edir ki, bu da h l o zamanlar “x tai”
xalça kompozisiyasının mövcud oldu una sübutdur. “Yeddi
göz l” poemasında “palaz”, “f r ” adlarına rast g linir. Bu cür
terminl r , misal üçün, “ilm ”, “iplik”, “f r ”, “çuval” v s.
Xaqani irvaninin s rl rind d tez-tez t sadüf edilir.

Ümumiyy tl , XI-XII srl r Az rbaycan xalqının tarixin-
d xüsusi yer tutur. Bu, Az rbaycan iqtisadiyyatının v m d -
niyy tinin çiç kl nm dövrü, “Az rbaycan ntibahı” dövrü
olmu dur.

Orta sr Avropa s yyahlarının yazılarında da Az rbaycan
xalçaları haqqında maraqlı m lumatlar vardır. T brizd istehsal
olunan unikal parçalar haqqında XIII srd Marko Polo x b r
verir. Genuya tacirl ri h min parçaları Avropaya aparırdılar.
D rb nd, amaxı, Naxçıvan v dig r h rl rd olmu fransız
Rubruk qeyd etmi di ki, burada çox yax ı xalçalar istehsal
edirl r. Az rbaycan A qoyunlular dövl tinin (XV .) hökmdarı

Uzun H s nin sarayında olan göz l xalçalar bar d venesiyalı Ambrozio Kontarini x b r verir. S f vi hökmdarı I ah Abbasın sarayında olmu alman imperatoru II Rudolfun elçisi Tektander T brizi t svir ed rk n bildirmi dir ki, burada çoxlu m s-cid var v bunların dö m l rin göz l xalçalar salınmıdır. I ah Abbasın sarayındakı q bulda söhb t snasında o yen bu xalçalardan b hs etmi dir. Lakin orta sr Az rbycan c miyy -tind t kc yüks k t b q l rin h yatı xalçalar hat sind keçmirdi. Bel ki, XVI srd irvanda olmu ingilisl r -Bannister v Duket yazırlar ki, yerli sakinl rin evl rind xalça v mis m mulatı istisna olmaqla ev yaları azdır. “Onlar yerd , xalça üstünd , d rzil r kimi barda qurub otururlar. n sad adamlar arasında da el biri tapılmaz ki, yax ı ya pis xalçası olmasın; onların evl rin , yaxud da oturduqları otaqlara ba dan-ba a xalçalar dö nib”. Deyil nl r sübut edir ki, orta srl rd Az rbycan halisinin bütün t b q l ri xalçalardan v xalça m mulatından geni istifad etmi l r.

XVI srd Volqa-X z r yolu il Az rbycana, o cüml - d n, irvana ingilis tacirl ri - ngilt r nin “Moskva irk ti”nin agentl ri g lib çıxmı dılar. ngilisl r A.Cenkinson, R.Çini, A.Edvardes, T.Bannister, Y.Duket XVI sr Az rbycan haqqında d y rli m lumat qoyub getmi l r. Misal üçün, A.Cenkinson irvan b yl rb yi (hökmdarı) Abdulla xanın q bulunu t svir ed r k bildirir ki, “ ... onun çadırının bütün dö m si bahalı göz l xalçalarla örtülmü dü, onlar özl ri is qızıl v gümü saplarla naxı lanmı kvadrat killi xalçalar üstünd oturmu - dular, yanlarında da h min xalçalara uy un iki d d qiym tli yastıq var idi. “Xalçalar haqqında d y rli m lumatlara XVII-XVIII sr s yyahlarının yazılarında da rast g linir. Bel ki, D r- b ndd n Bakıya, sonra is amaxıya g lmi alman A.Oleariy qeyd edir ki, k ndlil rin evl ri çox s liq lidir v dö m l ri xalılarla örtülüdür. 1715-1718-ci ill rd Rusiyada i l y rk n D rb ndd , Bakıda, amaxıda v T brizd olmu otlandiyalı h kim Beld d ox ar m lumatlara t sadüf edilir. irvan sakin-

İrini m i t i n i t s v i r e d r k n o g ö s t r m i d i r k i, o r a d a d ö - m l r x a l ç a v h s i r l r l ö r t ü l ü r. O, h m ç i n i n T b r i z d p a r ç a v x a l ç a t i c a r t i n i n g e n i v ü s t a d ı n ı b i l d i r m i d i r. X I X s r d d A z r b a y c a n d a o l m u s y y a h l a r ı n, m m u r l a r ı n, m ü t x s s i s - e t n o q r a f l a r ı n v d i g r t d i q a t ç ı l a r ı n, d e m k o l a r k i, h a m ı s ı n d a h a l i n i n b ü t ü n t b q l r i t r f i n d n i l d i l n ç o x l u m i q d a r d a g ö z l x a l ç a l a r b a r d m l u m a t a r a s t g l i n i r. Y a z ı l ı m n b l r i n t h l i l i b e l b i r q n a t g l m y i m k a n v e r i r k i, b ü t ü n o r t a s r l r d ö v r ü r z i n d v s o n r a k ı d ö v r d d A z r b a y c a n x a l ç a l a r ı i x r a c a t o b y e k t i o l m u d u r. A z r b a y c a n x a l ç a l a r ı b a q a ö l k l r , h m d t k e r q i n y a x ı n ö l k l r i n d e y i l, A v r o p a y a d a a p a r ı l ı r, t e z l i k l o r a d a a v r o p a l ı l a r ı n m i t i n d a x i l o l u r d u.

A r t ı q X I V s r d A z r b a y c a n x a l ç a l a r ı k ü t l v i k i l d A v r o p a y a g e d i b ç ı x m a a b a l a d ı. B u d a t s a d ü f i d e y i l d i, X I I I s r d m o n q o l i s t i l a s ı n d a n s o n r a A z r b a y c a n i q t i s a d i y y a t ı v m d n i y y t i o z a m a n l a r d i r ç l i r v A v r o p a i l s ı x t i c a r t l a q l r i y a r a d ı l ı r d ı. H m i n d ö v r d A v r o p a n ı n r q l t i c a r t i n b ü t ü n l ü k l n z a r t e d n V e n e s i y a v G e n u y a t a c i r l r i A z r b a y c a n b a z a r ı n a ç o x t e z y i l n m i d i l r.

X V - X V I s r l r d a v r o p a l ı l a r ı n m i t i n n ü f u z e d n A z r b a y c a n x a l ç a l a r ı b i r ç o x A v r o p a r s s a m l a r ı n ı n t a b l o l a r ı n d a k s o l u n m u d u r. M i s a l ü ç ü n, Q a r a b a ı n “ M u a n ” x a l ç a s ı n ı H a n s M e m l i n q ı n (X V .) “ M r y m k ö r p s i i l ” v “ B i r g n c i n p o r t r e t i ” t a b l o l a r ı n d a g ö r ü r ü k. A z r b a y c a n x a l ç a s ı v e n e s i y a l ı r s s a m K a r l o K r i v e l l o n u n (X V .) “ M ü j d ” t a b l o s u n d a v d i g r i t a l y a n r s s a m ı A n t o n e l l o d e M e s s i n a n ı n (X V s r) “ M ü q d d s S e b a s t y a n ” t a b l o s u n d a k s e t d i r i l i b. A z r b a y c a n x a l ç a l a r ı n ı n t s v i r i n r s s a m D o m e n i k o d e B a r t o l o n u n S i y e n a h r i n d S a n t a - M a r i y a k i l s i n d k i (“ F i n d l i n q ı n t o y u ”) f r e s k a s ı n d a, D o m e n i k o M o r o n e n i n “ M ü q d d s F o m a n ı n d o u l m a s ı ” r s m i n d , F r a n s a d a k ı “ G r g d a n l a x a n ı m ” (X V .) p a l e r a s ı n d a (t a p i s s e t r i e), A v r o p a v r u s r s s a m l a r ı n ı n b i r ç o x d i g r s r l r i n d d t s a d ü f e d i l i r.

A z r b a y c a n x a l ç a s ı n ı n m ü h ü m i x r a c m a l ı n a ç e v r i l m s i,

Übüh siz ki, xalçaçılığın inkişafına əlavətə kan vermədi; həmişə bu zaman ixrac üçün nəzərdə tutulan xalçaların keyfiyyətində bəzi tərtibatına xüsusi diqqət yetirilirdi. Azərbaycan xalçalarının Avropaya kütləvi şəkildə ixrac edilməsi mədəniyyət Avropa intibahının bəsləndiyi, Avropada antik mədəniyyət və incəsənət, ümumən qədim bəzən mədəniyyət və incəsənətin maraqlı yaranması ilə eyni vaxta düşürdü. Buna görə Avropalılar ornamentasiyası qədim bəzən nənələri bəsləyən xalçalara xüsusi maraqla baxırdılar.

Azərbaycan xalçalarının yüksək populyarlığı, übüh siz, onların estetikası, güclü emosional təsir doğurmaq qabiliyyəti ilə bəslənirdi. Bu, Stambuldakı “Türk və İslam Sənəti” muzeyində saxlanan XIII əsrdə Azərbaycan xalçalarında müşahidə edilir.

Azərbaycan xalçasının yüksək estetikası inkişat keçən Avropa rəsamları tərtibində, onlardan əvvəl Azərbaycanın miniatürçülər rəsamları tərtibində qiymətləndirilmədi və Azərbaycan xalçalarının təsvirləri XIII-XIV əsrlərə aid Tbriz miniatür rəsmlərində rast gəlinir. Miniatür rəsmlərlə o cümlədən də maraqlıdır ki, burada dəqiq tarix göstərilir və bu da həmişə miniatür rəsmlərdə təsvir edilən, XIII-XIV əsrlərdə mövcud olmuş və zamanımızda saxlanmamış xalçaları təhlil etməyə imkan verir. Bu miniatür rəsmlər xalça ornamentinin, kompozisiya üslubunun inkişafını göstərir, Azərbaycan xalçaçılığının tərtibində varisliyi nümayiş etdirir. Buradan görünür ki, miniatür rəsmlərdə saxlanılmamış ornamentlər, kompozisiya prinsipləri, rəng həlli bu gündə İrvan, Qarabağ, Quba və Tbriz xalçalarının bir çoxunun tərtibində saxlanılır. Miniatür rəsmlərlə eyni zamanda göstərir ki, xalçaçılığının tərtibində artıq o dövrdə qədim nənələri qoruyub saxlamaqla yanaşı, İslam mədəniyyətinin formalaşması və inkişafı ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan incəsənətində meydana çıxan bütün yeni tərtiblər də saxlanılırdı. gər Avropalılar Azərbaycan xalçalarının qədim, İslamda rəsmi ornament motivləri daha çox maraqlandırır və nəticədə Avropa rəsamlarının tablolarına məhz o cür ornamentli xalçalar

dü ürdüs , miniatür r ssamlı ı çox zaman yeni ornamental motivl r malik xalçaları ks etdirir. Bu, yeni v n n vi sasarların ah ngdar kild uzla dırıldı ı Az rbaycan xalçasının daim inki afda oldu unu göst rir.

XIII-XIV srl rin miniatür r ssamlı ı Az rbaycan inc s n tin türk-uy urlar t r find n g tirilmi jdaha, bulud t svirl ri, Çin-uy ur mifologiyasının fantastik obrazları kimi Uzaq r q inc s n ti elementl rini d ks etdirir. H min elementl rin bir çoxu sonralar Az rbaycan inc s n tin , o cüml d n d xalçaçılı a daxil olur v yerli n n l r ruhunda yaradıcılıqla yenid n i l nilir.

Az rbaycan xalçaçılı mın v bütünlükd dekorativ t tbiqi inc s n tinin klassik v ya “qızıl dövrü” XV-XVI srl r hesab olunur. Xalçaçılıq s n tin çox böyük t sir göst rmi T briz miniatür r ssamlı ı h min dövrd n yüks k çiç kl n m m rh l sin çatır.

T brizd o zamanlar üçün çox böyük saray emalatxanaları f aliyy t göst rirdi; burada xalça ustaları il sıx laq li kild pe kar miniatürçü r ssamlar da çalı ır, mür kk b kompozisiyalı xalçalar üçün eskizl r hazırlayırdılar. Bu bir daha t sdiq edir ki, Az rbaycanda m i t d , yüks k s n t d bütün dövrl rd daim xalça il ba lı olmu dur. T sadüfi deyil ki, h min dövr xalça s n tinin biz g lib çatmı üç min nümun sinin azı 200-ü edevr hesab olunur. Bu, yalnız dövl tin i tirakı il , yüks k pe karlıq s viyy sin malik geni istehsal raitind mümkün ola bil rdi. XVI srd Az rbaycan S f vil r dövl tinin hökmdarları xalça ixracının x zin üçün mühüm g lir m nb yi oldu unu d rhal qiym tl ndirdil r. hali vergil ri yüks k b dii s viyy li xalçalarla öd m y ba ladı, dünyada n z ngin monarx sayılan v deyildiyin gör özü xalça toxuma ı xo layan I ah Abbas is (XVI srin sonları - XVII srin v- v ll ri) mr etmi di ki, bir çox m rk zl rd t sdiq olunmu eskizl r v kompozisiyalar üzr xalçalar toxunan dövl t xalça emalatxanaları yaradılınsın.

yal t m rk zl rind bu cür yüks k keyfiyy tli xalçalar istehsalını yalnız ciddi n zar t raitind t min etm k olardı. H min dövrd Az rbaycan xalçaçılı nda m hsulun mt lilik d r c si daim yüks lirdi. Sifari l (bazar üçün) i l y n emalatxanalarda d b v bazar t l bl rin uy un xalçalar toxunur, xsi istifad v yaxud yerli regional bazar üçün m mulat istehsal ed n, m rk zi ticar t magistrallarından ucqarlarda yerl - n xalçaçılıq m sk nl rind is dekor, r ngseçm v i.a. n - n vi elementl r saxlanılırdı.

ran dövl tinin parçalanması n tic sind Az rbaycanda müst qıl xanlıqların yarandı ı dövrd - XVIII srd d xalçaçılıq m rk zl ri slind d yi m z qalır. Yerli hökmdarlar – xanlar bütün xarici ticar ti, o cüml d n xarici bazarda xalı-xalça ticar tini d tezlikl inhisara alırlar. XX srin vv ll rind diyarın qocaman xalçaçılarından m lumat toplamı olan M.D. sayevin qeyd etdiyi kimi, Qaraba xanları öz iqam tğahlarında n yax ı nümun l r sasında xalça istehsalını t kil etm y c hd göst rirdil r. Bu m qs dl çox vaxt dig r xanlıqlardan, h tta randan (C nubi Az rbaycandan) müt x ssi sl r – ustalar g tirilirdi v onlar yerli xalçaçılara h min kompozisiya v xalça süjetl rini öyr dirdil r.

Az rbaycanın bir çox yerl rind XIX srin vv ll rind d yerli ustaların “xançe ni” adlandırdıqları xalça r sml ri v eskizl ri saxlanılırdı. übh siz ki, bazar üçün xalça istehsalı XIX srd d mövcud olmu v çox geni yayılmış dı, bunu manufaktura tipli xalça emalatxanalarının, karxanaların f aliy y ti t sdiq edir. Misal üçün, Moskva h rind ki Dövl t Tarix muzeyind Bakı yaxınlı ndakı Xil k ndind toxunmu xalça vardır, onun üz rind toxundu u yer v tarix göst rilir – “1801. Karxane Xil ”.

XIX srin ortalarından etibar n Az rbaycan xalçaları daim müxt lif beyn lخالق s rgil rd nümayi etdirilir. Onlar ilk d f 1852-ci ild Moskvada Ümumrusiya k nd t s rrufatı v k nd s navesi s rgisind , sonra is 1872-ci ild Moskvada

politexnik s rgid nümayi etdirilmi dir. 1882-ci ild Moskva-
da Ümumrusiya s naye v inc s n t s rgisind , 1889-cu ild
Tiflisd Qafqaz K nd T s rrüfatı v S naye M mulatları s r-
gisind Az rbaycan xalçaları böyük müv ff qiyy t qazanmı -
dı. Çar Rusiyasında Az rbaycan xalçaları sonuncu d f 1912-
1913-cü ill rd Peterburqda keçiril n ikinci Ümumrusiya kus-
tar s rgisind nümayi etdirilmi di.

XIX srin sonları - XX srin vv ll rind Avropada
Az rbaycan xalçalarının nümayi etdirildiği beyn l xalq s rgi-
l rd n 1872-ci ild taliyada, 1911- ci ild Berlind v 1913-cü
ild Londonda keçirilmi s rgil ri qeyd etm k olar.

rq, o cüml d n Az rbaycan xalçalarına artan maraq
bunların ciddi elmi t dqiqi v sisteml dirilm si z rur tini
rtl ndirdi. Bu m s l d birincilik Q rbi Avropa aliml rin
m xsusdur. İlk n bi t dqiqatçıların xidm ti o idi ki, Az r-
baycan xalçalarına ümumi mara ı m hz, onlar oyatmı , ecaz-
kar xalça al mini, onun estetikasını v mür kk b f ls f sini
Avropaya m hz onlar açıb göst rmi l r.

Xarici t dqiqatçılarının daha bir ksiz xidm ti ondan iba-
r tdir ki, Az rbaycanın sas xalçaçılıq zonalarını (T briz, r-
d bil, G nc , Qazax, Quba, irvan, Bakı) birinci olaraq onlar
f rql ndirmi v bu bölgü Az rbaycan xalçaları növl rinin t s-
nifatının sasını t kil etmi dir.

Bir çox Q rbi Avropa xalçaçıları XIII srd n indiy d k
Az rbaycan xalçaçılıq s n tinin d y rli nümün l rini xsi
kolleksiyalarda a kara çıxarıb geni ictimaiyy tin diqq tin
çatdırmı lar.

Xarici aliml rin s rl ri arasında A.Rieqlin, R.Neuqeba-
uer v A.Orendlin R.Neyqebauer v S.Trolun, A.Dileyin,
V.Bodenin, A.Poupun, F.Kelli v M.Centlesin, Q.Lyuisin,
K.Erdmanın t dqiqatlarını qeyd etm k olar.

Adları ç kil n s rl r arasında Artur Poupun fundamen-
tal t dqiqatı öz h miyy tin gör xüsusi yer tutur. S f vil r
dövrün aid yüks k b dii s viyy li onlarca xalçanı t dqiq ed n

mü lif mü yy nl dirmi dir ki, XVI-XVII srl rd bel xalçaların istehsal m rk zi C nubi Az rbaycan olmu v h min dövrün xalçaçılıq s n ti, m rk zi T briz olan miniatür r ssam- lı ının güclü t sirin m ruz qalmı dı. Bu iki m kt bin – xalça- çılıq v miniatür m kt bl rinin nümay nd l ri birbirin qar ı- lıqlı t sir göst r r k v bir-birini tamamlayaraq, xalça orna- mentasiyası s n tini mük mm ll dirmi dil r.

M.Ropers, C.Melhover, U. urman, M.Bexazin, F.Let- tenmayer, Q.Ruedin, K.Larsen, C.Mey, M.A a-o lu, Ç.Ellis, R.Rayt, T.Sabahi v b. kimi müasir xarici t dqıqatçılarn s r- l ri d böyük maraq do urur.

Müxt lif kataloqlarda, soraq-m lumat kitabçalarında, s rgil r üçün annotasiyalarda v illüstrasiyalı populyar jurnal- larda Az rbaycan xalçalarına tez-tez rast g lm k olar.

Misal üçün, bunlardan Tekstil Muzeyind ki “Erk n Qaf- qaz xalçaları” (1975) s rgisinin kataloqunu xüsusi qeyd etm k olar. Bu kataloq, sas n yüzl rl erk n Qafqaz xalçalarını diq- q tl öyr nmi v bunların Az rbaycan (irvan, Quba, Qara- ba) m n li olması bar d saslandırılmı q na t g lmi Qrand Çarlz Ellis t r find n t rtib edilmi dir.

H mçinin qeyd etm k lazımdır ki, XIX srin sonları - XX srin vv ll rind f aliyy t göst rmi rus t dqıqatçılarn yerli raitin spesifikasından yax ı x b rdar idil r, bu s b bd n d onların m lumatları xüsusi elmi d y r malikdir.

Rus aliml rinin t dqıqatları arasında xalça toxuculu u- nun qoyun yeti dirm k v yun ip ld etm kd n tutmu boya- ma prosesin , toxuculuq texnikasına, ornamentl r v i.a. q - d r bir çox m s l l rini müf ss l kild öyr nmi olan K.Xa- tisovun s rl rini qeyd etm k lazımdır. O göst rir ki, “Zaqaf- qaziyada Az rbaycanın Quba xalçaları daha yüks k qiym t- l ndirilir”. Az rbaycan xalçalarını Orta Asiya xalçaları il mü- qayis ed rk n o, r ngar nglik v r ngl rin seçilm si baxımın- dan sonuncuların vv lkil rd n z nginliyini bildirirdi. Dig r t dqıqatçı - S. .Quli ambarov t r find n xalça yununun bo-

yanmasına dair qiymətli məlumatlar toplanmışdı. O, yerli ustaların bitki və heyvan mənbəli boyalarının rəng davamlılığını və intensivliyi ilə seçildiyini qeyd edərək yazırdı: “Yerli məhsul olan xalça çox zaman öz ilkin parlaq rənglərini itirmədən bir neçə nəsillə xidmət edir”.

Rus tədqiqatçılarının bir sıra sənətlərində Azərbaycan xalçalarının ilkin materiallarının mənbəvi boyanma üsulları haqqında xalçalara boyayazma üslubunu və təkrar olunmaz kolorit verən üsullar açıqlanmışdır. Tədqiqatçılar Azərbaycan halısının bu məqsədlə bitki, heyvan və mineral mənbəli boyalardan istifadə etdiyini göstərirlər (M.D. sayev, V.A.Petrov, .P.Qrunskaya-Petrova).

Y.Zedqenidzenin yazılarında da Azərbaycan xalçaları haqqında maraqlı məlumatlar vardır. O, uşaq xalça və palazlarını tədqiq edərək göstərir ki, istehsal olunan xalça və palazların keyfiyyəti və keyfiyyətini bütün Qafqazda birinci yeri Azərbaycanın uşaqları tutur. O, uşaq Azərbaycanlılardan başqa ermənilərdən də adlarını xatırladaraq göstərir ki, “... uşaq xalça istehsalı, deməklə ki, bütünlüklə tatar (azərbaycanlılar – R.T) ailələrində təmərküzlənmişdir”. Tədqiqatçı bunun tarixi və sosial köklərini açıb göstərir, erməni xalçalarının üçün nisbətən aşağı keyfiyyətli olduğunu izah edir. O, açıqca yazır ki, “... erməni rəng xalça toxuması tatarlardan öyrənməlidir...” A.A.Felkerzamanın Orta Asiya xalçalarına həsr olunmuş sənəddə Azərbaycan xalçaları mövzusunda toxunulmuşdur. Həmin müəllifin bəzi müddələri, xüsusən xalça istehsalının köçəri həyat tərzi ilə bağlı barədə fikirləri bu gündə öz aktuallığını itirməmişdir. Qubaya, İrvana, Qarabağ mənsub xalçaların toxunma texnikası, ornamentləri, rəngləri, funksional təyinatı məsələn A.A.Millerin sənəddə özünü tapmışdır. Azərbaycanlıların həyatında xalçaların rolundan danışarkən o qeyd edir ki, azərbaycanlılar arasında var-dövlət göstəricisi “onun bu qədr xalçası və kilimi var” ifadəsi ilə müəyyən edilə bilər. Azərbaycan xalçalarının ilk tədqiqat

qatçılarında biri d V.M.Zummer olmu dur. O, ilk d f ola-
raq xalça istehsalının ayrı-ayrı lokal m rk z l rini f rql ndir-
mi v s ciyy l ndirmi dir.

Az rbaycan xalçalarının ilk t dqi qatçılarında biri
A.S.Piralov olmu dur. Az rbaycanın keçmi r van xanlı mın
razisind xalça istehsalını t dqi q ed n M.V.Muçaidze v
A.S.Piralov qeyd edirdil r ki, burada bu pe il sas n mal-
darlar m ul olurlar. XX srin ortalarına aid Az rbaycan xal-
çaları haqqında m lumat ver n n rl r arasında S.Tülyayevin
s rini, N. .Sobolevin redaktorlu u il çap olunmu “Xalça
istehsalı” toplusundakı m qal l ri qeyd etm k olar. Zaqaqazi-
ya xalçalarına h sr olunmu s rl rd n M.D. sayevin t dqi qat-
tını xüsusil qeyd etm k lazımdır. Mü llif göst rir ki, Zaqaq-
qaziya xalçaçılarının ks r hiss sini m hz türk xalqlarının nü-
may nd l ri t kil edirl r. O, Az rbaycanda xalçaçılı m inki-
afını tarixi, t bii-iqlim, t s rrüfat v sosial amill r kontekstin-
d n z rd n keçirir. Az rbaycan xalçalarının Avropa v Ame-
rika ölk l rind öhr t qazanmasını onların yüks k b dii m -
ziyy tl ri il izah edir. Zaqaqqaziya xalçalarının lokal m rk z l
r üzr s ciyy sini d ilk d f o vermi v bunların yayılma
arallarını (Quba, amaxı, G nc , Qazax, Qaraba , Da ıstan,
r van) mü yy n etmi dir. M.D. sayev Da ıstan xalçalarından
b hs ed rk n yerli xalçaçıların “G b , yarım g b , xalça,
sumax” v s. kimi Az rbaycan sözl ri i l tdikl rini bildirir.
M.Muçaidze qeyd edir ki, Erm nistanda xalçaçılıqla Az rbay-
can xalçalarına (palaz, zili) tam ox ar xalçalar toxuyan kürdl r
m ul olurlar. Qazaxla qon uluqda yerl n Erm nistan ra-
yonlarında (cevan, Bambak) “Qazax” tipli xalçalar toxunur-
du. Bunlardan “Qara-qoyunlu” xalçalarını qeyd etm k lazım-
dır. M.D. sayevin, habel dig r görk mli rus aliml rinin s r-
l rind bel bir fikir üstünlük t kil edir ki, Qafqazda q dim
zamanlardan b ri xalçaçılıq, sas n Az rbaycan razisind v
az rbaycanlılar arasında inki af etmi dir. Bu da s ciyy vidir
ki, Erm nistanda v Gürcüstanda da xalça istehsalı az rbay-

canlıların böyük qruplarla yı cam ya adıqları rayonlarda m r k z l mi dir. Mü llifl r bu n tic l ri sübut-d lill rl , az r baycanlı halinin m uliyy ti v h yat t rzi (köç ri mal-darlıq, qoyunçuluq), y ni xammal bazasının, müvafiq t bii rai-tin v sabit m i t n n l rinin mövcudlu u il laq l ndirir- l r. M s l n, B.P.Denike qeyd edir ki, Qafqaz xalçalarının k s riyy ti, onların naxı ları v b dii n n l ri öz kökl ri il kö- ç ri türk tayfalarının s n ti il ba lıdır.

XIX srin sonları - XX srin vv ll rin aid Az r baycan xalçalarının k s riyy ti, übh siz ki, Az r baycan (türk) halisi t r find n toxunulmu dur. Bunu n inki yalnız h min dövr Za- qafqaziya xalçalarının, k s r t dqıqatçıları açıqca bildirir, bunu h m d Rusiya imperiyası halisinin quberniyalar v q zalar üzr 1897-ci ild keçirilmı siyahıyaalma n tic l ri d t sdiq edir. Bel ki, Bakı, r van v Yelizavetpol quberniyala- rında, h rl r n z r alınmadan q zalarda (xalça istehsalı sa- s n k nd yerl rind t m rküzl mi di) halinin k s r hiss sini (Bakı quberniyasında 54 %-ni, r van quberniyasında 76 %-ni, Yelizavtpol quberniyasında 82 %-ni) az r baycanlılar t kil edirdil r.

F.V.Qogelin s rind d Az r baycan xalçaları haqqında maraqlı m lumatlar vardır. O, XVII-XVIII srl r aid “ov” v “heyvan” ornamentli m hur xalçaların bir qrupunu t dqıq ed r k bel q na t g lmi dir ki, bunlar Az r baycanda istehsal olunmu dur. T dqıqatçının fikrinc I Pyotr özünün X z ryanı yürü ü zamanı m hz bel bir xalça ld etmi v sonra onu Avstriya imperatoruna ba ı lamı dır. E.K.Kverfeldtin s ri S f vil r dövrü Az r baycan xalçalarına h sr edilmı dir.

Dekorativ-t tbiqi s n tin dig r növl ri il sıx ba lı olan xalçaçılı t dqıq etm k üçün B.P.Deniki, L.S.Bretanitskinin Az r baycan inc s n tin dair bir sıra s rl ri d m nb ünas- lıq h miyy ti k sb edir. H min mü llifl rin s rl rind Az r- baycan xalqının inc s n tinin ümumi b dii inki afı sistemind xalçanın yeri izl nilir.

Az rbycan xalçası uzun ill rd n b ridir ki, Az rbycan aliml rinin d h rt r fli t dqıqat obyektidir. Respublikada bu i in pioneri görk mli xalça ünas, alim L tif K rimov olmu - dur. Onun “Az rbycan xalçası” adlı üçcildliyi Az rbycan xalçasının sl ensiklopediyasıdır.

L tif K rimov Az rbycan xalçaçılı ının arealını c nuba v imala bölm d n bütövlükd Az rbycan xalçasının inki af genezisini izl y r k, ilk d f olaraq xalça növl rinin d qıq t s- nifatını vermi , sırf Az rbycan xalçalarını ran, Qafqaz v s. xalçalarından f rql ndirmi dir. Çoxlu faktiki materialı öyr n- m k sasında o bel bir saslandırılmı n tic y g lmi dir ki, “...Az rbycan h mi Qafqaz xalçaçılı ı üçün m kt b olmu - dur”. “Qafqaz” xalçaları kimi öhr t qazanmı xalça kompozisiyalarının 90%-ni Az rbycan ustalarının kompozisiyaları t kil edir”.

L tif K rimov xalça istehsalı texnikası il ba lı olan bir çox sözl r (ri , ar ac, xalı, xalça, kilim, m fr , palaz v s.) toplayıb sisteml dirmi v onların türk m n li a kar edilmi - dir. “Carpet” sözünün genezisi d t hlil olunmu dur (karvud, karpud, karped ...). Göst rilmi dir ki, bütün bu terminl rd n bütövlükd türkdilli xalqlar t r find n xalça istehsalında geni istifad edilir.

A.Y.Qazıyevin s rl ri öz elmi yeniliyi, Az rbycan xalçalarının kompozisiya, r ng, dekor m s l l rinin orijinal h lli baxımından f rql nır. Bu s rl r Az rbycan xalçasının bir çox t dqıqatçıları üçün n z ri sas olmu dur. Az rbycanda, xüsus n XX srin ortalarında xalçaçılıq i inin n n l ri v inki afı il ba lı bir sıra m s l l r Az rbycan xalçaçılıq s n - tind q dim zamanlardan bizim günl rd k varisliyi izl mi olan N.Abdullayeva t r find n öyr nilmi dir.

Bütövlükd Az rbycan dekorativ-t tbiqi s n tinin öyr - nilm sind , o cüml d n xalça istehsalının t dqiqi sah sind R. f ndiyevin böyük m yi olmu dur. Özünün çoxsaylı s r - l rind o, sas etibaril VII-XIX srl rd Az rbycan xalçaçılı-

liq s n tinin inki afını, dig r dekortiv-t tbiqi s n t növl ri il genetik ba lılı ını, varisliyini izl mi dir. Misal üçün, onun Londondakı Viktoriya v Albert Muzeyind v Avropanın dig r muzeyl rind saxlanılan dekorativ-t tbiqi s n t m mulatlarına, o cüml d n xalçalara h sr olunmu m qal l ri maraqlıdır. R. f ndiyev Az rbycan xalçalarının ornament motivl rinin t dqiğin d xüsusi s r h sr etmi dir.

R.Ta ıyevanın s rl rind öz kökl ri il qayaüstü t svirl rd ki (Qobustan, . VIII-III minillik) q dim ovçuluq motivl rin , q dim ovçu tayfalarının v ilk kinçil rin dini-mövhumı t s vvürl rin ba lanan m i t reallıqlarının Az rbycan xalçalarının süjetl rind v b dii t rtibatında ks olunması traflı t hlil edilmi dir. K. liyevanın t dqiğatında Az rbycan xovsuz xalçaların t dqiği v t hlili verilmi dir.

S n t ünas C.Mücirinin s rl ri C nubi Az rbycan xalça s n tinin t hlilin , habel Az rbycan xalçaçılı ının texnoloji üsullarına h sr olunmu dur.

N.Ta ıyevanın “Az rbycan xalçası Amerika s n t ünası nda” s rind Amerika s n t ünalarının Az rbycan xalçaları haqqında d y rli m lumatlar verilmi dir.

Az rbycan xalçasının h rt r fli öyr nilm si, onun m i- t l , t s rrüfat t rzi, ideologiya il laq l rinin aydınla dırılması üçün Az rbycan tarixçil ri, arxeoloqları v etnoqraflarının t dqiğatları mühüm h miyy t malikdir. M s l n, H.Quliyevin s rind toxuculu un t kkülü v inki afı m s l l ri, yun ipin boyanmasının xalq üsulları v dig r m s l l r öyr - nilmi dir.

Orta srl r keramikası v xalçalarının ornamentasiyasındakı paralellik V. .Leviatovun m qal sind öz ksini tapmı - dır. Orta srl rin h rl rind s n t-pe istehsalatının genezisi M.Heyd rov t r find n t dqiğ olunmu dur. Mü llif xalça m - mulatının ixracatı haqqında, ixtisasla dırılmı (dövl t v xüsusi) pe emalatxanaları bar d m lumat verir, h min emalatxanaların strukturunu, burada m yin t kili sistemini v dig r

m s l l ri açıqlayır. M.Heyd rov göst rir ki, “k nd xalçaçıları ah torpaqlarından istifad y gör icar haqqını çox zaman xalçalarla öd yirdil r”. Vergil rin xalçalarla öd nilm si sonrakı srl rd d davam etmi dir. Misal üçün, A.Sumbatzad nin verdiyi m lumata gör yerli xanlar XVIII srin sonları XIX srin vv ll rind vergil ri xalçalarla alır, sonra h min xalçaları ixrac edirdil r.

S.A.A urb yli alman s yyahı Kempfer (XVII .) v Lerx (XVIII .) istinad ed r k Az rbaycan xalçalarının Bakı növü bar d maraqlı m lumatlar verir. A.Hüseynovun s rind XV-XVII srl rd Az rbaycan xalçalarının Rusiyaya ixrac edilm si bar d qiym tli m lumatlar vardır.

Az rbaycan xalçaçılıq m rk zl ri, xalça növl ri, tipl ri M rk zl r

Az rbaycanda xalçaçılı ın t kkülünü rtl ndir n t bii-iqlim raiti, t s rrüfat v m i t amill ri t dric n Quba, irvan, Bakı, G nc , Qazax, Qaraba , T briz kimi xalça v xalça m mulatları istehsalı m rk zl rinin yaranmasına s b b oldu. H min m rk zl rin h r birind xalça m mulatlarının bu v ya dig r növün , yaxud tipin üstünlük verilir, istehsal edil n xalçalar v xalça m mulatları öz kompozisiya-ornament v kolorit xüsusiyy tli ri il seçilirdi. Onlar XX srin ortalarından k f aliyy td idi v bu gün kimi d qalmaqdadır.

Qubanın xalça m mulatları yüks k ilm sıxl ı, n fis t r-tibatı v inc koloriti il xarakteriz edilir. H nd sil mi ornamentin sasını stiliz edilmi bitki, b z n is heyvan motivl ri t kil edir. Bu bölg d medalyon kompozisiyaları da geni yayılmışdır. Buna nümun kimi parlaq kompozisiyalı “Q dim minar”, “Qımıl”, ”Pir b dil”, “Alpan”, “ Quba”, “Hacı Qaib” v s. xalçaları göst r bil rik.

irvan xalçaları z ngin b dii bölümü, ilm sıxılı 1, yunların parlaqlı 1 v yum aqlı 1 il seçilir. “Qabıstan”, “ amaxı”, “ irvan”, “ rciman”, “C mc mli”, “Qarxun”, “Hacı-Qabul”, “Q b l ”, “S lyan” v s. n geni yayılmış xalça kompozisiyalarındandır. irvan özünün palaz, kilim, q dim zamanlardan is sumax kimi xovsuz xalçaları il d çox m hur idi.

Bakı xalçaları yum aqlı 1, r ngl rin intensivliyi, özün - m xsus b dii zövq v z rifliyi il xarakteriz edilir. Bakı xalçalarının sasını h nd si motivli medalyon v rapportlu kompozisiya, stiliz edilmiş bitki elementləri t kil edir. “Bakı”, “Suraxanı”, “Goradil”, “Fındı an”, “Xil - f an”, “Xil -buta”, “Aberon” daha geni yayılan xalça kompozisiyalarındandır.

G nc xalçaçılıq m rk zinin sas istehsal ocaqları G nc , G d b y, Goranboy, m kir, Samux bölg l ri sayılırdı. G nc - y daxil olan “G nc ”, “Köhn G nc ”, “G d b y”, “Çıraqlı”, “Samux”, “Çaylı”, “ adılı”, “Faxralı” kompozisiyalı xalçalar dig r xalçalardan n n vi motivlərin özün m xsus i l nm si il seçilirdi.

Qazaxın sas istehsal ocaqları Qazax, Tovuz, Borçalı, v Göyç sayılırdı. Bu bölg d xovlu xalçalardan – “ ıxlı”, “D - mirçil r”, “Qaraçöp”, “Salahlı”, “Qara-qoyunlu”, “Qaçan”, “K m rli”, xovsuz xalça v xalça m mulatlarından zili, dd , v rni, m fr , çul, heyb v s. toxunulurdu. Qazaxın bir neç tarixi xalçalılıq m nt q l ri, o cüml d n Borçalı mahalı hal-hazırda az rbaycanlıların yı cam ya adı ı Gürcüstan Respublikasının razisində yerl ir. XX srin axırlarına q d r Erm nistan Respublikasının razisində , Göyç d , öz tarixi yurd-yuvalarında ya ayan az rbaycanlıların da h mçinin bu raziyl m xsus bel xalçaçılıq m rk zl ri mövcud idi.

Qaraba xalçaları iki sas hiss d , da lıq v aran hiss d istehsal olunurdu. XIX srd Da lıq hiss nin aparıcı istehsal m rk zl ri u a h ri v onun Da bulaq, Dov anlı, Malıb yli, Çanaxça, Qasım a 1, Xanlıq k ndl ri idi. Burada “Ç l bi”, “Aran”, “Qoca”, “Açma-yumma”, “ abalıd-buta”, “B hm nli”,

“Mu an” kompozisiyalı xalçalar toxunulurdu. Qaraba ın xalça qrupuna h mçinin Z ngilan v Naxçıvan istehsal m rk zl ri daxil idi. Erm nistan Respublikasının razisind yaxın vaxtlara q d r az rbaycanlıların yı cam ya adı ı Z ng zur bölg sind d xalçaçılıq m nt q l ri Qaraba xalça toxuculu u n n sind f aliyy t göst rirdi.

Qaraba da, eyni zamanda medalyonlu, süjetli v orna-mentli xalçalar da toxunurdu. Bunlardan “Buynuz”, “Balıq”, “D ryanur”, “Baxçada güll r”, “Saxsıda güll r”, “Xanlıq”, “Xantirm ” v dig r xalçalarını göst rm k olar.

T briz xalçaçılıq m rk zin rd bil, Z ncan, Xalxal, Ur-miya, Qarada , M r nd v Mara a xalçaçılıq m nt q l ri daxildir. Bu m rk zd “L ç k-türünc”, “Buta”, “Balıq”, “ f an”, “Ovçuluq”, “Sütunlu” “ ah-Abbasi”, “ eyx S fi” xal-çaları istehsal olunur. Kompozisiyaların ks riyy ti yrix tli bitki ornamentli motivl rd n t rtib olunurdu. Bununla bel istehsal m rk zl rind n n vi h nd si ornamentl rd n d z ngin isifad edilirdi.

XV - XVI srl rd m hz T briz düny vi öhr t g tir n bir çox xalça kompozisiyaları formala dı. T briz xalçaçılıq m rk zi bütün rq xalçaçılı ına öz t sirini göst rdi. Burada orta srl r dövrü xalçaçılıq v t tbiqi-s n t yüks k professio-nallıqla inki af ed r k, inc s n tin yüks k pill sin çatmı dır.

T briz xalçalarının göz l v mür kk b ornamentli “L - ç k- türünc” v “ f an” xalçaları dünya inc s n tind v ba-zarında yüks k m hurluq qazanmı dı. Bu m kt b daxil olan xalçalar arasında “A acı”, “Dörd f sil”, “Leyli v M cnun”, “D rvi ” v s. kimi süjetli xalçaları da qeyd etm k olar.

Xalça növl ri v tipl ri

Xalça v xalça m mulatları sad toxuculu a saslanan uzun bir t kamül yolu keç r k inki af etmi dir. Toxuculu un ilkin m rh l sini bitki m n li xammaldan (qamı , ç t n v

s.) sad keçirtm üsulu il istehsal olunan müxt lif m mulatlar-
dan görm k olar. Bundan lav k tan v yun parçalar da xalça-
çılı m formalama üçün sas olub. Xalçaçılıq texnoloji sas-
ları toxuculuqdan götürdüyü halda, bitki m n li h sir, buriya
v s. xalçanın sas t yinat funksiyasını mü yy n etmi dir.

Xalça s n tinin yaranması saysız-hesabsız müxt lif funk-
siya da ıyan xovsuz xalçaların meydana çıxması il laq lidir.
Palaz, kilim, cecim, dd , v rni, zili, sumax v bir sıra ba qa
xovsuz xalça nümun l rinin tarixi olduqca q diml r gedib
çoxdur. Bu növ xalçalar h l insanın köç ri h yat sürdüyü dövr-
l r aid olub, köç arabalarının, çadırların üstünün, yan-yör si-
nin örtülm sind istifad olunmu dur. Xovsuz xalçalar h mçi-
nin p rd , örtük, ayaqaltı kimi i l nmi , dö m y salınmıdır.
Günd lık t l batdan ir li g l n bu yaların hazırlanmasında da
sözün sl m nasında xalqın özün m xsus obrazlı dü ünc t r-
zi, onun t kzibedilm z düha sahibi oldu u özünü aydın göst -
rir. H l toxuculuq i inin yarandı ı v yayıldı ı ilk dövr l rd
Az rbaycanın xovsuz xalçaları kompozisiya d qıqlıy, kolorit
ıvanlı ı, toxuma i inin n cibliyi il seçilirdi.

Sad xovsuz xalça toxunu undan, a ır xovlu xalça toxu-
nu una keçilm sinin ba lıca s b bi iqlim raiti il laq dar
olub. Lakin bu faktor da güman ki, sassız deyil. Çox ehtimal
ki, b diilik hissi, göz llik duy uları, insanın h yatda yaratdı ı
h r bir yada b diliyi görm k ist yi xalq ustalarını m cbur
edib ki, naxı ların z rif nüanslarını verm y imkan yaradan,
t bi tin z ngin boyalarını, r ng çalarlarını canlandırma a qadir
olan, yaya davamlılıq keyfiyy ti g tir n toxunu üslubu
axtarıb tapsınlar. Mü yy n t tbiqi sah si olan müxt lif ölçülü
xalçalar da bel toxunmu dur.

Q dim zamanlardan müasir dövrümüz q d r toxunan l
xalçalarını dördbucaqlı, bir-birin paralel v ks t r fl ri olan
çox sad d zğahlarda toxuyurdular. Toxuculuqda ilkin olaraq
üfüqi d zğahlardan istifad olunurdu. Bu s n t növü getdikc
geni l n r k inki af etdikc d zğahların da qurulu u d yi mi

v t kmill mi dir. Bel ki, xalçalar üfüqi d zğahlarla yana ı aquli d zğahlarda da toxunulurdu. n n vi olaraq xovsuz xalçalar üfüqi d zğahlarda, xovlu xalçalar is aquli d zğahlarda toxunurdu.

Bu qur u v onların növl ri, i prinsipl ri, dem k olar ki, bu gün q d r d yi ilm yib.

H sir. sas n bataqlıq bitkil rind n – qamı dan hazırlanır. Üfüqi d zğahda “keçirtm ” texnikası il ri l ar acın sad keçirm sind n m l g lir. H sirin naxı larını bir-birini v z ed n enli, r van, diaqonal zolaqlar t kil edir. Onların r ng çalarları, sas n qızılı-parıltılı olur.

H sir a a ıdaki adlarla adlanırdı:

- materialına gör - “G b h sir”, “Buriya”;
- naxı larına gör - “Güllü”, “Naxı lı”, “Gil ni” v s.

H sir q dim zamanlardan evl rin dekorativ b z dilm si il yana ı, divarların a a ı hiss sini rütub td n qoruyan, dö - m üçün v zedilm z örtük vasit si olmu dur. H sirli, ad - t n, kiçik ölçüd toxuyub, müxt lif naxı larla b z y rdil r. Onları b z n evl rd xalçanı qorumaq m qs di il yer dö nmi xalçanın altından s r rdil r.

Buriya. H sirin sıx qalın formasına Buriya deyilir. Buriyanın Az rbaycanda sas istehsal m rk zli ri Kür v Araz sahill ri boyunca yerl n Masallı, L nk ran, Astara, C lilabad rayonları sayılır. Bu h sirin növü yabani bitki sayılan lı dan toxunur. Onun toxunu u sad , mür kk b, naxı sız v naxı lı ola bil r. Sad buriyanın naxı ları aquli x tl rl , mür kk b is iri h nd si fiqurlarla b z dilir.

Geni aquli x tl r sad buriyanın sas struktur kompozisiyanın bir elementin ritmik v z etm sini t kil edirdi. Mür kk b buriya iri v kiçik h nd si elementl rin naxı larından ibar t olaraq üçbucaqlı yegan forma t kil edir. Elementl rin b - rab r v z edilm si naxı a dinamiklik verir.

L nk ran rayonunun “Güllü-h sir” adlanan buriyası iki naxı la toxunur. Orta srl rd bu növ buriya “çavlı buriya” adlandırılırdı.

“Çavlı buriya”nın toxunu unun çox hiss sini qamı t kil edirdi. “Çavlı buriya”nın sas xüsusiyy tı ondan ibar tdir ki, orta srl rd ondan l k kimi istifad edirdil r.

Az rbaycanın c nub rayonlarının b zi k ndl rind buriya toxuyan ustaların l i l ri xalq t r find n “h siri”, “teymuri” v dig r adlar altında qorunub saxlanılır.

Ç t n. Az rbaycanda naxı sız v ornamentl dirilm ç t nl r istehsal olunurdu. Naxı lar iki üsulla t tbiq olunurdu. Birinci üsul ondan ibar tdir ki, naxı çubuqların ayrı-ayrı hiss - l rini mü yy n bir qaydada yandırmaq vasit sil yaradılırdı. Dig r üsulla çubuqların ayrı-ayrı sah l ri bir-bir müxt lif r ngli saplarla dolandır v bel likl , müxt lif r ngli v t svirli kompozisiyalar m l g lirdi. Bel ç t nl rin hazırlanmasında h m yun, h m d ip k saplardan istifad olunurdu. Ç t n istehsalının sas m rk zl ri Az rbaycanın imal-q rb zonası v Mu an razil ridir. Bu texnikada hazırlanmı m hsul b z n dik v ziy-y td ç p r düz ltm k m qs dil istifad edil rdi. Naxı lı ç - t nl r dö m , alaçıqdakı divar, arak sm , b z n d p rd kimi m qs dl r xidm t edirdi. Kiçik ç t nl r is süzg c kimi onları evl rin damında gün üası altında s r r k müxt lif meyv l ri qurutmaq üçün d istifad edilirdi. Keçmi d ç t nin sas istehsal m rk zl ri Kür v Araz boyunca yerl n Qazax, Qaraba v Mu an razil ri olmu dur.

Palaz. Az rbaycanda xovsuz xalça texnikasının n geni yayılmış sad növüdür. O, dem k olar ki, ölk nin bütün n - n vi toxuculuq m rk zl rind istehsal olunurdu. Palazın istehsalında h m yun, h m d pambıq ipl rd n istifad edilir. Lakin yazılı m nb l r göst rir ki, Az rbaycanda vv ll r ip kd n hazırlanmı palazlar da toxunurdu. Palazın toxunma texnikası sayə v ya tünd r ngli ri ipl rin arasından müxt lif çalarlı ar ac ipl rinin ensiz zolaqlar klind keçirilm sind n ibar t-

dir. “Keçirtm ” texnikası il toxunmu palaz m mulatdan ev dö m l rinin, alaçıqların üstünün örtülm sind , müxt lif m - li xarakterli m i t yalarının, h tta b z n üst paltarların hazırlanmasında da istifadə olunurdu.

Az rbaycanda sad palazların ilkin istehsalı “K ndir-Palaz”ları olmu dur. Sonralar palazları qoyun, d v yunundan toxuyardılar. irvanda Udulu v Pa alı k ndl rind ip k palazlar istehsal olunurdu. Palazlar, sas n üfüqi istiqam td rapportlu (t krarlanan), müxt lif enlikd olan r ngli zolaqlarla b z dil rdi. Onların r ng çaları müxt lif xalçaçılıq regionunun bitki z nginliyin saslanırdı. Palazın zolaqlarının r ngi tutumlu v parlaq: sürm yi, tünd qırmızı, qırmızı, tünd q hv yi, a , sarı, r ngl rd n ibar t olardı.

Palazlar a a ıdaki adlarla adlanırdı:

- materialına gör – “B ry tiftiyi”, “K ndirley”, “K ndir - palaz”, “Ki ”, “Künt”, Qalın palaz”, “Lay palaz”, “P mb palaz”, “Tiftiyli palaz” ;

- texnikasına gör – “Çiyi palaz”, “Daraqılı palaz”, “Qayıq palaz”;

- ölçüsün gör – “Yel n”, “Yelli”;

- istifadə sin gör – “B r k”, “Çadır örtüyü”, “Güllü palaz”, “D st rxan”, “F r ”, “Xirq ”, “Keyv nd”, “Külf palaz”, “Künd palaz”, “Örtük”, “Parça palaz”, “Yer palazı”, “Yüküzü”, “Yük palazı”;

- naxı larına gör – “A palaz”, “Qara palaz”, “ bri palaz”, “Saya palaz”, “Zolaqsız palaz”, “Zolaqlı palaz” v s.

M i td palaz toxunu lu müxt lif xalça m mulatlarından da istifadə olunurdu. Göyç d ümumi yataq d stl rin “palaz” deyirdil r. Az rbaycanın müxt lif bölg l rind palazı “H n ”, “K sa”, “Kilim” adlandırırıdılar. Mu anda (Sabirabad-da) pambıqdan olan kiçik palazları “ dd ” adlandırırırlar. Dö m kimi istifadə etdikl ri xovsuz xalçaların ba qa növl rini d , ad t n palaz, cecim (“Keçirtm palaz”, “Saya palaz”), kilim (“Güllü palaz”, “Naxı lı palaz”, “ amaxı palazı”, “Z r

palaz”, “Z v r palaz”), q dirq (“Daraqılı palaz”), sumax (“Güllü palaz”, “Sumax palaz”), zili (“Güllü palaz”, “Yoxsul palazı”) adlandırırılar. Yardımlıda üfüqi d zğahda toxunulan xovsuz xalçaları da “palaz” adlandırırılar. M i td palazı dö m y s rir, alaçıqlarda v s. geni istifad edirdil r. Palazdan hazırlanmı parçalardan geyim, ev yaları da hazırlayardılar. Orta srl rd b zi ayinl ri icra etm k üçün dini m rasiml rd d palazlardan istifad edirdil r. Bel ad tl rd n biri “Palaz geydi” adlanır ki, burada palazlardan geyim kimi istifad ed rdil r v yaxud, dövl t ba çısının ail sind d fn günü h rin bütün minar l ri palazla örtül rdi. Orta srl r dövründ evl rin, karvansarayların, m scidl rin, sarayların b z dilm sind palazlar sas b z k elementi sayılırdı. Ev sahibinin sosial v ziyi tind n asılı olmayaraq, palazı h r evd görm k olardı.

Ab eron özünün n fis, inc toxunu lu “Çiyi palaz”ları il m hur idi. Onlardan p rd , süfr , örtük kimi istifad ed r k, h mçinin divara vurardılar. Bu palazlar inc , z rif oldu u üçün onları yer , dö m y s rm zdil r. Çiyi palazlar qız-g linl rin sas cihaz komponentl rind n sayılırdı.

Palazların m hur istehsal m rk zl ri Ab eron (Xızı, Fındı an, Qobu, Xocas n, Qala, Suraxanı v s.); Quba (Çiçi, Qonaqk nd, Xudat, Alpan v s.); ırvan (amaxı, M r z , Pa alı, Udulu v s.); G nc -Qazax (Borçalı, Salahlı, ıxlı v s.); Qaraba (B rd , A cab di, C brayıl v s.); Laçın, L nk ran, Yardımlı bölg l ri, el c d Göyç gölünün r q v imal sahill ri v C nubi Az rbaycandır.

Az rbaycanda (Quba, ırvan, Mu an, Bakı, Qazax, Qaraba , Göyç , Borçalı, G nc v C nubi Az rbaycan) toxunulan palazların n q dim nümun l ri Ming çevir razisind aparılan qazıntılar zamanı tapılmı dır. Bu tapıntılar I-II srl r aid edilir. r b m nb l rind qeyd edilir ki, X srd n göz l palazlar Mu anda toxunurdu.

CEC M. Yun, pambıq, xüsüs n keci (yararsız baramadan alınan kobud ip k sap) v keyfiyy tli ip kd n yrilmı ip l rd n toxunur. Cecimin strukturunu iki müxt lif sistemli ip: ri v ar ac ipl ri t kil edir. ri l ri r ngli (a , qırmızı, sarı, palıdı v s.) ç kilir v arasından “keçirtm ” texnikası il bir r ngli ar ac ipl ri t k bir - çalkeçir keçirdilir. ri v ar ac sıx lı ı b rab r olmur, ri ipl ri çox sıx ç kilir, r ngl nm mi ar ac ipl ri bir alt, bir üst *tarım* ç kilir, ri l rin arasında gizl - nir v bel likl , cecim ri üzlü olur. Ar ac ipl ri ri ipl rin nisb t n qalın oldu undan cecimin üzü qabarıq olur. Cecim, sas n üfüqi yer hanasında toxunur. Toxuma zamanı, ad t n çöm lm oturmı toxucunun ayaqları arasında toxunan cecim, toxucu qadın ayaqlarını açdı ı q d r en ver bilir. Buna gör cecimin eni 25-30 sm-d n artıq olmur, uzunlu u is 15 m-d k v daha artıq olur. Bel likl , ensiz toxunmu cecimd n düz ldi l c k m mulatın (dö n c k, p rd , geyim v s.) ölçüsün uy un olaraq cecim hiss -hiss k sil r k bir-birin tikilir. Yundan v pambıqdan toxunan ceciml r dö n c k v divar xalçası kimi Az rbycan xalqının m i tind geni istifad olunur. Cecimd n vaxtil parça kimi qadın v ki i geyiml ri, dö küzü, yük üzü, müxt lif örtükl r, çanta, xurcun, y h rqa ı v s. yalar hazırlanırdı. Az rbycanda cecimin sas istehsal m rk zl ri Qaraba , Qazax, Naxçıvan, ki, irvandır (Z r-dab). Göyç d v C nubi Az rbycanda da toxunur. irvanda cecim, sas n ip kd n, Qaraba da yundan, Göyç d pambıqdan toxunur. Cecimin b z kl ri aquli istiqam tli enli v ensiz zolaqlardan ibar t olur, çox vaxt zolaqların üz ri müxt lif formalı h nd si naxı larla b z dilir. Naxı lar cecim iki üsulla: toxuma zamanı “keçirtm ” v “qayıq” texnikasıyla s rb st, yaxud toxunduqdan sonra tikm üsulu il salınır. Texnikasına v b dii xüsusiyy tl rin gör ceciml r iki növ bölünür: Alaköyn k ceciml r, ip cecimi ceciml r.

Ceciml r a a ıdakil adlarla adlanırdı:

- materialına gör – “ mya”;

• texnikasına gör – “Ladı-cecim”, “ dd -cecim”, “Yer cecimi”;

• m i td istifad sin gör – “Cecimi parça”, “Darayı cecim”, “H yatı cecim”, “Qara cecim”, “Q libli cecim”, “Paltarlıq cecim” v s.;

• b dii xüsusiyy tl rin gör – “Çiç kli cecim”, “Çoban cecimi”, “Saya palaz” v s.

Üfüqi d zğahda toxunan ceciml r “Yer cecimi”, aquli d zğahda toxunan ceciml r is “Qara cecim” deyilir. Ceciml r Qazaxda “D rm ”, C nubi Az rbaycanda “Cicmin” deyildir. Cecim orta srl rd n m lumdur, XVI sr T briz miniatürl rind cecimin t svirl rin rast g lirik. Orta srl rd ceciml r cacem, palaz (p las) v s. adlarla tanınırdı.

K L M. Yun, pambıq v k nafdan yrilmi ipl rd n toxunur. Kilimin strukturunu iki müxt lif sistemli ip: ri v ar ac ipl ri t kil edir. “Keçirtm ” texnikası il ar ac ipl ri ri ipl rinin arasından *t kbir - çalkeçir* keçirilir, lakin boy v boy deyil, naxı n enin gör m hdud toxunur. ri v ar ac sıxlı ı b rab r olmur, ar ac çox sıx v bir alt *tarım*, bir üst *tök* keçirilir, ri l ri tam örtür. Bel likl , kilim ar ac üzlü olur. Kilimin naxı ları müxt lif r ngli ar ac ipl ri vasit sil alınır. Bir naxı n s rh dl ri d yi rk n ar aclar d yi ir v bu s rh dl rd “dırnaq” adlanan d likl r m l g lir. Bununla bel “Dırnaqsız kiliml r” d toxunur. M i td geni t tbiq olunan kilim dö n c k kimi yer salınır, divardan asılır, alaçıqların üstün dö nir, d v v qatırları b z yir, qapı v zi, p rd , süfr v s. m qş dl rl istifad edilir. Kilimin bir xarakterik xüsusiyy ti d onun h r iki üzünd n istifad edilm sidir (b z n birüzlü d toxunur). sas toxunma m rk zl ri Bakı, Qazax, Qaraba , irvan v T brizdir.

Kiliml r a a ıdaki adlarla adlanırdı:

• materialına gör – “K ndir kilim”, “K naf kilim”;

• texnikasına gör – “Dırnaqsız kilim”, “G zm li kilim”;

• istifad sin gör – “Bucaq kilimi”, “Dal kilimi”, “Çadır örtüyü”, “G rd klik qırmızı kilim”, “Qara kilim”, “Qapılıq”, “Namazlıq”, “P rd ”, “S rinke ”, “Taxtı kilim”, “ dd ki-
lim”;

• b dii xüsusiyy t l rin gör – “Balçaxlı kilim”, “Göllü kilim”, “Güllü kilim”, “Güllü palaz”, “Gülv ngli kilim”, “K s-
m kilim”, “Ha iy li kilim”, “Xırdagöllü kilim”, “Xırdanaxı lı kilim”, “Xonçalı kilim”, “Z rpalaz”, “Naxı lı palaz”, “Sumax kilim”, “Tirm kilim”, “Zolaqlı kilim”, “Çaxmaxlı kilim”, “Sa-
ya kilim”, “Sır alı kilim”;

• toxundu u yer gör – “S nn kilim”, “ amaxı palazı”,
“ amt” v s.

M i td müxt lif m qs dl rl i l dil n bir sıra yalar
kilim toxunu lu olur. Az rbaycanın Q rb bölg l ri G nc , Qa-
zax, Göyç v dig rl rind kilim sözü xovsuz xalça m nasında
i l nilir. Kilim sözünün orta srl rd türk xalqları arasında ya-
yılan K rim sözünün t hrif olunmu forması olması ehtimal
edilir. Orta srl rd kilim “Kurzin”, “Tevasi”, “ ndul” v s.
kimi adlarla tanınırdı.

LADI. Yundan, pambıqdan yrilmi ipl rd n toxunur.
Ladının strukturunu üç müxt lif sistemli ip: ri , ar ac ipl ri v
lav “naxı ipi” t kil edir. Ladı xalçaları “keçirtm ” texnikası
il , “naxı ipi”nin ri l rin arasından üfüqi istiqam td , müxt -
lif kild keçirdilm si il toxunur, n tic d *keçirtm l r - sırtqlar*
lar m l g tirir. Bu toxunu ladı texnikası adlanır. Ladı h m
d xovsuz xalça v xalça m mulatlarında geni istifad olunan
texnikadır. Onun vasit sil dig r xovsuz xalçalara: palazlara,
ladı-ceciml r , dd l r naxı lar salınır. Ladı iki üsulla toxu-
nur. Birinci üsulda ladılar dik hanada toxunur, yerliyi birr ngli
al kimi h m ri , h m d ar ac üzlü, yaxud da ki, palaz kimi
yalnız ar ac üzlü olur, “naxı ipi” bir üst, iki alt ri keçirilir
v m l g l n narın, qabarıq keçirtm l r - *sırtqlar* formasında
naxı lar yaradır. kinci üsulla toxunan ladının yer hanasında ce-
cim kimi hiss -hiss , ensiz toxunur, ri l r r ngli, lakin cecim-

d n f rqlı olaraq birr ng-birr ng ç kilir v ar aclarda eyni r ngd olur. N tic d yerliyi birr ngli v cecim kimi ri üzlü olur. “Naxı ipi” yalnız qabaq ri l rd n naxı a uy un 4/1, 3/1 v s. keçirilir v m l g l n iri keçirtm l r, s rb st üfüqi *sırıqlar* formasında naxı lar yaradır. Xalçanın üzü il arxasını y ni, dal ri l ri qabaq ri l rl h r c rg d n bir tarım keçiril n ar aclar birl dirir.

Ladıdan m i td dö n c k, divar örtüyü v s. kimi istifad edirl r. Ladı xalçaları Az rbaycanın Qaraba , Qazax, Tovuz, Yardımlı bölg l rind v C nubi Az rbaycanda toxunur. Ladıya Qazaxda v Qaraba da zili, Göyç d , Qazaxda v Qaraba da d rm , Qazaxda, Göyç d v Borçalıda d rm kilim, L nk randa keçirtm palaz deyirl r.

DD . Yun, pambıq v ip kd n yrilmi ipl rd n toxunur, dd nin strukturunu iki sistemli ip: ri v ar ac ipl ri t kil edir. “Keçirtm ” texnikası il ar ac ipl ri ri l rin arasından *t kbir - çalkeçir* keçir. ri v ar ac b rab r sıxlıqda olur, alt v üst ar aclar doyumlu keçirilir. N tic d dd h m ri , h m d ar ac üzlü olur. sas n, dd l r bir-biri il birl dirilmi qırmızı, yaxud da qırmızı v göy r ngli hiss l rd n - “ aqqalardan” ibar t olurdu. Bununla yana ı is bir hiss - li qırmızı dd l r, el c d qırmızı, göy r ngli, aquli zolaqlı dd l r d toxunurdu. Bu zolaqlar iki üsulla salınır. dd nin sas üç növü olur: birr ngli – “ al”; damalı – “Dama-dama dd ” v m zmunlu “Zili dd ” v “D v li dd l r” d toxunur. M i td dd d n m rasim p rd l ri v örtükl ri – zil- l dd si kimi, sonralar is qalın toxunan dd d n dö n c k, divar örtüsü, nazik v z rif toxunan dd d n is parça kimi qadın v ki il rin geyiminin hazırlanmasında, h mçinin d süfr -qabaq süfr si v s. kimi istifad edilir, balaca, qırmızı dd l r ayaq altına salınır. dd nin sas istehsal m rk zl ri Qaraba (Qubadlı, C brayıl, A dam, B rd), Qazax, Naxçıvan, C nubi Az rbaycan (rd bil, Me qin, Mu an) v Göyç dir.

dd l r a a ıdakı adlarla adlanırdı:

- texnikasına görə – “Q dirq ”, “ al”, “ dd cecim”;
- istifadəsinə görə – “Zill dd si”, “B y çadırı”, “Qodu parçası”, “ dd kilim”;
- b dii xüsusiyyətlərini görə – “D v li dd ”, “Dama-dama dd ”, “K sm li dd ”, “Qaraqoyunlu dd si”, “ t r nci”, “Zili qu lu”, “Zili dd ” v s.

Bakıda dd qayıq-palaz, Qaraba da zili, Naxçıvanda cecim, C nubi Az rbycanda bucaqqıra 1, ocaqqıra 1 adlarla tanınır. Mu anda pambıqdan toxunan palaza v balaca palaza dd deyilir. “ dd ” sözünün kökü “ tr nc”, “ adev rd” y ni “ ahmat” sözünd n oldu u ehtimal edilir. Az rbycanda ya amı “ adılı” tayfaları da m lumdur. Ümumiyyətlə, Az rbycanda indi d ada (ahbuz), adılı (Qasım smayılov) adlı k ndl r vardır.

V RN . Yundan, nadir hallarda is ip kd n v pambıqdan yrilmi ipl rd n toxunur. V rminin strukturunu üç müxt lif sistemli ip: ri , ar ac ipl ri v lav “naxı ipi” t kil edir. “Naxı ipi” ri l r “qayıq” texnikası (“sarıma dolama”) il üfuci istiqam td $4/2$ dolanır v bel likl , ilm l r salınır. H r bir ilm çinind n sonra alt, ya üst ar ac “doymulu” keçirilir. lm l r bütün çinl rd soldan sa a yanyana salınaraq paralel – birt r fli düzülü yaradır v v rminin üzünü tam örtür. N tic d v rminin üzünü “naxı ipi” t kil edir. “Naxı ipl ri”nin ucları arxa t r f çıxarılmır ar acların arasında itir. V rnil r iki hiss d n ibar t toxunur (sol v sa hiss l r) v sonra bir-birin tikilir. Bu s b bd n Qaraba da (L mb ran) v rni h myan (iki yanlı, iki t r fli) adlandırılır. L nk randa v rniy qayıqlı kilim deyirl r. V rnil rd n p rd , yük üzü, dö n c k, örtük, h mçinin d y v çadırların dekorativ b z yi kimi istifadə olunur. Mu anda v rnid n dö n c k kimi istifadə etm k üçün altına keç tikilirdi. sas istehsal m rk zl ri Qaraba (B rd , u a, A cab di, C brayı, L mb ran), Qazax, Naxçıvan v C nubi Az rbycandır. Qaraba v rminin ornamentinin sas elementi dem k olar ki, xalçanın bütün sah sini tutan, S v ya Z formalı stiliz olunmu jdaha t sviridir. jdaha bolluq r mzi kimi, el c d evin, ail nin,

q bil nin qoruyucusu kimi tanınır. Bununla bel q dim dövrl rd r qüvv l rin r mzi d sayılıdır. C nubi Az rbyacanda toxunmu v rnil r qu v a ac t svirl ri il b z dilir. Orta srl rd z rif toxunu lu v rnil r b rnu, p rniyan, p rnu da adlanırdı. Eyni zamanda bunlar orta srl rd xüsusi toxunan ensiz ip k parça - dibaya verilmi adlardır. Bu parçanın bir neç növü mövcud idi v onlardan dö n c k kimi istifad olunurdu.

Z L . Yundan, pambıqdan v ip kd n yrilmi ipl rd n toxunur. Zilinin toxunu üslubu, istifad si, r ngi, t rtibatı toxundu u yerd n asılıdır. Zilinin sabit strukturu mövcud deyil. Onun toxunu unda ladı, dd , v rni kimi xovsuz xalçaların strukturları üçün xarakterik olan texniki prinsipl rd n istifad olunur. Zili üç üsulla toxunur. Birinci üsulla zili ladı kimi toxunur, yerliyi ri v ar ac üzlü, yaxud yalnız ar ac üzlü olur, lav “naxı ipi” iki alt v bir üst ri d n ladı texnikası il keçirdilir. kinci üsulla zili dd kimi toxunur, ri i r ngli ç kilir, ri v ar ac üzlü olur, yerliyini enli, r ngli aquli zolaqlar t kil edir v üz rin “naxı ipi”, “qayıq” texnikası (“sarıma dolama”) il arabir naxı lar salınır. Üçüncü usulla zili v rni kimi toxunur, “naxı ipi” ri l r “qayıq” texnikası (“sarıma dolama”) il 4/2 dolanaraq soldan sa a toxunur v n tic d alınan ilm l r zilinin üzünü tam örtür. Bu zaman ilm l r göz l v s liq li alınır. Xüsusil Bakıda toxunan zilid “naxı ipi” t kbir ri dolanıb “taynan” getdiyi üçün ilm l r daha nazik v z rif olurlar. B z n toxumanı tezl dirm k üçün ikinci çin sa dan sola geri toxunur v bu zaman ilm l rin üzü bir sırada yuxarıya, ikinci sırada a a ıya do ru istiqam tl n r k hörüy b nz r toxunu yaradır. Zilid n ibad t xalçası, p rd , divar örtüyü, dö n c k kimi istifad edilir. Zili hazırda da, sas n m scidl r üçün toxunan xovsuz xalçalardır. Bel zili, ad t n göy v a , yaxud da a v qırmızı r ngd olur, ha iy sind Namazlıq xalçaları üçün s ciyy vi olan kufi yazıları verilir. Zilinin sas istehsal m rk zl ri Qaraba , Qazax, Bakı, Naxçıvan, Göyç v C nubi Az rbyacandır.

Zilil r a a ıdaki adlarla adlanırdı:

- texnikasına görə – “Qarımı f r ”,
- istifadəsinə görə – “Namazlıq”;
- bədii xüsusiyyətlərinə görə – “Damarlı” və “Zili qu lu”, “Zili dd ”, “Hacı Na ı zilisi”,
- keyfiyyətinə görə – “Yoxsul palazı” və s.

Zili Bakıda qayıq-palaz, Qarabada qayıq, ladı, dd , Qazaxda qayıq, ladı, Tovuzda d r m , C nubi Az r baycanda ladı, v r ni, zilu və s. adlarla tanınmışdır. Göyç d is ölçüsündən asılı olaraq zili r böyük xalı, g b v xalı deyirdilər. Ümumiyyətlə, zili yer salınan hər bir dö n c y , h tta h sir d deyildir. Zilinin b z kl rini stiliz edilmiş qu və heyvan r sml ri, r mzi t svirl r, müxt lif formalı h nd si v n bati motivli ornamentl r t kil edir. Bununla bel z ilinin sas naxı ı qu t sviridir. Göyç d zili dd l r, sas n qu t svirl ri il naxı lanırdı. Ab eronda (Xızı) ziliy “Zili qu lu” və “Güllü palaz” deyilir. Qubada vaxtil xovlu xalçalar “zillu” adlanan qu larla b z dilirdi. Zili h l orta srl rd n namaz üçün istifadə olunub və bu dövrdə namazlıq xalçalarına zili deyirdi. Bununla bel nax da adlandırılırdı. X srd Xoy, B rgi, rciç , xlate, Naxçıvan, Bidlis zilinin toxundu u m hur m nt q l r idi. XVI-XVIII srl rd Qaraba (C brayıl) ip k zilinin toxundu u m rk z idi.

SUMAX. Yundan, b z n d ip kd n yrilmiş ipl rd n toxunur. Sumaxın strukturunu üç müxt lif sistemli ip: ri , ar ac ipl ri v lav naxı ipi t kil edir. “Naxı ipi” ri l r “qayıq” texnikası ilə üfüqi istiqamətdə 4/2 dolanır, bel likl , ilm l r yaranır. İm l r çin rd sünbülvari düzülü t kil edir və Sumaxın üzünü tam örtür. N tic d sumaxın üzünü “naxı ipi” yaradır. İm l r bir neç üsulla salınır. “Qayıq” texnikasının iki üsulundan müxt lif variantlarda “sarıma dolama” və “halqalı dolama” istifadə edərək müxt lif formalı ilm düzülü ü yaradır. Bel ki, b z n, bütün çin rd ilm l r soldan sağa “sarıma dolama”, yaxud da “halqalı dolama” üsulu ilə, b z n is bir çin soldan sağa “sarıma dolama”, dig r çin is sağdan sola “halqalı dolama” üsulu ilə toxunur. İm l rin üzü bir sırada yuxarıya, ikinci

sırada a a ıya do ru meyll nir v n tic d bu da d n l rinin sünböld düzülü ünü, yaxud saç hörüyünü xatırladan düzülü yaranır. H r bir ilm çinind n sonra bir alt, bir üst ar ac doyumlu keçirilir. B zi sumaxlar ar acsız toxunur, ri l rin arasından ar ac ipi keçmir, “naxı ipi” ri l r “sarıma dolama” üsulu il aquli v üfüqi dolanaraq naxı m l g tirir. Sumaxdan m i td dö n c k, divar örtüyü, balaca ölçülül rd n - sumaxçalardan is ibad t xalçası - namazlıq kimi istifad edilir. İlk sas istehsal m rk zi irvan (amaxı) olmu , h mçinin d C nubi Az rbaycan (h r, M r nd, Urmiya), Qaraba (C brayıl, Laçın) v Naxçıvanda toxunmu dur. Sonralar Sumaxın istehsal m rk zi Qubaya keçmi v XIX srd artıq m hurla arağ Az rbaycanın dig r bölg l rind d geni yayılmışdır. Sumaxın b dii t rtibatında irvan, Quba, Qaraba , G nc xovlu xalçalarının kompozisiyalarından istifad edilir.

Sumaxlar a a ıdaki adlarla adlanırdı:

- texnikasına gör – “Qarımı f r”;
- ölçüsün gör – “Sumaxça”, “Sumax palaz”, “Göllü palaz” v s.

Sumaxın yerliyi, sas n suma ı r ngd olur v yerliyinin suma ı r ngin gör b zi kiliml r sumaxı kilim deyilir. T dqi-qatçılar “sumax” sözünü amaxı h rinin adı il lağ l ndirir, b zi m nb l rd is maldar tayfalar olan “Kimak”ların adı il ba layırlar. Orta sr r b tarixçisi l- st xri “Kimak”ları türk tayfalarına aid edirdi. Xarici t dqiqlatlarda sumax xalçasının adı toxundu u qayıq texnikasına verilmi dir, y ni “sumax texnikası” termini il dilir. Halbuki yerli xalça ustaları bu gün d k bu texnikaya yalnız “qayıq” deyirl r.

Xovlu xalçalar müxt lif görünü lü dö m v divar xalçaları – xalı, xalça, g b , d st-x li-g b , pu tu, namazlıq v müxt lif t yinatlı – p rd , taxt üstü xalçalarını da qeyd etm k olar.

Xalı – uzunlu u – 3, eni – 2 metr çatan böyük xalça.

Xalça – orta ölçülü xovlu xalça, uzunlu u, ad t n, 2-2,5m, eni -1-1,5m.

G b – böyük ölçülü, ensiz xovlu xalça. Ad t n g b nin uzunlu u 2,5 – 3,5 m, eni 1,5 d n-2,5 m.

D st-X li-G b – özün m xsus d st-xalça, böyük evl rin dö m l ri üçün n z rd tutulub. Bu d st üç, dörd v be hiss d n ibar t olur: M rk zi hiss d ki xalça “Xalı”, k nardakılar “K nar l r” v ya “Yan”, ba hiss d ki, “Ba lıq”, a a ı hiss d ki is “Ayaqaltı” adlanırdı. Bu xalçaların uzunlu u - 4,5m-d n 6 -7 m. çatırdı.

PU TU – ölçüsün gör kiçik olan, sas n xovlu xalçadır. 60x32 sm-d n 103x64 sm. Az rbaycanın bütün xalçaçılıq m r k zl rind istehsal olunurdu. Bu xalçaları divarın yarı hiss sin kimi soyuqdan v rütub td n qorunmaq üçün asardılar.

NAMAZLIQ – kiçik ölçüd , 80x130 sm-d n, 100x50 sm-d k olurdu v dini ayınl rin keçirilm si üçün istifad edilirdi. Bu xalçaların kompozisiyası XVI srd T brizd yaranıb, sonradan bütün müs lman dünyasında geni yayılıb. Ad t n, bu xalçalar üz rind bir n f rin oturub dua etm si üçün n z rd tutulub. Çox vaxt iki, üç v daha artıq insanı n z r alıb, bir az böyük namazlıqlar da toxunulardı. Bu xalçalar b z n “saf”, “s ccad ” adlanardı.

Az rbaycanın bütün razisind , halinin m i tind n n vi olaraq, xovlu v xovsuz xalça m mulatları – m fr (yataq d sti üçün xalçadan hazırlanmı ya), xurcun, heyb , qa lıq (müxt lif ölçülü a ırmalı çanta), örk n (çadırları hat l m k üçün ensiz m mulat) qa ıqqabı, çömç dan, y h r üzü, cuval, duzqabı, xaral, l miqaba ı, corablar sas yer tuturdu. Xalça ustaları xalçaçılı ın n n vi prinsipl rin saslanaraq, bu yaların m qs dini t yin ed r k, özün m xsus kompozisiyalar yaradaraq, m mulatların formalarını a kar edirdil r.

Az rbaycan xalçalarının yüks k b dii keyfiyy ti onları qiy- m tli muzey eksponatlarına çevirirdi. Bu gün dünyanın sas mu- zeyl rind v bir çox xsi kolleksiyalarda yüzrl unikal Az r- baycan xalçası saxlanılır. Onlardan b zil rini xüsusi qeyd etm k lazımdır. Misal üçün, Qazaxa aid (XV sr) jdahanın simurqla

döyü süjetini ks etdir n unikal xalça Berlin muzeyinin r q öb sind saxlanılır. A acın sa v sol t r fl rin qonmu iki qu kompozisiyalı Qazaxa aid bir ayrı XV sr Az rbaycan xalçası Stokholm muzeyind saxlanılır. Ornamentl rin gör xalq arasında “Qu lu” xalça adlandırılan bu növ xalçalar Qazaxda indi d istehsal olunmaqdadır. XVI-XIX sr Az rbaycan xalçalarının böyük bir qrupu Londondakı Viktoriya v Albert muzeyind dir. Onların arasında T briz, Quba, G nc , Qaraba , irvan v Bakı m rk zl rin aid xalçalar vardır. Nyu-Yorkun Metropolitan muzeyinin, stanbulda “Türk v slam s rl ri” muzeyinin kolleksiyaları arasında, Moskvada r q Xalqları Dövl t nc s n t muzeyind , Budape t muzeyl rind , Filadelfiyadakı nc s n t muzeyind , Münxen muzeyind , Paris muzeyind , Vyanadakı Tekstil muzeyind v dünyanın bir çox dig r muzeyl rind d Az rbaycan xalçaları nümayi olunur.

Bakıdakı Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Döv- l t Muzeyi Az rbaycanın bir neç min xalça v xalça m mu- latından ibar t dünyada n böyük kolleksiyaya malikdir.

Az rbaycan xalça s n ti bu gün öz inki afının yeni m rh - l sin q d m qoymu dur. Az rbaycan xalqı öz n n l rini v m d niyy tini misilsiz x zin kimi ziz tutmu v qay ıl qoru- yub saxlamıdır. Bu x zin d dünya sivilizasiyasının m n vi- m d ni s rv tl rin samballı töhf vermi Az rbaycan xalçaçılıq s n ti beyn l xalq s viyy d d y rl ndiril r k YUNESKO-nun “B riyy tin Qeyri-Maddi M d ni rsinin Rerezentativ Siyahısı”na daxil edilmi dir. Az rbaycan xalça s n tinin d qeyd olunan siyahıda yer alması bu s n tin qorunması v beyn l xalq miqyasda tanıtdırılması istiqam tind çox mühüm hadis dir.

Röya Ta ıyeva,
s n t ünashlıq doktoru,
professor

GÖRK MLI XS YY TL R AZ RBAYCAN XALÇALARI HAQQINDA

H r bir xalqın m d ni irsi onun milli s rv ti, tarixi v bugünüdür.

***

Bizim borcumuz, g l c k n sill rin borcu tarixi keçmi imiz , n n l rimiz , milli nailiyy tl rimiz hörm t etm kd n, onları qoruyub saxlamaqdan ibar tdir.

Heyd r liyev,
Az rbaycanın ümummilli lideri

Xalçaçılıq s n ti Az rbaycan m d niyy tinin bir hiss sidir. Xalçaçılıq xalq s n tidir. Xalçaçılıq s n ti h r bir az rbaycanlı üçün çox do ma, ziz s n tdir v h r bir az rbaycanlı öz h yatını xalçasız t s vvür ed bilmir! Q dim dövrl rd n xalçaçılıq s n ti Az rbaycanda ya ayır v inki af edir. Az rbaycanda birinci xalçalar eramızdan vv l toxunmu dur. Az rbaycan xalçası öz göz lliyi, keyfiyy ti il h mi seçilmi dir.

lham liyev,
Az rbaycan Respublikasının Prezidenti

Xalçalar h r bir az rbaycanlı üçün h yatın ayrılmaz hiss sidir. Z nnime , q dim xalçalar muzeyl rd olmalıdır.

Mehriban liyeva,
*Heyd r liyev Fondunun prezidenti,
YUNESCO v SESCO-nun xo m ramlı s firi*

Dünyada Qafqaz adı ilə öhr tli n n xalça və xalça m -
mulatı, xüsusilə xovsuz xalçaların 90%-ni Azərbaycan xalçaları
təşkil edir.

L tif K rimov,
xalça ünvan alim

İstər Qafqazda, istər Yaxın və Uzaq Şərqlə, istərşimal
dünyanın başqa ölkələrində Türk soylu xalçaların tayı-bərabəri
yoxdu. İlk xalçanı da toxuyan türklər olub.

Kamil İliyev,
xalçaçı rəssam

Deməklə olar ki, bütün xalçalar Azərbaycanlı ailələrində
istehsal olunur. Ermənilər xalça toxumağı Azərbaycanlılardan
öyrənməlidir (1886-cı il. Şuşa).

Zergenidze,
gürcü tədqiqatçısı

Qarabağ xalçaları misli-bərabəri olmayan liliyəlidir.

İ-Müqəddəs,
Xəzər bəy tarixçisi

Təbriz xalçasının kökdəyələri, nədəmətlərinin evində
iltifatdan kənarda olar.

Təbrizli rəssamın hürdeyi

Qədim Azərbaycan xalçasının bir parçası təbriz qoyul-
sa, o, bütün İtalyan intibahından ağırlıq alır.

Naməlum romalı alim

Azərbaycanın müasir ustalarının toxuduqları xalçalar rənglərinin lüvanlı, xovlarının zərifliyi, ipliğinin sıxlığı ilə diqqətə layiqdir.

Ursel Erve,
fransız sənət ustadı

Müəllifin 1969-cü ildə tərtib etdiyi “Dünyanın xalça xərçirəti” kitabı üçün Cənub rayonu dünyada ən gözəl xalça toxuyan mərkəzlərdən biri kimi verilmişdir.

Günter Lettenmayer,
alman rəqə ustadı

Azərbaycan rəzində yaşıyanların palatvə xalça sənəti haqqında qeydləri vardır. Assur və Parfa abidələrində bunu təsdiqləyən izlər tapılmışdır.

“Sui” adlı Çin salnaməsi

Qafqazda çoxlu müxtəlif tayfalar yaşayırdı, onların kənd təsəvvüfə yabancılıq acı meyvələri ilə qidalanırdı. Bu ölkədə, necə deyirlər, qarğıyarpaqlı ağaclar var. Bu yarpaqları zibsu ilə qataraq boya düzürdülər, sonra bu boya ilə öz geyimlərinə naxı salırdılar. Bu naxıların yuyulmaqla getməsi, yalnız yun parçası daşılmasında onunla birlikdə olurdu.

Herodot,
Antik yunan tarixçisi

VII əsrin I yarısında (hicri 2-ci, miladi 642-ci ildə) Azərbaycanın imalətində yüksək çətinliklərlə növlü xalçaların istehsal olunurdu.

bu C f r T b r i,
rəqə tarixçisi

Azərbaycan xalça istehsalının ən böyük mərkəzidir.

Huan Tesank,

VII əsrdə yazılmış Çin sənəyi

Müəllif “Aqvan tarixi” sənədində yazır ki, Azərbaycanın imal hissəsində ipək parçalar və müxtəlif rəngli parlaq xalçalar hazırlanırdı.

Musa Kalankatlı,

VII əsrdə yazılmış Türkiyə salnaməsi

Muğan öz çuval və palazları ilə, Naxçıvan, Xoy, Salmas öz zili xalçaları ilə, Ərdəbil və İrvan öz ipək və yun məmulatları ilə şöhrətlidir.

“Hüludil-əl m” adlı sənəd (982-ci il)

Azərbaycanda öz peşəsinin ustası olan çoxlu sənətkarlar var, onların hazırladıqları parça, xalça və silah bütün dünyaya yayılmışdır.

Marko Polo,

venesiyalı səyahətçi

Qiymətli ipək parçadan tikilmiş paltar ucuz, miskin palazdan tikilmiş geyimlə müqayisə edilərək yazır ki, “Hökmdarların geydiyi sənəd və xara paltar və zin bir palaz geyib dərlər üzərində yığılmışdır.”

Fəzliddin Xaqani İrvani,

Azərbaycan ədəbiyyatı

Azərbaycan xalçaları sadəcə xalça deyil, yun kitabıdır!

Lev Qumilyov,

rus yazıçısı, tədqiqatçı

Q RAR V S R NCAMLAR

1920

1. nc s n t bid l rinin q runm sı v q yd lnm sı
h qqınd : z rbaycan SSR nqil b K mit sinin 1920-ci il 7
iyul t rixli q r rı [M tn] //K mmunist.- 1920.- 8 iyul.- 56.

1959

2. z rb yc n SSR-d x lç v x lç m mul tı ist hs -
lını d h d rtrm q v keyfiyy tini y x il dırm q t dbirl ri
h qqınd : z rbaycan SSR N zirl r S v tinin 10 iyun 1959-cu
il t rixli q r rı [M tn] // z rbaycan SSR Hö um tinin Q r rl -
rının Külliyy tı, 1959.- 11.- S.3-5.

1968

3. X lq b dii p l rini d h d in i f tdirm k
t dbirl ri h qqınd : SSR N zirl r S v tinin 1968-ci il 14
vqust t rixli q r rı [M tn] //SSR N zirl r S v tinin Q r r v
Göst ri l ri.- 1968.- 18.- S.6.

1975

4. X lq b dii s n tl ri h qqınd : S v. P M -nın
q rarı [M tn] //K mmunist.- 1975.- 27 fevral.

1983

5. z rb c n SSR-d xalçaçılı ın v xalça s n tinin
daha da inki af etdirilm si t dbirl ri haqqında: z rbaycan KP
MK v Az rbaycan SSR Nazirl r Sovetinin q rarı [M tn]
// d biyyat v inc s n t.- 1983.- 27 may.- S.4.

1986

6. L.H.K rimov yolda mın Xalqlar Dostlu u ordeni il t ltif edilm si haqqında SSR Ali Soveti R yas t Hey tinin f rmanı. Moskva, Kreml. 14 noyabr, 1986-cı il [M tn] // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 21 noyabr.- S.5.

1998

7. “Az rbaycan Xalçası” Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövl t Muzeinin yaradılması haqqında. Az rbaycan Respublikası Nazirl r Kabinetinin q rarı. Bakı, 16 mart 1998-ci il [M tn] //Az rbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu.- 1998.- 3.- S.747-748.

1999

8. K.M. liyevin “ stiqlal” ordeni il t ltif edilm si haqqında Az rbaycan Respublikası Prezidentinin F rmanı. Bakı, 27 dekabr 1999-cu il //Az rbaycan.- 1999.- 28 dekabr.- S.1.

2005

9. Az rbaycan xalça s n tinin qorunması v inki af etdirilm si haqqında: Az rbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı h ri, 7 dekabr 2004-cü il [M tn] //Az rbaycan.- 2005.- 11 fevral.- S.1.

10. Az rbaycan xalça s n tinin qorunması v inki af etdirilm si haqqında: Az rbaycan Respublikası Qanununun t tbiq edilm si bar d Az rbaycan Respublikası Prezidentinin F rmanı. Bakı h ri, 7 fevral 2005-ci il [M tn] //Az rbaycan.- 2005.- 11 fevral.- S.1.

11. K.M. liyevin xatir sinin b dil dirilm si haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin s r ncamı. Bakı h ri, 19 oktyabr 2005-ci il [M tn] //Azərbaycan.- 2005.- 20 oktyabr.- S.1.

2006

12. L tif K rimovun 100 illik yubileyi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin S r ncamı. Bakı h ri, 27 oktyabr 2006-cı il [M tn] //Azərbaycan Respublikası Qanunvericilik Toplusu.- 2006.- 10.- S.2180.

13. Azərbaycan xalça s n tinin qorunması v inki af etdirilm si haqqında Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasının t min edilm si bar d Azərbaycan Respublikası Prezidentinin F rmanı. Bakı h ri, 28 dekabr 2005-ci il [M tn] //Azərbaycan.- 2006.- 7 yanvar.- S.2.

2007

14. Azərbaycan muzey i inin yax ıla dırılması haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin S r ncamı. Bakı h ri, 6 mart 2007-ci il [M tn] //Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu.- 2007.- 3.- S.627-629.

Q rarın rhi: Azərbaycan Respublikasının M d niyy t v Turizm Nazirliyi, Bakı h r cra Hakimiyy ti il birlikd Azərbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyinin yeni binasının tikilm si üçün Bakı h rind müvafiq sah nin ayrılması v tikinti-qura dırma i l rinin aparılması il ba lı t klifl rini bir ay müdd tind Azərbaycan Respublikasının Prezidentin t qdim etsin.

2010

15. “Azərbaycan Xalçaçılıq Sənəti” YUNESKO-nun Bəyriyətində Qeyri-Maddi Mədəniyyəti Siyahısına daxil edilmişdir. YUNESKO, 19.11.2010-cu il. Nayrobi, Keniya.

K T A B L A R

1959

16. Həbibov, N. Azərbaycan SSR-in təsviri-incestənəti [Mətn] /N.Həbibov.- Bakı: Azərbaycan, 1959.- 19 s.

Kitabın “Dekorativ təbii sənət” bölməsində Azərbaycan xalçaları haqqında məlumat verilmişdir.

17. Tərlinov, M. Azərbaycan xalq rəqəsləri nümunələri [Mətn] /M.Tərlinov, R. Fəndiyev.- Bakı, 1959.- 52 s.

Kitabın “Xalçaçılıq” bölməsində Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində toxunan xalçalardan, dünya rəsamlarının sərgilərində xalçalarımızın təsvir olunmasından bəhs olunur [S.11-23].

1960

18. Fəndiyev, F. XVIII əsrin ikinci yarısında imal edilən Azərbaycan xalçaları [Mətn] /F. Fəndiyev.- Bakı: Azərbaycan SSR EA Nəşriyyatı, 1960.- 134 s.

Kitabda “XVIII əsrin ikinci yarısında iqtisadi vəziyyət” bəliqlə yazıda Azərbaycan ipyi, xalçaları haqqında məlumatlar verilir [S.13-33].

19. Tərlinov, M. Azərbaycan xalça sənəti [Mətn] /M.Tərlinov, R. Fəndiyev.- Bakı: Uğurlu, 1960.- 122 s.

Kitabın “Xalçaçılıq” bölməsində Azərbaycan xalçalarının yüksək keyfiyyəti, bədii xüsusiyyətləri, dünya rəsamlarının sərgilərində təsviri haqqında məlumat verilir [S.63-78].

1961

20. Vahidov, R. Ming çevir III-VIII şrl rd : arxeoloji qazıntı materialları şasında [M tn] /R.Vahidov.- Bakı: Az rbaycan SSR EA n şriyyatı, 1961.- 160 s.

Kitabın “Ş n şkarlıq” bölm şind Ming çevird arxeoloji qazıntıları n şic şind tapılmı materiallardan Az rbaycanda III-VIII şrl rd d ş halinin toxuculuqla m ş ul olması, la növ xalça, palaz toxuduqları aydın olur [S.82-86].

1963

21. Quliy v. . X lç m mul tı mt ş ün şlı ı [M tn]: d ş rs v ş iti / .Quliy v.- Bakı: ş rt drşn ş r, 1963.- 121 s.

Kitabda Az rbaycan xalçaları, onların keyfiyy şi, növl ş ri, saxlanma metodları v ş xarici ölk l rd ştehsalı haqqında m ş lumat verilmi dir.

1964

22. ş z rb yc n t rixi [M tn]: 3 cilld ş .- Bakı: ş z rbaycan SSR ş , 1964.- C.2.- 990 s.

Kitabın “T şbiqi inc ş n t” f şlind Az rbaycanda toxunan xalçalar, onların keyfiyy şi, b dii şüsusiyy şl ş ri, dünya ş rgil rind ş nümayi i haqqında m ş lumatlara geni yer verilib [S.935-937].

1974

23. Az rbaycan xalçaları [M tn]: albom /m ştnin mü şl. H.Hüseynzad ş ; r şsam Y.Salnikov.- Bakı: ş ıq, 1974.- 6 s.- M tn Az rb., rus, ing. v ş r b dill rind ş .

24. Az rbaycan inc ş n ti [M tn] /t şrt. ed.: ş .Salamzad ş , N.Rzayev, K.K şimov, R. f şndiyev, N.H şibov.- Bakı: Maarif, 1974.- 213 s.

25. K r i m v, H. z r b y c n x r i c i m t b u t d . n c s - n t [M t n]: (1960-1970) /M.F.Axundov adına Azərbaycan Respublika Dövlət Kitabxanası.- Bakı, 1974.- 50 s.

Kitabın “Təbii incisənət” bölməsində xalçalarımızdan bəhs olunur [S.43-45].

1980

26. M m m d v, . S h i r l i n x ı [l b o m].- Bakı: ıq, 1980.- 6 s.- M t n Azərbaycan və rus dillərində .

Kitabda xalçaçı naxış ustası Əli Məmmədov haqqında məlumat və onun yaratdığı naxış elementlərində nümunələr verilib.

27. V l i y e v, K. Elimizdə, obamızda [M t n] /K.V liyev.- Bakı: Gənclik, 1980.- 95 s.

Kitabın “Xalılı-xalçalı ellərimiz” adlı məqaləsində xalçalarımızdan bəhs edilir [S.89-95].

1981

28. H v i l o v, H. İnsan, məişət, mədəniyyət [M t n] /H.H vilov - Bakı: Gənclik, 1981.- 76 s.

Xalçaların məişətdə vəzsiz rolundan, onların toxunma texnologiyasından bəhs edilir [S.68-73].

29. M m m d o v, X. Naxışların yaddışı [M t n] /X.M məmmədov, . miraslanov, H.Nəcəfov, A.Mürsliyev.- Bakı: Zərənər, 1981.- 46 s.

Kitabda incisənətimizin ən qədim və maraqlı qollarından biri olan naxış elementlərinin xalçaların, kilimlərin toxunmasında tətbiqindəndən danışılır.

30. Z m n o v, N. Düündürən naxışlar [M t n] /N.Z məmmədov.- Bakı: Yazıçı, 1981.- 116 s.

Görkəmli xalçaünası alim L.K. Rimovun eskizində bəhs olunmuş xalça haqqında [S.15].

1982

31. Ür k sözl ri [M tn].- Bakı: Az rn r, 1982.- 147 s.
Az rbaycan xalçaları haqqında fransız s n t ünası Ursel Ervenin söyl diyi yüks k fikirl r [S.131].

32. Haqverdiyev, T. Abid l r tarixin sirda ıdır [M tn] /T.Haqverdiyev; r y.: T.Bünyadov, H. manov.- Bakı: G nclik, 1982.- 88 s.

“Dörd f sil” v “ eyx S fi” xalıları haqqında [S.37].

1983

33. Az rbaycan xalça s n ti [M tn]: bibliografiya (1776-1983) /t rt. N.Na ıyeva; ön söz. mü l. s n t ünaslıq doktoru R. f ndiyev.- Bakı: Yazıçı, 1983.- 99 s.

Göst ricid Az rbaycan xalçaları haqqında q rar v s - r rncamlar, qanunlar, kitablar, m qal l r Az rbaycan, ingilis, rus dill rind ill r üzr ardıcılıqla verilmi dir.

34. Az rbaycan xalçaları [M tn]: r q Xalça S n ti üzr Beyn l xalq Simpozium.- Bakı, 1983.- 110 s.

35. N biyev, A. Az rbaycan folklorunun janrları [M tn]: d rslık /A.N biyev.- Bakı: ADU-nun n ri, 1983.- H.1.- 84 s.

Kitabda bir çox m i t, o cüml d n, hana n m l ri, xalça toxuyan s n tkarların söyl dikl ri n m l r, bayatılar verilmi dir [S.28-29].

1985

36. Az rbaycan xalçası [M tn] /t rt. v ön söz L.K rimov; elmi red. M.N c fov; r s. N.Babayev.- Bakı: Yazıçı, 1985.- 164 s.

37. Az rbaycan xalçası =
Azerbaijan CARP [M tn]: albom.- Bakı, 1985.

38. Mahmudov, Y. S yyahlar, k fl r, Az rbaycan [M tn].- Bakı: G nclik, 1985.- 188 s.

Kitabda müxt lif vaxtlarda Az rbaycana g lmi s yyahların m d niyy timiz, inc s n timiz, xalçalarımız haqqında söyl dikl ri fikirl r verilmi dir.

1986

39. M mm dov, . Sehirli naxı lar [M tn] / .M mm - dov, N.M mm dov; ön söz M.Aslanov.- Bakı: ıq, 1986.- 68 s.

Kitab istedadlı xalça ustası li M mm dovun yaradıcılına, s n t s rl rin h sr olunmu dur.

1988

40. Az rbaycan etnoqrafiyası [M tn]: 3 cildd /red.: .S.Sumbatzad , T.Bünyadov, . liyev.- Bakı: Elm, 1988.- C.1.- 456 s.

“S n tkarlıq” bölm sind Az rbaycan xalçaları, onların tarixi inki afından b hs edilir [S.422-428].

1989

41. Az rbaycan abid l ri [M tn].- Bakı: Az rn r, 1989.- 125 s.- M tn Az rb. v rus dill rind .

Kitabda xalçaçılıqdan da b hs olunur [S.18-20].

1992

42. Az rbaycan inc s n ti [M tn]: monoqrafiya.- Bakı: ıq, 1992.- 344 s.

Kitabda Azərbaycan xalqlarının məzmunundan, bədii xüsusiyyətlərindən, XII-XIII əsrlərdə Azərbaycanda xalq şeirinin inkişafından danışılır [S.75-79].

43. Rzayev, N. Qadınların izi ilə [Mətn] /N.Rzayev; red. M.Quliyeva.- Bakı: Azərbaycan, 1992.- 103 s.

Kitabın “Naxıslarımızın məniyi və inkişaf mərhələləri” fəsilində illərdən bəri Azərbaycan xalqlarında istifadə olunan naxıslar elementlərinə bəhs edilir [S.65-75].

1993

44. Əliyev, Z. Şəhər ömrü [Mətn] /Z. Əliyev.- Bakı: “Murad” nəşriyyatı, 1993.- 32 s.

Kitabda Xalq rəssamı Kazım Kazımzadənin ələsəniti ilə qırılmaz bəhlindən və yaratdığı süjetli xalqlardan da bəhs olunur [S.13].

1996

45. Mahmudlu, Y. Azərbaycan diplomatiyası [Mətn] /Y.Mahmudlu.- Bakı, 1996.- 291 s.

Kitabın “Avropa dövlətləri ilə diplomatik əlaqələrini doğuran tarixi rəit” fəsilində İtalyan səyyahı Marko Polonun Azərbaycan xalqları haqqında söylədiyi fikirlər verilmişdir [S.40-49].

1997

46. Əziz, V. Dözmək olmur [Mətn]: şeirlər və poemalar /Vahid Əziz.- Bakı: Gənçlik, 1997.- 212 s.

“Əyxsən fi” xalq şairi haqqında poema [S.175-179].

1998

47. Abdullayeva, M. Azərbaycan dilində xalqçılıq leksikası [Mətn] /M.Abdullayeva.- Bakı: Qismət, 1998.- 159 s.

Kitabda Azərbaycan dilinin xalqçılıq leksikası araşdırılır. Kitabın sonunda “Naxıslar” sözlüyü təqdim edilir.

48. Xəlilov, A. Sən ti ellər ya adar [Mətn] /A.Xəlilov, A.Tayıyev; red. O.Səlimov.- Bakı: Mütərcim, 1998.- 47 s.

Kitabda qədim el sənətini bu gündə ya adanlar haqqında məlumat verilməlidir [S.47].

2000

49. Səməyilqızı, V. Goranboy [Mətn]: ensiklopedik toplusu /V. Səməyilqızı; elmi red.: B.Budaqov, Q.Qeybullayev.- Bakı: Səməyil Nəriyyat-poliq. məs., 2000.- 496 s.

Kitabda “Fəxrəli” və “Adılı” xalqları haqqında məlumat verilir [S.52-54].

2001

50. Azərbaycan müasir xalq sənəti inciləri [Mətn].- Bakı: Qəbal fondu, 2001.- 20 s.

Kitabçada dekorativ təbii sənət sahəsində çalışan sənətkarlardan və onların illərində nəşr edilir.

51. Qurbanov, B. Azərbaycan incəsənəti: Təriflər, təriflər [Mətn] /B.Qurbanov.- Bakı: Araz Nəriyyatı, 2001.- 192 s.

Azərbaycan xalqlarının inkişaf tarixində, dünya bazarlarında xalqlarımızın dəyərinə, xarici rəsmlərin bir çox səsləndirilməsinə və ifadə vasitəsi kimi Azərbaycan xalq naxıslarının istifadəsində və “Namaz” xalqından nəşr olunur [S.89-94].

2002

52. Abdullayeva, M. Xalçaçılıq terminlərinin izahlı lüğəti [Mətn] /M.Abdullayeva; red. Y.Seyidov.- Bakı: BDU nəşriyyatı, 2002.- 56 s.

Kitabda xalçaçılıqda istifadə olunan söz və söz birləşmələrinin izahı verilir.

53. Fəndiyev, T. Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti [Mətn] /T. Fəndiyev.- Bakı, 2002.- 208 s.

Kitabın “Dekorativ-təbii incəsənət” bölməsində xalçaçılıq tarixində nəzərdə tutulmuşdur [S.145-146].

54. Qasimov, X. Azərbaycan mədəniyyəti: [XVI-XVII] [Mətn] /X.Qasimov; elmi red. O. Fəndiyev.- Bakı, 2002.- 169 s.

Kitabın “Dekorativ və təbii incəsənət növləri” bölməsində Azərbaycan xalçaları, XVI əsrdə Azərbaycanda olmuş Avropa sənətlərinin xalçalarımızla bəli fikirləri, “eyx Səfi” xalçası haqqında məlumatlar verilmişdir [S.108-110].

55. Mustafayev, C. Xanlıqlar dövründə Azərbaycan sənətkarlığı [Mətn]: monoqrafiya /C.Mustafayev; elmi red. T.Mustafazadə.- Bakı: AMEA A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutu, 2002.- 272 s.

Kitabda “eyx Səfi” xalçası, XVI-XVII əsrdə xalça istehsalı, İrvan, Təbriz xalçaları haqqında və Avropa sənətlərinin Azərbaycan xalçaları haqqında fikirləri verilib [S.91-96].

2003

56. Azərbaycan qadınları [Mətn]: ensiklopedik toplusu /layih. müəll. və red. L.Abbasova; topl. X.Bilalqızı.- Bakı: Mir Jənnət, 2003.- 196 s.- Azərbaycan, ingilis, rus dillərində.

Azərbaycan xalçaları dünya muzeylərində [S.179-181].

2004

57. M mm dov, . T tbiqi kulturologiya [M tn]: d rs-lik / .M mm dov, S.Dada ova, .Hüseynov; elmi red. G.Abdullazad .- Bakı: Mars-Print, 2004.- 412 s.

Kitabda T briz, Quba, irvan xalçaçılıq m kt bl rin aid bir neç xalça növli haqqında m lumat verilmi dir [S.377].

2005

58. Abdulova, G. XIX srin sonu XX srin vv ll rind Qaraba da s n tkarlıq [M tn]: tarixi-etnoqrafik t dqıqat /G.Abdulova.- Bakı, 2005.- 174 s.

Xalçaçılıq [S.36].

2006

59. Göyü ov, N. Milli s n tin n z ri t hlilin giri [M tn] /N.Göyü ov.- Bakı: Nurlan, 2006.- 292 s.

“Güldan” adlı xalça haqqında m lumat verilib [S.110-111].

60. Süleymanov, N. S f vi dövl tinin t s rrüfat h yatı [M tn] /N.Süleymanov.- Bakı: Elm, 2006.- 400 s.

Kitabda S f vil rin hakimiyy ti dövründ inki af ed n xalçaçılıq s n tind n, Az rbaycanda olmu bir çox s yyahların burada toxunan xalçalar haqqında fikirl ri verilmi dir [S.92-93].

2007

61. Az rbaycan etnoqrafiyası [M tn]: 3 cilld /red. T.Bünyadov.- Bakı: r q-Q rb, 2007.- C.1.- 543 s.

Kitabda Az rbaycan xalqının q dim xalçaçılıq s n ti geni t dqıq olunur v xalçaçılı m t kkül tarixind n damı ılır [S.279, 469-478].

62. Az rbaycan Milli Ensiklopediyası: Az rbaycan [M tn].- Bakı: Az rbaycan Milli Ensiklopediyası Elmi m rk - zi, 2007.- 883 s.

Az rbaycan xalçaları haqqında [S.118-120,238-240,249, 257,277,279-280,781-788].

63. Az rbaycan tarixi [M tn]: orta m kt bl rin VIII sinfi üçün d rslük /red.: V.Mahmudlu, B.M mm dov, R.Ta ı- yeva.- Bakı: Elm, 2007.- 150 s.

V saitin “T tbiqi inc s n t” bölümünd “ eyx S fi” xalçası v T briz ustalarının toxuduqları xalçalar haqqında m lumat verilib [S.186-187].

64. Xo m ramlı s fir [M tn] /t rt. . liyev; elmi red. Q. liyev.- Bakı, 2007.- Kitab 4.- 212 s.

Kitabın “Az rbaycanın xalça s n ti Türkiy Ba nazirinin xanımında z ngin t ssürat yaratmı dır” m qal sind YUNESKO v SESCO-nun Xo m ramlı s firi, H. liyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım liyeva v Türkiy Ba nazirinin xanımı min rdo anın 2007-ci il martın 9-da “Az r- lm ” M hdud M suliyy tli C miyy tinin “Az rbaycan xalçası” qalereyasında olmaları haqqında m lumat verilir [S.163-164].

65. Xo m ramlı s fir [M tn] /elmi red. A.Naxçıvanlı; t rt. . hm dov.- Bakı: ms, 2007.- Kitab 5.- 160 s.

Kitabın “Az rbaycanın xalça s n ti Türkiy Ba nazirinin xanımında z ngin t ssürat yaratmı dır” m qal sind YUNESKO v SESCO-nun xo m ramlı s firi, Heyd r liyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım liyeva v Türkiy Ba nazirinin xanımı min rdo anın 2007-ci il martın 9-da “Az r- lm ” M hdud M suliyy tli C miyy tinin “Az rbaycan xalçası” qalereyasında olmaları haqqında m lumat verilir [S.83-84].

66. Quliyev, R. Az rbaycan inc s n tind r mzi-obrazlı b dii rh yüks lm [M tn] /R.Quliyev.- Bakı: T knur, 2007.- 160 s.

Kitabda Azərbaycan xalçalarının yaranma tarixi və inkişafı haqqında təfərrüfatlı məlumat verilir [S.15-32].

2008

67. Heydər Əliyev və mədəniyyət: Müraciətli rəqəmsal xalçalar, müsahibələr, təbriklər, məlumatlar [Mətn]: 3 cild (1969-1982, 1993-1996) /layihə rəhbəri və ön söz müəllimi. Qarayev; tərtib edən S.M. Məmmədliyəva, T. Həmədov; red. L.M. Məmmədova.- Bakı: Nurlar, 2008.- C.1.- 504 s.

Kitabda “Bənzerlər sənətinə İvan boyaları” adlı məqalədə 1983-cü ildə Bakıda keçirilən rəqəmsal xalçaları sənəti üzrə I Beynəlxalq Simpoziumün təşkilatçıları Sov. KP MK Siyasi Bürosunun üzvü, SSR Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini Heydər Əliyevin, respublikanın rəhbərləri və simpoziuma gəlmiş qonaqların “Azərbaycan” Birliyinin “sənətin” xalçaçılıq fabrikində və Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasında açılış mərasimində iştirakından danışılır [S.171-172].

***

68. Beynəlxalq mədəniyyət günləri [Mətn]: dərslik /M. Məmmədova və başqaları; elmi red. V.M. Məmmədova; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi.- Bakı: Sabah, 2008.- 660 s.

Kitabda L.K. Rəhimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin gördüyü işlərdən, YUNESKO-nun Parisdəki mənzil-qərgahında “Azərbaycan xalçaları” sergisində, YUNESKO-nun yardımını ilə xalça mövzusunda Azərbaycanda keçirilən regional seminardan danışılır [S.207; 620-628].

69. Mirxanov, S. Dünya muzeyləri və tarixi mədəniyyət abidələri [Mətn]: dərslik /S. Mirxanov, H. Hüseynov.- Bakı: Mars-Print, 2008.- 296 s.

Kitabda dünyanın məhür muzeyləri ilə yanaşı, L. Tifl K. Rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi haqqında da məlumatlar öz əksini tapır [S.238-245].

70. Hüseynov, N. Xarici ölkələrdə mədəniyyətə aidiyyət təşkilatları [Mətn]: Dövlət / N. Hüseynov, N. Fəndiyeva.- Bakı: Mars-Print NPF, 2008.- 377 s.

Kitabda Azərbaycan xalçalarının dünya ölkələrində muzeylərinə, o cümlədən ABŞ-in Metropolitan muzeyində "Namazlıq" xalçasının saxlanması haqqında məlumat verilmişdir [S.111-114; 158-160].

71. Q dirova, D. Azərbaycanın namazlıq xalçaları [Mətn] /D.Q dirova; red. T. brahimov.- Bakı: Nəşr-Qrup, 2008.- 183 s.

Kitab Azərbaycan namazlıq xalçalarının yaranmasına, müxtəlif regionlarda xalçaçılığın bədii-texnoloji xüsusiyyətlərini təhlil edilmişdir.

72. Q dim türk lifbası [Mətn] /elmi red. N.C fərov.- Bakı: Azərbaycan Atatürk Mərkəzi, 2008.- 234 s.

Kitabda q dim türk lifbası ilə xalça sənətinin genealogiyası və tipologiyası aydınlaşdırılmışdır [S.102-143].

73. Mehriban İliyeva oldu u kimi [Mətn] /red. T. ahabzova; ön söz. müəll. N.C fərov.- Bakı: Gənclər liderləri Uşaqlar Təşkilatı, 2008.- 96 s.

Kitabda YUNESKO və SESCO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər İliyev Fondunun prezidenti, milli təvəkkül Mehriban xanım İliyevanın Azərbaycan xalçaçılıq sahəsində göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışılır [S.21-23].

74. Muradov, V. Azərbaycan xalçaları [Mətn] /V. Muradov; elmi red. K. İliyeva.- Bakı: Elm, 2008.- 436 s.

Kitabda Azərbaycan xalçasının tarixində, xalçaları bir-birindən fərqləndirən texniki xüsusiyyətlərindən bəhs edilmişdir.

Quba, Bakı, Gəncə, Qazax, Qarabağ, Naxçıvan, Tbriz xalçaçılıq məktəblərindən əldə edilmiş nüsxələrdir.

75. Novruz bayramı ensiklopediyası [Mətn] /tərtib. ed.: B.Abdulla, T.Babayev; elmi red. Q.M. Həsənov.- Bakı: Neftçilər, 2008.- 208 s.

Kitabda xalçaçılıqdan, xalçaçılıq məktəblərindən, xalça haqqında bəyüklərdən, Azərbaycan xalçalarının dünya muzeylərində saxlanması, "Novruzgülü" naxış elementindən və "Novbahar" adlı xalçadan bəhs olunur [S.95-97, 145].

76. Təhmim zöv, M. Kəlbəcər [Mətn]: ensiklopedik məlumatlar, toponimlər, fotoqrafiyalar, xəritələr /M.Təhmim zöv.- Bakı: Azərbaycan, 2008.- 400 s.

Ensiklopediyada Kəlbəcər rayonu haqqında geniş məlumat, o cümlədən orada toxunan "Milli kilim", "Milli fərslər", "Milli xalça və kilim"lərin fotoqrafiyaları verilmişdir [S.276, 277, 279].

2009

77. Baxışiyev, A. Səfəvi dövlətinin sosial-iqtisadi həyatı və beynəlxalq əlaqələri [Mətn] /A.Baxışiyev.- Bakı: ADPU, 2009.- 274 s.

Kitabda Səfəvilərin hakimiyyəti illərində (XVI-XVII əsrlər) Azərbaycan hərlərində toxunan xalçalardan söhbət açılmış və Avropa səyahçılarının Azərbaycan xalçaları haqqında fikirləri verilmişdir [S.32-33].

78. Erix Fayqlıq pək yolu üzərində Odlar Yurdu [Mətn]: Azərbaycan tarixi /Erix Fayqlıq; elmi red.: F.Vahabov, K. İskəndərov; layihə rəhbəri: Y.Mahmudov, E.Mahmudov, A.Aslanov.- Bakı: Azərbaycan, 2009.- 183 s.

Kitabın "Azərbaycanın mədəni sərvətləri və bütün dünyada məşhurları" fəslində Azərbaycan xalçalarının Avro-

pa r ssamlarının s rl rind ki t svirind n b hs edilir [S.164-166].

79. Talıbova, A. Az rbaycana daha yaxın olaq [M tn] /A.Talıbova; Az rbaycan Respublikası M d niyy t v Turizm Nazirliyi.- Bakı: Baksel irk ti, 2009.- 383 s.

Kitabda ç ri h rd xalça dükanı; Quba xalçaları; “Çiçi” xalçası; hana v onun qura dırılması; smayilli s n tkarlı ı; ki ip yi, ip k xalçalar; Qazax xalçaları; Naxçıvan Xalça Muzeyi; Ordubad ip yi haqqında m lumatlar verilmi dir [S.23,57,60,61,137,151,257,349,371].

80. V zir, M. Az rbaycan ad t- n n l rind gender rol- ları [M tn] /Mehriban V zir; Rasional nki af u runda Qadınl ar C miyy ti.- Bakı, 2009.- 239 s.- M tn Az rb. v ing. dill - rind .

Kitab Az rbaycan xalçalarının q dimliyind n, dünya mu- zeyl rind qiym tli eksponat kimi saxlanmasıdan v onların növl rind n b hs edir [S.155-158].

2010

81. Az rbaycan Dövl t nc s n t Muzeyi [M tn].- Bakı, 2010.-351 s.

Kitabda Suraxanı [S.252, 253]; lin f sill ri [S.255]; rcimanlı [S.257]; Qollu cici [S.259]; Ornamental xalça “Bahar” [S.260]; Zili [S.261]; D rvi l r [S.263]; f ar [S.264]; Tirm saya ı [S.265]; Xurcun [S.266-267]; Divar xalçasının kill ri verilmi dir [S.269].

82. Az rbaycan inc s n ti - t sviri s n t, dekorativ t tbi- qi s n t, memarlıq [M tn]: u aqlar uçun ensiklopedik m lumat kitabı /t rt. Z. liyev; red hey. A.X lilov; layih. r hb. N.Mehdiyev.- Bakı: Letterpress n riyyat evi, 2010.- C.1.- 104 s.

Kitabda “Sufi” xalçası, ç t n s n ti; “G nc -Qazax” xalçalarından danı ılır [S.32,42,67-68].

83. Azərbaycan xalçaları [Mətn]: kataloq /Heydər Əliyev Fondu; Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi; L.Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi.- Bakı, 2010.- 20 s.

84. Azərbaycan qadını namın [Mətn] /ön söz H.Hüseynova; Heydər Əliyev Ərsini Araşdırma Mərkəzi.- Bakı: Apostrof, 2010.- 371 s.

Kitabın titullu və son səhifəsində Qazax qrupuna aid “Nəməzlik” xovlu xalçanın, Qaraba qrupuna aid “Kilim” xovsuz xalçanın, Quba qrupuna aid xovlu “Qonaqkənd”, İrvan qrupuna aid “Kilim”in təsviri verilmişdir.

85. Hüseynov, R. Nizami Muzeyinin xalçaları [Mətn]: izomaterial: [22 rəsmi rəsmdən ibarət açıqca dəstə] /R.Hüseynov; Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Dövlət Biyyatı Muzeyi.- Bakı, 2010.

86. Ərvan xanlıqı [Mətn] /elmi red. Y.Mahmudov; Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutu.- Bakı: Azərbaycan, 2010.- 616 s.

Kitabda “Məmarlıq və incəsənət” fəslində Ərvan xanlıqı dövründə toxunan Azərbaycan xalçalarının zaman-zaman xarici ölkələrə də tətbiq aparılmasından və Azərbaycan xalçalarının “erməni xalçaları” adı altında dünya bazarlarına çıxarılmasından danışılır [S.199]; “Qədim Ərvan” xalçasının foto təsviri verilmişdir [S.236-237].

87. Mustafayev, A. Azərbaycanın maddi-mədəni irsi [Mətn]: [etnotipoloji tədqiqat] /A.Mustafayev; elmi məsləhətçi R. Fəndiyev; elmi red. Y.Mahmudov.- Bakı: Adiloğlu, 2010.- 640 s.

Kitabın “Xalça-palaz məmulatı” bölməsində Azərbaycanın bir çox bölgələrində, xüsusən də Qarabağda toxunan xalçalardan, onların növlərindən, xalça məmulatının məhsulü xüsusiyyətlərindən və s. bəhs edilir [S.94-103].

2011

88. T hm zov, M. K lb c r [M tn]: ensiklopedik m lu-
matlar, toponiml r – foto kill r, x rit l r /M.T hm zov; red.:
.A alarov, H.Elvusal; elmi m sl. V.Ramazanov.- Bakı:
Az rn r, 2011.- 544 s.

Kitabda “Milli kilim”in, K lb c rd toxunan xalça v
kiliml rin kill ri verilmi dir [S.406-407].

Dövri m tbuatda, m emu l rd v kitablarda çap olunmu materiallar

Ümumi xarakterli

1924

89. Pir l v, . X lq ist hs l tının t kil tı v nun x ri-
ci ölk l r gönd rilm si [M tn] / .Pir l v // z rbaycan li
qıtis di ur sının xb rı.- 1924- 14.- S.19-23.

1926

90. B ırz d , M. L nk r n q z sı [M tn]: [x lç çılıq
s n ti h qqınd] /M.B ırz d //M rif i çisi.- 1926.- 5-6.-
S.105.

91. T lı inski, . z rb ye nd x lç çılıq i i: iqtis di
nöqt yi-n z rd n [M tn] / .Talı inski // r q q dını.- 1926.-
2-3.- S.3.

1928

92. Zir sb. Bizd x lç çılıq [M tn]: [z rb yc nd x lç çılı in inki fi h qqınd] /Zir sb // qtis di x b rl r.- 1928.- 2.- S.42-45.

1929

93. sm yıl, H. B kı q z sınd x lç çılıq [M tn] /H. s-mayıl //B kı ur sı x b rl ri.- 1929.- 6.- S.11-13.

94. Yusifz d , B. X lç çılı d ir müxt s r m lum t [M tn] /H.Yusifz d // qtis di x b rl r.- 1929.- 4.- S.98-99.

1931

95. K s tur v, V. Kürdüst nd x lç çılıq [M tn] /V. s tur v // z rbaycanı öyr n n c miyy tin x b rl ri.- 1931.- 2-3.- S.27-31.

1934

96. X lç çılı diqq ti rtrm q [M tn] //K mmunist.- 1934.- 16 f vral.

1940

97. .V.Stalinin yeni portreti [M tn]: [Az rbaycan Xalça ttifaqının Xalçatoxuyanlar briqadası Ümumittifaq K nd T s rrufatı s rgisind Az rbaycan pavilyonu üçün Stalin yolda in böyük portretini toxumu lar] //Revolyusiya v kultura.- 1940.- 4.- S.138.

1949

98. Qızıyev, N. Azərbaycan xalqının rəng və kəmpə zisii xüsusiyyətləri [Mətn]: [xülsə] / Qızıyev // Azərbaycan incəsənəti.- 1949.- C.1.- S.56-58.

1955

99. Abdullayeva, N. Moskva Universitetində həyata keçirilən Azərbaycan Dövlət Universiteti tərəfindən həyata verilən bədii, tematik xalça haqqında /N.Abdullayeva // Dövlət biyyatı incəsənəti; Kommunist.- 1955.- 7 may.

1956

100. Quliyev, A. Azərbaycan xalçalarının mədəniyyətini əks etdirən tənqidi [Mətn] /A.Quliyev //Azərbaycan Xalq Tərsiyyəti İnstitutunun sənədləri.- 1956.- Bur. 1.- S.46-51.

1958

101. Qasımov, N. Xalqçıların xüsusən Cənubda [Mətn] /N.Qasımov //Kommunist.- 1958.- 13 fevral.

1959

102. Abdullayeva, N. Xalqımızın mədəniyyətində sənətkarlıq [Mətn]: [respublikamızın tənqidi bir nəççidən mədəniyyət haqqında] /N. Abdullayeva // Dövlət biyyatı incəsənəti.- 1959.- 29 avqust.

103. Abdullayeva, N. Azərbaycan xalqının fəxri xalqları [Mətn]: [Azərbaycan incəsənəti və dövlət biyyatı Oğurluğunda göstərilən xalqların bəzi keyfiyyətləri haqqında] /N. Abdullayeva // Azərbaycan pəncəri.- 1959.- 20 fevral.

104.R him v, H. Z rif but l r [M tn]: [g nc r ss m R. bıy vin ç kdiyi x lç skizl ri h qqınd] /H.R him v // z rbaycan g ncl ri.- 1959.- 4 n y br.

1960

105. bdull yev , N. X lç çılıq h qqınd bir n ç söz [M tn] /N. bdull yev // d biyy t v inc s n t.- 1960.- 13 vqust.

1961

106. bdullay v , N. Y ni rnam nt l x lç l r [M tn] /N. bdullay v //Az rbaycan SSR M ruz l ri.- 1961.- C.17.- 3.- S.263-268.

107.B ır v , . D h k yfiyy tli, d h b dii [M tn] / .B ır v // d biyy t v inc s n t.- 1961.- 28 y nvar.

108. s d v, B. Bizim x lç l r [M tn]: [B kının “ nc s - n t” xalçaçılıq f briki haqqında] /B. s d v //Kommunist.- 1961.- 1 ktyabr.

109. s dull y v , S. Yeni lınmı s rl r [M tn] /S. s dull y v // d biyyat v inc s n t.- 1961.- 18 m rt.

1963

110. S rgiy x lç gönd rildi [M tn]: [T hr nd çıl - c q b yn lx lq s rgiy z rb yc n x lç l rının gönd rilm si h qqınd] //B kı.- 1963.- 14 d kabr.

111. rifov, . Xalçaçılar [M tn]: [C brayıl xalçaçıları haqqında] / . rifov //Kolxoççu.- 1963.- 30 iyul.- S.4.

1965

112. z rbyc n x lç l rı düny r ss ml rının s rl -
rind [M tn] //B k1.- 1965.- 21 vqust.

113.Xalçalar b rpa olunur [M tn]: [Az rbycan SSR
M i t Xidm ti Nazirliyi Xalçaçılıq dar sinin b dii xalça
laboratoriyasının f aliyy ti haqqında] //Bakı.- 1965.- 9 iyul.

114.X lç l rımızın t rixi q dimidir [M tn] //B k1.-
1965.- 9 aprel.

1966

115.K rimov, Y. Dünyanı dola an xalçalar [M tn]
/Y.K rimov //Az rbycan qadını.- 1966.- 11.- S.8-9.

1967

116.V zirova, C. Naxı lar damı ır [M tn]: [Az rbycan
xalçaçılı ı haqqında] /C.V zirova // d biyyat v inc s n t.-
1967.- 23 dekabr.- S.16.

1968

117. liyeva, A. Bir ömrün qır x ili [M tn]: [bacarıqlı
xalça müt x ssisi Mirsüleyman Seyidov haqqında] /A. liyeva
// d biyyat v inc s n t.- 1968.- 27 iyul.- S.16.

118. liyeva, A. 1889-cu il Qafqaz s rgisind Az rby-
can xalçası [M tn] /A. liyeva //Az rbycan SSR EA X b r-
l ri. d biyyat, dil v inc s n t seriyası.- 1968.- 3.- S.92-
104.

119. liyeva, A. XIX srd v XX srin vv ll rind
Az rbycan xalçaçılıq s n tinin inki afı tarixin dair [M tn]
/A. liyeva //Az rbycan SSR EA X b rl ri. d biyyat, dil v
inc s n t seriyası.- 1968.- 1.- S.94-108.

120.Quliyev, M. XV sr Avropa r ssamlarının s rl rind Az rbaycan xalçalarının t sviri [M tn] /M.Quliyev //Elm v h yat.- 1968.- 8.- S.31-32.

121.Orucova, R. Xalçalarımız xaricd [M tn] /R.Orucova //Ming cevir i iqları.- 1968.- 15 avqust.

122.S f , . N xı l r ust sı [M tn]: çerk: [x lç ust sı Z kiyy Mus y v h qqınd] / .S f //T viq tçı.- 1968.- 20.- S.23.

1969

123.Az rbaycan xalçaları [M tn]: [Az rbaycan xalçalarının Yaponiyada s rgisi haqqında] // iqlı yol.- 1969.- 10 avqust.

124. liy v , . XIX sr z rb yc n x lç l rının b dii xüsusiyy tli ri [M tn]: [1913-cü ild P tr qr dd çılmı II Ümumrusiy kust r s rgisi h qqınd] / . liy v //Az rbaycan SSR X b rl ri. d biyyat, dil v inc s n t s riyası.- 1969.- 4.- S.125-137.

125.H s nov, N. Az rbaycan xalçası [M tn] /N.H s nov //Sovet k ndi.- 1969.- 27 sentyabr.

126.Quliy v, M. XV sr iki vr p r ss mının s rl rind z rb yc n x lç l rının t sviri [M tn]: [xül s] /M.Quliy v // z rbaycan SSR M ruz l ri.- 1969.- C.25. - 7.- S.91.

127.Qurb n v, R. X lç çılıqd t bii b y l r [M tn] /R.Qurb n v //S vet k ndi.- 1969.- 4 s ntyabr.

128.N c fov, M. Milli s n timizin t bli i [M tn]: [z rbaycan inc s n t ksp n tli ri düny muz yl rind] /M.N c fov // d biyy t v inc s n t.- 1969.- 1 n y br.- S.12.

129.Sidney Az rbaycan xalçaları [M tn] //Bakı.- 1969.- 2 iyun.

1970

130. Ba ırova, A. Bütün d dünyada m hur olan naxı lar [M tn]: [Az rbaycanda xalçaçılı ın inki afı] /A. Ba ırova //Bakı.- 1970.- 12 yanvar.

131. liyeva, A. Az rbaycan xalçalarının texnologiyası [M tn] /A. liyeva //Qobustan.- 1970.- 4.- S.37-39.

132. sg rova, N. U urlu sintez [M tn] /N. sg rova //Qobustan.- 1970.- 4.- S.45.

133. sveç r d ki s rgiy Az rbaycan xalçaları [M tn] //Bakı.- 1970.- 7 oktyabr.

134. Qasimov, M. Boya bitkil ri xalçaçılıq s nyesind [M tn] /M. Qasimov // r q qapısı.- 1970.- 31 yanvar.

135. Quliyev, H. n n l ri ya atmalıyıq [M tn]: [respublikamızda xalq s n tini inki af etdirm k haqqında müzakir] /H. Quliyev // d biyyat v inc s n t.- 1970.- 22 avqust.- S.11.

136. M mm dov, C. Xalq s n tinin nümayi i [M tn]: [t tbiqi s n t h v skarlarının v xalq ustalarının s rl rind n ibar t respublika müsabiq -s rgişi haqqında] /C. M mm dov //Bakı.- 1970.- 21 yanvar.

137. N sib, V. Üç buta [M tn] /V. N sib //Qobustan.- 1970.- 4.- S.36-37.

1971

138. sg r v , N. Göz llikl ri q ruy q [M tn]: [kinin Kunkud k ndind y ay n Q r qız x l m n x lç çılıq s n ti] /N. sg r v // z rbaycan q dımı.- 1971.- 4.- S.8-9.

139. F r c v, F. B dii x lq s n tk rlı m n inki fının b zi iqtis di m s l l ri [M tn]: [B dii xalq s n tkarlı m n, o cüml d n xalçaçılı ın inki af etdirilm si, xalça istehsalının geni l ndirilm si haqqında] /F. F r c v, T. C v d v // z rbaycan k mmunisti.- 1971.- 4.- S.83-87.

140.Qasimov, M. Xalçaçılığın inkişafı namın [M tn]: [boyaqçılıq sənəti haqqında] /M.Qasimov // d biyyat və incəsənət.- 1971.- 14 avqust.- S.7.

141.Quliyev, M. Azərbaycan xalçasının öhrüti [M tn] /M.Quliyev // Elm və həyat.- 1971.- 9.- S.24.

142.K rim v, H. Xalçələrimiz tədqiq edilir [M tn]: [alman professoru Jozef Günter Lettenmayer “Böyük xalçaçıların kitabı”nda Azərbaycan xalçaçılığının haqqında] /H.K rim v // d biyyat və incəsənət.- 1971.- 9 oktyabr.- S.12.

143.K rim v, L. Mənli döşmə [M tn]: [xalçaçılıq sənəti haqqında] /L. rim v // Qəbustən.- 1971.- 2.- S.36-39.

144.Oruc lı, H. Açıq məktub [M tn]: [Azərbaycan xalçası muzeyinin vəziyyəti haqqında] /H.Oruc lı // Kommunist.- 1971.- 19 may.

1972

145.Belyakov, V. Torpaq və insanlar [M tn]: [Moskvada açılmış eyni adlı rəssamlıq sərgisi haqqında] /V.Belyakov // d biyyat və incəsənət.- 1972.- 21 oktyabr.- S.13.

146. kb r v, N. Səhri rənglərdünyası [M tn]: [Azərbaycan xalçası muzeyi haqqında] /N. kb r v // Mədəniyyət və istirahət.- 1972.- 2.- S.16-18.

147.Xasay qızı Elmira. Barmaqlar “nəmə” toxuyur [M tn]: [“nəmə” xalça fabrikinin Nardaranda yerləşməsinin qabaqcıl xalçaçısı Tamilla Nəbiyeva haqqında] /E.Xasay qızı // d biyyat və incəsənət.- 1972.- 18 noyabr.- S.13.

148.Q dim sən timizi dirçəldək! [M tn]: [dördüncü stalin dövründəki rəhbərliyi sənəti haqqında söhbətlər] // d biyyat və incəsənət.- 1972.- 22 aprel.- S.8-11.

149.M h əmm əzad, H. Bahar qüdrətli barmaqlar [M tn]: [Qulam Babanın toxuduğu xalçalar haqqında]

/H.M h m m dzad , .C f r p u r // d b i y y a t v i n c s n t .- 1972.- 22 aprel.- S.14-15.

150.Na ı y e v a , F. Naxı lar [M t n]: [Leypsiqd keçiril - c k s r g i ü ç ü n t o x u n a n A z r b a y c a n x a l ç a l a r ı h a q q ı n d a] /F.Na ı y e v a //Kommunist.- 1972.- 8 mart.

151.Sal d d i n , . Na ı l l a r v d a s t a n l a r d a n l ö v h l r [M t n]: [n a ı l v d a s t a n l a r m ö v z u s u n d a y a r a d ı l a n s n t s r l r i h a q q ı n d a] / .S a l d d i n // d b i y y a t v i n c s n t .- 1972.- 28 oktyabr.- S.12-13.

152.Ta ı z a d , . A z r b a y c a n x a l ç a s ı m u z e y i [M t n] / .T a ı z a d //Bakı.- 1972.- 28 aprel.

1973

153.Abbasov, . D ü n y a s r g i l r i n d A z r b a y c a n x a l ç a l a r ı n ı n ö h r t i [M t n]: [XIX s r i n o r t a l a r ı n d a n d ü n y a n ı n b i r ç o x ö l k l r i n d t k i l o l u n m u s r g i l r d A z r b a y c a n x a l ç a l a r ı n ı n n ü m a y i e t d i r i l m s i h a q q ı n d a] / .A b b a s o v //Qobustan.- 1973.- 2.- S.33-34.

154.Salmanova, E. S n t i e l l r y a a d a r [M t n]: [1972-ci il aprelin 26-da Az r b a y c a n X a l ç a M u z e y i n i n a ç ı l m a s ı h a q q ı n d a] /E.S a l m a n o v a //Qobustan.- 1973.- 2.- S.31-32.

1974

155.Z. e y d a y e v a y o l d a ı n Q ı r ı m ı z ı ı m k B a y r a ı o r d e n i i l t l t i f e d i l m s i h a q q ı n d a S S R A l i S o v e t i R y a s t H e y t i n i n F r m a n ı [M t n] //Sovet k n d i .- 1974.- 7 sentyabr.- S.2.

156.Abbasov, . H d i y y : N a x ç ı v a n R e s p u b l i k a s ı – 50: [M t n]: [Yubiley m ü n a s i b t i l C b r a y ı l x a l ç a ç ı l a r ı n ı n

toxuduqları Yusuf Məmmədliyevin portreti olan xalça haqqında] / .Abbasov //Kolxozçu.- 1974.- 22 oktyabr.- S.4.

157. İyev, S. Sevinc paylayan n n [M tn]: [“Qırmızı mək Bayrağı” ordeni ilə təltif olunmuş xalçaçı Zibeyd Əydayeva haqqında] /S. İyev //Azərbaycan qadını.- 1974.- 11.- S.8.

158. sm yil v , . XIX s r i n s n u v XX s r i n v v İ l - r i n d e Z q t l z n s n n n q d n x l q g e y i m i [M tn]: [xul s] / . sm yil v // z r b a y c a n S S R X b r l r i . T r i x , f l s f v h ü q u s r i y a s ı . - 1974.- 4.- S.92.

159.K rimov, S. Ordenin mübarək, Zibeyd n n ! [M tn]: [ordenli xalçaçı Zibeyd n n haqqında] /S.K rimov //Sovet k n d i . - 1974.- 28 sentyabr.- S.4.

160.Mus z d , . N m y ç v r i l n i l m l r [M tn]: [B k ı “ n c s n t ” f b r i k i n i n x l ç u s t a s ı Q ı z b l C a v a d o v a h q q n d] / .Mus z d //B k ı . - 1974.- 11 s n t y a b r . - S.1.

161.N m t z d , H. X l q s n t i n i n i n c i l r i [M tn]: [r s p u b l i k a m k t b l i l r i n i n x l q s n t i s r g i s i h q q n d] /H.N - m t z d // z r b a y c a n m ü l l i m i . - 1974.- 5 i y u l .

162.N sibli, . İ m l r , n x ı l a r [M tn]: [B k ı n ı n x l ç - ç ı l ı q f b r i k i n d e ç l i n u s t q ı z l r h q q n d] / .N s i b l i // d - b i y y t v i n c s n t . - 1974.- 21 d k a b r . - S.12.

1975

163.H s n z d , M. B r m q l r ı n h r r t i [M tn]: [x l ç - t x u y n h l T ı y v h q q n d] /M.H s n z d // m m u - n i s t . - 1975.-7 i y u n .

164.M mm d v, X. N s i l d n - n s l , l d n - l ... [M tn]: [x l q b d i i s n t l r i h q q n d] /X.M mm d v // d b i y y t v i n c s n t . - 1975.- 15 n y b r . - S.10.

165.T r l n v, M. X l q s n t l r i n i u n u t m y q [M tn] /M.T r l n v // d b i y y t v i n c s n t . - 1975.- 28 i y u n . - S.4-5.

1976

166. sl n v, Q. M ddi m d niyy t nümün l rimiz düny muz yl rind [M tn]: [düny muz yl rini b z y n z rb yc n x lq s n ti nümün l ri h qqınd] /Q. sl n v //M d ni-m rif i i.- 1976.- 4.- S.22-24.

167. liy v , H. N n l rin y dig rı [M tn]: [x lq s n ti nümün l ri] /H. liy v // d biyy t v inc s n t.- 1976.- 24 y nvar.- S.13.

168.Göyçayeva, G. z rbayc n x lç l rı [M tn]: [x lç - çılıq id r sinin r isi liy Ba ır v il söhb t] /G.Göyçayeva // z rbaycan q dım.- 1976.- 2.- S.12-13.

169.Q r y v, S. X lq s n tk rlı ının t r qqisi [M tn]: [x rici ölk l rin muz yl rind s xl nıl n, düny b z rl rınd öhr t q z nmı , b yn lx lq D m q y rm rk sınd k yfiyy t ni nı l mı z rb yc n x lç sının ist hs lı v öhr ti h qqınd] /S.Q r y v // lm v h y t.- 1976.- 8.- S.14.

170.Salahzad , . İl ri gül açan qızlar [M tn]: [Qonaqk nd Quma xalça fabriki haqqında] / .Salahzad //Ulduz.- 1976.- 3.- S.33.

171.V zir v , C. Bir lövh gülz r [M tn]: [“ r f” ni - nı ord ni il t ltif dilmi x lç ust sı fiq C f r va h qqınd] /C.V zir v //K mmunist.- 1976.- 21 y nvar.

1977

172.B b y v, B. L hic x lç l rı [M tn]: [L hic r y nu x lç çılıq rt linin ust l rı h qqınd] /B.B b y v //S vet k ndi.- 1977.- 29 n yabr.

173.K rim v, K. z rb yc n inc s n ti 60 ild [M tn] /K.K rim v // z rbaycan SSR X b rl ri. d biyyat, dil v inc s n t s riyası.- 1977.- 3.- S.73-80.

1978

174. xund v, M. Q dim s n ti y d nl r [M tn] /M. xund v // d biyy t v inc s n t.- 1978.- 12 vqust.- S.5.

175. l kb rov, C. Az rbaycan xalçası [M tn]: [Az rbaycan xalçasının tarixi v müxt lif növl ri haqqında] /C. l kb rov //Elm v h yat.- 1978.- 4.- S.28-30.

176.H s n v, . B rm ql rın n m si [M tn]: [L rik x lç çılıq s xi h qqınd] / .H s n v //S vet k ndi.- 1978.- 2 n y br.

177.Xuduz d , S. Sönm z dum, qurum z bul ım... [M tn]: [R spublik Dövl t kil Q l r y sind x lq s n tk r- l rının b dii y r dıcılıq s rgisi h qqınd] /S.Xuduz d // d - biyy t v inc s n t.- 1978.- 21 y nvar.

178.N c f v , S. z rb yc n x lç sının öhr ti [M tn]: [z rb yc nd x lç çılı ın inki f t rixi h qqınd] /S.N c - f v // z rbaycan q dımı.- 1978.- 4.- S.11-13.

179.R him v, F. X lq s n tinin incil ri [M tn]: [z r- baycan Dövl t R sm Q l r y sind r spublik mızın x lq-t tbi- qi s n t ust l rının s rl rind n ib r t s rginin çılm sı h q- qınd] /F.R him v //B k1.- 1978.- 7 y nvar.

180.V liy v, . X lılı-x lç lı ll rimiz [M tn] / .V li- y v //Q bust n.- 1978.- 4.- S.47-49.

1979

181. liy v , T. lm l rd min h k y t... [M tn]: [B k1- d k1 “ nc s n t” x lç f brikinin r ss mı M nz r yev h qqınd] /T. liy v //B k1.- 1979.- 24 f vral.- S.3.

182.X lç çılıq inki f dir [M tn] //B k1.- 1979.- 27 vqust.

183.K sp r v, N. z rbayc n x lç l rı “ p ll n” jur- n lının s hif l rind [M tn]: [L nd nd] /N. sp r v // d - biyy t v inc s n t.- 1979.- 6 prel.- S.7.

184.N iy v , F. B r m ql r d nı ır [M tn]: [x lç çı qız- l r h qqınd] /F.N iy v //K mmunist.- 1979.- 8 m rt.

1980

185. bdu llay v , N. Q dim s n tin y ni mövzul rı [M tn]: [r spublik mızd x lç s n tinin inki fı] /N. bdu llay v //Q bust n.- 1980.- 1-2.- S.117-120.

186.Mirz yev, M. Z rif naxı ustası [M tn]: [Qopaçk nd q s b sind ki “Quma ” xalça fabrikinin xalçaçısı Simzar N sirova haqqında] /M.Mirz yev //Az rbaycan g ncl ri.- 1980.- 22 may.

187.Yusifov, B. lvan naxı lar [M tn]: [Yardımlı Xalça fabrikinin f aliyy ti] /B.Yusifov //K nd h yatı.- 1980.- 9.- S.43-44.

1981

188.Abutalıbov, R. Fransa görü l ri [M tn]: [Parisd YUNESKO iqam tğahında t kil edilmi Az rbaycan xalçaları s rgisi haqqında] /R.Abutalıbov //Kommunist.- 1981.- 28 oktyabr.

189. liyev, Z. N xı l rd y y n ür k [M tn]: [x lç çı Gil H cıy v h qqınd] /Z. liyev // z rbaycan q dını.- 1981.- 8.- S.21; Qobustan.- 1981.- 3.- S.27-29.

190. br him v , . D k r tiv-t tbiqi s n timiz x rici m tbu td [M tn] / . br him v // d biyy t v inc s n t.- 1981.- 1 m y.- S.7.

191.N fis xalçalar [M tn]: [Parisd YUNESKO iqam tğahında keçirilmı Az rbaycan xalçaları s rgisi haqqında fransız s n t ünası s dulla ırvaninin qeydl ri] //Az rbaycan g ncl ri.- 1981.- 26 dekabr; Bakı.- 1981.- 24 dekabr.

192.P ris x lç s rgisin [M tn]: [P ris d çıl ç q z rb yc n x lç ları s rgisi h qqınd] // d biyyat v inc s n t.- 1981.- 4 sentyabr.- S.5; K mmunist.- 28 vqust.

193.P ris lil r t qdir dir l r [M tn]: [P risin B n-Vy n s l nund çıl mı “ z rbayc n x lç s n ti” s rgisi h qqınd] //K mmunist.- 1981.- 16 s ntyabr.

194.P p v, S. Yüzillik m k y lu [M tn]: [b lq r jurn - listi S.P p v r spublik mızın q n ı l rk n x lç ust sı Z. yd y v y h sr tdiyi m q l sini “ nt nn” b lq r q z tind d rc etdirmi dir] /S.P p v // d biyyat v inc s n t.- 1981.- 20 f vral.- S.7.

195.Rzayeva, M. Xalça muzeyind [M tn]: [Az rbaycan xalça muzeyi haqqında] /M.Rzayeva // d biyyat v inc s n t.- 1981.- 18 sentyabr.- S.5.

196.Sirus. Paris minn tdarlı ı [M tn]: [Fransa paytaxtında Az rbaycan xalçaları s rgisinin açılı ı haqqında] /Sirus //Bakı.- 1981.- 22 oktyabr.

197. v, V. z rbayc n x lç l rı [M tn]: [P ris d YUN SK iq m tg hind çıl n z rbayc n x lç ları s rgisi h qqınd] /V. k v //K mmunist.- 1981.- 10, 22 sentyabr; d biyyat v inc s n t.- 1981.- 11 sentyabr.

1982

198.Az rbaycan xalçalarına maraq [M tn]: [sveçr xalça kolleksiyaçıları V.Zollingeri v N.Ulmkenin “Qafqaz xalçaları” adlı kitabında Az rbaycan xalçaları haqqında] //Bakı.- 1982.- 27 noyabr.

199. f ndiyeva, S. Nadir eksponatlar [M tn]: [ç ri - h r, Cüm m scidi v xalça muzeyind saxlanılan eksponatlara dair] /S. f ndiyeva //Elm v h yat.- 1982.- 2.- S.32-33.

200. liyev, Z. Xalçaçı r ssam [M tn]: Arif smayılov haqqında /Z. liyev //Qobustan.- 1982.- 2.- S.19-21.

201. İliyev, Z. Naxı var ki, na ıldır... [M tn]: [Az r-baycan xalçaçı r ssamı Arif smayılov haqqında] /Z. İliyev //Bakı.- 1982.- 27 yanvar.

202.Hüseynova, S. Az r-baycan ornamentli ri [M tn] /S.Hüseynova, . İliyev //Elm v h yat.- 1982.- 7.- S.27-28.

203.Xalçalar evd toxunur [M tn]: [“nc s n t” fabrikinin xalça ustası Kamilova B növ haqqında] //Bakı.- 1982.- 7 yanvar.

204.Xalçanın dün ni, bu günü, sabahı [M tn] //Sovet Az r-baycanı.- 1982.- 1.- S.11-13.

205.Quliyev, M. Namazlıq xalça [M tn]: [Az r-baycan xalça ustalarının toxuduqları namazlıq xalçalar haqqında] /M.Quliyev //Elm v h yat.- 1982.- 12.- S.24-25.

206.Misiro lu, Y. Ç m n parçası [M tn]: [Az r-baycan inc s n t xalça fabrikinin 4 -li i çisi Nü ab Eybalıyeva haqqında] /Y.Misiro lu //Sovet k ndi.- 1982.- 8 may.

207.Naragerol xalça toxuyan olacaqdır [M tn]: [xarici ölk l r üçün xalçatoxuyan kadrlar hazırlayan 84 -li texniki pe m kt bi haqqında] //Kommunist.- 1982.- 1 İyun.

208.Nem t, K. Z riflik n m si [M tn]: [xalça r ssamı K. İliyevin f rdi yaradıcılıq s rgisi haqqında] /K.Nem t // d biyyat v inc s n t.- 1982.- 16 aprel.- S.5.

209.Per in, A. Az r-baycan xalq s n ti [M tn]: [Var avada SSR -nin t kilinin 60 illiyin h sr olunmu Az r-baycan dekorativ-t tbiqi s n ti s rgisi haqqında] /A.Per in //Kommunist.- 1982 .- 25 dekabr.

210.R himova, M. Xalça fabrikind [M tn]: [Bakının “nc s n t” xalça fabrikinin f aliyy ti] /M.R himova // d biyyat v inc s n t.- 1982.- 22 yanvar.- S.5.

211.Sayılov, . R ssamın yaradıcılıq s rgisi [M tn]: [xalçaçı r ssam Kamil İliyevin s rgisi haqqında] //Bakı.- 1982.- 30 mart.

212.V r v d z rb yc n s rgisi [M tn]: [SSR -nin 60 illiyi mün sib til V r v d z rbayc n S v t Sosi list

Rpublikasının dərkərtivi təbiiqisən təsrgisi haqqında]
//Bakı; Azərbaycan gncelri.- 1982.- 4 dekabr.

1983

213.Azərbaycan KP MK-da, Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetində, Azərbaycan SSR-də xalçaçılığın və xalça sənətinin daha da inkişaf etdirilməsi tədbirləri haqqında məsələ müzakirə edilmişdir [Mətn] // Dəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 27 may.- S.4.

214.Abdullayev, . Xalça evi yaradılır [Mətn]: [Bakıda xalça evi tikilir] / .Abdullayev //Bakı.- 1983.- 6 iyul.

215.Abdullayeva, N. B ziti klif və mülahizələr [Mətn]: [xalça sənəti haqqında] /N.Abdullayeva //Qobustan.- 1983.- 3.- S.43-45.

216.Alxanlı, Z. Naxıların sehri [Mətn]: [xalçaçı rəsam Eldar Mikayılov haqqında] /Z.Alxanlı //Qobustan.- 1983.- 3.- S.55-57.

217.Azərbaycan xalçə növlərinin sxemi [Mətn] //Qobustan.- 1983.- 3.- S.3.

218.Azərbaycan xalça sənəti haqqında [Mətn] // Dəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 9 sentyabr.- S.5-7.

219.Azərbaycan xalçaları [Mətn] //Bakı; Kommunist.- 1983.- 10 sentyabr.

220.Azərbaycan xalçalarını kimlər tədqiq edib [Mətn] //Qobustan.- 1983.- 3.- S.14.

221.Azərbaycan xalçasının öhrəti [Mətn]: [Moskvada açılmış “Azərbaycan xalçaları” sənəti haqqında] //Kommunist.- 1983.- 15 sentyabr.

222.Bəniz sənətin İvan boyaları [Mətn]: [Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasında açılmış “Azərbaycan xalçala-

rı” s rgisi haqqında] // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 9 sentyabr.- S.1.

223.Diyarb kirli, N. Pazırq xalçası [M tn]: [Altayda, be inci Pazırq kurqanında tapılan v türkl r m xsus olan n q dim xalça haqqında] /N.Diyarb kirli; çevir ni Elçin Aslanov //Qobustan.- 1983.- 3.- S.33-36.

224.Dünyanın hansı muzeyl rind Az rbaycan xalçaları saxlanılır? [M tn] //Qobustan.- 1983.- 3.- S.11-12

225. liyev, A. Xalça s n timizin tarixind n [M tn] /A. liyev //Qobustan.- 1983.- 4.- S.6-10.

226. liyeva, A. n n y ba lı s n t [M tn] /A. liyeva //K nd h yatı.- 1983.- 1.- S.46-47.

227. liyev, Z. n n v müasirlik [M tn]: [Az rbaycan xalçaları haqqında yaradıcılıq axtarı ları] /Z. liyev // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 12 avqust.- S.2.

228. liyev, Z. lm l rin na ılı [M tn]: [xalçaçı r ssam E.Mikayılov haqqında] /Z. liyev //Bakı.- 1983.- 11 fevral.

229. liyeva, G. Az rbaycan b dii tikm l rinin b zi motiv v naxı kompozisiyaları xalça s n timizd [M tn] /G. liyeva //Qobustan.- 1983.- 3.- S.27-32.

230. sg rova, N. Nizami muzeyinin xalça kolleksiyası [M tn] /N. sg rova //Qobustan.- 1983.- 3.- S.51-54.

231.H s nova, Z. Xalı n m si [M tn]: eir /Z.H s nova //Qobustan.- 1983.- 3.- S.32.

232.Xalça s n timizin dünyada ks-s dası [M tn]: [G.Lettenmayerin “ r q xalçalarının böyük m cmu si” v D.Morisin “ r q xalçalarının ensiklopediyası” kitablarında Az rbaycan xalça s n tin aid m lumatlar haqqında] //Qobustan.- 1983.- 3.- S.94.

233.Xalçaçılı a aid terminl rd n [M tn]: [br ; ilm ; islimi; yel n; kirkit; kirs; göl; gücü] //Qobustan.- 1983.- 3.- S.90-91.

234.Xalçalı bayatılar [M tn] //Qobustan.- 1983.- 3.- S.22;42.

- 235.Xalçalarımız Avropa r ssamlarının s rl rind** [M tn] //Qobustan.- 1983.- 3.- S.14.
- 236.Xalı-xalçalı bayatlarımız** [M tn]: eir //Qobustan.- 1983.- 3.- S.36.
- 237. brahimov, .** H mi bahar [M tn]: [Az rbaycan Dövl t kil Qalereyasında t kil edilmi Az rbaycan xalça s rgisi haqqında] / . brahimov // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 9 sentyabr.- S.5-7.
- 238. lkin, Q.** S n t möcüz l ri [M tn]: [Sevastopolda ya amı oyma v xalça s n tinin görk mli nümay nd si C.Yusifov haqqında] /Q. lkin // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 8 iyul.- S.2.
- 239.Qasimov, M.** Xalçaçılıqda xalq boyama üsulları [M tn] /M.Qasimov // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 19 avqust.- S.7.
- 240.Qasimov, M.** Q dim el boyama üsulları [M tn]: [xalçaçılıqda boyaplardan istifad olunması haqqında] //Qobustan.- 1983.- 2.- S.29-31; d biyyat v inc s n t.- 19 avqust.- S.7.
- 241.Quliyev, H.** Az rbaycan el m i tind v h yat güz ranında xalça m mulatlarının rolu [M tn] /H.Quliyev //Qobustan.- 1983.- 3.- S.37-42.
- 242.Quliyev, H.** Xalça v m i t [M tn] /H.Quliyev //Sovet k ndi.- 1983.- 24 noyabr.
- 243.Pa aye, Q.** Az rbaycan xalçaları Amerikada [M tn] /Q.Pa aye // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 9 sentyabr.- S.7.
- 244.Prixodko, J.** Az rbaycan xalçasının öhr ti [M tn]: [Moskvada açılmı Az rbaycan xalça s rgisi haqqında] /J.Prixodko // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 16 sentyabr.- S.3; Az rbaycan g ncl ri.- 1983.- 17 sentyabr.
- 245.Rayevski, A.** Xalçaçılıq s n tin dair konfrans [M tn]: [Az rbaycan Xalq r ssamı L.K rimovun Londonda

keçiril n r q xalçalarına dair IV Beyn l xalq konfransında m -
ruz si] /A.Rayevski //Kommunist.- 1983.- 17 iyun.

246.Tariyel, . Dünya öhr tli xalçalarımız [M tn] / .Ta-
riyel //M d ni-maarif i i.- 1983.- 4.- S.14-15.

247.V kilova, G. Na ıllar al mi [M tn]: [r ssam E.Mi-
kayılovun üç xalçası haqqında] /G.V kilova // d biyyat v inc
c s n t.- 1983.- 5 avqust.- S.6.

Bakıda keçiril n r q Xalça S n ti üzr Birinci Beyn l xalq Simpozium (5 sentyabr 1983-cü il)

248.Arifcanov, R. ki srin incil ri [M tn]: Az rbaycan
Dövl t R sm Qalereyasında “Az rbaycan Xalçaları” s rgisi
açılmı dır [Bakıda keçiril n Xalçaçılıq Simpoziumu il laq -
dar] /R.Arifcanov //Bakı.- 1983.- 5 sentyabr.

249. Az rbaycan torpa nda görü l r [M tn] //Kom-
munist.- 1983.- 10 sentyabr.

250.Danı ır simpoziumun i tirakçıları [M tn]: [xarici
qonaqlarımız - macar Qanbo Karo, türk Oktay Aslanapa v s-
veçr d ya ayan Ma allah liyev Az rbaycan xalçaçılıq s n ti
bar d] // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 9 sentyabr.- S.3.

251. liyev, T. Sapların möcüz n m si [M tn] /T. li-
yev //Az rbaycan qadını.- 1983.- 2.- S.14-15.

252.Xalça bayramına g lin: Bu gün Bakıda r q Xalça
S n ti üzr Beyn l xalq Simpozium açılmı dır [M tn] //Bakı.-
1983.- 5 sentyabr.

253.Xalçaları öyr nm k dünyanı d rk etm k dem kdir
[M tn] //Bakı.- 1983.- 9 sentyabr.

254.Xalqın istedadı v m ksev rliyinin güzgüsü
[M tn] //Bakı.- 1983.- 12 sentyabr; Kommunist.- 11 sentyabr.

255.Xalqın ölm z irsi [M tn] // d biyyat v inc s n t.-
1983.- S.1-2.

256. brahimov, . Dekorativ t btiqi s n timiz bu gün [M tn]: [r q Xalça S n ti üzr Beyn l xalq Bakı Simpoziumu qar ısında] / . brahimov // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 26 avqust.- S.2.

257. brahimov, . Barmaqların n m si [M tn]: [Az r baycan Dekorativ-T btiqi S n ti v Xalça Muzeyind ki xalq s n tkarlarının l i l rind n ibar t s rgi] / . brahimov // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 20 may.- S.8.

258. K rimov, L. S n tin qüdr ti [M tn]: [Sabah – sentyabrın 5-d Bakıda r q xalça s n ti üzr Beyn l xalq simpozium açılır] /L tif K rimov //Kommunist.- 1983.- 4 sentyabr.

259. Qurbanov, B. Az r baycan xalçası xarici m tbuat s hif l rind [M tn] /B.Qurbanov // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 16 sentyabr.- S.8.

260.Q dim s n tl r ya ayır [M tn]: [ki h rinin el s n tkarları haqqında] //Bakı.- 1983.- 15 iyul.

261. Poliqrafçıların töhf si [M tn]: Az r baycan KP MK “Kommunist” n riyyatının kollektivi r q Xalça S n ti üzr Beyn l xalq Simpoziumla laq dar n r etdiyi çap m hsulları haqqında //Bakı.- 1983.- 5 sentyabr.

262. Prixodko, J. Az r baycan xalçasının öhr ti [M tn]: [r q Xalça S n ti üzr Beyn l xalq simpozium] /J.Prixodko //Bakı.- 1983.- 15 sentyabr.

263. R himli, . X lq s n timizin öhr ti [M tn] / lham R himli //K mmunist.- 1983.- 21 iyun.

264. R ssamlar deyirl r [M tn]: [Bakıda keçiril n r q Xalça S n ti üzr Beyn l xalq Simpoziumla laq dar Xalq r s-samı T.N rımanb yov, K.Kazımzad , T.Ta ıyev v Aslanovla müsahib] /müsahib ni apardı E.Qasımova //Qobustan.- 1983.- 3.- S.85-89.

265. ahv liyev, K. Xalça bayramı [M tn] /K. ahv liyev //Bakı; Kommunist.- 1983.- 8 sentyabr; Az r baycan g ncl ri.- 1983.- 10 sentyabr.

266. r q Xalçaçılı ı Beyn l xalq Simpoziumu [M tn] /t rt.: V.Ternavski, S.M mm dzad ; “Kirpi” jurnalının redaksiyası v “Kommunist” n riyyatının birg buraxılı ı.- Bakı, 1983.- 6 s.

267. Ta iyeva, R. Az rbaycan xalçaları [M tn]: [r q Xalça S n ti üzr Beyn l xalq Bakı simpoziumu qar ısında] // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 5 avqust.- S.6.

268.Yüks k xalçaçılıq s n ti [M tn] //Bakı.- 1983.- 7 sentyabr.

1984

269.Az rbaycan xalçaları Moskvada [M tn]: [Moskvada “Az rbaycan xalça s n ti” s rgisi açılmışdır] //Bakı; Kommunist.- 1984.- 1 noyabr.

270.C f rzad , . Xalçaçı qızlar anası [M tn]: [Udulu sovetliyinin Ta ılı k ndind ya ayan Höküm Ha ımovanın qızları haqqında] //Az rbaycan g ncl ri.- 1984.- 12 iyul.

271. liyeva, A. Az rbaycan xalçalarında t bii boyaqlar [M tn] /A. liyeva //K nd h yatı.- 1984.- 2.- S.29-30.

272. smayılov, . Çiç kl r n vaxt açır? [M tn]: [“Zili” xalçaçılıq fabrikinin toxucusu, SSR Ali Sovetinin deputatı Minay Allahverdiyeva haqqında] / . smayılov //Sovet k ndi.- 1984.- 2 iyun.

273.Poladova, M. Ömr b z k naxı lar [M tn]: [dekorativ-t tbiqi s n tin b zi nümün l ri haqqında] /M.Poladova //Elm v h yat.- 1984.- 2.- S.12-15.

274.Seyidov, M. Xalçalarımızdaki jdaha motivinin mifoloji kökl ri [M tn]: [Az rbaycan xalça s n tinin tarixin dair] /M.Seyidov //Elm v h yat.- 1984.- 3.- S.20-23.

275.Simpoziium i tirakçıları deyirl r [M tn]: [Bakıda keçiril n r q Xalça S n ti üzr Beyn l xalq Simpoziium i tirakçıları Amadu Maxtar Mbou, O.Aslanapa, K.Qambo , P.Kal-

fon, N.Diyarbə kirli, V.Salinger, T.Salahovla müsahib] /müsahibni apardı Y. İyev //Qobustan.- 1984.- 1.- S.42-43.

1985

276. İyev, Z. T bəiqi s n timizl üz-üz [M tn]: [Az r-baycan Dövl t R sm Qalereyasındaki xalça s rgisi haqqında] //Z. İyev //Bakı.- 1985.- 29 mart.- S.4.

277. İyeva, A. Göz İlik ustası [M tn]: [müasir Az r-baycanın xalçaçılıq s n ti haqqında] //Az r-baycan qadını.- 1985.- 9.- S.10.

278.Xalça üz rind çiç kl r [M tn]: [xalçaçı B növ Kamilova haqqında] //Bakı.- 1985.- 11 mart.- S.3.

279.Xalça toxuyanların töhf İ ri [M tn]: [Moskvada keçirilmə g ncl rin XII festivalında Az r-baycan xalçalarının nümayi i haqqında] //Bakı.- 1985.- 3 dekabr.- S.2.

280.Xalçalarımız Budape t s rgisind [M tn]: [el s n -timiz] //Bakı.- 1985.- 24 sentyabr.- S.3.

281.R c bli, T. Xalçaçılarımızdan öyr nirl r [M tn]: [Az r-baycana Vyetnamdan, Monqolustandan g İmi u aqlara Az r-baycan xalçalarının toxunması qaydasının öyr dilm si haqqında] /T.R c bli //Bakı.- 1985.- 4 dekabr.- S.3.

282.S rdaro lu, . Xalça t svirl ri [M tn]: eir / .S rdaro lu //Qobustan.- 1985.- 2.- S.95.

283. Teymurov, A. “ eyx S fi” xalçası [M tn]: [Az r-baycan SSR Xalq r ssamı Kamil İyevin ngilt r y s f ri, Londonun “Viktoriya v Albert” muzeyind “ eyx S fi” xalısı il görü ü haqqında] /A.Teymurov // d biyyat v inc s n t.- 1985.- 22 noyabr.- S.7.

1986

284.Az r-baycan xalçaları Londonda [M tn] //Bakı.- 1986.- 1 avqust.

285. İiyeva, A. Az rbaycan xalçalarında n bati boyaqları [M tn]: [Xalq s n ti haqqında söhb tli r] /A. İiyeva //K nd h yatı.- 1986.- 3.- S.32-34.

286.Kasparov, N. Az rbaycan xalçaları [M tn] /H.Kasparov // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 10 yanvar.- S.3.

1987

287.Xalça [M tn] //Az rbaycan Sovet Ensiklopediyası: 10 cildd .- Bakı, 1987.- C.10.- S.45-46.

288.Xalçalarda bahar [M tn]: [Leninqradın Etnoqrafiya muzeyind qorunub saxlanan Az rbaycan xalçaları haqqında] //Kommunist.- 1987.- 2 dekabr.

289.X İilova, T. Xalçaçılıq terminli ri [M tn] /T.X İilova //Elm v h yat.- 1987.- 7.- S.25.

290. srafilzad , C. r q xalçaçılıq s n ti probleml rinin beyn l xalq m clisd müzakir si [M tn] /C. srafilzad //Az rbaycan SSR EA X b rli ri. d biyyat, dil v inc s n t seriyası.- 1987.- 28 yanvar.

291.Qasimov, M. Xalça v boya [M tn] /M.Qasimov //Qobustan.- 1987.- 3.- S.27-35.

292.Rzayev, N. Naxı larımızın m qs di v inki af m r- h l l ri [M tn] /N.Rzayev //Qobustan.- 1987.- 2.- S.79.

293. “ eyx S fi” xalçası [M tn] //Az rbaycan Sovet Ensiklopediyası: 10 cildd .- Bakı, 1987.- C.10.- S.487.

294. İx İiyev, Q. Xalçaçı r ssamın “m h bb t dünyası” [M tn]: [g nc xalçaçı r ssam Gülmurad B birov haqqında] /Q. İx İiyev //Bakı.- 1987.- 24 sentyabr.

295.V İiyev, R. İvan naxı lı xalçalar [M tn]: [L nk ran xalça sexind çalı an xalça ustası Qönc Nuriyeva haqqında] //Kommunist.- 1987.- 4 senyabr.

296.Zeynalli, X. Xalq s n tkarı [M tn]: [müxt lif sah - l rd çalı an xalq s n tkarları haqqında] /X.Zeynalli // d biyyat v inc s n t.- 1987.- 30 oktyabr.- S.5.

297. Abdullayev, M. Dövlət Ermitajına – Sovet Azərbaycanından [Mətn]: Azərbaycan incəsənəti və “eyx-S fi” xalısı haqqında /M.Abdullayev //Kommunist.- 1988.- 30 aprel.

298. Abdullayev, M. Dövlət Ermitajına – Sovet Azərbaycanından [Mətn]: [məqalədə Azərbaycan incəsənətinin, o cümlədən “eyx-S fi” xalısından bəhs edilir] /M.Abdullayev //Kommunist.- 1988.- 30 aprel.

299. Abdullayeva, N. Çeşnilər üzünün telliridir [Mətn]: [xalçaçılıq sənətinin bədii nəzərinin qorunub saxlanması haqqında] /N.Abdullayeva //Kommunist.- 1988.- 27 oktyabr.

300. Azərbaycan xalçaları talyada [Mətn]: [taliya firmamuzeylərində qədim Azərbaycan xalçalarının nümayiş etdirilməsi və satılması haqqında] /L.K. rimov //Bakı.- 1988.- 4 oktyabr.

301. Azərbaycanın xalça sənəti [Mətn]: [Tunisdə keçirilmiş nüsrəgi haqqında] //Bakı.- 1988.- 6 dekabr.

302. Etibarlı, E. Hər ilmədə bir tarix [Mətn]: [Sofiyada açılacaq Azərbaycan xalçaları sərgisi haqqında] /E.Etibarlı //Kommunist.- 1988.- 26 yanvar.

303. İliyev, Z. Nə gözəldir və tənimin xalçaları [Mətn]: [Bolqarıstan Xalq Respublikasının paytaxtı Sofiyada həyata keçirilmiş, “Azərbaycan dekorativ təbiiqi sənəti” sərgisi haqqında] /Z. İliyev //Bakı.- 1988.- 22 sentyabr.

304. Fərz İliyeva, . Xalça sənətinə adanlar [Mətn]: [kiçik həcmdəki 8 nömrəli “Bacarıqlı illər” dərnəyi haqqında] //Azərbaycan mədəniyyəti.- 1988.- 3 iyun.

305. Heydərova, Y. Xalçaçı qız [Mətn]: [“Azərbaycan xalçaçılığının birliyinin xalça toxucusu Nüsbət Eybaliyeva haqqında] /Y. Heydərova //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 23 avqust.

306. K. rimov, L. Beynəlxalq xalça simpoziumu [Mətn]: [Bakıda keçirilən Azərbaycan xalçasına dair Beynəlxalq Simpoziumla əlaqədar L. K. rimov və sənət uşaqları

namiz di Kübra liyeva il söhb t] /L tif K rimov, Kübra liyeva // d biyyat v inc s n t.- 1988.- 13 may.- S.5.

307.M mm dova, A. Xalq s n tin mara ı artırmalı [M tn]: [xalçaçılıq s n tinin ümumt hsil v pe m kt bl - rind öyr nilm si haqqında] /A.M mm dova //Az rbaycan mü llimi.- 1988.- 26 oktyabr.

308.Teymurov, A. “Az rbaycanlılar” salonunda [M tn]: [Leninqraddakı SSR Xalqlarının Etnoqrafiya Muzeyind Az rbaycan xalçalarının nümayi i haqqında] /A.Teymurov //Kommunist.- 1988.- 11 may.

Az rbaycan Xalça S n ti üzr kinci Beyn lخالق Simpozium

309.Az rbaycan xalçasına dair Beyn lخالق Simpoziuma l yaq tl hazırla aq [M tn] //Bakı.- 1988.- 5 may; d biyyat v inc s n t.- 6 may.- S.3.

310.Az rbaycan xalçasının dünya öhr ti [M tn]: [Az rbaycan Xalça S n ti üzr kinci Beyn lخالق Simpozium i tiraqçılarının t ssüratı] //Az rbaycan qadını.- 1988.- 8.- S.17.

311.Beyn lخالق Xalça Simpoziumu [M tn] //Kommunist; Bakı.- 1988.- 29 aprel.

312.Beyn lخالق simpozium ba a çatdı [M tn] // d biyyat v inc s n t.- 1988.- 3 iyun.- S.2.

313. hm dova, E. Xalım, xalçam – dünyam m nim [M tn]: [Az rbaycan xalça s n tin dair kinci Beyn lخالق Simpozium haqqında] //M d ni-maarif i i.- 1988.- 3.- S.2-4.

314. hm dzad , Z. b di naxı lar [M tn]: [Bakıda keçirilm xalçaçılıq s n tin dair kinci Beyn lخالق Simpozium haqqında] /Z. hm dzad //K nd h yatı.- 1988.- 10.- S.45.

315. liyeva, K. Bakıda Az rbaycan xalçalarının kinci Beyn lخالق Simpoziumu [M tn] /Kübra liyeva //Qobustan.- 1988.- 4.- S.74-78.

316.H r xalı bir s rdir [M tn]: [simpozium i tirakçılardan Rober Pinif (London), Nicat Diyarb kirli (Türkiy) il müsahib] //Kommunist.- 1988.- 28 may.

317. brahimov, . M n vi s rv timız [M tn]: [Bakıda açılmı Az rbaycan Xalça S n ti üzr II Beyn lخالق Simpozi-umda qonaqların fikirl ri] / . brahimov // d biyyat v inc s - n t.- 1988.- 27 may.- S.2.

318. İm l rd tariximiz ya ayır [M tn] //Kommunist.- 1988.- 21 may.

319.Qogina, . Az rbaycan xalçasının dünya öhr ti [M tn]: [Simpozium i tirakçıları il söhb t] / .Qogina; söhb ti yazdı T ran Nuriyeva //Az rbaycan qadını.- 1988.- 8.- S.17.

320.Naxı ların n m si [M tn] //Bakı.- 1988.- 28 may.

1989

321.Abdullayeva, N. Xalçalarımızın tarixin qay ı v diqq t [M tn] /N.Abdullayeva //Bakı.- 1989.- 9 avqust.

322. brahimov, A. Xalı-xalça, qala-qalaca [M tn] /A. b-rahimov //G nclik.- 1989.- 3.- S.12-16.

323.Xalçaçılı m inki afına diqq ti artırmalı [M tn]: [Respublika Yerli S naye Nazirliyind q dim xalq s n ti xalçaçılı m in Az rbaycanda daha da inki af etdirilm si problem- l rin h sr olunmu mü avir haqqında] //Bakı.- 1989.- 1 iyun.

324.Mehdiyev, Q. Q dim s n t yeni münasib t [M tn]: [C lilabadda xalçaçılıq s n ti haqqında] /Q.Mehdiyev //Az r- baycan g ncl ri.- 1989.- 15 iyul.

325.N zirova, S. R ssamın göz ll m l ri [M tn]: [r s- sam Q yyur Yunusov haqqında] /S.N zirova //Qobustan.- 1989.- 2.- S.21-24.

326.V liyev, A. “Firuz ” i ba layır [M tn]: [“Az rxalça” stehsalat Birliyind eyni adlı kooperativin yaradılması haqqında] /A.V liyev //Kommunist.- 1989.- 8 mart.

1990

327.Anar. Xalçanın hikm ti [M tn] /Anar //Qobustan.- 1990.- 3.- S.73-86.

328. hm dov, A. Az rbaycan xalçaları zmir d [M tn]: [Az rbaycan xalçaçılıq s n ti s rgisinin keçirilm si haqqında] /A. hm dov, A.Cahangirov //Bakı.- 1990.- 15 iyun.

329.Qasimova, E. Ömür bir yoldur [M tn]: [Az rbaycan SSR Xalq r ssamı Kazım Kazımzad haqqında] /E.Qasimova //Qobustan.- 1990.- 1.- S.45-49.

330.N rımanb yov v onun “Xalçalar” s ri [M tn] //Qobustan.- 1990.- 3.- S.41-44.

331.Ta ıyev, A. Acı bir duy u... [M tn]: [xalçaçı Güln n Mustafayeva haqqında] /A.Ta ıyev //Az rbaycan qadını.- 1990.- 11-12.- S.11-12.

1991

332.Biyer, K. Va inqton Tekstil Muzeyind Qafqaz xalçaları [M tn] /K.Biyer //Qobustan.- 1991.- 1.- S.77-80.

333.Hüseynov, . Az rbaycan xalçası Almanıyanı f th edir [M tn]: [“Az rxaricitar t” idar sinin ba müdiri il müsahib]/ .Hüseynov //Kommunist.- 1991.- 1 fevral.

1992

334.Hüseyn, N. İm l rd çiç k açır arzular [M tn]: [xalçaçılıq s n ti üzr metodist mü llim Nis xanım Cavadova haqqında] /N.Hüseyn //Az rbaycan mü llimi.- 1992.- 10 yanvar.

335.Xalçalarımızın uzaq s f ri [M tn]: [sraild açılacaq s rgi haqqında] //Bakı.- 1992.- 9 may.

336.Qasimova, E. Özümü axtarıram [M tn]: [r ssam T ran M mm dovanın yaradıcılı ında Az rbaycan xalçaçılı ı] /E.Qasimova //Qobustan 1992.- 1.- S.24-26

337.Qurbanov, A. Xalça m liyyatı... [M tn] /A.Qurbanov //Az rbaycan.- 1992.- 23 dekabr.

338.Mustafayeva, Z. Xalça muzeyi t qib olunur? [M tn] /Z.Mustafayeva //Azadlıq.- 1992.- 6 avqust.- S.6.

339.S f rova, T. S n t bigan lik v ya xalçaların f rya dı [M tn]: [Az rbaycan Xalçası Dövl t Muzeyinin ba lanması haqqında] /T.S f rova // nc s n t.- 1992.- 19 avqust.- S.3.

340.Zeynalı, . lm l rin n m si [M tn]: [“ nki af Sovet German” birg kiçik xalçaçılıq mü ssis si haqqında] / .Zeynalı //Az rbaycan g ncl ri.- 1992.- 19 fevral.

1993

341.Abdullayeva, M. Ulu keçmi d n g l n s s [M tn]: [Az rbaycan xalçaçılı mın inki af tarixind n] /M.Abdullayeva //Az rbaycan qadını.- 1993.- 7-8-9.- S.18-19.

342.Bilirsinizmi? Xalçalarımızın tarixind n [M tn] //Elm v h yat.- 1993.- 3.- S.11.

343.Eldarın ilm l r dünyası [M tn]: [xalçaçı r ssam E.Mikayılov haqqında] //Bakı.- 1993.- 5 yanvar.

1995

344.B rpa edilmi xalçalar s rgisi [M tn]: [Bakı Xalçaların Elmi-B rpa M rk zind açılan xalça s rgisi haqqında] //Az rbaycan.- 1995.- 5 sentyabr.

345. ziz Vahid. “ eyx S fi” xalısı [M tn] /Vahid ziz //M d niyy t.- 1995.- 15 mart.

1996

346.Az rbaycan Prezidenti Heyd r liyev Brüsseld r ssam Eldar Mikayılovun xalça s rgisind olmu dur [M tn] //Az rbaycan.- 1996.- 2 may.

---

347. Azərbaycan xalça sənəti Brüsseldə [Mətn] // Xalq qəzeti. - 1996. - 2 may.

348. Nə qədər dim xalça bəzən bilirik? [Mətn] // Azərbaycan. - 1996. - 1 oktyabr.

349. Firdovsi qızı, K. 19 yaşlı xalça ustası [Mətn]: [gənclər sənəmi Könül Yaqub qızının fərdi sənəti haqqında] /K. Firdovsi qızı // Azadlıq. - 1996. - 29 oktyabr.

350. Füzuli ilminin iştirakçısı [Mətn]: [respublikanın Xalq sənəmi Kamil İlyevin eskizində Məhəmməd Füzulinin portret xalçasının iştirakçısı haqqında müəlliflərin söhbəti] /söhbət yazdı B. Bəybalayev // Yeni Azərbaycan. - 1996. - 6 noyabr.

1997

351. Mikayılov, E. Sənətim Azərbaycanı daha çox tanıtmalıdır [Mətn]: [xalçaçı sənəmi "Xal" irsinin prezidenti Hacı Eldar Mikayılovla müsahibə] /E. Mikayılov; müsahibəni apardı Z. Bəyqızı // Xalq qəzeti. - 1997. - 26 dekabr; 1998. - 1 yanvar. - S.10-11.

352. Kərimzadə, S. Özünükiçiltmə bəsləyi və yaxud qartalımızı necə seçməliyik [Mətn]: [xalçaçılıq tariximizdə] /S. Kərimzadə // Panorama. - 1997. - 13 may.

353. İlyev, Z. Naxısların hekayəti [Mətn]: [Nizami adına Azərbaycan dənizbişiyatı Muzeyində gənclər xalçaçı sənəmi] Afaq Kərimovanın fərdi sənəti haqqında /Z. İlyev // Panorama. - 1997. - 4 iyun. - S.3.

354. Səməylova, K. Buta məhəbbət rəmzidir [Mətn]: [xalçaçı sənəmi Səbinə İsmayilova ilə müsahibə] // Çətinlik. - 1997. - 16 dekabr.

355.M tan t. Xalçalı palazlı F rid [M tn]: [Bakı U aq nc s n t Qalereyasında g nc xalçaçı r ssamlar F rid v Zaurun i l ri haqqında] /M tan t //De-fakto.- 1997.- 26 mart.

356.Ta ızad , . İm l rd ya ayan ömür [M tn]: [xalçaçı r ssam Afaq K rimova] //Az rbycan.- 1997.- 26 iyun.

357.Ta ızad , . Dahil rin portreti ilm l rd [M tn]: [Nizami adına Az rbycan d biyyatı Muzeyind xalçaçı r ssam Afaq K rimovanın ilk f rdi s rgisinin açılması haqqında] / .Ta ızad //Bakı.- 1997.- 13 iyun.

358.Ülvi, A. İm l rin na ılı [M tn]: [xalça toxuyan Mahir smayilova haqqında] /A.Ülvi //Xalq q zeti.- 1997.- 25 may.

1998

359.“Az rxalça” Beyn lخالق mükafata layiq görülmü -dür [M tn]: [spaniyanın Madrid h rind ki Az rbycan xalçalarının satı ı s rgisi] //Az rbycan.- 1998.- 19 dekabr.

360. “Az rxalça” Beyn lخالق mükafata layiq görülmü dür [M tn]: [“Az rxalça” Elm-Yaradıcılıq stehsalat Birliyi spaniyanın Madrid h rind “Beyn lخالق Ticar t Liderl ri Klubu”nun t sis etdiyi “Qızıl Amerika prizi” v “Qızıl dö ni ani” il mükafatlandırılmışdır] //Az rbycan.- 1998.- 15 avqust.- S.6.

361. sk rli, Ç. Az rbycan xalçalarına veril n yüks k beyn lخالق qiym t [M tn]: [sveçr nin Cenevr h rind “Az rxalça” Elmi Yaradıcılıq stehsalat Birliyi Beyn lخالق Ticar t Liderl ri Klubunun “ n yax ı Ticar t Markası” adlı mükafatına layiq görülm si haqqında] /Ç. sk rli //Az rbycan.- 1998.- 2 aprel.

362.M mm dova, T. Xalça ilm d n, ilm eskizd n ba -layır [M tn]: [Az rbycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Muzeyind g nc r ssam Samir Hüseyinovun xalça mozaikasından

ibar t s rgisinin açılması haqqında] /T.M mm dova //Panorama.- 1998.- 15 yanvar.

363.Rüf toglu, Z. Az rbycanlılar Britaniyada [M tn]: [Londonun Albert v Viktoriya muzeyind saxlanılan “ eyx S fi” xalçası” fars xalçası kimi yox, Az rbycan xalçası kimi t qdim olunur] /Z.Rüf toglu //Panorama.- 1998.- 6 yanvar.

364.Ta ızad , . Az rbycan xalçası mozaikada [M tn]: [g nc r ssam Samir Hüseyinov haqqında] / .Ta ızad //Az rbycan.- 1998.- 14 yanvar.

365.Yolo lu, G. Xalılarımızın soragı [M tn]: [Atatürk Kültür M rk zi Ba qanlı ının 1997-ci ild n r etdiyi “Moskva r q S n tl ri Dövl t Muzeyi: Türk, az ri v türkm n s ccad - l ri” kitabı haqqında] /G.Yolo lu // d biyyat q zeti.- 1998.- 13 mart.- S.6.

1999

366.Az rbycan xalçaları Fransa jurnalının s hif l rind [M tn] //Az rbycan.- 1999.- 15 iyul.

367. liyev, Z. Xalçanı yerd n göy qaldıran s n tkar [M tn]: [xalçaçı r ssam Hacı Eldar Mikayılov haqqında] /Z. liyev //Panorama.- 1999.- 23 fevral.- S.4.

368. s dova, X. Orta srl r türk xalqlarının xalça s n - tind t svir elementl ri [M tn] /X. s dova //Qobustan.- 1999.- 1.- S.53-55.

369.X lılov, J. Berlin “Az rbycan Xalçaları” salonu [M tn]: [Berlind Az rbycan xalçalarına baxı s rgisinin açılması haqqında] /J.X lılov //Az rbycan.- 1999.- 2 iyul.

370. brahimov, T. Nail nin r ngl r dünyası [M tn]: [xalçaçı r ssam Nail haqqında] /T. brahimov //Qobustan.- 1999.- 1.- S.19-21.

371. lkin, Q. Böyük s n t s ri [M tn]: [.Qurbanov adına Musiqili Komediya Teatrının s hn sind açılımlı , 16 n -

f r inc s n t v m d niyy t xadiminin portretl ri ks olunmu xalça haqqında] /Q. lkin //Respublika.- 1999.- 26 iyun.

372.K rimov, G. Qürb td qalan Göytürk eli - Göyç haqqında dü ünc l r [M tn]: [etnoqrafik-folklor yazısı; Göyç xalçaçılıq n n l ri haqqında] /G.K rimov //Xalq q zeti.- 1999.- 10 aprel.- S.4.

373.M mm dli, T. Tarix dön n ilm l r [M tn]: [xalçaçılıqla m ul olan “Aydın-H” kiçik mü ssis si haqqında] /T.M mm dli, K. amil oğlu //F ryad.- 1999.- 25-30 may.

374. ir liyeva, A. 1960-1990-cı ill rd Az rbaycan dekorativ t tbiqi s n ti [M tn] /A. ir liyeva //M d niyy t q zeti.-1999.- Yanvar.- S.4.

2000

375.Bayramov, S. lm l r köç n ömür [M tn]: [xalçaçı r s sam Gülmurad B birov haqqında] /S.Bayramov //Respublika.- 2000.- 10 oktyabr.

376. b diya ar xalçalarımız [M tn] //M d ni-maarif.- 2000.- 3.- S.52.

377.Q dirova, D. Seçil n naxı v r ngl r [M tn] /D.Q - dirova //Elm.- 2000.- 28 yanvar.- S.14.

378.M mm dli, H. Xalçalarımız dünyanı g zir [M tn] /H.M mm dli //M d ni-maarif.- 2000.- 1.- S.12.

2001

379. ri -ar aclarda g zi n barmaqların möcüz si [M tn] //Respublika.- 2001.- 17 noyabr.

380.X lizad , F. B r m d niyy tinin zirv si [M tn] /F.X lizad //Az rbaycan.- 2001.- 28 noyabr.- S.5.

381.Q dirova, D. Az rbaycanın xovsuz xalçaları [M tn] //Elm.- 2001.- 14 mart.- S.13.

382.Nuriyeva, T. Ömrün qızılı naxı ları [M tn] /T.Nuriyeva //Xalq q zeti.- 2001.- 10 noyabr.- S.5.

383.Sadiq, . Ü r k d qoymaq olsaydı [M tn]: [xalçaçı r ssam F rman liyev haqqında] / .Sadiq //Qobustan.- 2001.- 1.- S.57-58.

384.Ta ızad , . İ m l rin sirli-sehirli na ılı v yaxud muzeyl ri b z y n s n t nümün l ri [M tn]: [xalçaçı r ssam Afaq K rimova haqqında] / .Ta ızad //Az rbaycan.- 2001.- 20 fevral.- S.6; Bakı.- 2001.- 26 yanvar.- 1 fevral.

2002

385.Az rbaycan xalçaları Nyu-Yorkda [M tn] //Az rbaycan.- 2002.- 22 dekabr.- S.5.

386.Elxan Elçin Muxtar (Aslanov). H r xalça bir qalaca, bu qalacanı kim aç a [M tn] /E.Aslanov //Qobustan.- 2002.- 3.- S.31-36.

387.Q dirova, D. Namazlıq xalçaları [M tn] /D.Q dirova //Bilgi. T hsil. M d niyy t, nc s n t.- 2002.- T hsil.- 3.- S.106-109.

388.Quliyev, Z. Xalça inc s n t s ri v h yat mühiti kimi [M tn]: [elmi-praktiki konfrans] /Z.Quliyev //Az rbaycan.- 2002.-1 oktyabr.- S.8.

2003

389.Az rbaycanın q dim xalçaları muzeyl rd [M tn]: [Az rbaycan xalçalarının erm nil r t r find n m nims nilm si v özününkül dirilm si niyy tl ri haqqında] //V fa.- 2003.- 1.- S.12-13.

390.Bakıda III Beyn İ xalq Simpozium [M tn]: [“Az rbaycan xalçası v xalq t tbiqi s n ti” mövzusunda] //Az rbaycan.- 2003.- 21 may.- S.8.

391.B birov, G. Adları d yi dirilmi Az rbaycan xalçaları [M tn] /G.B birov //Az rbaycan.- 2003.- 10 iyul.- S.8.

392.XX sr Az rbaycan qadınları [M tn]: III ensiklopedik toplu /toplayanı X.Bilalqızı.- Bakı, 2003.- 196 s.

Kitabda Az rbaycan xalçaları haqqında qısa m lumat v xalça nümun l ri verilmi dir [S.179-181].

393.Qacar, Ç. Az rbaycan inc s n ti [M tn]: [XVIII-XIX srin birinci yarısı] /Ç.Qacar //Azerbaijan. RS.- 2003.- 14-15.- S.80-129.

394.Q dirova, D. Az rbaycan tikm l ri [M tn] /D.Q dirova //Nizami adına Az rbaycan d biyyatı Muzeyinin s r l ri.- Bakı, 2003.- C.12.- S.125-128.

2004

395.Xalça s n ti r q xalqlarının m d ni irsinin ayrılmaz hiss sidir [M tn]: [Bakıda xalçaçılı a h sr olunmu bey-n l xalq konfrans keçirilir] //Yeni Az rbaycan.- 2004.- 1 dekabr.- S.5.

396.Lerikin naxı lı xalçaları [M tn] //Az rbaycan.- 2004.- 24 oktyabr.- S.6.

397. ir liyeva, A. Az rbaycanın c nub bölg l rind k nd ya ıl turizminin inki afında xalça s n tinin yeri [M tn] /A. ir liyeva //K nd ya ıl turizmi.- Bülleten.- 2004.- S.10-13.

2005

398.Alarlı, B. Toxucu n m l ri [M tn]: [xalça toxuyanların i zamanı oxuduqları n m l r] /B.Alarlı //Qobustan.- 2005.- 2.- S.21-26.

399.Q dirova, D. Mehrabın m n yi v t kkülü [M tn] /D.Q dirova //Elmi axtarı lar.- 2005.- XIV toplu.- S.150-154.

400.Sultanova, G. XIX sr v XX srin vv ll rind Aberonda yun ipin xalq üsulları il boyadılması [M tn] /G.Sultanova //Az rbaycan xalçası v xalq t tbiqi s n ti mövzusunda III Beyn l xalq Simpoziumun materialları.- 2005.- S.169-173.

401.Ta iyeva, N. Az rbaycan xalça s n ti Amerika s n t ünası nda [M tn] //“Az rbaycan xalçası v xalq t tbiqi s n ti” mövzusunda III Beyn l xalq Simpozium.- 2005.- S.93-99.

2006

402.Az rbaycan xalçaları Estoniyada [M tn] //Azadlıq.- 2006.- 2 sentyabr.- S.15.

403.Bayramov, A. Az rbaycan xalçası: milli v ümumb r s rv t [M tn] /A.Bayramov //M d niyy t.- 2006.- 23 sentyabr.- S.8.

404. liyev, Z. B nz rsiz xalça r ssamı: r ssam Hacı Eldar Mikayızad – 50 [M tn] /Z. liyev //Qobustan.- 2006.- 4.- S.34-37.

405. liyeva, K. G nc xalça r ssamı [M tn]: [Saleh Kamilzad haqqında] /K. liyeva //Qobustan. 2006.- 1.- S.14-18.

406.Güneyli, O. qli mülkiyy t milli strateji m s l kimi [M tn]: [xarici dü m nl rin bizim musiqi s rl rini, xalçaçılı ı, inc s n ti erm ni s n ti kimi t qdim etm l ri haqqında] /O.Güneyli //Olaylar.- 2006.- 7 iyun.- S.5.

407.Xaçınçaylı, Q. lill r evind istedadlar ya ayr [M tn]: [xalçaçı Q nir bdülovanın l i l ri] /Q.Xaçınçaylı //H ft içi.- 2006.- 9 avqust.- S.6.

408.Xalçaçılıq [M tn] //Azadlıq.- 2006.- 3-4 sentyabr.- S.11.

409.Xalçalarımızın üstünlüyü h nd si fiqurla toxunmasıdır: N hay t, bu yaların ölk d n çıxarılması üçün s n d l m t tbiq etm y ba layıblar [M tn] //V t nda h mr yliyi.- 2006.- 16-19 iyul.- S.12.

410. nterpol xalçalarımızı axtarır: Az rbaycanın 100-d n artıq m d ni s rv ti o urlanaraq ölk d n çıxarılıb [M tn]: [nterpolun Az rbaycan Milli M rk zi Bürosunun r isi M m- m d Mikayılovun m lumatı] //Ekspress.- 2006.- 23-25 dekabr.- S.10.

411.Q dim xalçalarımız guya xaric aparılmır?: ç ri- h rin m nz r si is bunu inkar edir [M tn] // r q.- 2006.- 20 iyul.- S.14.

412.Litva Respublikası Prezidentinin xanımı Alma Adamkiene “Az rbaycan Xalçası Qalereyası”nda olmu dur [M tn] //Yadda .- 2006.- 10 iyun.- S.1.

413.Samir, . Az rbaycan xalça texnikası v mauri tayfası [M tn] / .Samir //H ft içi.- 2006.- 21 iyun.- S.8.

414.Samir . Müasir Az rbaycan xalçaçılı ı yeni kataloq- da [M tn]: [“Az r- lm ” MMC-nin t bbüsü il Türkiy d Az rbaycan xalçaçılıq s n tinin tarixind n v bu gününd n b hs ed n yeni kataloqun i iq üzü görm si haqqında] /Samir //H ft içi.- 2006.- 28 sentyabr.- S.8.

415.Tarixi ilm -ilm toxuyuruq [M tn]: [1996-cı ild n f aliyy t ba layan “Az r- lm ” MMC-nin f aliyy ti haqqın- da] //Zaman.- 2006.- 15 dekabr.- S.4.

416.Turqut, . Tarix v m d niyy timiz q sd: Az r- baycan xalçaçılıq m kt binin nümun l ri ran xalçaları adı il xaric satılır [M tn] / .Turqut //Olaylar.- 2006.- 22 noyabr.- S.7.

417. ir liyeva, A. Az rbaycanın imal bölg l rind xal- çaçılıq s n ti v onun turizmin inki afında rolu [M tn] /A. ir - liyeva //K nd ya ıl turizmi, bülleten, “TS”.- 2006.- 1(5).- S.12- 13.

418.Sultanova, G. Unudulmu el s n ti [M tn] /G.Sulta- nova // nc s n t v m d niyy t probleml ri.- 2006.- Bur. 16.- S.70-76.

419.“Az r- lm ” xalçaçılıq s n tinin q dim n n l rini davam etdirir [M tn]: [“Az r- lm ” M hdud M suliy tli C miyy tin direktoru Vidadi Muradovun söhb ti] //Respublika.- 2007.- 22 iyun.- S.4.

420.“Az r- lm ”nin xalçaları beyn l xalq mükafatlar almı dır: mü ssis nin ba direktoru Vidadi Muradova Avropa Biznes Assambleyasının q rargahında qurumun n yüks k “Kraliça Viktoriya adına mükafat”ı t qdim olunmu dur [M tn] //Az rbaycan.- 2007.- 3 aprel.- S.8; Xalq q zeti.- 2007.- 3 aprel.- S.3.

421. Ana dilimiz xalça [M tn] //P nc r .- 2007.- 4.- S.58-66.

422. Az rbaycan xalça s n tinin öhr tini dünyaya yayan “Az r- lm ” MMC Avropa Biznes Assambleyası “Kraliça Viktoriya adına mükafat”a layiq görülmü dür [M tn]: [Oksfordda] //Az rbaycan.- 2007.- 14 mart.- S.7; Xalq q zeti.- 2007.- 14 mart.- S.5.

423. Az rbaycan xalçaları “Persian Carpet” markası altında satılır [M tn] //Xalq c bh si.- 2007.- 14 fevral.- S.4.

424. Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyin yeni bina tikil c k: Prezident lham liyev muzey i inin yax ıla dırılması haqqında s r ncam imzalayıb [M tn] //S s.- 2007.- 7mart.- S.2.

425. Az rbaycanın xalçaçılıq s n ti Türkiy Ba nazirinin xanımında z ngin t ssürat yaratmı dır [M tn]: [martın 9-da Türkiy Ba nazirinin xanımı min rdo an v Az rbaycanın birinci xanımı Mehriban liyevanın “Az r- lm ” M hdud M suliy tli C miyy tinin “Az rbaycan xalçası” qalereyasında olmaları haqqında] //Az rbaycan.- 2007.- 10 mart.- S.6; Xalq q zeti.- 2007.- 10 mart.- S.7; Respublika.- 2007.- 10 mart.- S.6.

426.Banu. Xalça bazarında inki af l ng gedir: Xalçaların istehsalı v satı ı arasında n z r çarpacaq f r q yaranıb [M tn]: [PROCON GTK nternational Resarch GROUP-un 2006-cı il iyunun 6-dan avqustun 26-d k ll toxunan xalça bazarı il ba lı marketing t dqiqlatları haqqında] /Banu //Ayna.- 2007.- 13 yanvar.- S.20.

427.Bayramov, V. Az rbaycan xalçalarının cazib si [M tn]: [“Az r- lm ” M hdud M suliy tli C miyy tin “ xrac yönümlü istehsalın inki afına töhf sin gör ”, “U ur-2006” milli mükafatına layiq görülm si v c miyy tin f aliyy ti haqqında] /V.Bayramov //Xalq q zeti.- 2007.- 13 fevral.- S.4.

428.Böyük Britaniyada çıxan “Halı” jurnalında Az rbaycan xalça s n tin geni yer ayrılıdır [M tn] //Xalq q zeti.- 2007.- 15 iyul.- S.3; Respublika.- 2007.- 15 iyul.- S.3; Palitra.- 2007.- 17 iyul.- S.13.

429.Ermiş Nil r Qaraba xalçalarını Avropada satır [M tn] //Xalq c bh si.- 2007.- 10 avqust.- S.6; H ft içi.- 10 avqust.- S.8; S s.- 14 avqust.- S.12.

430. İyev, B. Az rbaycan etnoqrafiya elmind toxuculu un t dqiği [M tn] /B. İyev //M d ni-maarif.- 2007.- 8.- S.43-44.

431. İyev, Z. “ eyx S fi” möcüz si [M tn]: [Londonun Viktoriya v Albert muzeyind saxlanılan eyni adlı xalı haqqında] /Z. İyev //Yadda .- 2007.- 14 iyun.- S.9.

432.Fuad, E. Afaq K rimova xalça s n tind öz cı ırını açıb [M tn] /E.Fuad // r q.- 2007.- 10 avqust.- S.13.

433.Fuad, E. Muzeyl rin daimi ekspozisiyasında s rl rinin nümayi etdirildiyini görm k h r s n tkara n sib olmur: Ömrünü 25 il xalçaçılıq s n tin h sr ed n r ssam Afaq K rimovanın s rl ri bu gün muzeyl rimizin b z yidir [M tn] /E.Fuad //Respublika.- 2007.- 31 iyul.- S.7.

434.H s nqızı, E. Pe y sevgi sonsuz olanda [M tn]: [L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq-T tbiqi S n ti

Dövlət Muzeyinin bərpası rəssamı Bəsti İliyeva haqqında] /E.Həsənqızı //Mədəni-maarif.- 2007.- 6.- S.16-18.

435.Hyustonda Azərbaycan xalçaçılıq sənətinin dairəsi geniş keçirilib [Mətn]: [Lilə Müəllimlərinin sənətlərinin nümayişləri] //Xalq ədəbiyyatı.- 2007.- 16 mart.- S.15; Sən.- 2007.- 16 mart.- S.16.

436.Xalça muzeyinin layihəsi Avstriyada hazırlanıb [Mətn] //Yeni Azərbaycan.- 2007.- 15 mart.- S.8.

437.Xanım Bricit Birleyn: Azərbaycanın zəngin xalçaçılıq sənəti vardır [Mətn]: [Azərbaycanda səfərdə olan Avstriya Konstitusiyası Məhkəməsinin sədr vəziyyətində, xanım Bricit Birleyn "Azərbaycan" Mədəniyyət Mərkəzinin Cənubi Cənubi "Şeirli ilmlər" Qalereyasında olmağı] //Azərbaycan.- 2007.- 21 aprel.- S.7.

438. brahimova, S. Ermənilər 2 eradan çox yaşlı olan xalçamızı mənimlə yib: Firudin Cəlilov məsləhətləndirməyə ehtiyac görür [Mətn] /S. brahimova //Kaspi.- 2007.- 23 noyabr.- S.17; Ayna.- 2007.- 23 noyabr.- S.8.

439.Kərimli, S. Azərbaycan xalçaları: Onlar otaqları, sarayları yox, həmişə böyük müxtəssislərin çıxış mərkəzlərini bəzəyir [Mətn] //Mədəniyyət.- 2007.- 23 fevral.- S.8.

440.Qafarlı, S. İslam dünyasında bütün dünyada məşhur olan Azərbaycan xalçalarının şöhrətini bərpə edilməlidir [Mətn] /S. Qafarlı //Xəzər.- 2007.- 20 yanvar.- S.9.

441.Qaliboğlu, E. Seyfəddin Mənsimovun "Metafora"sı [Mətn]: [tanınmış tənqidçiləri haqqında] /E.Qaliboğlu //Xalq ədəbiyyatı.- 2007.- 15 iyun.- S.15.

442.Leyla. Xalçalarımız "Azərbaycan"ı "Kraliça Viktoriya" adına mükafat qazandırır [Mətn]: [Oksfordda] /Leyla //Yaddaş.- 2007.- 15 mart.- S.5.

443.Mikayılzadə, E. Rəssamlığımız milli kökdən köklənmiş yib... [Mətn]: [xalçaçı-rəssam Hacı Eldar Mikayılzadə ilə müsahibə] /E.Mikayılzadə; müsahibəni aldı Tofiq //Ekspress.- 2007.- 28 dekabr.- S.13.

444.Mirz , M. “Az r- l m ” MMC xalçaçılıq n n l rini inki af etdirir [M tn]: [mü ssis nin ba direktoru Vidadi Muradovun söhb ti] /M.Mirz //Respublika.- 2007.- 1 noyabr.-S.6.

445.Mük rr moglu, M. Az rbaycan xalçası parisli r heyran qoydu [M tn]: [Parisd keçiril n IV Beyn l xalq Simpozium haqqında] /M.Mük rr moglu //Xalq q zeti.- 2007.- 24 fevral.- S.7.

446.Mük rr moglu, M. stanbulda r q xalçalarına h sr olunmu XI Beyn l xalq Konfrans [M tn] /M.Mük rr moglu //Xalq q zeti.- 2007.- 26 aprel.- S.5.

447. Mük rr mo lu, M. Bakıda 468 ya lı dünya öhr tli “ eyx S fi” xalısının eynisinin toxunmasına ba lanmıdır [M tn]: [“Az r- l m ” M h d u d M suliy y tli C miyy t t r fi n d n] /M.Mük rr moglu //Xalq q zeti.- 2007.- 1 sentyabr.- S.4; Respublika.- 2007.- 2, 4 sentyabr.- S.2, 15.

448.Oruc, M. Adsız r ngl rin nizamı [M tn]: [xalça ustası El n Hacızad nin s rl ri haqqında] /M.Oruc // d biyyat q zeti.- 2007.- 25 may.- S.4.

449.Ramiz. Müasir xalçalarımız t bli olunmalıdır [M tn]: [bülf s Qarayev: “Tarixi h miyy t k sb ed n yalar Az rbaycandan k nara çıxarıla v satıla bilm z”] /Ramiz //Xalq c bh si.- 2007.- 21 iyun.- S.13; Yeni Az rbaycan.- 2007.- 21 iyun.- S.8.

450.Rüst mli, B. Uçan xalçanı özüm d axtarıram [M tn]: [R ssamlıq Akademiyasının Dekorativ T tbiqi S n t kafedrasının ba mü llimi M mm dhüseyn Hüseynovla müsahib] /B.Rüst mli //Reyting.- 2007.- 14 yanvar.- S.22-23.

451.Sevil. Xalçalarımız öhr tini itirir: S b b süni boyalardan istifad dir [M tn] /Sevil //H ft içi.- 2007.- 18-20 avqust.- S.6.

452.S limqızı, C. O urlanmı xalılar: yaxud “Pazırıq” xalçasını erm nil r nec m nims yibl r? [M tn] /C.S limqızı //M rk z.- 2007.- 28-30 noyabr.- S.11.

453. rif, A. Dünyanın sikkizinci möcüzəsi: “eyx S fi” xalısı: ngilt r nin Milli Muzeyində [M tn] /A. rif //525-ci qzet.- 2007.- 21 aprel.- S.12.

454. irinova, Ü. Keçmişdə n g l n yadda karvanı [M tn]: [xalça üzr b rpaçı-r ssamlar haqqında] /Ü. irinova //M d ni-maarif.- 2007.- 10.- S.55.

455.Tagızad , . Xalçalı ömrün naxı ları [M tn]: [Afaq K rimovanın s r l ri haqqında] / .Tagızad //Bakı.- 2007.- 22-28 fevral.- S.3.

456.Ta ıyeva, N. Az rbaycan v türkm n xalçalarının ornamental motivl rinin müqayis li t hlili [M tn] /N.Ta ıyeva //“Az rbaycan xalça s n ti” mövzusunda IV Beyn l xalq Simpoziumun materialları.- Paris, 2007.- S.136-141.

457.Ta ızad , . İm l rin sirli dili [M tn]: [xalça ustası Afaq K rimovanın s r l ri haqqında] / .Ta ızad //Bakı.- 2007.- 16-22 noyabr.- S.3.

458.Ta ızad , . Ömrün naxı ları: xalçacı r ssamlar [M tn]: [Afaq K rimovanın yaradıcılı ı haqqında] / .Ta ızad //Az rbaycan.- 2007.- 22 may.- S.8

459.T sviri v dekorativ t tbiqi s n tl r: Xalçaçılıq [M tn] //Az rbaycan Milli Ensiklopediyası: Az rbaycan.- Bakı, 2007.- S.781-790.

460. Vüqarqızı, G. Tariximizi, m d niyy timizi ya adan s n t m b di [M tn]: [“Az r- İm ”d dünya öhr tli “ eyx S fi” xalısı toxunur] /G.Vüqarqızı //Azad Az rbaycan.- 2007.- 28 oktyabr.- S.6.

461.Yaqubzad , M. Az rbaycan xalçaçılıq s n ti yeni inki af dövrünü ya ayır [M tn]: [“Az r- İm ” M hdud M su-liyy tli C miyy tinin u urları] /M.Yaqubzad //Xalq q zeti.- 2007.- 27 dekabr.- S.10.

462.Yaqubzad , M. Xalqımızın ilm l rd ya ayan m - n vi dünyası [M tn]: [“Az r- İm ” MMC-nin ba direktoru Vi-dadi Muradovun söhb ti] /M.Yaqubzad //Xalq q zeti.- 2007.- 14 aprel.- S.6.

463.Yas m n. Dünyanı heyran ed n al- lvan xalılarımız: Xalçalarda n q dim motiv v obraz “ovçuluq”dur [M tn] /Yas m n //Üç nöqt .- 2007.- 23 iyun.- S.17.

464. Zümrüd. Milli-m n vi d y rl rimiz hörm tl ya- na malıyq [M tn]: [“Az r xalça” elmi istehsalat m rk zinin ba direktoru lis fa Nuriyevl söhb t] /Zümrüd //S s.- 2007.- 30 noyabr.- S.13.

2008

465.A azad , Z. Kiyevd nadir “Az r baycan xalçaları” s rgisi böyük u urla keçmi dir [M tn] /Z.A azad //Az r baycan.- 2008.- 31 yanvar.- S.6.

466.Az r baycan xalçaları heyranedicidir: YUNESKO- nun ba direktoru Koi iro Matsuuranın Az r baycana s f ri [M tn]: [Bakıda keçiril n “Avropada subregional ç rçiv d savadlılıq probleml rin baxı : t r fda lıq laq l rinin qurul- ması v innovativ yana maların t tbiqin d st k” mövzusunda konfransın i tirakçılarının bir qrupu “Az r- lm ” M hdud M - sulıyy tli C miyy tind olmu lar] //Az r baycan.- 2008.- 16 may.- S.4; Xalq q zeti.- 16 may.- S.4; Respublika.- 16 may.- S.2; Palitra.- 16 may.- S.3; Yeni Az r baycan.- 16 may.- S.3.

467.Az r baycan xalçaları Küveyt Dövl ti miri Aparatının r hb rini valeh etmi dir [M tn]: [eyx Nasir Sabah l- h- m d l-Sabahın ba çılıq etdiyi nümay nd hey ti “Az r- lm ” M hdud M sulıyy tli C miyy td olmu dur] //Az r baycan.- 2008.-26 iyun.- S.9; Xalq q zeti.- 26 iyun.- S.6; Respublika.- 26 iyun.- S.8.

468.Az r baycan xalçaları Türkiy Böyük Mill t M cli- si s drinin xanımını valeh etdi [M tn]: [Sayım Toptana] //Az r baycan.- 2008.- 18 iyun.- S.8; Xalq q zeti.- 18 iyun.- S.3.

469.H yatdan nakam getmi xalçaçı-r ssam Arzu Ha ı-mova: O, qısa v m nalı h yat ya adı [M tn] //Xalq c bh si.- 2008.- 10 iyul.- S.14.

470.Hiday to lu, Y. u a xalça muzeyi [M tn]: [u a Rayon M d niyy t v Turizm öb sinin müdiri Zahid Abbasovla söhb t] /Y.Hiday to lu //Yeni M d ni-maarif jurnalı.- 2008.- 3.- S.31-32.

471.Xalçamız YUNESKO-nun qeyri-maddi m d ni irsiyahısına daxil edil c k: Sevda M mm d liyeva: Az rbaycan xalçaları dünyanın b zi muzeyl rind “ ran xalçası”, “Qafqaz xalçası” v dig r adlarla t qdim olunur [M tn] //S s.- 2008.- 3 sentyabr.- S.12.

472.Xalçalarımız informasiya sistemind [M tn]: [Az rbaycan Milli Elml r Akademiyasının Kibernetika nstitütunda] //M d niyy t.- 2008.- 21 fevral.- S.7.

473.Qalibo lu, E. Az rbaycan xalçasının dünyada analoqu yoxdur: Aydın R c bov: “Dünyanın müxt lif ölk l rind ki, Az rbaycan xalçalarının d qiq kataloqla dırılması z ruridir” [M tn] /E.Qalibo lu //Xalq c bh si.- 2008.- 15 mart.- S.14.

474.Mehpar . Az rbaycan xalçaları dünya muzeyl rind : Amma “Qafqaz”-“ ran” adı il [M tn] /Mehpar //M d niyy t.- 2008.- 12 aprel.- S.10.

475.Novruzo lu, V. Üç p rd li müsahib [M tn]: [Sülmurad B birov – xalçaçı r ssam; Qorxmaz ıxalıo lu – publisist; V li Novruzo lu – mü llif] /V.Novruzo lu //M d niyy t.- 2008.- 25 sentyabr.- S.10.

476.Orxan. Az rbaycan xalçası haqqında... sevgiyl ... [M tn] /Orxan //M d niyy t.- 2008.- 13 fevral.- S.7.

477.Sarıyeva, . Dünya muzeyl rind xalçalarımızın üz rind “erm ni dam ası” h l davam edir: Ekspertl r is bu m lumata übh edir [M tn] / .Sarıyeva //Bakı x b r.- 2008.- 4 sentyabr.- S.10.

478.Sarıyeva, . Yeni Xalçaçılıq Fondu xalçaçılarımızı qoruya bil c kmi? [M tn]: [L tif K rimov adına Xalçaçılı ın

nki afı Fondu ctimai Birliyinin vitse-prezidenti nv r Qarayevin m lumatı] / .Sarıyeva //Bakı x b r.- 2008.- 23 yanvar.- S.15.

479.Ta ıyeva, R. mkir xalçaları: mkir arxeoloji irsi, tarixi v memarlı ı [M tn] /R.Ta ıyeva //I Respublika elmi praktiki konfransın materialları (28-24 noyabr 2007).- Bakı, 2008.- S.325-337.

480.Ta ıyeva, S. 10 ya lı xalça muzeyi [M tn]: [Naxçıvan Dövl t Xalça Muzeyi haqqında] /S.Ta ıyeva //Yeni M d -ni-maarif jurnalı.- 2008.- 4.- S.30-31.

481.Yaqubzad , M. Q dim Az rbaycan xalçalarının ikinci ömrü [M tn]: [“Az r- lm ” MMC-d XVI srin yadigarı olan “ eyx-S fi” xalısının yeni variantı toxunmu dur] /M.Yaqubzad //Xalq q zeti.- 2008.- 29 iyun.- S.5.

482.Yusifova, S. Az rbaycan xalçaları Tatarıstanda s rgil nir [M tn]: [Tatarıstan Dövl t T sviri nc s n t Muzeyind] /S.Yusifova //525-ci q zet.- 2008.- 20 dekabr.- S.22.

2009

483.Abdullayev, . Qızılbarmaq Fazil [M tn]: [xalçaçı- r ssam Fazil Abasquluzad haqqında] / .Abdullayev //M d -niyy t.- 2009.- 6 noyabr.- S.9.

484.Az rbaycan xalçasının YUNESKO-nun “Qeyri-Maddi M d ni rs üzr representativ siyahısı”na daxil edilm -sin dair “d yirmi masa” keçirilmidir [M tn] //Az rbaycan.- 2009.- 14 iyul.- S.15.

485.Günay. D yi n zamanda d yi m y n d y rl r: Xalça muzeyind ıstad d rsi v “d yirmi masa” keçirilib [M tn] /Günay //Paritet.- 2009.- 15-16 sentyabr.- S.16.

486.Xalçalarımız Tatarıstanda nümayi etdirilir [M tn]: [Tatarıstan Dövl t T sviri nc s n t Muzeyind] //Palitra.- 2009.- 14 yanvar.- S.16.

487.Mikayılzad , E. Yük üst gll xalça [M tn]: [xalçaçı-r ssamla shb t] /E.Mikayılzad //M d niyy t.- 2009.- 18 sentyabr.- S.14.

488.Muradov, V. Xalçaçılıq xalqımızın z ngin irs malik oldu unun göst ricisidir [M tn]: [“Az r- lm ”nin direktoru Vidadi Muradov il shb t] /V.Muradov // ki sahil.- 2009.- 25 iyul.- S.8.

489.Turan. inlil r xalalarımızı saxtala dırır [M tn] /Turan //M d niyy t.- 2009.- 10 iyun.- S.14.

2010

490.Ayxan. Az rbaycan xalçası [M tn]: payızda YUNESCO-nun M d ni rs siyahısına d bil r /Ayxan //Ekspress.- 2010.- 6 iyul.- S.14.

491.Az rbaycan Respublikasının ayırdı ı yardım Luvr Muzeyinin xalçalar kolleksiyasının b rpa edilm sin s rf olunmu dur [M tn] //Az rbaycan.- 2010.- 19 yanvar.- S.11.

492.Az rbaycan xalçaları Rusiyanın birinci xanımını valeh etmi dir [M tn]: [Rusiya Prezidentinin xanımı Svetlana Medvedeva sentyabrın 3-d “Az r- lm ” M hdud M suliy tli C miyy tinin “Sehrli ilm l r” qalereyasında olmu dur] //Az rbaycan.- 2010.- 4 sentyabr.- S.5.

493.Az rbaycan xalçaları Türkiy Ba nazirinin xanımını valeh etmi dir [M tn] //Az rbaycan.- 2010.- 18 may.- S.6.

494.Bayramov, A. Az rbaycan xalçası: milli v mumb ri s rv t [M tn] /A.Bayramov //M d niyy t.- 2010.- 26 noyabr.- S.8.

495. blf s Qarayev: “Az rbaycan xalçaçılıq m kt bi dünya t r find n tanındı” [M tn]: [Az rbaycan xalçasının YUNESCO t r find n Qeyri-maddi M d ni rs siyahısına salınması haqqında] //525-ci q zet.- 2010.- 25 noyabr.- S.7.

496. l d dinqızı, N. Xalçaçılıq s n timiz YUNESCO-nun dünyanın ah s rl ri sırasına daxil edil c k [M tn]:

[“Çində və Pakistanda istehsal olunan xalçalar Azərbaycanı təmsil edə bilməz”: Azərbaycan xalçaçılıq istehsalat Birliyinin direktoru Əlisəfa Nuriyevin müsahibəsi] /N. İddinqızı //S s.- 2010.- 24 iyul.- S.12.

497. Lövs tqızı, V. Azərbaycan və Türkiyə xalçaları erməni adı ilə rus vikipediyasında: Azərbaycanın tarixi-mədəni diqqətli rəqəmlərinin ermənilərlə rəqəmləndirilməsi artıq adət halını alıb. İndi də hədəfə qədim xalçalarımızdır [Mətn] /V. Lövs tqızı //Kaspi.- 2010.- 13 aprel.- S.11.

498. İliyeva, B. Qara, qırmızı və qızılı rənglər... [Mətn]: [xalça üzərində lilişən tiil məmul olan Bədir İliyevanın söhbəti] /B. İliyeva //Ekran-efir.- 2010.- 12 noyabr.- S.10.

499.X İlizad, F. Azərbaycan xalçası YUNESCO-nun Qeyri-maddi Mədəniyyəti Siyahısına daxil olub [Mətn] /Flora X İlizad //Azərbaycan.- 2010.- 28 noyabr.- S.6; 525-ci qəzet.- 2010.- 19 noyabr.- S.7; Xalq qəzeti.- 2010.- 19 noyabr.- S.8.

500. Taliyalı mütxəssis Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin direktoru İ. Ə. Əliyev -dir [Mətn] //Azərbaycan.- 2010.- 8 oktyabr.- S.8.

501.Məhəbbətlu, Q. “Səadət deyil, iştirak” [Mətn]: [Xalçaçı-rəssam Eldar Mikayılzadənin yaradıcılığı haqqında] /Q.Məhəbbətlu //Zaman.- 2010.- 13-14 may.- S.9.

502.Mükərrəmolu, M. Azərbaycan xalçasının tarixi-mədəni abidliyi İtaliyalı alim heyran etdi: Xalçasının təzə tanınması mütxəssis, COC-un Akademik Komitəsinin üzvü, İtaliyalı Alberto Boralevi Azərbaycanda [Mətn] //Xalq qəzeti.- 2010.- 15 oktyabr.- S. 8.

503.Mükərrəmolu, M. Tahir Salahovun sənət xalçalarda [Mətn]: [Moskvanın M. Qlinka adına Musiqi Mədəniyyəti Mərkəzi Dövlət Muzeyində dünya şöhrətli rəssam Tahir Salahovun sənətini kəşf edən xalçaların sənətinin keçirilməsi haqqında] /M.Mükərrəmolu //Xalq qəzeti.- 2010.- 3 dekabr.- S.7.

504.Muradov, V. Azərbaycan xalqları avropalıların q lbini f th edir [M tn]: [Azərbaycanın tanınmış xalça t dqi-qatçısı, s n t ünas alimlə söhb t] /V.Muradov //Xalq q zeti.- 2010.- 7 dekabr.- S.6.

505.N rimano lu, M. S n t incil ri s rgisi [M tn]: [Azərbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n “Ulu xalq – Ulu s n t” s rgisind r ssam Rauf b dülhüseyno lunun növb ti satı -s rgisi bir daha nümayi etdirildi] /M.N rimano lu //Azərbaycan.- 2010.- 4 iyun.- S.8.

506.R b to lu, M. Ruhu göyl r qaldıran xalçalar [M tn]: Bizim tarix: M d niyy timiz: [xalçaçılıq s n tinin tarixi haqqında] /M.R b to lu // dal t.- 2010.- 23 aprel.- S.5.

507.S f vi xalçaları erm ni muzeyind ... [M tn]: Amma fars xalçası kimi t qdim olunur //Ekspress.- 2010.- 3 dekabr.- S.13.

508.Talıbzad , A. “Azərbaycan xalçası” dünya ekranlarında [M tn]: [eyni adlı s n dli filmin ssenari mü llifi Aydın Talıbzad il söhb t] //Ekran-efir.- 2010.- 15 oktyabr.- S.12.

509.Yaqubqızı, K. p kl toxunmuş xalı [M tn] /K.Yaqubqızı //Respublika.- 2010.- 1 may.- S.7.

510.Z rb liyev, C. Xalçalarımız maddi-m d ni irsimizdir [M tn] /C.Z rb liyev //M d niyy t.- 2010.- 9 iyul.- S.15.

511.Zümrüd. Xalçaçılıq Azərbaycan inc s n tinin n q dim v geni yayılmış növl rind n biridir [M tn]: Azərbaycan xalçasının YUNESCO-nun m d ni irs siyahısına daxil edilm si istiqam tind komit l rd müzakir l r keçirilib /Zümrüd //S s.- 2010.- 8 iyul.- S.12.

2011

512.Abdullayeva, F. “Azərbaycan xalçaçıları” etimai Birliyi t qdim edildi [M tn] /F.Abdullayeva //M d niyy t.- 2011.- 30 mart.- S.3.

513. Ayxan. Azərbaycanın ənənəvi xalçaçılıq sənəti: Azərbaycan xalçaları haqqında fayl, film və sayt təqdim edildi [Mətn] /Ayxan //Ekspress.- 2011.- 8 fevral.- S.23; 525-ci qəzet.- 2011.- 8 fevral.- S.7.

514. Azərbaycanın ənənəvi xalçaçılıq sənəti dünyada təbliğ olunur [Mətn]: [Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Muzey Mərkəzində Azərbaycan xalçaçılıq sənətinin YUNESKO-nun Bəşəriyyət Qeyri-Maddi Mədəniyyətinin Repräsentativ siyahısına daxil edilməsi ilə bağlı təqdimatın rəsmi keçirilməsidir] //Azərbaycan.- 2011.- 8 fevral.- S.7.

515. Azərbaycan xalçaları: Qarabağ qrupu [Mətn]: [“Azərbaycan xalçaçılıq sənəti” kitabının 6-cü nəşrində yeni çapdan çıxmış eyni adlı kitab haqqında] //Azərbaycan.- 2011.- 6 sentyabr.- S. 5; Mədəniyyət.- 2011.- 2 sentyabr.- S. 3.

516. “Azərbaycan xalçaları” kitabı Qahirədə təqdimatı [Mətn]: [Azərbaycan Dövlət Xalçaçılıq və Təbii Sənət Muzeyinin direktoru Röya Tağıyevanın eyni adlı kitabı] //Azərbaycan.- 2011.- 27 sentyabr.- S. 7.

517. Ceyhun. Təbii sənətlər [Mətn]: [Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbii Sənəti Dövlət Muzeyində eyni adlı tədbirin keçirilməsi haqqında] /Ceyhun //Mədəniyyət.- 2011.- 20 aprel.- S.5.

518. liqızı, . Xalçaçılıq sənətləri haqqında: Müasir gənclərimiz xalqımızın qədim və zəngin sənət növündən olan xalçaçılıq sənətini qorumaqla yanaşı ona yeni-yeni çalarlar verirlər [Mətn]: [L.K. Rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbii Sənəti Dövlət Muzeyində keçirilən “Xalçada yeni nəfəs” adlı sərgi haqqında] / . liqızı //kişilə.- 2011.- 3 fevral.- S.16.

519. liolu, N. Azərbaycanın “yun kitabları” dünyaya muzeylərinə [Mətn] /N. liolu //Qobustan.- 2011.- 2.- S.93-95.

520. sg rova . Xalça s n ti sehrlı dünyadır [M tn]: [Xalçaçı-r ssam hla sg rova il söhb t] //M d niyy t.- 2011.- 17 avqust.- S. 15.

521.Günay. Xalçada yeni n f s [M tn]: [G ncl r Günü münasib til L.K rimov adına Xalça Muzeyind keçiril n eyni adlı s rginin keçirilm si haqqında] /Günay //Paritet.- 2011.- 3-4 fevral.- S.16.

522.Günel. G nc r ssamların xalça eskizl ri s rgil nib [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n “Xalçada yeni n f s” adlı s rgi haqqında] /Günel //525-ci q zet.- 2011.- 5 fevral.- S.17.

523. sabalayeva, H. Az rbaycanda toxuculu un tarixi [M tn] /H. sabalayeva //Kaspi.- 2011.- 16 fevral.- S.17.

524.M h rr mova, T. Xalça s n ti – Az rbaycan xalqının m d ni nailiyy ti [M tn] /T.M h rr mova //Kaspi.- 2011.- 26 yanvar.- S.12.

525. “Min yerd ala xalısı dö nmi ...”: Uzaq tarixin s n t abid si-xalçalarımız [M tn] //Azadlıq.- 2011.- 16 sentyabr.- S. 14.

526. Muradov, V. Az rbaycan xalçaları qiym tli s rv t çevrilir: Bu gün xalçalarımız dünyanın bir çox muzeyl rini, xsi qalereyalarını b z yir [M tn]: [“Az r- lm ” M hdud M suliy tli C miyy tin f aliyy ti haqqında] /V.Muradov //Respublika.- 2011.- 8 fevral.- S.6.

527.N rimano lu, M. Xalçaçılıq n n l ri ya adılır [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n “Az rbaycan xalçaçılıq n n l ri muzey t hsilind ” adlı iki günlük seminar haqqında] /M.N rimano lu //Az rbaycan.- 2011.- 13 yanvar.- S.5.

528. N rimano lu, M. lm l nmi naxı larda zamanın v r ngl rin harmoniyası [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n “Xalçada yeni n f s” adlı s rgi haqqında] /M.N rimano lu //Az rbaycan.- 2011.- 4 fevral.- S.7.

529. Nuriyev, . Xalçaçılıq milli-m d ni irsimizin canlı t c ssümüdür [M tn]: [“Az r xalça” Yaradıcılıq stehsalat Birliyinin direktoru lis fa Nuriyevin müsahib si] / .Nuriyev //Azad Az r baycan.- 2011.- 18 may.- S. 3.

530.Sariyeva, . “Az r- lm ” müxt lif yollarla xaric aparılmı xalçalarımızın t krar nüsx l rini toxuyur [M tn]: [“Analar g r k r ged n qızlarına ld toxunan xalçalar versin”: “Az r- lm ”nin m kda ı lövs t Q ribovun fikirl ri] / .Sariyeva //Bakı x b r.- 2011.- 17 fevral.- S.15.

531.Sariyeva, . Xalçalarımızın acı v irin taleyi... [M tn]: [“Az r- lm ” MMC-nin r hb ri Vidadi Muradovun müsahib si] / .Sariyeva //Bakı x b r.- 2011.- 3 mart.- S.15.

532. Sultanova, P. Az r baycanda xalçaçılı ın inki afına “Az r- lm ” töhf si [M tn] /P.Sultanova //525-ci q zet.- 2011.- 27 aprel.- S.6.

533.Sultanova, P. Keçmi imizi v m n viyyat dünyamızı ilm -ilm ya adan s n t incil ri [M tn] /P.Sultanova //525-ci q zet.- 2011.- 7 aprel.- S.6.

534. ükuf . Xalçalarımızın dünya öhr ti [M tn] / ükuf //Bakı.- 2011.- 22 fevral.- S.3.

535.Vahid, T. Az r baycan xalçaçılıq n n l ri muzey t hsilind [M tn]: [L.K rimov adına Az r baycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind eyni adlı t lim-seminar keçirilmidir] /T.Vahid //M d niyy t.- 2011.- 16 fevral.- S.4; S s.- 2011.- 15 fevral.- S.12.

536.Vahid, T. Az r baycan xalçası il ba lı yeni t qdimatlar [M tn]: [“Bu gün Az r baycan xalçası t k biz yox, b riyy t m xsusdur”: Muzey M rk zind keçiril n t dbird bülf s Qarayevin müsahib si] /T.Vahid //M d niyy t.- 2011.- 9 fevral.- S.3.

537.Vahid, T. S n tkarın ömrü yaratdı ı s rl rin ömrü q d rdir [M tn]: [xalçaçı r ssam Baladayı Hüseyinov haqqında] /T.Vahid //M d niyy t.- 2011.- 1 aprel.- S.8.

538.Zümrüd. Azərbaycan xalçaçılıq terminlərinin dairəsinin təlim-seminar keçirilir [Mətn] /Zümrüd //S s.- 2011.- 14 yanvar.- S.12.

539.Zümrüd. Azərbaycan xalçası ilə bağlı hazırlanmış filmin və saytın təqdimatı keçirildi [Mətn]: [Məhdud niyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış filmin və saytın təqdimatı Muzey Mərkəzində keçirildi] /Zümrüd //S s.- 2011.- 8 fevral.- S.12.

DİSSERTASIYAV AVTOREFERATLAR

1993

540.Mustafayev, A. Azərbaycan sənətkarlığı [Mətn]: tarixi elmi rəhbər doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya /A.Mustafayev.- Bakı, 1993.- 306 s.

1996

541.Abdullayeva, M. Azərbaycan dilində xalçaçılıq terminləri [Mətn]: filologiya elmi rəhbər namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya. xüsusi 10.02.02. /M.Abdullayeva; Bakı Dövlət Universiteti.- Bakı, 1996.- 266 s.

1997

542.Abdullayeva, M. Azərbaycan dilində xalçaçılıq terminləri [Mətn]: filologiya elmi rəhbər namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı. xüsusi 10.02.02 /M.Abdullayeva; Azərbaycan Elmlər Akademiyası. Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu.- Bakı, 1997.- 32 s.

2003

543.Ta ıyeva, R. Azərbaycan xalçası [M t n]: s n t ünəslıq doktoru d r c sı almaq m qs dıl m ruz üçün t qdım edılmı dissertasiya. xtisas: 17.00.04 /R.Ta ıyeva; AMEA. Memarlıq v nc s n t nstitutu.- Bakı, 2003.- 80 s.

2004

544.Mustafayev, C. Xanlıqlar dövründ s n tkarlıq [M t n]: tarix elml r doktoru d r c sı almaq üçün t qdım edılmı dissertasiyanın avtoreferatı /C.Mustafayev; AMEA A.Bakıxanov adına Tarix nstitutu.- Bakı, 2004.- 340 s.

AZ ERBAYCAN XALÇAÇILIQ M KT BL R

NAXÇIVAN

Kitablar

1979

545. İiyev, V. Q dim Naxçıvan [M tn] /V. İiyev.- Bakı: Elm, 1979.- 76 s.

Naxçıvan razisind aparılan qazıntı zamanı a kar edilmi toxuculuqda istifad edil n al t (kirkit) haqqında [S.36].

2002

546.Naxçıvan ensiklopediyası [M tn].- Bakı: AMEA, 2002.- 596 s.

Ensiklopediyada Naxçıvan Xalça Kombinatı, Naxçıvan Xalça Muzeyi haqqında m lumatlar verilmi dir [S.355].

2004

547.Naxçıvan Dövl t Xalça Muzeyi [M tn]: qısa b l dçi kitabçası /m tn. mü l. A.Q dim.- Naxçıvan: Fujifilm, 2004.- 24 s.

2005

548.Naxçıvan ensiklopediyası [M tn]: 2 cilld /AMEA Naxçıvan bölm si //Naxçıvan.- 2005.- C.2.- 380 s.

Kitabda Naxçıvanda xalçaçılı m inki afından, K. İiyevin mü llifi oldu u “Heyd r İiyev” xalçası (1998), “Naxçıvan” xovlu xalçaları v s. xalça nümün l rind n b hs edilir [S.144-145].

2008

549.Naxçıvan abid l ri ensiklopediyası [M tn].- Naxçıvan, 2008.- 521 s.

“Heyd r liyev” v “Naxçıvan” xalçaları haqqında [S.353-356].

2009

550.Ba ırov, F. Tarixin yadda ı [M tn]: kitab Naxçıvan Muxtar Respublikasının 85 illiyin h sr edilib /F.Ba ırov; red.: T. liyev, V.V liyev.- Bakı: Naxçıvan, 2009.- 420 s.

Kitabda Naxçıvanda “Az rbaycan xalçası” Dövl t Muze-yinin yaranması v oradakı eksponatlar haqqında m lumat ve-rilmi dir [S.256].

2010

551.Nuh pey mb r, dünya v Naxçıvan [M tn] /24-25 aprel 2009-cu ild keçirilmi Beyn lخالq Simpoziumun materi-alları.- Naxçıvan: c mi, 2010.- 300 s.

Kitabda Y.Q mb rovun “Orta sr Az rbaycan memarlıq v xalça b z yind G miqaya t svirl rinin sur ti [S.181-195]; Xalça üz rind “Ovçuluq”, “ jdaha”, “ lan” r smi, “A ac” t s-virl ri verilmi dir.

Dövri mətbuatda, məcmu lər və kitablarda çap edilmiş materiallar

1975

552. Qurbanov, A. Naxı larda, ü r kl rd ... [M tn]: [Naxçıvan MSSR liç rayonu, Mahmudk ndd ya amı m hur xalça ustası Mina Rüst mova haqqında] /A.Qurbanov // d biyyat və inc s n t.- 1975.- 22 fevral.- S.5.

1979

553. Quliyev, . ahbuz iv l rind i l n n toxuculuq terminl ri [M tn] / .Quliyev //ADU-nin Elmi s rl ri. Dil və d biyyat ser.- 1979.- 2.- S.47-54.

1985

554. İiyeva, A. Naxçıvan xalça s n tinin inki afı tarixində n [M tn] //Az.SSR EA-nın x b rl ri. d biyyat, dil və inc s n t seriyası.- 1985.- 3.- S.114-125.

1997

555. M mm dov, M. “Xan evi”nd xalça muzeyi [M tn]: [Naxçıvanda açılan xalça muzeyi haqqında] /M.M mm dov //Az rbaycan.- 1997.- 30 dekabr.

1998

556. “Az rbaycan xalçası” adına Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövl t Muzeyi yaradılacaq [M tn] //Az rbaycan.- 1998.- 18 mart.

1999

557.K rimov, G. M n bir q dim xalıyam [M tn]: [xronikal etnoqrafik yazı] /G.K rimov //M d ni-maarif.- 1999.- 4.- S.20-21.

2006

558.Seyidov, T. Xalçalar xalqımızın s rv tidir: Naxçıvan muzeyind saxlanılan bu s n t incil rind mill tin tarixi var [M tn] /T.Seyidov //Azad Az rbaycan.- 2006.- 30 iyun.- S.6.

2007

559.Q dim, A. Naxçıvanda xalçaçılı m tarixi: T briz xalçaçılıq m kt bi il Naxçıvan xalçaçılıq m kt bi eynidir [M tn] /A.Q dim //Azad Az rbaycan.- 2007.- 10 oktyabr.- S.6.

2011

560. “Naxçıvan xalçaçılıq n n si bu gün”: Elmi-praktik konfrans keçirilir [M tn] //M d niyy t.- 2011.- 14 sentyabr.- S. 4; S s. - 2011.- 14 sentyabr.- S. 12.

QARABA

Kitablar

1989

561.Rüst m xanlı, S. Ömür kitabı [M tñ] /S.Rüst m xanlı, red. T.Muxtarova; r y. O. f ndiyev, R.Hüseynov.- Bakı: G nclik, 1989.- 368 s.

Kitabda Qobu xalçaları, T briz xalçaları, Qaraba xalçaları v xalçaçılıq haqqında m lumatlar verilmi dir [S.128-132; 214,216,244].

1993

562.Quliyev, T. C brayıl [M tñ]: tarixi oçerk /T.Quliyev, F.Abasov; red. K.V liyev.- Bakı: ıq, 1993.- 112 s.- Az rb. v rus dill rind .

Kitabda Az rbaycan torpa mın q dim bir parçası olan C brayıl rayonunda inki af ed n xalçaçılıq s n ti, orada toxunan “Qasımu a ı”, “Xanlıq”, “Kürd”, “B hm nli” v s. xalça növli ri, n m hur xalça ustaları haqqında m lumatlar öz ksini tapmı dır [S.33-34].

1996

563.Qaraba lı, L. u a v Hindistan xatir l rim [M tñ]. - Bakı: Az rbaycan, 1996.- 71 s.

u a xalçalarının xarici ölk s rgil rind nümayi i haqqında [S.9].

2000

564. smayılgızı, V. Goranboy [M tn]: ensiklopedik toplu.- Bakı: smayıllı N riyat-Poliqrafiya Mü ssisi, 2000.- 496 s.

Kitabda “Faxralı” v “ adılı” xalçaları haqqında m lumat verilmişdir [S.52-54].

2004

565.Tapdıqolu, N. Qaraba ın tacı u am [M tn] /N. Tapdıqolu; elmi red. B.Budaqov.- Bakı, 2004.- 264 s.

Kitabda Qaraba xalçaçılıq m kt bi, xovlu v xovsuz xalçalardan b hs edilir [S.93-94].

2005

566.Qaraba : Suallar v faktlar [M tn] /red. A. hm -dov.- Bakı: Qism t, 2005.- 156 s.

Kitabda Azərbaycan xalçalarının dünya muzeylərində saxlanması haqqında m lumat v “Ç l bi” xalısı (1897); Qaraba ın süjetli xalısı (XIX sr); “Qaraba xalısı”nın (XIX sr) killəri verilmişdir [S.11;71-73].

2007

567.Mahmudov, Y. Qaraba : real tarix, faktlar, s n dl r [M tn] /Y.Mahmudov, K. ükürov.- Bakı: T hsil, 2007.- 380 s.

S n tkarlıq xüsusiyyətləri v göz lliyi ilə dünyada öhr t qazanmış Qaraba xalçaları v xalça m mulatları haqqında m lumat verilir [S.41-45].

2009

568.Qaraba abid l ri [M tn] /Az rbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökum t T kilatlarına Dövl t D st yi urasının maliyy d st yi il “Qaraba abid l ri dü n n, bu gün” layih si ç rçiv sind çap olunmu dur.- Bakı, 2009.- 184 s.: killi.- M tn Az rbaycan, rus, ingilis dill rind .

Kitabda “Az rbaycanın Qaraba bölg sinin maddi-m d - niyy t tarixind n” f slind az rbaycanlı s n tkarların toxudu u “Ç l bi”, “Balıq”, “Açma-yumma”, “Xanlıq”, “Qasımu a ı”, “Qaraba ”, “Malıbyli”, “B hm nli”, “Qubadlı” v s. xalçalar haqqında geni m lumat verilir [S.5,12, 15,18].

569.Mahmudov, Y. Qaraba : Real tarix, faktlar, s n d - l r [M tn] /Y.Mahmudov, K. ükürov.- Bakı, 2009.- 144 s.

S n tkarlıq xüsusiyy t l ri v göz lliyi il dünyada öhr t qazanmı Qaraba xalçaları v xalça m mulatları haqqında [S.39-43].

570. u a s n t incil ri [M tn]: u a Az rbaycanın m - d niyy t v tarix incisidir //Elmi praktik konfransın materialları.- Bakı, 2009.- 6 s.

571.Tapdıqo lu, N. (V li ov). Xocav nd ensiklopediya - sı [M tn] /N.Tapdıqo lu.- Bakı: Z rdabi LTD-MMC, 2009.- 544 s.

“Qaraba xalçaları”, “Qaraba kilimi” adlı yazıda Qaraba da toxunan xalçalardan, onların növl rind n, dünya muzeyl rind n yax ı s n t abid si kimi saxlanılmasından b hs edilir [S.282-284].

2010

572.Az rbaycan xalçaları [M tn]: Qaraba incil ri /Heyd r liyev Fondu.- Bakı, 2010.- 155 s.

573. liyev, E. N c fahlara ged n yol [M tn] /E. liyev, A.H mid, A.D lida lı.- Bakı: EL N riyyat v poliqrifiya irk ti MMC, 2010.- 424 s.

Kitabın “S n tkarlıq” bölm sind K lb c r rayonunda toxunan q dim xalçalar haqqında m lumat verilir [S.88-89].

574. smayıqızı, V. Beyl qan [M tn]: ensiklopedik toplu /V. smayıqızı; m sl. . liyev; elmi red.: B.Budaqov, V. liyev, S.A urov.- Bakı: smayıq, NPM, 2010.- 680 s.

Kitabda “Qaraba xalçaçılıq m kt bi” [S.242], “Heyd r liyev” xalçası [S.227] haqqında m lumatlar verilmi dir.

575.Muradov, V. Az rbaycan xalçaları. Qaraba qrupu [M tn]: “Az rbaycan xalçaları bütün m kt bl ri il ” layih si /V.Muradov; elmi red. K. liyeva; t rc. Y.S limov; H. liyev Fondu; “Az r- lm ” MMC: “Sehrli ilm l r” Az rbaycan Xalçaları Qalereyası.- Bakı: Elm, 2010.- 272 s.

576.Mustafayev, A. Az rbaycanın maddi-m d ni irsi [M tn]: [etnotipoloji t dqiqtat] /A.Mustafayev; elmi m sl. R. f ndiyev; elmi red. Y.Mahmudov.- Bakı: Adilo lu, 2010.- 640 s.

Kitabın “Xalça-palaz m mulatı” bölm sind Az rbayca- nın bir çox bölg l rind , xüsus n d Qaraba da toxunan xalçalardan, onların növl rind n, xalça m mulatının m h lli xüsusiyy tl rind n v s. b hs edilir [S.94-103].

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap olunmu materiallar

1963

577. rifov, . Xalçaçılar [M tn]: [C brayıq xalçaçılıarı haqqında] / . rifov //Kolxozçu.- 1963.- 30 iyul.- S.4.

1968

578.Axundov, M. Z rif ilm l r ustası [M tn]: [A dam xalçaçılıq fabrikinin ustası Kifay t f ndiyeva haqqında] /M.Axundov //Az rbaycan qadını.- 1968.- 5.- S.5.

579. kb rov, M. Z rif naxı lar [M tn]: [A dam xalça fabriki haqqında]/M. kb rov //Sovet k ndi.- 1968.- 28 dekabr.

580.Mahir xalça ustası [M tn]: [A dam M i t Xidm ti Kombinatının i çisi, istedadlı xalça ustası li F rruxi haqqında] //Sovet k ndi.- 1968.- 3 sentyabr.

1971

581.Axundov, M. Xalçaçılar [M tn]: [A dam xalçaçılıq fabriki haqqında] /M.Axundov //Kommunist.- 1971.- 24 yanvar.

1974

582. Abbasov, . H diyy : Naxçıvan Respublikası – 50: [M tn]: [Yubiley münasib til C brayıl xalçaçılarının toxuduqları Yusuf M mm d liyevin portreti olan xalça haqqında] / .Abbasov //Kolxoççu.- 1974.- 22 oktyabr.- S.4.

1978

583.Quliy v, . Uç n x lç l r [M tn]: [St p n k rt (Xank ndi) X lça f briki h qqınd] / .Quliy v //S vet k ndi.- 1978.- 2 d kabr.

584.Q dirov, F. B rd xalçası [M tn]: [B rd Xalça fabrikinin tikintisi haqqında] /F.Q dirov //Kommunizm yolu.- 1978.- 13 iyul.

1979

585.Qaraba xalçaçılıq m kt bi [M tn] //Az rbaycan Sovet Ensiklopediyası: 10 cildd .- Bakı, 1979.- C.3.- S.47.

1980

586. K rimov, L. u a m ni çox dü ündürür [M tn]: [u a xalça sexi haqqında] /L.K rimov // u a.- 1980.- 26 avqust.

1981

587.K rimov, L. “Buynuz” adlı xalçaların m n yi [M tn]: [Qarabag xalçasının tarixin dair] /L tif K rimov //Elm v h yat. 1981.- 2.- S.34-36.

1984

588. manova, U. Arazbar naxı ları [M tn]: [C brayıl rayonunda ya ayan xalçaçı N.H s nova haqqında] /U. manova // d biyyat v inc s n t.- 1984.- 3 fevral.- S.2.

589.Quliyev, B. Malıb yli xalçası [M tn]: [m qal d xalçanın tarixind n söhb t açılır] /B.Quliyev // d biyyat v inc s n t.- 1984.- 13 aprel.- S.5.

1988

590.Muxtarova, B. Bu xalı, göz l xalı [M tn]: [m qa- l d u a xalça sexinin açılmasında L.K rimovun rolundan b hs olunur] /B.Muxtarova // u a.- 1988.- 10 sentyabr.

1989

591. Q dirova, Z. N fis eksponatlar [M tn]: [Az rbycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind saxlanılan IX srin vv II rind toxunmu Qaraba xalçaları haqqında] /Z.Q dirova //Bakı.- 1989.- 5 iyun.

1992

592. Qaraba xalçaları s rgisi [M tn]: [Az rbycan Dövl t Xalça v Xalq Dekorativ S n ti Muzeyind xalça s rgisi haqqında] //H yat.- 1992.- 22 aprel.

593. R himova, A. B nz rsiz naxı lar [M tn]: [A dam rayonu xalça istehsalat mü ssis si haqqında] /A.R himova //B r k t.- 1992.- 21 fevral.

1995

594. zizli, B. Yaddan çıxmaz Qaraba ... [M tn]: [A dam xalça istehsalat mü ssis l rinin kollektivi haqqında] /B xtiyar zizli //Az rbycan.- 1995.- 23 may.

1997

595. liyeva, S. M rmi gurultusunda da xalı toxunurdu [M tn]: [A dam xalça istehsalat mü ssis si haqqında] /S. liyeva //Az rbycan.- 1997.- 27 avqust.

2000

596. Alınmaz s n t qalası [M tn]: [u a h rinin xalça s n tin h sr lunur] // u a h rin h sr lunmu elmi k n-fransın mat rialları.- Bakı, 2000.- S.67-74.

2006

597. Qaraba xalçaları AB -da v Kanadada satılır [M tn] //Xalq c bh si.- 2006.- 7 sentyabr.- S.15.

2008

598. A asio lu, F. 2500 il önc Qaraba da toxunmu “B rd ” xalısı [M tn]: [Saqa-o uz] //Füyuzat.- 2008.- 1.- S.16-22.

599.Qaraba xalçaları xarici qonaqların mara ına s - b b olmu dur [M tn]: [dünya öhr tli Pyer Karden v dig r qo- naqlar Bakı Nobel Xeyriyy Fondunda olmu lar] //Az r bay- can.- 2008.- 30 noyabr.- S.2.

2009

600. smayılov, S. “Xalça evind ” IX-XIII srl r aid olan Qaraba xalçaları s rgil nir: S id smayılov: “Xalça h r bir zaman sülh niyy tini ifad edib” [M tn]: [Fransada yerl n diaspor t kilatlarından biri olan “Az r baycan evi”nin r hb ri S id smayılovun söhb ti] /S. smayılov //Paritet.- 2009.- 28-29 iyul.- S.10.

2010

601. Qaraba xalçaları t qvimd [M tn]: [“Qaraba ” xalçaları adı altında n r olunmu 2010-cu ilin t qvimi haqqın- da] //Ayna.- 2010.- 20 fevral.- S.20.

602. Zümrüd. “Qaraba ” xalçaları adlı t qvim n r edi- lib [M tn] /Zümrüd //S s.- 2010.- 16 fevral.- S.12.

603.“Az r baycan xalçaları bütün m kt bl ri il ” adlı layih üzr növb ti kitab çapdan çıxıb [M tn]: [Vidadi

Muradovun “Azərbaycan xalqları. Qaraba qrupu” kitabı haqqında] //525-ci q. zət.- 2010.- 4 dekabr.- S.17.

604.Xatun. “Azərbaycan xalqları. Qaraba qrupu”: Bu adda kitab çapdan çıxıb [M. tñ]: [Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində nəşr edilən kitab barədə] /Xatun //Ayna.- 2010.- 18 dekabr.- S.20.

605.Qaraba xalqları təqvimi [M. tñ]: [“Qaraba xalqları” adı altında nəşr olunmuş 2010-cu ilin təqvimi haqqında] //Ayna.- 2010.- 20 fevral.- S.20.

2011

606. Azərbaycan xalqları: Qaraba qrupu [M. tñ]: [“Azərbaycan xalqları” təqvimi 6 dildə yenidən çapdan çıxmış eyni adlı kitab haqqında] //Azərbaycan.- 2011.- 6 sentyabr.- S. 5; Mədəniyyət.- 2011.- 2 sentyabr.- S. 3.

607. İyeva, K. Şərəfin əhdi – Qaraba xalqları [M. tñ]: erməni işğalı Azərbaycan mədəniyyətinin və incəsənətinin bu misilsiz şah əsərlərini vurub /K. İyeva //Yeni Müsavat.- 2011.- 14 aprel.- S.11.

QAZAX-G NC

Kitablar

1964

608. Az rbycan tarixi [M tn]: 3 cildd .- Bakı: Az.SSR EA, 1964.- C.1.- 1001 s.

Kitabda Az rbycanda xalçaçılı mın inki af tarixi, XIX srin vv ll rind toxunan G nc -Qazax xalçaları haqqında m lumatlar verilmi dir [S.65].

1977

609. Az rbycan inc s n ti [M tn] /red.: .Salamzad , N.Rzayev, K.K rimov, R. f ndiyev, N.H bibov.- Bakı: Maarif, 1977.- 213 s.

Kitabın “Dekorativ-t tbiqi s n t” bölm sind görk mli xalçaçı r ssam L tif K rimov v ba qa xalçaçı r ssamlar haqqında, XII-XIII srl rd Az rbycanda olmu alim v s yyahların xalçalarımız haqqında fikirl ri; Kirovabad (G nc) toxuculuq fabriki, “Az rxalça” haqqında m lumatlar verilmi dir [S.72-78; 206-207].

1978

610. sayev, . Kirovabad (indiki G nc) xalçasının öhr t i [M tn] / . sayev.- Bakı: Az rn r, 1978.- 44 s.

Kitabça M.D.Hüseynov adına Kirovabad (indiki G nc) Xalça-Mahud Kombinatından, orada xalça toxuyan insanlardan, xalçaların dünya bazarlarında öhr t qazanmasından, s rgil rd nümayi ind n b hs edir.

2006

611. Azərbaycan Qazax xalçaçılıq məktəbi [Mətn]
/R. fəndi, T. fəndi; AMEA.- Bakı: Elm, 2006.- 103 s.-
Azərbaycan və ingilis dillərində.

Kitab Qazax xalçaçılıq məktəbi, onların bədiə texnologiyası xüsusiyyətləri və dünya muzeylərində qorunub saxlanması haqqında məlumat verir.

612. Turan, F. Dörmə evdənlər və tən [Mətn]
/F. Turan /rəy və elmi red. N. Cəfərov; rəş. Q. Sarıvəlli.- Bakı: Çarşab, 2006.- 288 s.

Qazax xalçaçılıq məktəbi haqqında məlumat [S.14-18].

2010

613. Azərbaycan incəsənəti – təsviri sənət, dekorativ təbii sənət, memarlıq [Mətn]: uşaqlar üçün ensiklopedik məlumat kitabı /tərt.: Z. İlyev, A. Xəlilov.- Bakı: Letterpress, 2010.- 104 s. Kitabda “Gənç Qazax” xalçaları; Dekorativ-təbii sənət; “Sufi” xalçası haqqında ensiklopedik məlumatlar verilmişdir [S.35;44-45;67-68].

2011

614. Fərid, Z. Nəcilər [Mətn]: ensiklopedik toplusu /Z. Fərid, S. Həmidli; red. N. Bünyadova, Q. Xəlilova.- Bakı: Nəcilər, 2011.- 283 s.

Qazax-Astafa xalçaçılığı [S.266-269].

Dövri mətbuatda, məcmu lər və kitablarda çap edilmiş materiallar

1963

615.Cəfərov, M. Kirovabad (Gəncə) xalça fabriki yeddilliyin tikintisidir [Mətn] /M.Cəfərov // Dövlət biyyat və incəsənət.- 1963.- 12 oktyabr.

1968

616.Abdullayev, A. Xalçaçılar [Mətn]: [Qazax Xalça fabriki haqqında] /A.Abdullayev // Azərbaycan qadını.- 1968.- 7.- S.10-11.

1969

617.Gəncə xalçaları [Mətn]: [M.Hüseynov və digərləri (Gəncə) Xalça kəmbin təhlili haqqında] // Səhiyyə.- 1969.- 18 yəni.

618.Quliyev, Y. Hədiyyə xalçası [Mətn]: [Kir və bədi (Gəncə) günlərinin yekun kənsərində Bakı zəhmətçilərinin təqdim olunmuş xalça haqqında] /Y.Quliyev // Bakı.- 1969.- 17 dəkabr.

619.Mütəllibov, X. İllənin xalçaları [Mətn]: [Kir və bədi (Gəncə) xalça kəmbin təhlili haqqında] /X.Mütəllibov // Kommunist.- 1969.- 30 mart.

1971

620. Əliyev, M. Naxçıvanın söhbəti [Mətn]: [Qazax rayonundakı "Zili" xalçaçılıq fabriki haqqında] /M. Əliyev // Dövlət biyyat və incəsənət.- 1971.- 6 mart.- S.15.

1972

621. f ndi, R. Az rbaycan Qazax xalçaçılıq m kt bi [M tn] /R. f ndi, T. f ndi //Qobustan.- 1972.- 1-2.- S.51.

1973

622. f ndi, R. Qazax yadigarları [M tn]: [xalçalar haqqında] /R. f ndi //Qobustan.- 1973.- 1.- S.16-19.

1974

623.H s n v, N. R ngl rin t r n si [M tn]: [Kir v b d (G nc) x lç l rı h qqınd] /N.H s n v //S vet k ndi.- 1974.- 12 m rt.- S.4.

624. Q ni, A. Ü r kl rin h rar ti naxı lara dön nd [M tn]: [Kirovabad (G nc) Xalça-Mahud Kombinatı haqqında] /A.Q ni //Az rbaycan g ncl ri.- 1974.- 19 dekabr.- S.2.

1976

625. yev, H. lv n n xı l r l mind [M tn]: [Mirz Davud Hüseyinov dın Kir v b d (G nc) X lç -Mahud Kombinatının i i h qqınd] /H. yev // lm v h y t.- 1976.- 3.- S.25-26.

1977

626. s y v, . X lç nın öhr ti [M tn]: [M.Hüs yn v dın Kir v b d (G nc) X lç -M hud K mbin tının f liy-y ti h qqınd] / . s y v // z rbaycan g ncl ri.- 1977.- 5 m y.

1979

627. Qulm qızı, L. N xı l rın öhr ti [M tn]: [Q z x r - y nund ı “Zili” x lç çılıq f brikinin t xucusu Z rbi M m - m diy v h qqınd] /L. Qul m qızı, S. M mm d v //S vet k n - di.- 1979.-11 y nvar.

1980

628. Rzayev, B. N m li naxı lar [M tn]: [M. Hüseyinov adına Kirovabad (G nc) Xalça-Mahud Kombinatının i i haq - qında] /B. Rzayev //Az rbaycan g ncl ri.- 1980.- 7 iyun.

629. Seyidov, M. B rd xalçaçılıq fabriki [M tn]: [fabri - kin istifad y verilm si haqqında] /M. Seyidov //Kommunizm yolu.- 1980.- 17 iyul.

1982

630. sk nd rov, R. Xalçalar R hil nin öhr tidir [M tn]: [Qazax h rinin “Zili” xalça fabrikinin toxucusu R. Zeynalova haqqında] /R. sk nd rov //Sovet k ndi.- 1982.- 9 sentyabr.

631. G nc -Qazax xalçaçılıq m kt bi [M tn] //Az rbay - can Sovet Ensiklopediyası: 10 cild d .- Bakı, 1982.- C.4.- S.85.

1984

632. Mustafayeva, F. Xalçaçılıq [M tn]: [Qazax xalçaları haqqında] /F. Mustafayeva // d biyyat v inc s n t.- 1984.- 26 oktyabr.- S.5.

1989

633.Xalçaların yeni süjetləri [Mətn]: [M.Hüseynov adına Kirovabad (Gəncə) Xalça-Mahud Kombinatının işi haqqında] //Kommunist.- 1989.- 21 iyun.

1992

634.Azərbaycan Qazax xalçaçılıq məktəbi [Mətn] /R. Fəndiyev, T. Fəndiyev //Qobustan.- 1992.- №1.- S.50-54.

1998

635. İlyeva, S. Qədim sənətin Gəncə sənəti [Mətn]: [Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbii Sənəti Dövlət Muzeyində] / S. İlyeva //Azərbaycan.- 1998.- 19 fevral.

2006

636. Q dirova, D. Qazaxın nadir “Namazlıq” xalçası [Mətn] /D.Q dirova //Elmi əxtarlar.- 2006.- Toplu 19.- S.180-181.

637.Ta ızad , T. Gəncə xalçaçılıq sənəti süqut ananasında [Mətn] /T.Ta ızad //Ayna.- 2006.- 9 dekabr.- S.16,19.

2008

638.Abdullao lu, K. Kənd xalçaçılıq sənəti [Mətn]: [Qazaxın Qaymaqlı kəndi] /K.Abdullao lu //Yeni Mədəniyyət jurnalı.- 2008.- №3.- S.23.

639. Ta ıyeva, R. Məkir xalçaları [Mətn] /Röya Ta ıyeva // Məkir arxeoloji irsi tarixi və memarlığı I Respublika elmi praktiki konfransın materialları (28-24 noyabr 2007).- Bakı, 2008.- S.325-337.

2010

640.G nec d dekorativ-t tbiqi s n t s rl ri s rgisi açılıb [M tn]: [M d niyy t v Turizm Nazirliyinin t bbüsü il] //M d niyy t.- 2010.- 28 iyul.- S.3.

641.Sara. G nec d xalçaçı r ssam Cavan ir liyevin s rgisi açılıb [M tn] /Sara //525-ci q zet.- 2010.- 19 iyun.- S.16.

642.Zümrüd. III Respublika Dekorativ T tbiqi S n t s rl ri s rgisi [M tn]: [G nec h rind] //Zümrüd //S s.- 2010.- 30 iyul.- S.12.

2011

643. talyan r ssamna “Müjd ” ver n Qazax xalçası: Az r ngl rl yaradılan ah ngdar kolorit: [Qazax xalçaları haqqında] //Azadlıq.- 2011.- 2 avqust.- S.14.

QUBA

Kitablar

2005

644. Mustafazad , T. Quba xanlığı [Mətn] /T.Mustafazad ; elmi red. V.Piriyev; AMEA A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutu.- Bakı: Elm, 2005.- 479 s.

Kitabın “Sənətkarlıq və ticarət” fəsilində Qubada toxunma xalçalardan, boyanma üsullarından danışılır [S.58-60].

2006

645.Xoşramlıs fir [Mətn] /tərtib ed. A.Qasımov; rəy L.M. Məmmədova.-Bakı: Elm, 2006.- Kitab 2.- 208 s.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevanın “Qədim Quba” Özəl Xalçaçılıq Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin yeni sənəd olmaları barədə [S.46-47].

2007

646.Aməli, F. XVIII əsrin II yarısı - XIX əsrinvv I-İI rind Quzey Azərbaycan xanlıqlarında sosial-iqtisadi münasibətlər [Mətn]: dərs vəsaiti /F.Aməli.- Bakı: BDU nəşriyyatı, 2007.- 280 s.

Kitabda xalçaçılığın inkişafından, tarixindən, Quba, amaxı xalçalarından danışılır [S.209-210, 221].

Dövri mətbuatda, məcmu lər və kitablarda çap edilmiş materiallar

1963

647.Xalça ustları [Mətn]: [Qubaxalçaçıları haqqında] // Zərbəçən qədimi.- 1963.- 2.- S.16.

1968

648.Qaçab yov, B. Zərifiilmə ustaları [Mətn]: [Qusar Xalça fabriki haqqında] /B.Qaçab yov //Kommunist.- 1968.- 3 dekabr.

1969

649.Məmmədov, X. Xalçaçıları [Mətn]: [Dəvçirəy nəmrək zindəyrlənin fabrikinin haqqında] /X.Məmmədov //Sovetkəndi.- 1969.- 4 yanvar.

1975

650.Qonaqov, M. Zibeydəydayevanın poçtu [Mətn]: [Qubada yaşayan 115 yaşlı xalçaçı Zibeydəydayeva haqqında] /M.Qonaqov //Kommunist.- 1975.- 19 fevral.- S.4.

651.Zibeydəydayeva Macarıstan xalçaçılıq briqadasının fəxrli üzvüdür [Mətn]: [115 yaşlı Quba xalçaçısı] //Kommunist.- 1975.- 28 yanvar.

1976

652.Məmmədli, X. Bir il vətən [Mətn]: [Dəvçirəy nunun "Pir bədi" xalça fabrikinin il yən, dəfələrlə dövlət mükkəftlərini lənqəbçil Həkimvətəri lisi haqqında] /X.Məmmədli

m dli, .M mm d v // z rbaycan q dını.- 1976.- 7- S.18-19.

1977

653.M hr liy v, . Göz llik y r d nl r [M tn]: [Qub x lç m l tx n sı h qqınd] / .M hr liy v // z rbaycan g ncl ri.- 1977.- 19 m y.

1978

654.Must f y v, F. Z rif n xı ust sı [M tn]: [Qub X lç f brikinin t xucusu C mil Hümm t v h qqınd] /F.Must f y v // z rbaycan g ncl ri.- 1978.- 10 iyun.

1979

655.Quba- irvan xalçaçılıq m kt bi [M tn] //Az rbaycan Sovet Ensiklopediyası.- Bakı, 1979.- C.3.- S.256.

1980

656.F r cull y v, F. X lç f brikind [M tn]: [Qub X lça f brikinin f liyy ti] /F.F r cull y v // d biyy t v inc s n t.- 1980.- 29 f vral.- S.5.

1983

657. M mm dk rim v, Z. Göz l n xı l r, gül r b xı l r [M tn]: [Pir b dil X lç f briki h qqınd] /Z.M mm d- k rim v // z rbaycan g ncl ri.- 1983.- 3 m rt.

658.Rüst m v, V. X lç nın yüz y ı v r [M tn]: [Qub r y nunun Söhüb k ndinin q c m n x lç ust sı Tüm n li- y v h qqınd] //K mmunist.- 1983.- 28 y nvar.

1989

659. Taıyev, A. Xalça ustası [M tn]: [D v çı rayonunun Beyn lml l k ndınd ya ayan, SSR Dövl t mükafatı laureatı Güln n Mustafayeva haqqında] /A.Taıyev // d biyyat v inc s n t.- 1989.- 31 mart.- S.5.

2005

660. Regionların sosial-iqtisadi inki afı dövl tin siya- s tinin sas istiqam tidir v bu siyas t g l c kd d davam etdiril c kdir [M tn]: [Az rbaycan Prezidenti lham liyev “Q dim Quba” Öz l Xalçaçılıq M hdud M suliy tli C miy- y tinin yeni sexi il tanı olmu dur] //Az rbaycan.- 2005.- 26 iyul.- S.3.

---

661. N c fov, H. El s n tini ya adanlar [M tn]: [Quba h rind f aliyy t göst r n “Aygün” t dris-istehsalat xalça fir- ması haqqında] /H.N c fov //Az rbaycan.- 2005.- 30 iyun.- S.8.

2007

662. ziz, R. Quba xalçaçılı ı ç tin sınaq qar ısında dır [M tn]: [M rk zin direktoru Fatim t H mz yevanın fikirl ri] /R. ziz, S.Teyyubo lu //Zaman.- 2007.- 10-11 aprel.- S.9.

2008

663. Xalçaçılıq s n ti... v boya qıtl ı [M tn]: [qubalı xalça ustası Fatim A amirz yevanın söhb ti] //M d niyy t.- 2008.- 11 sentyabr.- S.3.

664. Ta ıyev, A. İm l rin n m si [M tn]: [D v çid ki Pir b dil Xalça fabrikinin direktoru M leyk X lilovann fabrikin f aliyy ti haqqında söhb ti] /A.Ta ıyev //Respublika.- 2008.- 4 dekabr.- S.5.

2011

665. Ayxan. Qubanın s n t incil ri [M tn]: [Qubada keçiril n eyni adlı s rgi v “Quba xalça m kt binin n n l ri v onun dig r s n t sah l rin t siri” mövzusunda keçiril n t dbir haqqında] /Ayxan //Ekspress.- 2011.- 12-14 mart.- S.31.

666. Xaçmazda xalça muzeyi [M tn]: muzeyd Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyin m xsus unikal eksponatlar nümayi olunur //S s.- 2011.- 19 avqust.- S.12.

667. İm l rin naxı ı [M tn]: [m hur Quba xalçası haqqında] //Az rbaycan.- 2011.- 16 yanvar.- S.1.

AB ERON

Kitablar

2005

668. İiyev, . Suraxanı [M tn]: [tarixi-publisistik oçerk- l r, t rcüm , c r l r, s n dl r) / . İiyev, K.H mz yev.- Bakı, 2005.- C. 1.- 390 s.

Kitabın “T s rrüfat v h yat t rzi” f slind Suraxanıda XVIII-XIX srl rd toxunmu xalçalardan, “Suraxanı” xalçasından (XIX sr) görüntül r verilmi dir [S.22-23].

2008

669.A arzao lu, M. S nin övladlarınıq Qobu [M tn] /M.A arzao lu, E.Qafarov.- Bakı: T hsil, NPM.- 2008.- 68 s. Qobu xalçaları haqqında [S.36].

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap edilmi materiallar

1961

670. b n v, . N rd r n x lç çıl rı [M tn] / . b - n v //B kı.- 1961.- 18 y nvar.

1977

671. İiyeva, H. İlm l rl , n xı l rl [M tn]: [B kı xal-çaılıq f brikinin x lç ust sı .C f r v h qqında] /H. İiyeva // d biyy t v inc s n t.- 1977.- 7 m y.- S.5.

1979

672.H s n v, . Göz llik y r d nl r [M tn]: [Q bu “ n- c s n t” x lç f brikinin k ll ktivi h qqınd] / .H s n v // z r baycan g ncl ri.- 1979.- 21 iyul.

1981

673. Abdullayev, P. İlk ilm l r vurulur, amma... [M tn]: [Bakının Türkan q s b sind ki “ nc s n t” xalça fabrikinin yeni sexi haqqında] /P.Abdullayev //Kommunist.- 1981.- 10 noyabr.

674. Rz y v, . Qızıl m d llı x lç l r [M tn]: [N rd r n q s b sinin 3 -li x lç s xi h qqınd] / .Rz y v //B kı.- 1981.- 21 s ntyabr.

1983

675.Süleymanov, . Xalça s n tin m h bb t [M tn]: [Bakının Lenin rayonundakı 2 -li xüsusi rejimli, xalçaçılıq t mayüllü internat m kt bi haqqında] / .Süleymanov //Az r baycan mü llimi.- 1983.- 7 sentyabr.

1988

676.S rdarov, Q. Xalçaçı bacılar [M tn]: [Qobu q s b - sinin 12 nömr li xalça sexind çalı an Nat van v Xalid A u rova, Sevil v R smiyy lyasova bacıları haqqında] /Q.S rdarov //Kommunist.- 1988.- 21 aprel.

RVAN

Kitablar

2006

677. Quliyeva, N. Azərbaycan incəsənəti [Mətn] /N. Quliyeva, Z. İliyev /red.: M. Səyeva, S. A. Abalayeva.- Bakı: Buta dizayn şirkəti, 2006.- 101 s.

Kitabda “Dekorativ-təbii sənət” bölməsində Azərbaycan xalçalarından, bir çox xalçaçılıq məktəblərindən nümunələr, Niderland rəssamı Hans Memlinqin (1433-1494) “Məryəm öz körpəsi ilə” tablosunda İrvan xalçasının təsviri verilmişdir [S.80-85].

2009

678. Məhəddinqızı, . Qəbələ Qafqazın incisi [Mətn] / .Məhəddinqızı.- Bakı: Ouz Eli, 2009.- 256 s.

Kitabda Qəbələ dən toxunan xalçalardan və onların texnologiyalarından bəhs edilir [S.180-181].

Dövrümüzün təbatdə, məcmuələr və kitablarda çap edilmiş materiallar

1969

679. Mustafayev, A. Bir toxuculuq əliti haqqında [Mətn]: [Səmayılı rayonunun Lahıc kəndində istifadə olunan “alabəndü” toxuculuq əliti haqqında] /A. Mustafayev //Az. SSR EA Məruzələri.- 1969.- C.25.- S.75-78.

1970

680. Hüseyinov, . amaxı xalçaları [M tn] / .Hüseyinov //Kommunist.- 1970.- 8 sentyabr.

1975

681. B kir v , R. M r qlı s n t nümun si [M tn]: [ir- v nd t xunul n xurcun v çull rın t xunm t xnik sı v kl s- sik k mp zisiy l rı h qqınd] /R.B kir v // İm v h y t.- 1975.- 12.- S.27.

1979

682. İiy v, Z. Ür yimin kli... [M tn]: [m xının Ç tirli k ndind y y n x lç çı Gil H cıy v h qqınd] /Z. İiy v // d biyy t v inc s n t.-1979.- 6 iyul.- S.8.

683.Z m n v, F. S rgil rin b z yi [M tn]: [sm yıllı r - y nunun Q l cıq k ndinin x lç ust l rı h qqınd] /F.Z m - n v // z rbaycan g ncl ri.- 1979.- 30 ktyabr.

1982

684. İiyeva, A. Lahıc xalça fabrikind [M tn] /A. İiyeva // d biyyat v inc s n t.- 1982.- 26 fevral.- S.5.

1983

685.Na İyeva, H. İl rin qüdr ti [M tn]: [Varta en rayonunun (O uz rayonu) Ba Da a ıl k ndind ya ayan xalçaçı M.D ft z nova haqqında] /H.Na İyeva //Az rbaycan qadını.- 1983.- 6.- S.17.

1992

686. Baxıyev, C. Kürd mir xalçası öz yerini tapmalıdır [Mətn] /C.Baxıyev //Mədəniyyət.- 1992.- 16 yanvar.

1997

687. Aslanov, E. Hər xalça bir qalaca... [Mətn]: [“amaxı” yarpaq çənili qədim xalça haqqında] /E.Aslanov // Mədəniyyət və sənət.- 1997.- 12 dekabr.- S.6-7.

2008

688. İsmayilova, A. Azərbaycanın irvan bölgəsinin xalçaçılıq mərkəzləri və onların bəzi etnoqrafik xüsusiyyətləri [Mətn] /A. İsmayilova //AMEA Memarlıq və sənət İnstitutu. Sənət və Mədəniyyət problemləri.- Bakı, 2008.- S.103-109.

2010

689. Səməyilli xalçalarının albom-kataloqu hazırlanmışdır [Mətn] //Azərbaycan.- 2010.- 20 aprel.- S.11; 525-ci qəzet.- 2010.- 21 aprel.- S.7.

T BR Z

Kitablar

2000

690. liyeva, K. XVI-XVII srl r T briz xalça m kt bi [M tn] /K. liyeva.- Bakı: Elm, 2000.

2007

691.Az rbaycan tarixi [M tn]: orta m kt bl rin VIII sinfi üçün d rslk /red.: V.Mahmudlu, B.M mm dov, R.Ta ı- yeva.- Bakı: Elm, 2007.- 150 s.

V saitin “T tbiqi inc s n t” bölümünd “ eyx S fi” xalısı v T briz ustalarının toxuduqları xalçalar haqqında m lumat verilib [S.186-187].

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap edilmi materiallar

1981

692.H s nzad , C. T briz miniatür s n ti monqol istilası dövründ [M tn] /C.H s nzad //Qobustan.- 1981.- 2.- S.87-90.

1983

693.K rimov, L. Miniatür v xalca [M tn]: [T briz miniatür m kt bi, bu m kt bin yaradıcıları olan professional n qqa lar, xalça s n ti, xalça v miniatür s n tinin qar ılıqlı laq si haqqında mü llifl rl söhb t] /L.K rimov, C.H s nzad //Qobustan.- 1983.- 3.- S.8-9.

1986

694. T briz xalçaçılıq m kt bi [M tn] //Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası:10 cild .- Bakı, 1986.- C.9.- S.235.

1989

695. Bab k Xürr midin xatir sin h sr olunmu f r [M tn]: [t brizli air, xalçaçı Mehr baninin L tif K rimova m ktubu v toxudu u f r haqqında] /fars dilind n çevir ni A.H s nov // d biyyat v inc s n t.- 1989.- 14 iyul.- S.5.

1996

696. Mustafayeva, A. “ eyx S fi”ni ç km k ç tindir, ancaq mümkündür v lazımdır [M tn]: [XVI srd ah smayıl X tainin o lu T hmasibin zamanında rd bil sarayı üçün T brizd toxunmu “ eyx S fi” xalısının ç kilm sin dair] /A. Mustafayeva //Panorama.- 1996.- 27 iyul.

1997

697. liyev, Z. “ eyx S fi” xalısı ngilt r d n rana qaytarılıb! [M tn]: söhb t eyni adlı üçüncü xalıdan gedir /Z. liyev //Panorama.- 1997.- 29 iyul.

2010

698. lövs tqızı, V. Azərbaycan v T briz xalçaları erm ni adıyla rus vikipediyasında [M tn] /V. lövs tqızı //Kaspi.- 2010.- 13 aprel.- S.11.

2011

699. Dünya s n tin incil r b x ed n T briz xalçaçılıq
m kt bi: Azərbaycan xalçaçılı ının ilk m rk zl rind n biri
[M tn] //Azadlıq.- 2011.- 17 sentyabr.- S. 14.

AZ RBAYCANDA SÜJETLİ XALÇALAR

Kitablar

1970

700.T rlanov, M. Az rbaycan t sviri inc s n tind Lenin obrazı [M tn] /M.T rlanov.- Bakı: Elm, 1970.- 17 s.

Kitabda görk mli xalçaçı r ssam L tif K rimovun eskizl ri sasında 1930-cu ill rd toxunmu V. Lenin h sr olunmu xalça haqqında m lumatlar verilmi dir [S.15-16].

701.V. Lenin Az rbaycan sovet inc s n tind [M tn] /Az.SSR EA Memarlıq v nc s n t nstitutu.- Bakı: Elm, 1970.- 123 s.

Kitabın “Lenin h sr olunmu r ssamlıq s rl ri” ba lıqlı m qal d L.K rimovun, K.Kazımzad nin v smayıl Axundovun eskizl ri sasında toxunmu Lenin h sr olunmu xalçalar haqqında m lumat v xalçadan görüntül r verilmi dir [S.27-34].

1981

702.Z m n v, N. Niz mi p ziy sı v t sviri s n t [M tn] /N.Z m nov.- Bakı: lm, 1981.- 192 s.

Kitabın “Nizami süjetl ri q dim v müasir dekorativ-t biiq s n td ” adlı bölm d Nizaminin s rl rin ç kilmii süjetli xalçalardan söhb t açılır [S.71-108,168,184-188].

1988

703.Ta ıyeva, R. Az rbaycan süjetli xalçaları [M tn] /Röya Ta ıyeva.- Bakı: ıq, 1988.- 143 s.- Az rbaycan, ingilis v rus dill rind .

1991

704. Ta ıyeva, R. Nizami obrazları xalçalarda [M tn]: albom /Röya Ta ıyeva; red.: M. mirova, S.Quliyev, B.A arzayev.- Bakı: ıq, 1991.- 148 s.- Az rbaycan, rus, ingilis v fransız dill rind .

Dahi Az rbaycan airi Nizami G nc vinin anadan olmasının 850 illiyin h sr edilmı bu kitabda dünya öhr tli q dim Az rbaycan süjetli xalçalarında h kk olunmu Nizami obrazları ks olunmu dur.

1995

705. Füzuli dünyası r sml rd [M tn] /t rt. ed. v ön söz. mü l.: K.K rimov, N.H bibov.- Bakı: Az rbaycan Ensiklopediyası N riyyat-Poliqrafiya Birliyi, 1995.- 80 s.

L.H.K rimovun eskizl ri sasında toxunmu “ bi-hicran”; K.M. liyevin “Füzuli” xalçaları haqqında [S.78-79].

2001

706. M nalı ömür [Kataloq]: “Laza” xalça sexi.- Bakı, 2001.- 36 s.

“Laza” xalça sexind toxunmu Heyd r liyevin v onun ail üzvl rinin ksi olan xalçaların foto kill ri, ona h sr edilmı eirl r.

2003

707. ir liyeva, A. Az rbaycanın irvan qrupuna daxil olan xalçalarda insan v heyvan t svirl ri [M tn] /A. ir liyeva //III Beyn lخالق Simpoziumun tezisl ri.- Bakı, 2003.- 8 s.

2005

708. İr İliyeva, A. Azərbaycanın İrivan qrupuna daxil olan xalçalarda insan və heyvan təsviri [Mətn] /A. İr İliyeva //“Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti” mövzusunda III Beynəlxalq Simpoziumun materialları.- Bakı: Elm, 2005.

709.V Kilov, M. Azərbaycan mədəni inqilab [Mətn]: 1920-1940-cı illər /M.V Kilov.- Bakı: Bilov, Zeynalov və oğulları, 2005.- 312 s.

Kitabda xalçaçı rəssam L.K. Rimovun eskizləri əsasında 30-cu illərdə toxunan “Firdovsi”, “Rustavelli” və Nizami Gəncəvinin poemalarına həsr edilmiş süjetli xalçalardan bəhs edilir [S.282-283].

2006

710. Manafova, M. Mədəniyyət tarixi və nəzəriyyəsi [Mətn]: dərslik /M. Manafova; elmi red. V.M. Məmmədova.- Bakı: Təbib, 2006.- 402 s.

Kitabda XIX əsrdə xalça sənətinin inkişafından, “Dörd fəsil” süjetli xalça haqqında məlumat verilir [S.389].

2007

711. Heydərlıyev və Azərbaycan qadını [Mətn] /elmi red. və ön söz. müəll. H. Hüseynova.- Bakı: Adilolu, 2007.- 236 s.

Kitabda YUNESKO və SESKO-nun xömrəli səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım İliyevanın xalçaçı rəssam Kamil İliyevin toxuduğu “Mir Möhsün Ağa” xalçasını məscid bəzi laması haqqında məlumat verilir [S.214].

2010

712. Abdullayeva, S. Az rbaycan musiqisi v t sviri s n t [M tn] /S.Abdullayeva; red.: R.Zöhrabov, C.H s nzad .- Bakı: O uz eli, 2010.- 416 s.

Kitabın “On söz”ünd Az rbaycan xalçalarının tarixində n, süjetli xalçalar haqqında m lumatlar v xalçaların foto kill ri verilmi dir [S.4-12,15,133,156,176,192,273,274, 303, 323].

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap olunmu materiallar

1925

713.V. .L nin v N.N rim n v h sr lunmu ilk z r- b ye n x lç l rı h qqınd [M tn] // nqil b v m d niyy t.- 1925.- 7.

1928

714.N.N rima n v un portreti toxunmu x lç [M tn] //K mmunist.- 1928.- 2 iyul.

1949

715. Xalid , H. Xalça [M tn]: [C nubi az rbaycanlı qızın xalça üz rind Stalinin ksini toxuması haqqında hekay] /H.Xalid // nqilab v m d niyy t.- 1949.- 12.- S.218-220.

716. .Stalin h sr edilmi böyük b dii xalca [M tn]: [Stalinin anadan olmasının 70 illiyi münasib til Az rbaycan xalqı t r find n toxunub h diyy gönd ril n xalının t sviri] //Kommunist.- 1949.- 27 noyabr.- S.1.

1950

717.K rimov L tif Hüseyin o luna...[M tn]: [.Stalinin 70 illiyin h sr edilmib dii xalı üçün Stalin mükafatı laureatı adı verilmişdir] //Kommunist.- 1950.- 10 may.- S.3.

1954

718.Devitt, V. Nizaminin “X ms ”sin h sr edilmibe xalça [M tn]: [xülas] /V.Devitt //Az.SSR EA X b r l ri. d biyyat, dil v inc s n t seriyası.- 1954.- 9.- S.108-109.

1956

719.S.Vurunun anadan olmasının 50 illiyi il laq dar olaraq Az rbaycan EA-nın yubilyara h diyy hazırladı ı, üz rind airin portreti toxunmu xalça [M tn]: [xalça L.K rimovun eskizi sasında toxunmu dur] // d biyyat v inc s n t.- 1956.- 12 may.

1957

720.Abdullayeva, N. V. .Lenin h sr edilmib dii xalça [M tn] //Kommunist.- 1957.- 30 iyun.

721.Böyük Lenin Az rbaycan xalqından: Böyük Oktyabr sosialist inqilabının 40 illiyin h sr edilmib dii xalı [M tn] //Kommunist.- 1957.- 11 oktyabr.

722.Göyçayeva, G. T sviri inc s n timizin yeni nailiyyeti [M tn]: [Böyük Oktyabr sosialist inqilabının 40 illiyin h sr edilmib dii xalı] /G.Göyçayeva //Az rbaycan qadını.- 1957.- 10.- S.14.

723.N c fov, M. Göz l s n t s ri [M tn]: [Böyük oktyabr sosialist inqilabının 40 illiyin h sr edilmib dii xalı] /Mürs l N c fov //Kommunist.- 1957.- 13 oktyabr.

1960

724. bdull y v , N. rn m nt l “Qırız” x lç sı [M tn]: [xül s] /N. bdull y v // z rbaycan SSR M ruz l ri.- 1960.- 6.- S.624.

725.H cıy v , . X lç çıl rın h diyy si [M tn]: [z r- b yc nın 40 illiyi mün sib til t xun n x lç l r h qqınd] / .H cıy v // z rbaycan g ncl ri.- 1960.- 10 prel.

726.Q zıy v, A. V. .L nin h sr lunmu b dii x lç [M tn]: [xül s] / .Q zıy v // z.SSR X b rl ri. ctim i elml r s riyası.- 1960.- 2.- S.59-60.

1961

727.D vitt, V. “L yli v M cnun” mövzusund t xunul- mu süj tli bir x lç h qqınd [M tn]: [xül s] /V.D vitt //Nizami d. z rbaycan d biyyat Muzeyinin s rl ri.- 1961.- C.1.- S.68-69.

1963

728. bdull y v , N. z rb yc nın süj tli x lç l rı [M tn]: [xül s] /N. bdull y v // z rbaycan inc s n ti.- 1963.- C.9.- S.163-164.

1965

729.M mm d v, S. L ninin ilk p rtr t x lç sı [M tn]: [Z yn b sm yılz d nin 1926-cı ild t xudu u xalça h qqınd] /S.M mm d v //B kı.- 1965.- 15 m y.

1968

730. K rimov, L. “Qu çul r” dlı x lç diqq timizi n l r c lb dir? [M tn] /L tif K rimov //B k1.- 1968.- 12 d kabr.

1969

731.L nin v z rb yc n h sr lun n x lç l r [M tn] //B k1.- 1969.- 19 d kabr.

1971

732. s dull y v , S. M r qlı x lç [M tn]: [Hum y H - s nz d t r find n 1909-cu ild t xunulmu r n k ndlisinin h y tını t svir d n x lç h qqınd] /S. s dull y v // Im v h y t.- 1971.- 3.- S.6.

733.K rimov, L. M nalı d st-x tt [M tn]: [m qal d “slimi” v “X tai” xalça kompozisiyaları haqqında] /L tif K rimov //Qobustan.- 1971.- 2.- S.36-39.

1974

734. rif v , G. SÜj tli x lç l rımız [M tn] /G. rif v //Q bust n.- 1974.- 3.- S.42.

1976

735.N c f v, M. D rin m h bb tl [M tn]: [Vur un b - r zı t sviri inc s n td] /Mürs l N c f v // d biyy t v inc - s n t.-1976.- 4 d kabr.

1977

736.B kir v , R. b di q hr m nl r x lç l rımızd [M tn]: [süj tli x lç l rın öyr nilm si t rixind n] /R.B kir v // lm v h y t.- 1977.- 9.- S.37-38.

737.“X t i” x lç sı [M tn]: [L.K rimovun skizi yanında t xunmu x lç h qqınd] // d biyy t v inc s n t.- 1977.- 10 d kabr.- S.1.

1980

738.K rimov, L. L nin x lç sı [M tn]: [L nin br zının x lç d t xunm sı h qqınd mü llifl söhb t] /L tif K rimov // d biyy t v inc s n t.- 1980.- 18 prel.- S.3.

1981

739. z rbayc n süj tli x lç l rı t rixind n [M tn]: [“Dörd f sil” x lç l rı] //Q bust n.- 1981.- 2.- S.50-52.

740.K rimov, L. “Buynuz” adlı xalçanın m n yi [M tn]: [Qarabag xalçasının tarixin dair] /L tif K rimov //Elm v h yat.- 1981.- 2.- S.34-36.

741.K rimov, L. Kosmos fatehl ri... xalçalarda [M tn] /L.K rimov //Bakı.- 1981.- S.15.

742.K sm s f t hl ri x lç l rd [M tn]: [birinci s v t k sm n vtı Y.Q q rin v düny d ilk t yy r çi-k sm n vt q dın V.T r k v y h sr lunmu x lç lar h qqınd] //B k1.- 1981.- 15 prel.

1982

743. H s n liyev, N. Leninin sur ti toxunmu xalça [M tn]: [1922-ci ild K rb layı Cabbar lizad t r find n toxunulmu xalçanın tarixind n] /N.H s n liyev // d biyyat v inc s n t.- 1982.- 26 fevral.- S.5.

744. Ta ıyeva, R. Az rbaycan süjetli xalçaları tarixind n [M tn] /Röya Ta ıyeva //Qobustan. 1982.- 2.- S.11-16.

1983

745. İiyev, Z. İm l rin na ılı [M tn]: [xalçaçı r ssam E.Mikayılovun eskizi üzr toxunmu “ bi-hicran” xalçası haqqında] /Z. İiyev //Bakı.- 1983.- 11 fevral.

746. İiyev, Z. “ bi-hicr n” x lç sı [M tn]: [x lç çı r ss m İd r Mik yıl v h qqınd] /Z. İiyev // z rbaycan t bi ti.- 1983.- 1.- S.24-26; Bakı.- 1983.- 11 fevral.

747. M mm d v , P. “Niz mi”, “ bi-hicr n” [M tn]: [.Mik yıl vun t xudu u x lç l r h qqınd] /P.M mm d v // d biyy t v inc s n t.- 1983.- 5 vqust.- S.6.

748. Mirz İiy v, C. “Bic ” x lç sı M skv d [M tn]: [su r y nund y y n rkin z ahverdiy v nın t xudu u x lç M skv d SSR XTNS-d nüm yi tdirilmi dir] /C.Mirz İiy v //Az rbaycan qadını.- 1983.- 2.- S.16-17; mmunist.- 1983.- 24 m rt.

749. “ bi-hicran” xalçası [M tn]: [xalçaçı r ssam Eldar Mikayılov haqqında] //Az rbaycan t bi ti.- 1983.- 2.- S.25-26.

750. Zamanov, N. Nizami motivli xalçalar [M tn] /N.Zamanov //Qobustan.- 1983.- 3.- S.46-49.

1984

751. V kilova, G. Az rbaycanın süjetli xalçaları [M tn] /G. V kilova //Qobustan.- 1984.- 3.- S.59-61.

1985

752.Axundov, B. Qiymətli eksponat [Mətn]: [Lətif Kərimovun “Hüseyn Cavid” xalçası haqqında] /B.Axundov //Bakı.- 1985.- 11 yanvar.- S.3.

753. Zamanov, N. Nizami süjetli xalçaların bədii-estetik xüsusiyyətləri [Mətn] /N.Zamanov //Azərbaycan SSR EA Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil, incəsənət seriyası.- 1985.- 3.- S.89-94.

1988

754. Səddullayeva, S. Süjetli xalçalar muzeylərimizin abidəsidir [Mətn] /Səddullayeva //Elm və həyat.- 1988.- 10.- S.45; 11.- S.18-19.

1989

755.Bəkbəy Xürrəmidin xatirəsinə həsr olunmuş fərs [Mətn]: [təbrizli fərs, xalçaçı Mehrbaninin Lətif Kərimov məktubu və toxuduğu fərs haqqında] /Fərs dilində nə çevirini Abdulla Həsənov // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1989.- 14 iyul.- S.5.

756. Əhmədova, A. Nadir xalçanın surətini toxunacaqdır [Mətn]: [1539-1540-cı illərdə Təbrizdə toxunmuş “eyx Səfi” xalçası haqqında] /A. Əhmədova //Bakı.- 1989.- 15 may.

1991

757.Saleh, N. “Yusif və Züleyxa” xalçası [Mətn]: [Azərbaycan EA Nizami adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyindəki xalça haqqında] /N.Saleh //Elm və həyat.- 1991.- 11-12.- S.37-39.

1993

758.Ta ızad , . r n r r h b r l r i n i n p o r t r e t l r i n i y a r a d ı r
[M t n]: [gö r k m l i x a l ç a u s t a s ı , X a l q r s s a m ı K . l i y e v i n i k i
y e n i s r i h a q q ı n d a] / . T a ız a d // B a k ı . - 1 9 9 3 . - 2 4 a v q u s t . - S . 3

1996

759.Az r b a y c a n x a l ç a s ı G i n n e s i n r e k o r d l a r k i t a b ı n a
d ü ü b [M t n]: [A z r b a y c a n ı n g ö r k m l i d b i y y a t v i n c s n t
x a d i m l r i n i n p o r t r e t l r i , B a k ı n ı n p a n o r a m ı v d i g r r m z i i a
r l r o l a n “ A z r b a y c a n u l d u z l a r ı ” x a l ç a s ı h a q q ı n d a] // Y e n i
A z r b a y c a n . - 1 9 9 6 . - 2 7 m a r t .

1997

760. T a ız a d , . M ü q d d s z i y a r t g a h d a A z r b a y c a n
x a l ç a s ı [M t n]: [K . l i y e v i n e s k i z l r i s a s ı n d a S u d i y y r -
b i s t a n ı n ı n K r a l ı F h d i b n b d ü l z i z l - S u d u n p o r t r e t i t o x u n -
m u x a l ç a n ı n t q d i m a t ı h a q q ı n d a] / . T a ız a d // B a k ı . - 1 9 9 7 . -
2 8 f e v r a l .

1998

761.M l i k z a d , S . O l i m p i y a x a l ç a s ı i l g ö r ü [M t n]:
[r s s a m T a r i y e l B i r o v h a q q ı n d a] // Z a m a n . - 1 9 9 8 . - 5 m a r t .

1999

762.M ü k r r m o l u , M . B u b i z i m i m p e r i y a y a e t i r a z ı m ı z
i d i [M t n]: [f l s f e l m l r i d o k t o r u , p e k a r d i p l o m a t , ö z x r e i
i l “ h i d l r ” x a l ç a s ı n ı t o x u t d u r a n (r s s a m F x r d d i n l i y e v) ,
“ A z r b a y c a n m i l l i n a x ı l a r ı ” e l m i s t e h s a l a t i r k t i n i n y a r a d ı c ı s ı

ziz bədül zizovla söhbət] /M.Mükərrəm //Xalq qəzeti.- 1999.- 16 yanvar.- S.5.

763.Məmmədov, M. “Heydərliyəv” xalçası nadir sənətin nümunəsidir [Mətn]: [Kamil İliyevin yaratdığı xalçanın Naxçıvanda təqdimat mərasimi haqqında] /M.Məmmədov //Azərbaycan.- 1999.- 10 yanvar.

764.Tağıyev, A. Ya əmaq ümidli idi... [Mətn]: portret: [Azərbaycanın xalça ustası Mustafayeva Gülnar haqqında] /A.Tağıyev //Ulduz.- 1999.- 2.- S.82-84.

2002

765.Bünyadov, S. Nizami Gəncəvinin sərəfəndə Azərbaycan xalçaçılığının kəsi [Mətn] /S.Bünyadov //Azərbaycan arxeologiyası.- 2002.- 1-2.- S.72-74.

2003

766.Teymur, K. Füzuli mifinin rəngləri və ilmləri [Mətn]: [Afaq Kərimovanın Füzuli mövzusunda yaratdığı sərəfəndə haqqında] /K.Teymur //Yeni Azərbaycan.- 2003.- 16 mart.

2004

767.Rövşənqızı, . Cecim [Mətn]: [xalçasının təməlini gözəl nümunələrinə biri haqqında] /Rövşənqızı //Elm və həyat.- 2004.- 6.- S.33-34.

2006

768.Qədirova, D. Namazlıq xalçanı yaradan elementlər [Mətn] /D.Qədirova //Elm.- 2006.- 24 may.- S.13.

769.Qurbanqızı, Z. İlmərdə bədlin alim ömrü [Mətn]: [rəssam Hacı Baladayının Aida xanımın manquliyəyə]

h sr etdiyi xalça-portreti] /Zümrüd Qurbanqızı //Respublika.- 2006.- 13 oktyabr.- S.7.

770.Mük rrr mo lu, M. İlk d f r ssamlıq akademiya-sında [M tn]: [Akademiya keçiril n qobelen (“b dii toxuculuq”) s n ti s rgisi haqqında] /M.Mük rrr mo lu //Xalq q zeti.- 2006.- 16 aprel.- S.6.

771.Nizamiqızı, N. İm l rin na ılı [M tn]: Pavel Kuzmenko – 70: [M hur qobelen ustası, Azərbaycan R ssamlar ttifaqının üzvü Pavel Kuzmenkonun V.S m dova adına S rgi Salonunda, R ssamlar ttifaqı, M d niyy t v Turizm Nazirliyi t r find n t kil edilmi s rgisi haqqında] /N.Nizamiqızı //M d niyy t.- 2006.- 15 aprel.- S.10.

772.Oruc, M. Azərbaycan rus xalçası [M tn]: [Pavel Kuzmenkonun V.S m dova ad. S rgi Salonunda açılan s rgisi] /M.Oruc // d biyyat q zeti.- 2006.- 21 aprel.- S.8.

773.Ta ızad , . Azərbaycanın bahar o lu: S m d Vurun – 100: Göz l xalçaları il tanınan, istedadlı r ssam Afaq Kazımovanın hazırladı ı “Azərbaycan” xalçası airin yubileyin böyük töhf dir [M tn] / .Ta ızad //Bakı.- 2006.- 7-14 mart.- S.4.

2007

774. İliyev, Z. Xalça s n timiz layiqli töhf [M tn]: [Hacı Eldar Mikayılzad nin “ bi-hicran” xalçası haqqında] /Z. İliyev //Azərbaycan.- 2007.- 10 iyun.- S.6.

775.Q dirova, D. Namazlıq xalçalarındaki “H yat a acı” motivl ri [M tn] /D.Q dirova // nc s n t v m d niyy t probleml ri.- 2007.- 2-3.- S.55-59.

2008

776.Qurbanqızı, Z. Xalçaçı r ssamın daha bir u uru [M tn]: [Hacı Baladayı Hüseyinovun Z rif xanım İliyevaya

h sr etdiyi s ri haqqında] /Z.Qurbanqızı //Respublika.- 2008.- 4 noyabr.- S.3.

777.Mük rr mo lu, M. Akademik Kamal Talıbzad nin 85 illik yubileyi il laq dar t dbir keçirilib [M tn]: [Abdulla aiqin m nzil-muzeyind Abdulla aiql Kamal Talıbzad nin portreti h kk olunmu süjetli xalçanın t qdimatı olub] /M.Mük rr mo lu //Xalq q zeti.- 2008.- 6 noyabr.- S.8; M d niyy t.- 2008.- 6 noyabr.- S.2.

778.Seyidov, T. “Da k s m n” xalçası Az rbaycana m xsusdur: Bu fakt Kiyev h rind erm nil r sübut edilib [M tn] /T.Seyidov //Azad Az rbaycan.- 2008.- 2 mart.- S.5.

779.Yaqubzad , M. Q dim Az rbaycan xalçalarının ikinci ömrü [M tn]: [“Az r- lm ” MMC-d XVI srin yadigarı olan “ eyx-S fi” xalısının yeni variantı toxunmu dur] /M.Yaqubzad //Xalq q zeti.- 2008.- 29 iyun.- S.5.

780.Zümrüd. “Da k s m n” Qazax xalısı [M tn]: [Kiyev nc s n t Muzeyind erm ni xalısı kimi nümayi olunan xalı haqqında] /Zümrüd //S s.- 2008.- 8 fevral.- S.12; dal t.- 2008.- 8 fevral.- S.6.

781.Zümrüd. Az rbaycan xalça s n tinin ah s ri: “Pazırıq xalısı” haqqında [M tn] /Zümrüd //S s.- 2008.- 10 yanvar.- S.12.

2009

782.Sara. “Leyli v M cnun” iyul ayının xalçası seçilib [M tn] /Sara //525-ci q zet.- 2009.- 3 iyul.- S.7; Olaylar.- 2009.- 7 iyul.- S.16.

783.Ta ızad , . Xalqın q lbind daim ya ayan dahi xsiyy t [M tn]: [xalçaçı r ssam Afaq K rimovanın ümum-milli lider Heyd r liyev h sr etdiyi s rl r haqqında] / .Ta ızad //Bakı.- 2009.- 11-17 dekabr.- S.3.

2010

784.Axundov, B. Cavid obrazı milli t sviri v t tbiqi s n timizd [M tn] /B.Axundov //525-ci q zet.- 2010.- 21 aprel.- S.7.

L.K RIMOV ADINA AZ ERBAYCAN XALÇASI V XALQ TƏBQİSİNİN DÖVLƏT MÜZEYİ

Kitablar

1983

785.Tağıyeva, R. Azərbaycan xalça muzeyi [Mətn]: kataloq.- Bakı, 1983.- 12 s.

1988

786.Azərbaycan Dövlət Xalça Muzeyi [Mətn] /Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyi.- Bakı: Kommunist, 1988.- 24 s.- Azərbaycan və rus dillərində .

2003

787.Azərbaycan [Mətn]: bələdiyyə kitabı /layihənin rəhbəri - büləfəs Qarayev.- Bakı: "Azərbaycan Olimpiya Komitəsi" nəşriyyatı, 2003.- 256 s.

Kitabda "Təbii Xalça Sənəti" fəsilində Azərbaycan xalçaları; L.K. Rimov adına Xalçaçılıq və Xalq Təbii Sənəti Dövlət Muzeyindənin söhbət açılır [S.40-46].

2004

788.Amanova, S. Nəşəniz qoyur [Mətn]: kitab ümummilli lider Heydər Əliyevin zəxatirsinə həsr olunub /S. Aslanova; elmi red. Y.K. Rimov; məsl. F. Qoca; tərc. S. Nuruqızı.- Bakı: Oskar NPM, 2004.- 272 s.

Kitabda Xalça muzeyi və muzeyin zəngin eksponatları haqqında məlumatlar verilib [S.178,181-185].

789.Azərbaycanda mədəniyyət siyasəti [Mətn] /Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi.- Bakı: Nəşriyyatçı, 2004.- 232 s.

L.K. Rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin yaranması və fəaliyyəti haqqında məlumat verilir [S.96-99].

2006

790.L. Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi [Mətn]: kitab görkəmli xalçaçı rəssam, alim L. Kərimovun anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmişdir.- Bakı: Elm, 2006.- 152 s.

2007

791. Bayram, A. Tariximiz, yaddaşımız, sənətimiz [Mətn] /A. Bayram.- Bakı: "E.L" Nəşriyyat və Poliqrafiya İrəvan Mərkəzi MMC, 2007.- 140 s.

L. Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi və Azərbaycan xalçaları haqqında geniş məlumat verilir [S. 3-68].

792.L. Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi [Mətn] /Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi.- Bakı: Digital Age production, 2007.- 8 s.

2008

793. Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət [Mətn]: 2 cildli.- Bakı: Deal-Print, 2008.- C.1.- 506 s.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev Xaçmaz rayon Xalça Muzeyinin açılışında olması və Bakıda L. Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti

Dövlət Muzeyinin yeni binasının təməlqoyma mərasimində iştirak etmiş və nitq söyləmişdir. 15 may 2008-ci il [S.249, 396-398].

794.Ltif Krimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin Elmi əsərlərinin toplusu [Mətn] /bəred. R.Tağıyeva, red. hey.: R. fəndi və b. /Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Ltif Krimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi.- Bakı: Təknur, 2008.- 100 s.

2010

795. Azərbaycan xalçaları [Mətn]: kataloq /Heydərliyev Fondu; Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, L.Krimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi.- Bakı, 2010.- 20 s.

Dövrəmtəbatda, məcmu lər və kitablarda çap edilmiş materiallar

1965

796. Səduqyev, S. Nədir xalçamuzeyin kəsp zisiyasında [Mətn]: [1909-cu ildə Qərbdə yeməli Humay Həsənzadə (Krimov) tərəfindən təxənnüs edilmiş Azərbaycan Dövlət Nərsənətmuzeyində] /S. Səduqyev //Bakı.- 1965.- 19 iyun.

1966

797. fəndi, R. Azərbaycan xalq dekorativ sənəti nümunələri London muzeylərində [Mətn] /Rasim fəndi //Elm və təhsil.- 1966.- 11.- S.22-23.

1967

798.K rimov, L. Bakıda xalça muzeyi [M tn] /L tif K rimov //Bakı.- 1967.- 15 fevral.

1969

799.Q r y v, T. Y ni muz yd görü n d k [M tn]: [z rb yc n x lç sı h qqınd söhb t] /T.Q r y v // d biyy t v inc s n t.-1969.- 27 s ntyabr.- S.11.

1977

800. brahimov, T. R ngl r, ilm l r s lt n ti [M tn]: [Az rbaycan xalça muzeyi haqqında] /T. brahimov // d biyyat v inc s n t.- 1977.- 6 avqust.- S.4.

801.V zir v , M. H r ilm d bir t rix [M tn]: [ç ri - h rd ki z rb yc n X lç sı v X lq T tbiqi S n ti Dövl t Muz yind ki x lç l r h qqınd] /Mehriban V zir v //B kı.- 1977.- 5 iyul.

1980

802.M mm d v, . Düny öhr tli muz y [M tn]: [z rb ycan X lç sı v X lq T tbiqi S n ti Dövl t Muz yi h qqınd] / .M mm d v //Az rbaycan g ncl ri.- 1980.- 21 vqust.

803.Vin qr d v, . N v s hill rind z rb yc n inc - s n ti [M tn]: [Az rbaycan X lç v D k r tiv-T tbiqi S n ti Muz yinin L ninqr dd t kil tdiyi s rgi h qqınd] / .Vin q- r d v, V.Q n in //B kı.- 1980.- 18 m rt.

1982

804. hm dzad , G. El s n tkarlarının yadigarları [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyinin eksponatları haqqında] /G. hm dzad //Bakı.- 1982.- 3 sentyabr.

1983

805. liyev, Z. Xalçalar al mind [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind n reportaj] /Z. liyev //Kommunist.- 1983.- 3 sentyabr.

806. Ta ızad , . Xalça muzeyi ünvanını d yi ir [M tn] / .Ta ızad //Bakı.- 1983.- 23 mart.

1984

807. ıx liyev, Q. Uzaq keçmi in yadigarları [M tn]: [muzeyin yeni eksponatları haqqında] /Q. ıx liyev //Bakı.- 1984.- 13 oktyabr.

1985

808. Mustafayeva, Z. Keç n srin yadigarı [M tn]: [xalça muzeyinin yeni eksponatları] /Z. Mustafayeva //Bakı.- 1985.- 21 dekabr.

1986

809. V kilova, G. Muzeyd xalça ekspozisiyası [M tn] /G. V kilova //Bakı.- 1986.- 27 avqust.

1987

810.Bala ov, Z. El s n ti v b rpaçılıq [M tn]: [Az r-baycan Dövl t Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muze-yinin ekspozisiyasında nümayi etdiril n “Qaraqalı” xalçası haqqında] /Z.Bala ov //Qobustan.- 1987.- 2.- S.7-10.

811.Xalça muzeyi [M tn] //Az rbaycan Sovet Ensiklo-pediyası.- Bakı, 1987.- C.10.- S.46.

1988

812.Muzey f xri diplom: Az rbaycan Xalça v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi SSR Dövl t Xarici Turizm Komit sinin diplomuna layiq görülmü dür [M tn] //Kommunist.- 1988.- 5 noyabr.

1989

813.Q dirova, Z. N fis eksponatlar [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind saxlanılan IX srin vv ll rind toxunmu Qaraba xalçaları haqqında] /Z.Q dirova //Bakı.- 1989.- 5 iyun.

1998

814. ran qadınlarnın l i l ri s rgisi [M tn]: [L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muze-yind] //Az rbaycan.- 1998.- 13 mart.

2000

815.Az rbaycan xalçası m i td [M tn]: [L tif K ri-mov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t

Muzeyində “Beynəlxalq muzeylər gününün” haqqında sənədli
//Azərbaycan.- 2000.- 20 may.- S.6.

816.Q dirova, D. Muzeyin xalça kolleksiyasında [Mətn]
/D.Q dirova //Zəngəzur.- 2000.- 4 aprel.- S.6.

2002

817.Zakırqızı, G. Öhr təmiz, qüdrət təmiz... [Mətn]: [xalça muzeyində] /G.Zakırqızı //Mədəniyyət.- 2002.- 1-2.- S.11-12.

2004

818.Keçmiş öyrənmə, gələcəyi tanıdan ünvan [Mətn]: [Dövlət Xalçaçılıq Muzeyi haqqında] //Azərbaycan.- 2004.- 28 avqust.- S. 4.

2005

819.Məmmədova, M. Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin kolleksiyasından bir xalça haqqında [Mətn] /M.Məmmədova //Nəsr və Mədəniyyətin problemləri.- Bakı, 2005.- Bur. 15.- S.128-133.

820.Rzalı, R. Azərbaycan xalçaları üçün bütövlüklərin gözəlliyi [Mətn]: [Lətif Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyində 18 may Beynəlxalq Muzeylər Günü haqqında sənədli “Muzeylər mədəniyyət arasında körpüdür” mövzusunda tədbir haqqında] /R.Rzalı //Azərbaycan.- 2005.- 18 may.- S.8.

2006

821.Lətif Kərimovun anadan olmasının 100 illiyin haqqında sənədli sənədin açıqlanması [Mətn]: [Azərbaycan Dövlət

Xalça Muzeyind] //V t nda h mr yliyi.- 2006.- 15-19 noyabr.- S.16.

822.M n vi z nginl m y do ru [M tn]: [L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind “nc s n t v zaman: qar ılıqlı t sir v qar ılıqlı m n vi z nginl m ” adlı s rgi açılmı dır] //M d niyy t.- 2006.- 24 iyun.- S.1.

823.R ssamn 100 illiyin h sr olunmu s rgi açılmı dır [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind Xalq r ssamı L tif K rimova h sr olunmu s rgi] //Xalq q zeti.- 2006.- 15 noyabr.- S. 6.

824. Turan . Az rbaycan xalçalarının sirli na ılı: U aqların l i l rind n ibar t s rgi açıldı [M tn]: [L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind “Xonçalı Novruz g lir” adlı t dbirin keçirilm si haqqında] /Turan //Yeni Az rbaycan.- 2006.- 18 mart.- S.8.

2007

825.Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyin yeni bina tikil c k: Prezident lham liyev muzey i inin yax ıla dırılması haqqında s r ncam imzalayıb [M tn] //S s.- 2007.- 7mart.- S.2.

826.Orxan. Xalça muzeyind [M tn]: [L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Muzeyind toplanan 15 mind n çox eksponat haqqında] /Orxan //Yeni x b r.- 2007.- 8 dekabr.- S.13.

2008

827. liyev, lham. Bakıda L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi

binasının t m lqoyma m rasimind Az rbaycan Respublikasının Prezidenti lham liyevin nitqi [M tn] //Az rbaycan.- 2008.- 16 may.- S.1; Xalq q zeti.- 2008.- 16 may.- S.1; Respublika.- 2008.- 16 may.- S.1.

828.Bakıda L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi binasının t m li qoyulmu - dur [M tn]: [t m lqoyma m rasimind Az rbaycan Respublikasının Prezidenti lham liyev v YUNESKO-nun ba katibi Matsuura Koi iro i tirak etmi l r] //Az rbaycan.- 2008.- 16 may.- S.2; Xalq q zeti.- 2008.- 16 may.- S.2; Respublika.- 2008.- 16 may.- S.2.

829.Matsuura, Koi iro. Bakıda L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi binasının t m lqoyma m rasimind YUNESKO-nun ba direktoru Koi iro Matsuuranın nitqi [M tn] //Az rbaycan.- 2008.- 16 may.- S.1; Xalq q zeti.- 2008.- 16 may.- S.1; Respublika.- 2008.- 16 may.- S.1.

830.Xalça ustası L tif K rimov anılıb [M tn]: [L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind] //Xalq c bh si.- 2008.- 18 noyabr.- S.13.

831.Xalçaçılar ictimai birlikd : Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n d yirmi masada bu bar d q tnam q bul olunub [M tn] //M d niyy t.- 2008.- 4 sentyabr.- S.3.

2009

832.L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind Az rbaycanın dekorativ s n t ustası, ornamentçi r ssam L.K rimovun anadan olmasının ildönümün h sr olunmu , “Keçmi d n g l c y aparana s n t

körpüsü” mövzusunda s rgi açılmı dır [M tn] //P nc r ,
M d niyy t baxı .- 2009.- 21.- S.8.

833.Mehpar . Xalçalarımızı bütün dünya tanıyacaq [M tn]: [M d niyy t v Turizm Nazirliyinin d st yi il L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi t r find n keçiril n “d yirmi masa”] /Mehpar //M d niyy t.- 2009.- 15 iyul.- S.3.

834.Yusifqızı, S. S n t körpüsü [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind görk mli xalçaçı-r ssam, muzeyin yaradıcılarından biri olan L tif K rimovun ad günün h sr edilmi “Keçmi d n g l c y apararı s n t körpüsü” adlı n n vi s rginin açılı ı oldu] /S.Yusifqızı //Az rbaycan.- 2009.- 19 noyabr.- S.8.

2010

835. N rimano lu, M. S n t incil ri s rgesi [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n “Ulu xalq – Ulu s n t” s rgisind r ssam Rauf bdülhüseyno lunun növb ti satı -s rgesi bir daha nümayi etdirildi] /M.N rimano lu //Az rbaycan.- 2010.- 4 iyun.- S.8; 525-ci q zet.- 2010.- 28 may.- S.26.

2011

836.Ceyhun. T bi td n ilm l r [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind eyni adlı t dbirin keçirilm si haqqında] /Ceyhun //M d niyy t.- 2011.- 20 aprel.- S.5.

837.Gül r. Xalça Muzeyind AB -dakı Qaraba Fondunun r hb rliyi il görü [M tn] /Gül r //M d niyy t.- 2011.- 8 iyul.- S. 5.

838.Günay. Xalçada yeni n f s [M tn]: [G ncl r Günü münasib til L.K rimov adına Xalça Muzeyind keçiril n eyni

adlı s rginin düz nl nm si haqqında] /Günay //Paritet.- 2011.- 3-4 fevral.- S.16.

839. Günel. Az rbaycan xalçaçılıq s n ti dünya meridianlarında [M tn]: L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi bu misilsiz s n tin t bli ind mühüm rol oynayır /Günel //525-ci q zet.- 2011.- 21 iyun.- S. 7.

840.Günel. G nc r ssamların xalça eskizl ri s rgil nib [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n “Xalçada yeni n f s” adlı s rgi haqqında] /Günel //525-ci q zet.- 2011.- 5 fevral.- S.17.

841. lyaso lu, R. III Beyn lخالق türk toxuculuq v n n vi s n tkarlı ı konfransı [M tn]: [Türkiy d keçiril n eyni adlı konfransda L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyinin direktoru Röya Ta ıyeva m ruz il çıxı etmi dir] /R. lyaso lu //Respublika.- 2011.- 22 iyun.- S. 7.

842.N rimano lu, M. Xalçaçılıq n n l ri ya adılır [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n “Az rbaycan xalçaçılıq n n l ri muzey t hsilind ” adlı ikigünlük seminar haqqında] /M.N rimano lu //Az rbaycan.- 2011.- 13 yanvar.- S.5.

843.N rimano lu, M. lm l nmi naxı larda zamanın v r ngl rin harmoniyası [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind keçiril n “Xalçada yeni n f s” adlı s rgi haqqında] /M.N rimano lu //Az rbaycan.- 2011.- 4 fevral.- S.7.

844.Vahid, T. Az rbaycan xalçaçılıq n n l ri muzey t hsilind [M tn]: [L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind eyni adlı t lim seminar keçirilmidir] /T.Vahid //M d niyy t.- 2011.- 16 fevral.- S.4.

AZƏRBAYCANIN GÖRKÜMLÜ XALÇA USTALARI

L T F K R MOV

Kitablar

1961

845. Azərbaycan xalçəsi [Mətn] /L.K. Rimov; Azərbaycan SSR EA Memarlıq və Sənət İnstitutu.- Bakı-Leninqrad, 1961.- 30 s.: rəqəmsal.- Azərbaycan və rus dillərində.

1983

846. Azərbaycan xalçalarının naxış elementlərində nümunələr [Mətn] /L.K. Rimov.- Bakı: Elm, 1983.- 130 s.

1985

847. Azərbaycan xalçası [Mətn] /L.K. Rimov /tərtib və ön söz L.K. Rimov; elmi red. M.N. Cəfov.- Bakı: Yazıçı, 1985.

Dövri mətbuatda, məcmuələr və kitablarda çap edilmiş materiallar

1946

848. Xalq yaradıcılığın əhəmiyyətini unutmamalı [Mətn] /L.K. Rimov // Dövlət və İncəsənət.- 1946.- 22 iyul.

1953

849.X lç ılıq s n tinin v ziyy ti h qqınd [M tn] /L.K rimov // d biyy t v inc s n t.- 1953.- 6 iyun.

850.Yeni z rif xalçalar [M tn] /L.K rimov //Kommunist.- 1953.- 3 dekabr.

1954

851.Az rbaycan xalçaçılıq s n tinin öyr nilm sin dair: T briz növü [M tn]: [xülas] /L.K rimov //Az.SSR EA x b rl ri. d biyyat, dil v inc s n t seriyası.- 1954.- 7.- S.143-145.

1956

852.Ornament s n timizin saflı ı u runda [M tn] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1956.- 28 oktyabr.

853.Partiyamızın tarixi q rarlarına l yaq tl cavab ver k [M tn]: [Sovet KP-nin XX qurultayı münasib til] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1956.- 4 mart.

1957

854.Böyük Lenin Az rbaycan xalqından [M tn]: Böyük Oktyabr Sosialist nqilabının 40 illiyin h sr edilmib dii xalı /L.K rimov //Kommunist. 1957.- 11 oktyabr.

1959

855.Danı ır ongünlük i tirakçaları [M tn]: [Moskvada keçiril n Az rbaycan d biyyatı v inc s n ti dekadasının i tirakçısı olmu mü llifin ür k sözl ri] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1959.- 22 may.

856. smayıllı s n tkarlarının yanında [M tn]: [rayon halisinin çoxunun t tbiqi inc s n tl - xalça, k la ayı, z rif naxı lı mis qablar istehsal etm kl m gul olması haqqında] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1959.- 17 yanvar.

1960

857.Dekorativ inc s n timizin v ziyi ti haqqında [M tn] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1960.- 24 dekabr.

1961

858.Siz d fillümenist ola bil rsiniz [M tn] /L.K rimov //Az rbycan g ncl ri.- 1961.- 8 oktyabr.

1965

859.X lç çılıq s n timiz y ni inki f m rh l sind dir [M tn]: [Kir v b d (G nc) X lç f briki h qqınd] /L.K rimov // d biyy t v inc s n t.- 1965.- 14 vqust.

1967

860.Bakıda Xalça Muzeyi [M tn] /L.K rimov //Bakı.- 1967.- 15 fevral.

1968

861.Göz l s n tkarlarla görü l r [M tn] /L.K rimov //Bakı.- 1968.- 6 fevral.

862.“Qu çul r” dlı x lç diqq timizi n l r c lb dir? [M tn] /L.K rimov //B kı.- 1968.- 12 d kabr.

1969

863.D k r tiv s n timiz b r d dü ünc l r [M tn] /L.K rimov // d biyy t v inc s n t.- 1969.- 29 n y br.

864.Xalçalar Az rbaycanda toxunmu dur [M tn]: [L.K rimovun amerikalı s n t ünasa Az rbaycan xalçaları haqqında m lumatı] /L.K rimov //Bakı.- 1969.- 20 may.

1970

865.Böyük s n t tarixin qısa n z r [M tn]: [xalçaçılıq s n tinin tarixi haqqında] /L.K rimov //Qobustan.- 1970.- 4.- S.34-36.

866.Buta anlayı ı v onun formaları [M tn] /L.K rimov //Qobustan.- 1970.- 3.- S.58-60.

867.“Simnar” yoxsa “Simar”? [M tn]: [dekorativ s n tind i l n n naxı elementi haqqında] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1970.- 26 dekabr.- S.11.

868.Tük nm z yaradıcılıq çesm si [M tn] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1970.- 20 iyun.

1971

869.M nalı d st-x tt [M tn]: [m qal d dekorativ v t tbiqi s n t nümün l rind ornament (naxı) s n ti haqqında] /L.K rimov //Qobustan.- 1971.- 2.- S. 36-39.

1972

870.Q dim s n timizi dirç ld k [M tn] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1972.- 22 aprel.

1973

871. Bizim yeni il sorumuz, redaksiyanın suallarına cavab [M tn] /L.K rimov // d diyyat v inc s n t.- 1973.- 29 dekabr.- S.8.

1975

872. Q y ı, t l bk rlıq, m suliy t [M tn]: [r spublik - d xalçaqlıq, z rg rlik s n tinin inki fı v bu s h d k drl rın h zırl nm sı pr bl mi h qqınd] /L.K rimov // d biyy t v inc s n t.- 1975.- 19 iyul.- S.4-5.

1980

873. L nin x lç sı [M tn]: [L nin br zının x lç d t - xunm sı h qqınd mü llifl söhb t] /L.K rimov // d biyy t v inc s n t.- 1980.- 18 prel.- S.3.

874. u a m ni çox dü üdürür [M tn] /L.K rimov // u a.- 1980.- 26 avqust.

1981

875. “Buynuz” adlı xalçaların m n yi [M tn]: [Qarabag xalçasının tarixin dair] /L.K rimov // Elm v h yat.- 1981.- 2.- S.34-36.

876. H mkarlarına qonaq olmu dur [M tn]: [Az rbaycan SSR Xalq r ssamı, SSR Dövl t mükafatı laureatı, xalça ünas alimin Q rbi Berlind (Hamburqda) xalça s n ti müt - x ssisl ri il görü ü haqqında söhb ti] /L.K rimov // Bakı.- 1981.- 13 noyabr.

877. Xalça dil g ls [M tn] /L.K rimov // Az rbaycan g ncl ri.- 1981.- 11 iyul.

1982

878.Az rbaycan xalçalarına marağ [M tn]: [sveçr kolleksiyaçılarının n r etdirdikl ri “Qafqaz xalçaları” adlı kitab haqqında Az rbaycan SSR Xalq r ssamı il müsahib] /L.K rimov //Bakı.- 1982.- 27 noyabr.

879.Az rbaycanda xalq s n tinin nümün si olan corabçılıq i inin t kili haqqında [M tn] /L.K rimov // d biyyat v inc s n t.- 1982.- 3 dekabr.- S.5.

880.El s rv ti: Xalça s n timizin dün ni, bu günü v sabahı [M tn] /L.K rimov; söhb ti yazdı .R himli //Kommunist.- 1982.- 8 aprel.

881. Naxı var ki, na ıldır [M tn] /L.K rimov //Bakı.- 1982.- 27 yanvar.

882. u amı sevm m k olmaz [M tn] /L.K rimov //Yeni Ordubad.- 1982.- 10 sentyabr.

1983

883.Az rbaycan xalçaçılıq m kt bi [M tn]: [Bakıda keçiril n Birinci Beyn lخالق Xalça Simpoziumu haqqında L.K rimovla söhb t] /L.K rimov// d biyyat v inc s n t.- 1983.- 16 sentyabr.- S.5.

884.Az rbaycan xalçaları [M tn] /L.K rimov //Bakı.- 1983.- 8 aprel.

885.Az rbaycanın xalça s n ti [M tn]: Namazlıq xalçalar; u a xalçaları /L.K rimov //Qobustan.- 1983.- 3.- S.4-7.

886.Miniatür v xalca [M tn]: [T briz miniatür m kt - bi, bu m kt bin yaradıcıları olan professional n qqa lar, xalça s n ti, xalça v miniatür s n tinin qar ılıqlı laq si haqqında mü llifl rl söhb t] /L.K rimov, C.H s nzad //Qobustan.- 1983.- 3.- S.8-9.

887.Sabah – sentyabrın 5-d Bakıda r q xalça s n ti üzr Beyn l xalq simpozium açılır [M tn] /L.K rimov //Kommunist.- 1983.- 4 sentyabr.

888.S n tin qüdr ti [M tn]: [Sabah – sentyabrın 5-d Bakıda r q xalça s n ti üzr Beyn l xalq simpozium açılır] /L.K rimov //Kommunist.- 1983.- 4 sentyabr.

1985

889. Qiym tli eksponat [M tn]: [L tif K rimovun “Hüseyn Cavid” xalçası haqqında r ssamla söhb t] /L.K rimov; söhb ti yazdı B.Axundov //Bakı.- 1985.- 11 yanvar.- S.3.

1986

890.G nc qalma ın sirri [M tn]: [xalça ustası il müsahib] /L.K rimov // dman.- 1986.- 26 noyabr.

1988

891.Az rbaycan xalçaları taliyada [M tn]: [taliya firma muzeyl rind q dim Az rbaycan xalçalarının nümayi etdirilm si v satılması haqqında] /L.K rimov //Bakı.- 1988.- 4 oktyabr.

892.Beyn l xalq xalça simpoziumu [M tn]: [Bakıda keçiril c k Az rbaycan xalçasına dair Beyn l xalq Simpoziumla laq dar Xalq r ssamı L tif K rimov v s n t ünəslıq namiz di Kübra liyeva il söhb t] /L.K rimov, K. liyeva; söhb ti yazdı . brahimov // d biyyat v inc s n t.- 1988.- 13 may.- C.5.

893.El s n tinin müdriqliyi [M tn]: [Beyn l xalq Simpoziumla laq dar olaraq Xalq r ssamı L tif K rimovun fikirl ri] /L.K rimov //Kommunist.- 1988.- 24 may.

HAQQINDA

Kitablar

1983

894. Rayevski, A. Xalçaçılıq s n tin dair konfrans [M tn]: [Az rbaycan Xalq r ssamı L.K rimovun Londonda keçiril n r q xalçalarına dair Dördüncü Beyn l xalq konfransında i tirak etm si haqqında] /A.Rayevski //Kommunist.- 1983.- 17 iyun.

1995

895.Füzuli dünyası r sml rd [M tn] /t rt. ed. v ön söz. mü l.: K.K rimov, N.H bibov.- Bakı: Az rbaycan Ensiklopediyası N riyiat-Poliqrafiya Birliyi, 1995.- 80 s.- Az rbaycan v ingilis dill rind .

L.K rimovun eskizl ri sasında toxunmu “ bi-hicran”; K. liyevin “Füzuli” xalçaları haqqında [S.78-79].

2005

896.V kilov, M. Az rbaycanda m d ni inqilab [M tn]: (1920-1940-cı ill r).- Bakı: bilov, Zeynalov v o ullar, 2005.- 312 s.

Kitabda xalçaçı r ssam L.K rimovun eskizl ri sasında 30-cu ill rd toxunan “Firdovsi”, “Rustaveli” xalçaları, Nizami G nc vinin poemalarına h sr edilmi süjetli xalçalardan b hs edilir [S.282-283].

2006

897.L.K rimovun 100 illik yubileyinin keçirilməsi ilə əlaqədar kitabxanaların görkəmli rəhbərləri [Mətn]: metodik vəsait /tərt. M.M. Məmmədov; red. N. Alıoğlu; M.F. Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2006.- 19 s.

898. Tağıyeva, R. L. Lətif Kərimov fenomenini = The Genius of Latif Kerimov = [Mətn] /R. Tağıyeva; Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi; Lətif Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi.- Bakı: Elm, 2006.- 152 s.- Azərbaycan, ingilis və rus dillərində .

Görkəmli xalqçarı-rəssam, alim Lətif Kərimovün anadan olmasının 100 illiyin həsr olunur.

2007

899. Azərbaycan xalçası [Mətn]: Lətif Kərimovün 100 illiyin həsr olunur /tərt. R. Tağıyeva; ön söz Ə. Qarayev; Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi.- Bakı: TUTU Design, 2007.- 150 s.- Azərbaycan və ingilis dillərində .

900. Tağıyeva, R. L. Lətif Kərimov: həyat və yaradıcılığı [Mətn] /R. Tağıyeva, E. Brahimov; red. Ç. Lioğlu.- Bakı: Aspoliqraf, 2007.- 247 s.- Azərbaycan, rus və ingilis dillərində .

Kitabda müəllif görkəmli rəssamın həyatının geniş oxucu kütləsinə məlum olmayan məqamlarını, yaradıcılığının mühüm cəhətlərini işləyib.

901. Fəxrə Xiyaban [Mətn] /Heydər Tağıyev Fondu.- Bakı, 2007.- 208 s.

Kitabda xalqa ünvanlı alim Lətif Kərimov haqqında məlumat verilməlidir [S.109].

2008

902. Prezident İham İliyev v m d niyy t [M tn]: 2 cild .- Bakı: deal-Print, 2008.- C.2.- 568 s.

Kitabda Az rbaycan Respublikası Prezidenti İham İliyevin xalçaçılıq haqqında söyl diyi fikirl r; Az rbaycanda xalça s n tinin inki afı haqqında Qanun 7 dekabr 2004-cü il; Xalça s n tinin qorunması haqqında F rman. 7 fevral 2005-ci il; xalçaçı r ssam K. İliyevin xatir sinin b dil dirilm si haqqında S r ncam. 19 oktyabr 2005-ci il; L tif K rimovun 100 illik yubileyi haqqında Az rbaycan Respublikası Prezidentinin S r ncamı. 27 oktyabr 2006-cı ild verilmi dir [S.19-20;107-110;183-184;315;].

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap edilmi materiallar

1946

903. smayılo lu, H. Xalça v naxı ustası [M tn] /H. smayılo lu //Az rbaycan g ncl ri.- 1946.- 2 iyul.- S.2.

1949

904. .Stalin h sr edilmi böyük b dii xalca [M tn]: [Stalinin anadan olmasının 70 illiyi münasib til Az rbaycan xalqı t r find n toxunub h diyy gönd ril n xalının t sviri] //Kommunist.- 1949.- 27 noyabr.- S.1.

1950

905.K rimov L tif Hüseyin o luna...[M tn]: [.Stalinin 70 illiyin h sr edilmi b dii xalı üçün Stalin mükafatı laureatı adı verilmi dir] //Kommunist.- 1950.- 10 may.- 49.- S.3.

1953

906.Mikla evskaya, N. Görk mli xalça ustası [M tn] /N.Mikla evskaya // d biyyat v inc s n t.- 1953.- 8 avqust.

1954

907.Devitt, V. Nizaminin “X ms ”sin h sr edilmi be xalça [M tn]: [xülas] /V.Devitt //Az.SSR EA X b rl ri. d biyyat, dil v inc s n t seriyası.- 1954.- 9.- S.108-109.

908.Temerin, S. Moskvada L tif K rimovun s rl rinin s rgisi [M tn] /S.Temerin //Kommunist.- 1954.- 17 avqust.

1956

909.Quliyev, A. Az rbaycan xalçalarının mt ünəslıq t sviri [M tn] /A.Quliyev //Az rbaycan Xalq T s rrüfatı nstıtutunun s rl ri.-1956.- bur. 1.- S.46-51.

1957

910.Ornamentalist r ssam L.K rimovun “Qırmızı m k Bayra ı” ordeni il t ltif edilm si haqqında SSR Ali Soveti R yas t Hey tinin F rmanı [M tn] //Kommunist.- 1957.- 3 mart.

911.Görk mli s n tkar: t tbiqi inc s n t sah sind xalça ustası kimi tanınan inc s n t elml ri namiz di L tif K - rimovun görk mli xidm tl rin v anadan olmasının 50 illiyi il laq dar olaraq “Qırmızı m k Bayra ı” ordeni il t ltif olunması münasib til [M tn] // d biyyat v inc s n t.- 1957. - 14 mart.

1964

912. hm dov, . Evd müzey [M tñ]: [r ssam L tif K rimovun xalça ev-muzeyi haqqında] / . hm dov //Bakı.- 1964.- 4 sentyabr.

1966

913.L.K rimov yolda m Az rbaycan SSR Ali Sovetinin F xri F rmanı il t ltif olunması haqqında: Az rbaycan SSR Ali Soveti R yas t Hey tinin F rmanı [M tñ] // d biyyat v inc s n t.- 1966.- 26 noyabr.

914.N c fov, M. Görk mli n qqa [M tñ]: [r ssamın 60 illiyi] /M.N c fov //Kommunist.- 1966.- 23 noyabr.

915.Salamzad , . Mahir s n tkar [M tñ] / .Salamzad // d biyyat v inc s n t.- 1966.- 26 noyabr.

1967

916.K rimzad , F. Uzaq ell rd n m ktublar g lir [M tñ]: [r ssamın 1961-ci ild çap edilmi “Az rbaycan xalçaları” s rinin bir çox xarici ölk l rd d öhr t qazanması haqqında] /F.K rimzad // d biyyat v inc s n t.- 1967.- 24 iyun.

1970

917.Mehdiyev, . Dünyaya açılan p nc r [M tñ]: [Az rbaycan Xalq r ssamı, Dövl t mükafatı laureatı L tif K rimov haqqında] / .Mehdiyev //Az rbaycan g ncl ri.- 1970.- 24 sentyabr.

1973

918.M mm dzad , S. l m l r, naxı lar ustadı [M tn] /S.M mm dzad //Qobustan.- 1973.- 2.- S.24-28.

919.S n t dostları onun haqqında [M tn]: [bdülvahab Salamzad , K rim K rimov, kr m C f r, Mikayıl Abdullayev, Kazım Kazımzad] //Qobustan.- 1973.- 2.- S.28-30.

920.L tif K rimova [M tn]: dünyanın bir çox ölk l rind n ünvanlanan m ktublar: ekspert Georq Saakyan (Brüssel); doktor Robert Mauer (İllinoys tati, AB); doktor Leon Perkis (Kaliforniya tati, AB); doktor Lixterbek (Frankfurt, ADR) //Qobustan.- 1973.- 2.- S.27-28.

1976

921. sl n v, Q. M ddi m d niyy t nümün l rimiz dün-
y muz yl rind [M tn]: [düny muz yl rini b z y n z rb y-
c n x lq s n ti nümün l ri h qqınd] /Q. sl n v //M d ni-
m rif i i.- 1976.- 4.- S.22-24.

922.R ssam L.K rimovun “Qırmızı m k Bayra ı”
ordeni il t İtif edilm si haqqında SSR Ali Soveti R yas t He-
y tinin F rmanı [M tn] // d biyyat v inc s n t.- 1976.-
27 noyabr.- S.6.

1977

923.Göz İlik l mind [M tn]: [z rb yc n X lç sı v
X lq T tbiqi S n ti Muz yind z rb yc nın X lq r ss mı
L.K rim vun 70 illiyin h sr dilmi s rginin çılm sı h qqınd
] //K mmunist.- 1977.- 12 n y br.

924.X lç çılıq t dciq dilir [M tn]: [x lç çılı m tari-
xind n, inki f y ll rind n b hs d n L.K rimovun “Az rbay-

can xalçası” kitabı haqqında] // d biyyat v inc s n t.- 1977.- 5 mart.-S.5.

925.“X t i” x lç sı [M tn]: [r ssamın skizi sasında t xunmu x lç h qqınd] // d biyy t v inc s n t.- 1977.- 10 d kabr.- S.1.

926.Mirz z d , . N xı l rd döyün n ür k [M tn]: [z rb yc n x lça muz yind r spublik nın X lq r ss mı, Dövl t mük fatı l ur tı L. rim vun yubil y s rgisi h qqınd] / .Mirz z d // d biyy t v inc s n t.- 1977.- 12 n y br.- S.2.

927.Mirz zad , O. Naxı lar dil açır [M tn]: [Dövl t mükafatı laureatı L tif K rimovun yaradıcılı ına h sr olunmu yubiley s rgisi haqqında] /O.Mirz zad //Sovet k ndi.- 1977.- 15 dekabr.

1979

928.B hm nli, V. Burd n bir tlı k çdi... [M tn]: L tif K rimov haqqında /V.B hm nli //S vet k ndi.- 1979.- 10 iyul.

1981

L tif K rimov – 75

929.L.K rimov yolda m Az rbaycan SSR Ali Soveti R yas t Hey tinin F xri F rmanı il t ltif edilm si haqqında Az rbaycan SSR Ali Sovet R yas t Hey tinin F rmanı [M tn] //Kommunist.- 1981.- 17 noyabr; d biyyat v inc s n t.- 1981.- 20 noyabr.- S.5.

930.Abdullayeva, N. Görk mli alim v r ssam: L tif K rimov – 75 [M tn] /N.Abdullayeva // d biyyat v inc s n t.- 1981.- 18 dekabr.- S.5.

931. Azərbaycan Respublikası İdarəetmə heyəti: zəhmətli Lətif Hüseyn oğlu! Lətif Kərimov – 75 [Mətn] // Dövlət bişvət və incəsənət. - 1981. - 18 dekabr. - S.5.

932. Kosmos fəthləri... xalçalarda [Mətn]: [Azərbaycanın Xalq Respublikası Lətif Kərimovun əsərləri barəsində toxunmuş xalçalar haqqında] /Lətif Kərimov //Bakı.- 1981.- 15 mart.

1983

933. İlyev, Z. Dünya şöhrətli sənətkar [Mətn] /Z. İlyev //Bakı.- 1983.- 3 sentyabr.

934. İlyeva, K. Londonda Ümumdünya xalça konfransı [Mətn]: SSR nümayəndə heyətinin Azərbaycan SSR Xalq Respublikası, Dövlət Mükafatı laureatı, xalça ümumşünas alim Lətif Kərimov barədə çıxış etmişdir /Kübra İlyeva //Qobustan.- 1983.- 3.- S.9-10.

935. Xalça sənətinin əsası [Mətn] //Odlar yurdu.- 1983.- 7 avqust.- S. 3.

936. Mədəni irsimizin tədqiqi [Mətn]: [Xalq Respublikasının “Azərbaycan xalçaları” kitabı haqqında] //Kommunist.- 1983.- 6 mart.

937. Rayevski, A. Xalçaçılıq sənətinə dair konfrans [Mətn]: Azərbaycan Respublikası Lətif Kərimovun Londonda keçirilən xalçalarına dair IV Beynəlxalq konfransında məruzəsi [Londonda keçirilən konfransda SSR nümayəndə heyətinin Lətif Kərimov barədə çıxış etmişdir] /A.Rayevski //Kommunist.- 1983.- 17 iyun; Bakı.- 1983.- 15 iyun.

1985

938. Axundov, B. Qiymətli eksponat [Mətn]: [Lətif Kərimovun “Hüseyn Cavid” xalçası haqqında] /B.Axundov //Bakı.- 1985.- 11 yanvar.- S.3.

1986

L tíf K rimov – 80

939.Xalçaçı alim L.K rimovun 80 illik yubileyi münasib til “Xalqlar Dostlu u” ordeni il t ltif edilm si haqqında SSR Ali Soveti R yas t Hey tinin F rmanı. Moskva, Kreml. 14 noyabr, 1986 [M tn] //Kommunist.- 1986.- 16 noyabr; d biyyat v inc s n t.- 1986.- 21 noyabr.- S.5.

940.Az rbaycan R ssamlar ttifaqının dar Hey tinin t briki! [M tn] // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 21 noyabr.

941. liyeva, K. Müqt dir s n tkarımız [M tn] /Kübra liyeva // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 21 noyabr.- S.5.

942. Xalçalarımız Londonda [M tn]: [r ssamın anadan olmasının 80 illiyi münasib til Londonda açılan xalça s rgisi haqqında] //Kommunist.- 1986.- 7 avqust.

943.Xalq r ssamı L.K rimovun anadan olmasının 80 illiyi [M tn] //Kommunist.- 1986.- 16 noyabr.

944. brahimov, . Bir ovuc mirvari damlası [M tn]: [Londonda açılmı f rdi yaradıcılıq s rgisi haqqında] / . brahimov // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 21 noyabr.- S.5.

945. lm l rin ucunda açılır sabah... [M tn] //Sovet k ndi.- 1986.- 18 noyabr.

946. srafilzad , C. Xalçaçılıq s n timizin korifeyi [M tn] // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 21 noyabr.- S.5.

947.Kazımzad , K. Müdrik s n tin a saqqalı [M tn] /K.Kazımzad , Z. liyev //Bakı.- 1986.- 17 noyabr.

948.K rimov, K. S n tinin vur unu [M tn] /K.K rimov //Kommunist.- 1986.- 16 noyabr.

949.Quliyev, V. öhr t ç l ngi [M tn]: [r ssamın anadan olmasının 80 illiyi münasib til] /V.Quliyev //Az rbaycan g ncl ri.- 1986.- 18 noyabr.

950.Londondan m ktub [M tn]: [ngilt r nin tanınmı s n t ünası Levi Kelatinin L.K rimovun 80 illik yubileyi il ba lı gönd rdiyi t brik m ktubu haqqında] // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 21 noyabr.- S.5.

951.Müciri, C. Görk mli s n tkar, t crüb li pedaçoq [M tn] /C.Müciri //Az rbaycan mü llimi.- 1986.- 19 noyabr.

952.Salmanov, E. S n tkarlı a yuks k qiym t [M tn]: [L.K rimovun xalçası YUNESKO-nun iqam tğahında] /E.Salmanov //Qobustan.- 1986.- 3.- S.95.

953.S n tkar ömrü [M tn] //Az rbaycan televiziyası v radiosunun proqramları.- 1986.- 12 dekabr.

954.S n tkarın z ngin palitrası [M tn]: [Londonda r s-samın yaratdı ı xalçalardan ibar t s rginin açılı ı haqqında] //Kommunist; Bakı.- 1986.- 19 sentyabr.

1987

955.F t liyev, N. Yanır xahılar [M tn]: eir [L tif K rimovun 80 illiyin] /N.F t liyev // d biyyat v inc s n t.- 1987.- 31 iyul.- S.8.

956.S rgiy d v t [M tn]: [L tif K rimovun yaratdı ı xalçaçılıq s n ti s rl rind n ibar t f rdi s rgi haqqında] //Kommunist.- 1987.- 6 yanvar.

1988

957.Abdullayev, M. Dövl t Ermitajına – Sovet Az rbaycanından [M tn]: [m qal d Az rbaycan inc s n tind n, o cüml d n “ eyx-S fi” xalisından b hs edilir] /M.Abdullayev //Kommunist.- 1988.- 30 aprel.

958.Beyn l xalq xalça simpoziumu [M tn]: [Xalq r ssa-mı L tif K rimov v s n t ünashq namiz di Kübra liyeva il müsahib] // d biyyat v inc s n t.- 1988.- 13 may.- S.5.

959. İiyev, C. Xalq s n ti m b di [M tn]: [u a h - rind L.K rimova h sr edilmi s rgi haqqında] /C. İiyev // u a.- 1988.- 20 oktyabr.

960. İiyev, R. Xalça ensiklopediyası [M tn]: [L tif K - rimovun “Az rbaycan xalçaları” adlı çoxcildli kitabı haqqında] /R. İiyev //Bakı.- 1988.- 5 avqust.

961. srl rin n m si [M tn]: [Az rbaycan xalça s n ti n dair Xalq r ssamı il söhb t] //Bakı.- 1988.- 21 may.

962.Quliyev, V. Elim xallı-xalçalıdır [M tn] /V.Quliyev //Ucalı a ged n yol.- Bakı, 1988.- S.54-60.

963.Quliyev, V. Uzun ömrün ça ları [M tn] /V.Quliyev, Y. smayılov //Az rbaycan g ncl ri.- 1988.- 5 yanvar.

964.Muxtarova, B. Bu xalı, göz l xalı [M tn]: [m qa l d u a xalça sexinin açılmasında L.K rimovun rolundan b hs olunur] /B.Muxtarova // u a.- 1988.- 10 sentyabr.

1989

965.Bab k Xürr midin xatir sin h sr olunmu f r [M tn]: [t brizli air, xalçaçı Mehr baninin L tif K rimova m ktubu v toxudu u f r haqqında] /fars dilind n çevir ni Abdulla H s nov // d biyyat v inc s n t.- 1989.- 14 iyul.- S.5.

966.Muxtarova, T. H r naxı ı bir na ıl [M tn] /T.Muxtarova // u a.- 1989.- 24 iyun.

1991

967.L tif Hüseyin o lu K rimov [M tn]: nekroloq //Xalq q zeti.- 1991.- 10 sentyabr.

968.Sultanlı, . V t nd bulaq suyu içm k... [M tn]: [müxbirin L tif K rimovun emalatxanasından müsahib si] / .Sultanlı //Qaraba .- 1991.- 8 avqust.

1992

969. İlyeva, K. Xalçalarımız q d r uzun ömürlü r ssam [M tn] /Kübra İlyeva //Qobustan.- 1992.- 1-2.- S.79.

1995

970. nanc, G. Ülviiy t qovu an s n tkar [M tn] /G. nanc //Liberal.- 1995.- 21 dekabr.

1998

971.Qurbanlı, R. F xri Xiyabanda bir m zarın gözü yol ç kir [M tn]: [s n t ünas L.K rimov haqqında] /R.Qurbanlı //7 gün.- 1998.- 17 noyabr.

1999

972.Xalq r ssamının xatir günü [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind xalça ünas L.K rimovun xatir günün h sr olunmu yııncaq haqqında] //Az rbaycan.- 1999.- 12 dekabr.- S.6.

2000

973.K rimli, K. Ornamentin Allahı, dünya xalçaçılıq al minin Bibliyasını yaratdı [M tn]: [Az rbaycanın Xalq r ssamı L tif K rimov haqqında] /K.K rimli //Azadlıq.- 2000.- 16 noyabr.- S.14.

2003

974. İ kb rova, A. (Abbasova, A.) Az rbaycan xalça s n tind L tif K rimovun yaradıcılıq yolu [M tn] /A. İ kb -

rova //“Azərbaycan xalçası və xalq təbii sənəti” mövzusunda III Beynəlxalq Simpoziumun materialları.- Bakı, 2003.- S.9-11.

2005

975. Ikb rova, A. (Abbasova, A.) Azərbaycan xalçasının tədrisində L. Kərimovun yaradıcılıq yolu [Mətn] /A. Ikb rova //“Azərbaycan xalçası və xalq təbii sənəti” mövzusunda III Beynəlxalq Simpoziumun materialları.- Bakı: Elm, 2005.- S.154-155.

976.Mehdixanlı, T. İmamların nağılı [Mətn] /Telman Mehdixanlı //Azərbaycan.- 2005.- 16 yanvar.- S.4.

2006

L. Kərimov – 100

977.L. Kərimovun 100 illik yubileyi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. Bakı - 27 oktyabr 2006-cı il [Mətn] //Azərbaycan Respublikası Qanunvericilik Toplusu.- 2006.- 10.- S.2180.

978.Beynəlxalq Xalça Simpoziumu [Mətn]: [L. Kərimovun 100 illik yubileyin ithafıdır] //Olaylar.- 2006.- 15 avqust.- S.16; Həftə içi.- 2006.- 15 avqust.- S.8.

979.Hacızadə, A. Xalça ustasının 100 illiyin həsr olunmuş simpozium [Mətn] /A.Hacızadə //Vətəndaş mərkəzi.- 2006.- 27-30 avqust.- S.16.

980. İmamların nağılı [Mətn] //Mühakimə.-2006.- 16-23 noyabr.- S.16.

981.L. Kərimovun anadan olmasının 100 illiyin həsr edilmiş rənginin açılışı [Mətn]: [Azərbaycan Dövlət Xalça Muzeyində] //Vətəndaş mərkəzi.- 2006.- 15-19 noyabr.- S.16.

982.Mük rr moglu, M. YUNESKO L tif K rimovun 100 illiyini qeyd ed c k: Röya Ta ıyevanın “L tif K rimov fenomeni” kitabının da h min t dbird t qdimat m rasimi keçiril c k [M tn] /M.Mük rr moglu //Xalq q zeti.- 2006.- 29 noyabr.- S.5.

983.R ssamın 100 illiyin h sr olunmu s rgi açılımdır: [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind Xalq r ssamı L tif K rimova h sr olunmu s rgi] //Xalq q zeti.- 2006.- 15 noyabr.- S. 6.

984.R sulova, T. Göz l xalça canlı salnam dir [M tn]: [r ssamın yaradıcılı ı haqqında] /T.R sulova //Yadda .- 2006.- 4 noyabr.- S.5.

2007

985. kb r, E. Yeni ilin n möht m layih si [M tn]: [dünya öhr tli xalçaçı L tif K rimovun anadan olmasının 100 illiyin h sr olunmu t dbird laq dar n v si Zöhrab A ayevin müsahib si] /E. kb r // mpuls.- 2007.- 12 yanvar.- S.14.

986. liyev, . YUNESKO-da L tif K rimovun 100 illiyi qeyd olunmu dur [M tn] / . liyev //Az rbaycan.- 2007.- 17 fevral.- S.5; Xalq q zeti.- 2007.- 17 fevral.- S.2; Respublika.- 2007.- 17 fevral.- S.3.

987. K rimli, S. Az rbaycan xalçaları [M tn]: [YUNESKO-da L tif K rimovun 100 illik yubileyi haqqında] /S.K rimli //M d niyy t.- 2007.- 23 fevral.- S.8.

988.L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçaçılıq Fondu yaradılıb [M tn]: [Bakıda] //Palitra.- 2007.- 21 noyabr.- S.15; M rk z.- 2007.- 21 noyabr.- S.15; M d niyy t.- 2007.- 23 noyabr.- S.3.

989.L tif K rimov yad edilib [M tn]: [Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind] //Kaspi.- 2007.- 20 noyabr.- S.17.

990.Sadıqova, A. L tif K rimovun yaradıcılı ında orna-
mentalizm [M tn] /A.Sadıqova //M d ni-maarif.- 3.- 2007.-
S.23-24.

2008

991.Xalça ustası L tif K rimov anılıb [M tn]: [L.K ri-
mov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t
Muzeyind] //Xalq c bh si.- 2008.- 18 noyabr.-S.13.

2009

992. sm tqızı, H. “Keçmi d n g l c y aparana s n t
körpüsü” açılıb [M tn]: [xalçaçı-r ssam L tif K rimovun
do um günün h sr edilmi eyni adlı s rgi haqqında] /H. sm t-
qızı //525-ci q zet.- 2009.- 18 noyabr.- S.7.

993.Quliyev, V. Az rbaycan xalçasının vur unu: Xalq
r ssamı L tif K rimov haqqında [M tn] /V.Quliyev //Xalq
q zeti.- 2009.- 17 iyul.- S.7.

**994.L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T t-
biqi S n ti Dövl t Muzeyind** Az rbaycanın dekorativ s n t
ustası, ornamentçi r ssam L.K rimovun anadan olmasının ildö-
nümün h sr olunmu , “Keçmi d n g l c y aparana s n t
körpüsü” mövzusunda s rgi açılımdır [M tn] //P nc r .
M d niyy t baxı .- 2009.- 21.- S.8.

995.Yusifqızı, S. S n t körpüsü [M tn]: [Az rbaycan
Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyind görk mli
xalçaçı-r ssam, muzeyin yaradıcılarından biri L tif K rimovun
do um günün h sr edilmi “Keçmi d n g l c y aparana s n t
körpüsü” adlı n n vi s rginin açılı ı oldu] [M tn] /S.Yusifqızı
//Az rbaycan.- 2009.- 19 noyabr.- S.8.

2010

996. İm l ri v naxı ları danı dıran adam [M tn]: Xalçaçılıq s n tind L tif K rimov imzası... //Azadlıq.- 2010.- 11 dekabr.- S.13.

997.Gül r. Unudulmaz s n tkar [M tn]: [Muzey M rk zind görk mli xalçaçı-r ssam L tif K rimova h sr olunmu s rgi-t dbir keçirildi] /Gül r //M d niyy t.- 2010.- 19 noyabr.- S.3.

RAS M F ND

Kitablar

1971

998. z rb yc n l s n ti [M tn] /R. f ndi.- Bakı: z rn r, 1971.- 77 s.

Kitabın “Xalçaçılıq” bölm sind Az rbaycan xalçalarının texnoloji xüsusiyy tlrin gör növl rind n, yüks k keyfiyy t- l rind n v xarici ölk muzeyl rind n qiym tli s n t s rl ri kimi saxlanmasından b hs edilir [S.41-57].

1976

999. z rb yc n d k r tiv-t tbiqi s n tl ri [M tn]: r- t srl r /R. f ndi.- Bakı: ıq, 1976.- 190 s.- Az rbaycan, rus v ingilis dill rind .

Kitabın “Xalçaçılıq” bölm sind , XII srd dahi Az r- baycan airi Nizami G nc vinin Az rbaycan xalçalarını öz s rl rind v sf etm sind n, xalçaların inki af tarixind n, növ- l rind n, öhr tind n, bir çox xarici ölk r ssamlarının s rl - rind Az rbaycan xalçalarının naxı elementl rind n istifad olunması haqqında geni m lumatlar verilmi dir [S.30-33].

1980

1000. z rbayc nın b dii s n tk rlı ıdüny muz y- l rind [M tn] /R. f ndi.- Bakı: ıq, 1980.- 167 s.

1984

1001. Az rbaycan xalq s n ti [M tn] /R. f ndiyev.- Bakı: ıq, 1984.- 203 s.

“XIX-XX s r i n v v l l r i n d A z r b a y c a n x a l q s n t i”
f s l i n d A z r b a y c a n x a l q s n t i, x a l q a c ı l ı m ı n i n k i a f ı, t a r i x i,
XIX-XX s r l r d y a a m ı x a l q a c ı s n t k a r l a r h a q q ı n d a m l u m a t l a r
v e r i l m i d i r [S.127-176].

1992

1002. Az r b a y c a n i n c s n t i [M t n]: m o n o q r a f i y a
/R. f n d i, K.K r i m o v, N.R z a y e v, N.H b i b o v.- B a k ı: ı q,
1992.- 338 s.

2001

1003. Az r b a y c a n i n c s n t i [M t n] /R. f n d i.-
B a k ı: Ç a ı o l u, 2001.- 247 s.

Kitabda XVIII-XIX y ü z i l l i k d A z r b a y c a n ı n b i r ç o x b ö l -
g l r i n d t o x u n m u x a l q a l a r, x a l q a l a r ı m ı z d a t s a d ü f e d i l n
b z k m o t i v l r i, d ü n y a m u z e y l r i n d s a x l a n ı l a n x a l q a l a r ı m ı z
h a q q ı n d a g e n i m l u m a t v e r i l i r [S.175-179].

2002

1004. Az r b a y c a n b z k s n t i [M t n] /R. f n d i,
.T o r u l.- B a k ı, 2002.- 80 s.- A z r b a y c a n v i n g i l i s d i l l r i n d .

Kitabın “H n d s i n a x ı l a r”, “N b a t i n a x ı l a r” b ö l m s i n -
d n a x ı e l e m e n t l r i n i n s n t s r l r i n d i s t i f a d o l u n m a s ı n d a n
b h s e d i l i r [S.12-28].

2006

1005. Az r b a y c a n Q a z a x x a l q a c ı l ı q m k t b i [M t n]
/R. f n d i, T. f n d i //AMEA.- B a k ı: E l m, 2006.- 103 s.-
A z r b a y c a n v i n g i l i s d i l l r i n d .

Kitab Qazax xalça m kt bi, onların dünya muzeyl rind saxlandı ı yer, xalçaların b dii v texnoloji xüsusiyy tı ri haqqında m lumat verir.

2007

1006. Az rbaycan inc s n ti [M tn]: q dim dövr v orta yüzillikl r /R. f ndi //Az rbaycan Respublikası M d niyy t v Turizm Nazirliyi.- Bakı: r q-Q rb, 2007.- 157 s.

2009

1007. Az rbaycan inc s n ti dünya muzeyl rind [M tn] /m tnin mü l. v t rt. ed.: R. f ndi, T. f ndiyev; AMEA Memarlıq v nc s n t nstitutu.- Bakı, 2009.- 231 s.

Kitabda bir çox dünya muzeyl rind saxlanılan Az rbaycan xalçaları haqqında m lumat verilir [S.12,187].

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap edilmi materiallar

1963

1008. Göz llik m i t üçün d rtdir [M tn]: [d k r tiv-t tbiqi s n tin bir növü olan xalçalar h qqınd] /R. f ndiy v // z rb yc n.- 1963.- 12.- S.154-157.

1964

1009. z rb yc nın m ddi-m d niyy t nümün l ri rmit jd [M tn] /R. f ndiy v // z rb yc n.- 1964.- 12.- S.213-216.

1966

1010. Az rbaycan xalq dekorativ s n ti nümün l ri London muzeyl rind [M tn] /R. f ndiyev //Elm v h yat.- 1966.- 11.- S.22-23.

1011. Az rbaycan xalq dekorativ s n ti nümün l ri SSR muzeyl rind [M tn] /R. f ndiyev //Elm v h yat.- 1966.- 11.- S.30-32.

1012. Dekorativ-t tbiqi inc s n timizin b zi m - s l l ri [M tn] /R. f ndiyev //Az rbaycan kommunisti.- 1966.- 2.- S.76-81.

1013. Az rbaycan xalq dekorativ s n ti nümün l ri London muzeyl rind [M tn] /R. f ndiyev //Elm v h yat.- 1966.- 11.- S.22-23.

1969

1014. XVIII sr z rb yc n x lç l rı v n l rın r- n m nt m tivl rinin öyr nilm sin d ir [M tn]: [xül s] /R. f ndi // z.SSR X b rl ri. d biyyat, dil v inc s n t s riyası.- 1969.- 3.- S.117-118.

1970

1015. El s n ti örn kl rind emblem v r mz mahiy- y tli b z kl ri [M tn] /R. f ndi //Qobustan.- 1970.- 3.- S.54-57.

1972

1016. Az rbaycan Qazax xalçaılıq m kt bi [M tn] /R. f ndi, T. f ndi //Qobustan.- 1972.- 1-2.- S.51.

1973

1017. Qazax yadigarları [M tn]: [xalçalar haqqında] /R. f ndi //Qobustan.- 1973.- 1.- S.16-19.

1975

1018. sv çr d z rbaycan s n tk rlı ı nümun l ri [M tn]: [mü llifin sv çr muz yl rind v antikv r m z l - rınd r st g ldiyi z rbaycan x lq inc s n ti nümun l ri h q- qınd] /R. f ndiy v //Q bust n.- 1975.- 2.- S.46-49.

1979

1019.X lq s n ti n n l ri v mü sir t m çı [M tn] /R. f ndiy v //Q bust n.- 1979.- 1.- S.2-5.

1980

1020.Böyük Brit niya muz yl rind z rb yc n s n t- k rlı ı nümun l ri [M tn] /R. f ndiy v //Q bust n.- 1980.- 4.- S.35-39.

1021.Türkiy d z rb yc n s n tk rlı ı nümun l ri [M tn] /R. f ndiy v //Q bust n.- 1980.- 3.- S.4-46.

1982

1022. Az rbaycan xalçası [M tn]: [Az rbaycan xalçala- rının Parisd ki YUNESKO s rgi salonunda nümayi etdirilm - si haqqında] /R. f ndiyev // d biyyat v inc s n t.- 1982.- 26 fevral.- S.5.

1983

1023. Azərbaycan xalçaları dünya muzeylərində [Mətn] /R. Fəndiyev //Qobustan.- 1983.- 3.- S.20-22.

1990

1024. XI-XV yüzillikdə Azərbaycan bədii metal işləmə sənəti [Mətn]: [Azərbaycan xalçalarında bəzək elementləri] /R. Fəndiyev //Qobustan.- 1990.- 4.- S. 20-24.

1992

1025. Azərbaycan Qazax xalçaçılıq məktəbi [Mətn] /R. Fəndiyev, T. Fəndiyev //Qobustan.- 1992.- 1.- S.50-54.

1999

1026. Abdullayev, M. Azərbaycan xalça sənətinin əsas fundamental tədqiqat [Mətn]: [sənət üzünə R. Tağıyevanın "Azərbaycan xalçası" monoqrafiyası haqqında] /M. Abdullayev, R. Fəndiyev //Respublika.- 1999.- 24 noyabr.

2000

1027. Azərbaycan etnosunun xalça [Mətn]: [Azərbaycan xalçalarında naxışların ümumi kompozisiyası] /R. Fəndiyev //Qobustan.- 2000.- 2.- S.3.

2006

1028. Xalça alanların sayı azalıb [M tn]: [q dim xalçaların ölk d n çıxarılmasına icaz verilmir] /R. f ndiyev //Üç nöqt .- 2006.- 1 iyul.- S.11.

HAQQINDA

1998

1029. Novruzov, C. Xalının da öz dili var [M tn]: [s n t-ünaslıq doktoru Rasim f ndi v s n t ünaslıq namiz di Kübralıyevanın xalı v xalçaçılıq terminləri lü tinin çapdan çıxması haqqında] /C.Novruzov //Panorama.- 1998.- 24 oktyabr.

C F R MÜC R

Kitablar

1977

1030. z rb ye n x lç çılı ı [M tn] /C.Müçiri.- Bakı: z rn r, 1977.- 99 s.

Kitabça Az rbaycan xalçaçılı mın texnoloji üsulları, toxunmada istifad olunan al tl r, qurulan d zgahlar, xalça m - mulatının saxlanma qaydaları haqqında m lumat verir.

1981

1031.Az rbaycan xalçaları [M tn] /C.Müçiri.- Bakı: ıq, 1981.- 34 s.- Az rbaycan, rus, fransız dill rind .

Kitabça Az rbaycan xalçalarının t rribatından, keyfiyy - tind n, bölg l rd xalçaçılı m inki afından, bir çox dünya mu- zeyl rind saxlanmasından b hs edir.

1987

1032.Az rbaycan xalçaçılı mın texnoloji üsulları [M tn] /C.Müçiri; r y.: Ü.Cabbarlı, R.Ta ıyeva.- Bakı: Maarif, 1987.- 200 s.

Kitab xalçaların texnoloji üsulları: toxunması, toxunma zamanı istifad edil n al tl r, onların növl ri haqqında m lu- mat verir.

Dövri mətbuatda, məcmu lər və kitablarda çap edilmiş materiallar

1967

1033. Azərbaycan xalçası [Mətn] /C.Mücir //Elm və həyat.-1967.- 2.- S.1.

1970

1034. Dörd fasilə [Mətn]: [R.Mustafayev adına Azərbaycan Milli Muzeyindəki “Dörd fasilə” xalçası haqqında] /C.Mücir //Elm və həyat.- 1970.- 12.- S.20-21.

1977

1035. Azərbaycan xalçaçılıq mədəniyyəti, mədəniyyət və xalçaçılıq [Mətn] /C.Mücir //Bakı.- 1977.- 23 məq.

1983

1036. El sənətinə adanlar [Mətn]: [“Azərbaycan xalçaçılıq” xalçaçılıq Birliyinin 4 nömrəli sessiyasının fəaliyyəti haqqında] /C.Mücir //Bakı.- 1983.- 4 avqust.

1037. Xalçaçılıq məktəbinin nadir nümunəsi [Mətn]: [Təbriz xalçaçılıq məktəbi haqqında] /C.Mücir //Elm və həyat.- 1983.- 8.- S.24.

1984

1038. Müasir mədəniyyət və xalçaçılıq [Mətn] /C.Mücir //Elm və həyat.- 1984.- 7.- S.18-19.

1986

1039. Görkəmli sənətkar, tərübli pedaqoq [Mətn]:
L. Kərimov – 80 /C. Müciri //Azərbaycan müəllimi.- 1986.-
19 noyabr.

1989

1040. Cənubi Azərbaycan xovsuzlarından nümunələr
[Mətn] /C. Müciri //Qobustan.- 1989.- 3.- S.43-46.

1993

1041. Cənubda Milli Azadlıq hərkatı tarixindən
[Mətn]: [Eyni məmməd Xiyabaninin portreti toxunmuş
xalça] /C. Müciri //Qobustan.- 1993.- 4.- S.38-40.

HAQQINDA

1964

1042. Şərovh, . nənaxıllar ustadı [Mətn]: [xalça
ustası C. Müciri haqqında] / . Şərovh //Bakı.- 1964.- 3 iyul.

1978

1043. Musayev, Y. Azərbaycan xalçaçılığı [Mətn]:
[Cəfər Mücirinin “Azərbaycan xalçaçılığı” sənəti haqqında]
/Y. Musayev //Bakı.- 1978.- 16 may.

1980

1044. liy v, Z. N dir x lç [M tn]: [x lç ust sı C f r Mücirinin t xudu u “S ib T brizi” x lç sı h qqınd inc s n t d ml rının fikirl ri] /Z. liy v // d biyy t v inc s n t.- 1980.- 12 s ntyabr.- S.5.

1981

1045. liy v, Z. N dir x lç [M tn]: [C.Mücirinin yunun anc q öz t bii r nginin müxt lif ç l rl rınd n istif d d r k t xudu u x lç] /Z. liy v // lm v h y t.- 1981.- 5.- S.37.- 39.

1046. sg r v , N. Görk mli x lç ust sı [M tn]: C.Mü-ciri /N. sg r v //Q bust n.- 1981.- 4.- S.46-50.

KAM L L YEV

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap edilmi materiallar

1971

1047. Az rbaycan xalçaları Avropa r ssamlarının s r- l rind [M tn] /K. liyev //Qobustan.- 1971.- 1.- S.30-36.

1982

1048. Yaratma a ça ıran qiym t [M tn]: [yeni il münasib til] /K. liyev, G.M mm dov, Z.Quliyeva, Z.M h rr mov //Bakı.- 1982.- 31 dekabr.

1996

1049. Milli xalçalarımız dünya bazarında mövqeyini möhk ml tm y qadirdir [M tn]: [r ssamla söhb t] /K. liyev; söhb ti apardı R.Ba ırpur //Az rbaycan.- 1996.- 26 aprel.

1999

1050. Az rbaycan Respublikasının Prezidenti Heyd r lirza o lu liyev [M tn]: “ stiqlal” ordenin layiq görülm si münasib til K. liyevin t kkür m ktubu /K. liyev //Az rbaycan.- 1999.- 31 dekabr.- S.1.

2000

1051.Ömrün min bir naxı ı [M tn]: “ stiqlal” ordenin layiq görülmü r ssamın söyl dikl ri /K. liyev; söhb ti apardı F.X lizad //Az rbaycan.- 2000.- 19 fevral.- S.6.

HAQQINDA

Kitablar

1998

1052.Az rbaycan abid l ri [M tn].- Bakı: Az ri, 1998.- 125 s.- Az rbaycan v rus dill rind .

S n t ünəslıq doktoru Mürs l N c fovun “V.Lenin , inqilaba h sr olunmu s n t” ba lıqlı m qal sind xalçaçı alim L.K rimovun Böyük V t n müharib si ill rind Lenin h sr etdiyi xalçadan, “Böyük b dii xalı”dan, Kamil liyevin toxudu u xalçalardan b hs olunur [S. 18-21].

2001

1053.Kamil liyevin xalça s n ti [M tn]: portret xalçalar /mü l. v t rt. N. brahimov; red. N. liyev; r s.: Z. liyev, N. liyeva; ingilis dilin t rcüm Q.Bayramov.- Bakı: Az rn r, 2001.- 266 s.

2006

1054.Fuad Esmira (ükürova). Az rbaycan xalça s n - tinin Kamili [M tn] /elmi red.: A.Dada ov, T. hm dov; red. Z.Abdullayeva.- Bakı: Altunkitab, 2006.- 125 s.

2008

1055. Prezident İham İyev v m d niyy t [M tn]: 2 cild .- Bakı: deal-Print, 2008.- C.2.- 568 s.

Kitabda Az rbaycan Respublikası Prezidenti İham İyevin m d niyy t, d biyyat tarixi, m d ni irs v milli-m n vi d y rl r, xalçaçılıq haqqında söyl diyi fikirl r verilmi dir [S.19,20]; Az rbaycanda xalça s n tinin inki afı haqqında Qanun 7 dekabr 2004-cü il [S.107,110]; Xalça s n tinin qorunması haqqında F rman 7 fevral 2005-ci il [S.183,184]; Xalçaçı r ssamlar K. İyevin xatir sinin b dil dirilm si haqqında S r ncam 19 oktyabr 2005 [S.315]; L tif K rimovun 100 illik yubileyi haqqında Az rbaycan Respublikası Prezi-dentinin S r ncamı 27 oktyabr 2006-cı il verilmi dir.

1056. İyev, Z. Heyd r İyev: S hn arxası görü l r [M tn] /Z. İyev.- Bakı: Uni-Print, 2008.- 98 s.

Kitabda ümummillı lider Heyd r İyevin xalçaçı r ssam Kamil İyevin 80 illik yubileyind i tirakı haqqında [S.85].

1057.S İimzad , S. Na ıl ilm l r [M tn] /S.S İimzad ; red. A. sab yli.- Bakı: İrvann r, 2008.- 182 s.

Kitabda K. İyevin toxudugu “Heyd r İyev portreti”n- d n b hs olunur.

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap edilmi materiallar

1973

1058. T rlanov, M. İvan ilm l r [M tn]: [Respublika- nın m kdar r ssamı Kamil İyevin N simiy h sr etdiy i “N simi” xalçası haqqında] /M.T rlanov // d biyyat v inc - s n t.-1973.- 13 sentyabr.- S.5.

1981

1059. Azərbaycan R ssamlar ttifaqının dar heyətinin t brikini! [M tni]: Kamil İliyev – 60 // d biyyat v inc s n t.-1981.- 4 dekabr.- S.7.

1060. T rlanov, M. Yaradıcılıq al mi [M tni]: Kamil İliyev – 60 /M.T rlanov // d biyyat v inc s n t.-1981.- 4 dekabr.- S.7.

1982

1061. Nem t, K. Z riflik n m si [M tni]: [K. İliyevin Xalçaçılıq v Dekorativ T tbiqi S n t Muzeyində nümayə etdiril n f rdi yaradıcılıq s rgisi haqqında] /K.Nem t // d biyyat cv inc s n t.-1982.- 16 aprel.- S.5.

1062. Sayılov, . R ssamın yaradıcılıq s rgisi [M tni]: [m kdar r ssam Kamil İliyevin Azərbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Muzeyində açılmış s rgisi haqqında] / .Sayılov //Bakı.- 1982.- 30 mart.

1063. Seyf dinqızı, R. Q dim s n tin vurunu [M tni] /R.Seyf dinqızı //Qobustan.- 1982.- 2.- S.17-18.

1983

1064. İliyeva, . n n y bə lı s n t [M tni]: [K. İliyevin t tbiqi s n t ustalı ı haqqında] / . İliyeva //K nd h yatı.- 1983.- 1.- S.46-47.

1985

1065. O illəri unutmırıq [M tni]: [xalçaçı r ssam Kamil İliyevin bir qrup r ssamla foto kli] //Bakı.- 1985.- 4 mart.- S.3.

1066. Teymurov, A. “ eyx S fi” xalçası [M tn]: [Azərbaycan SSR Xalq r ssamı Kamil liyevin ngilt r y s f ri, Londonun “Viktoriya v Albert” muzeyində “ eyx S fi” xalçası ilə görüşü haqqında] /A.Teymurov // d biyyat v inc s n t.- 1985.- 22 noyabr.- S.7.

1986

1067. sk rov, . “ ndira Qandi” xalçası [M tn] / . sk rov //Kommunist.- 1986.- 28 noyabr.

1987

1068. Abdullayeva, N. Taqora h sr edilmiş xalça [M tn]: [r ssamın Hindistan silsiləsində olan üç xalçası haqqında] // d biyyat v inc s n t.- 1987.- 21 avqust.- S.5.

1069. Qasimov, T. Naxıların i t i [M tn]: [R.Mustafayev adına Azərbaycan Dövlət inc s n t Muzeyində Kamil liyevin hind xalqına h sr edilmiş “Üç xalça” s rgisi haqqında] /T.Qasimov //Bakı.- 1987.- 2 sentyabr.

1070. Pir liyev, Q. Unuda bilmədiyim s r [M tn]: [“ ndira Qandi” portret xalçası haqqında] /Q.Pir liyev // d biyyat v inc s n t.- 1987.- 17 aprel.- S.2.

1990

1071. Azərbaycan xalçası milli s r v tdir [M tn]: [Azərbaycan Xalq r ssamının Ankarada açılacaq f rdi s rgisi haqqında məlumat] // d biyyat v inc s n t.- 1990.- 25 may.- S.2.

1992

1072. Xalçaçı r ssamın yeni s ri [M tn]: [K. liyevin eskizl ri üzr toxunan M mm d min R sulzad portreti haqqında] //Bakı.- 1992.- 23 may.

1993

1073. Ta ızad , . ran r hb rl rinin portretl rini yaradır [M tn]: [görk mli xalça ustası, Xalq r ssamı K. liyevin iki yeni s ri haqqında] / .Ta ızad //Bakı.- 1993.- 24 avqust.- S.3.

1995

1074. Qutlu, E. R ssamın sg r taleyi: Q l b – 50 [M tn] /E.Qutlu //Az rbaycan.- 1995.- 2 may.

1996

1075. Behbudzad , H. S n tkar haqqında söz: Kamil liyev – 75 [M tn] /H.Behbudzad //Naxçıvan.- 1996.- 16 oktyabr.

1076. Füzuli ilm l rin i ında [M tn]: xalçaçı r ssam K. liyevin eskizi sasında toxunmu xalça haqqında //Yeni Az rbaycan.- 1996.- 6 noyabr.

1997

1077. Atatürkün portreti il b z diyim xalça Türkiy Parlamentini b z yir [M tn]: [Xalq r ssamı il söhb t] //Panorama.- 1997.- 8 may.

1078. N fis xalça qarda xalqa ehtiramın ifad sidir [M tn]: [K. liyevin toxudu u S udiyy r bistanının Kralı

Fhd ibn bdül ziz l-S udun portret xalçanın t qdimat m rasimi haqqında] //Az rbaycan.- 1997.- 22 fevral.

1079. Ta ızad , . Müq dd s ziyar tğahda Az rbaycan xalçası [M tn]: [K. liyevin eskizl ri sasında S udiyy r - bistanının Kralı Fhd ibn bdül ziz l-S udun portreti toxunmu xalçanın t qdimatı haqqında] / .Ta ızad //Bakı.- 1997.- 28 fevral.

1998

1080. Ta ızad , . Xalılarımızı dünyaya tanıdan r ssam [M tn]: [Respublikanın Xalq r ssamı K. liyevin Beyn lخالق Ticar t Lideri Klubunun 23-cü t qdimat m rasimind i tiraki haqqında] / .Ta ızad //Az rbaycan.- 1998.- 14 iyul.

1081. ükuf . Xalılarımızı dünyaya tanıdan r ssam: K. liyev [M tn] / ükuf //Bakı.- 1998.- 26 iyun.

1999

1082. K.M. liyevin “ stiqlal” ordeni il t ltif edilm si haqqında Az rbaycan Respublikası Prezidentinin F rmanı. Bakı, 27 dekabr 1999 //Az rbaycan.- 1999.- 28 dekabr.- S.1.

1083. liyev Heyd r. Xalq r ssamı Kamil liyev [M tn]: [yaradıcılı ının 60 illik yubileyi münasib til t briki] /H. liyev //Az rbaycan.- 1999.- 28 dekabr.- S.1.

2000

1084. X lizad , F. Naxı ların p rvan si, çe nil rin fsunu [M tn] /F.X lizad //Yeni Az rbaycan.- 2000.- 13 dekabr.

2001

1085. Xalq r ssamı Kamil liyevin 80 illiyi [M tn]: [“Gülüstan” sarayında keçiril n m rasim haqqında] //Xalq q zeti.-2001.- 28 dekabr.- S.6.

1086. Nuriyeva, T. Ömrün qızılı naxı ları [M tn] /T.Nuriyeva //Xalq q zeti.- 2001.- 10 noyabr.- S.5.

1087. Rüst mli, N. ri ar aclarda g zi n barmaqların möcüz si [M tn] /N rgiz Rüst mli //Respublika.- 2001.- 17 noyabr.

2002

1088. Bülbülo lu, P. Naxı lara dön n ömür [M tn] /P.Bülbülo lu //Xalq q zeti.- 2002.- 5 yanvar.

1089. Qasımova, E. stedadın qudr ti [M tn]: [Mikayıl Abdullayevin, Kamil liyevin, Böyükaga Mirz zad nin v Oqtaş Sadıxzad nin 80 illik yubileyl rin h sr olunmu s rgi] /E.Qasımova //Az r baycan.- 2002.- 6 yanvar.- S.14.

1090. Qutlu, E. lm l r simfoniyası [M tn]: [K. liyev haqqında “Xalça s n ti” kitabı haqqında] /E.Qutlu //Xalq q zeti.- 2002.- 1 mart.- S.5.

1091. M mm dov, N. Xalçamızın öhr t tacı: Kamil liyev – 80 [M tn] /N.M mm dov //M d ni-maarif.- 2002.- 1-2.- S.20.

2003

1092. Xalqverdiyev, . Könlüm keçir r vandan... [M tn]: [Az r baycan xalq dekorativ t tbiqi s n t dünyasının z m tli nümay nd si Kamil liyev haqqında] / .Xalqverdiyev //Respublika.- 2003.- 10 may.- S.14.

2004

1093. Fuad, E. (Ükürov, E.). Rənglər və ilmlər şəhirkarı K. liyev [Mətn] /E. Fuad //Respublika.- 2004.-16 aprel.- S.3.

2005

1094. Həmid, T. Qurban olum məni, cəhr yirir nəni [Mətn]: eirlər: [K. liyev ithaf olunur] /T. Həmid //Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti.- Bakı, 2005.- 7 aprel.- S.2.

1095. Həmid, T. Müqəddəsliyə qovulan Kamil ömrü [Mətn] /T. Həmid //Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti.- Bakı, 2005.- 7 aprel.- S.2.

1096. Görkəmli xalçaçı-rəssamın xəsi muzeyi açılmışdır [Mətn]: [çerihərdə K. liyevin yaratdığı xəsi xalça muzeyinin açılış mərasimi haqqında] //Azərbaycan.- 2005.- 6 yanvar.- S.5.

1097. Xəlilzadə, F. Xalça sənətinin canlı klassiki [Mətn]: K. liyev “stiqlal” ordeninin verilməsi münasibətilə /F. Xəlilzadə //Azərbaycan.- 2005.- 9 fevral.- S.6.

2006

1098. Fuad, E. Ustad xalçaçının son ilmləri [Mətn] /Esmira Fuad //Respublika.- 2006.- 1.- S.5.

2007

1099. “Azərbaycan xalça sənətinin Kamili” kitabının təqdimatı olmuşdur [Mətn]: [Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında] //Azərbaycan.- 2007.- 23 iyun.- S.5; Xalq qəzeti.- 2007.- 24 iyun.- S.5; Respublika.- 2007.- 29 iyun.- S.6.

1100. Xalq r ssamı Kamil liyev – naxı larda b dil - n ömür [M tn]: [r ssamın vaxtil ya adı ı evin qar ısında xatir lövh si v ev-muzeyi açılmışdır] //Xalq q zeti.- 2007.- 27 oktyabr.- S.5.

1101. Kamil liyev barelyefinin açılı m rasimi keçirilib [M tn] //S s.- 2007.- 27 oktyabr.- S.2.

1102. Rüst mli, N. Az rbaycan xalça s n tinin Kamili [M tn]: [M.F.Axundov adına Milli Kitabxanada keçiril n t d- bir] /N.Rüst mli //Respublika.- 2007.- 10 mart.- S.10; S s.- 2007.- 3 mart.- S.12.

1103. Turan . Az rbaycan xalça s n tinin Kamili [M tn]: [M.F.Axundov adına Milli Kitabxanada Esmira Fuadın s n tkarın h yat v yaradıcılı ına h sr etdiyi “Az rbaycan xalça s n tinin Kamili” kitabının t qdimatı] /Turan //Yeni Az rbaycan.- 2007.- 6 mart.- S.8.

2008

1104. Ta ıyeva, S. Kamil liyev v xalçalarımız: Xalq r ssamının muzeyimiz h diyy si çox olub... [M tn]: [Xalq r ssamı K. liyevin xatir si Naxçıvan Dövl t Xalça Muzeyind yad edildi] /S.Ta ıyeva //Yeni m d ni-maarif jurnalı.- 2008.- 6.- S.43-45.

2011

1105. Kamil liyev – 90: Az rbaycanın görk mli portret-xalı s n tkarı [M tn] //S s.- 2011.- 7 yanvar.- S.12.

KÜBRA L YEVA

Kitablar

2000

1106. XVI-XVII surlar Tbriz xalça məktəbi [Mətn]
/K. Liyeva.- Bakı: Elm, 2000.

2003

1107. Azərbaycan tarixi və Mədəni irs problemləri elmi konfransın materialları (20 mart, 2003) [Mətn].- Bakı: Azərbaycan Respublikası "Təhsil" Cəmiyyəti, 2003.- 30 s.- Azərbaycan və ingilis dillərində.

Kitabda sənətünəşliq namizədi K. Liyevanın "Azərbaycan xalqları və ermənilər", "Azərbaycanlıların göyündə mənvarisleri" bəhəşli məqalələrində Azərbaycan xalqlarının bu gündə ermənilərlə rəfiqə öz adlarına çixmələrindən bəhs edilir [S.13-18].

2007

1108. Lətif Kərimov. Həyat və yaradıcılığı [Mətn]
/K. Liyeva, E. brahimov; red. Ç. İlyoğlu.- Bakı: Aspoliqraf, 2007.- 247 s.- Azərbaycan, rus, ingilis dillərində.

Kitabda müəllif görkəmli rəssamın həyatının geniş oxucu kütləsinə məlum olmayan məqamlarını, yaradıcılığının mühüm cəhətlərini iqləndirib.

Dövri mətbuatda, məcmu lər və kitablarda çap edilmiş materiallar

1968

1109. Kəpənək xələklərinin sirlərini açdı [Mətn] / . liy və // B kə. - 1968. - 13 y. n. v. r.

1110. Xələklərinin məclisi [Mətn]: [Kir və bəddə (indiki Gəncə) Azərbaycan SSR Yüngül Sənaye İnstitutunun bəddə və tənqidi sənətinin müvafiqsihətində] / Kübrəliy və // Dəbiyyat və İncəsənət. - 1968. - 5 ktyabr. - S.14-15.

1970

1111. Xovsuz xalçalar [Mətn] / K. liyeva // Qobustan. - 1970. - 4. - S.38-43.

1972

1112. Zərbcən xələkləri və pərslərinin sirlərini [Mətn] / . liy və // Qobustan. - 1972. - 1. - S.30-36.

1113. Zərbcən xələkləri dünyəvi muzeylərində [Mətn] / . liy və // Mədəniyyət və İncəsənət. - 1972. - 2. - S.20-23.

1114. Zərbcən Xələkləri Muzeyi [Mətn] / . liy və // İncəsənət və Həyat. - 1972. - 9. - S.16-18.

1115. Azərbaycan xovsuz xalçalarının öyrənilməsinə dair [Mətn] / K. liyeva // Azərbaycan SSR EA Xəbərləri. Dəbiyyat, dil və İncəsənət seriyası. - 1972. - 3. - S.119-125.

1981

1116. z r b y c n xalç l rı: mül hiz l r, pr bl ml r [M tn] /K. liy v // d biyy t v inc s n t.- 1981.- 23 oktyabr.- S.7.

1983

1117.Az rbaycan xalçaçılı mın inki af probleml ri haqqında [M tn] /K. liyeva // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 12 avqust.- S.2.

1118.Az rbaycan b dii tikm l rinin b zi motiv v naxı kompozisiyaları xalça s n timizd [M tn] /K. liyeva //Qobustan.- 1983.- 3.- S.27-32.

1119.Az rbaycan xovsuz xalçaları [M tn]: [qısa xülas] /K. liyeva //Qobustan.- 1983.- 3.- S.15-19.

1120.Gül ndam n n [M tn]: [K lb c r rayonunun 140 ya lı xalçaçısı haqqında] /K. liyeva // d biyyat v inc s n t.- 1983.- 2 sentyabr.- S.5.

1121.Xalçaçılıq terminl ri [M tn] /K. liyeva //Qobustan.- 1983.- 3.- S.92-93.

1986

1122.Müqt dir s n tkarımız [M tn]: [L tif K rimov haqqında] /K. liyeva // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 21 noyabr.- S.5.

1123. “S nsiz” xalçası [M tn]: [Afaq K rimovanın Ü.Hacıb yova h sr etdiyi “S nsiz” xalçası haqqında] /K. liyeva // d biyyat v inc s n t.- 1986.- 24 yanvar.- S.5.

1988

1124. Bakıda Azərbaycan xalçalarının II Beynəlxalq Simpoziumu [Mətn] /K. İlyeva //Qobustan.- 1988.- 4.- S.74-78.

1125. Beynəlxalq xalça simpoziumu [Mətn]: [Xalq rəssamı L. İlyeva K. İlyeva və s. n. t. ünvanlı namizədi Kübra İlyeva ilə müsahibə] // Dövlət biyyat və incəsənət.- 1988.- 13 may.- S.5.

1126. Xalçaçı rəssam [Mətn]: [Eldar Mikayılov haqqında] /K. İlyeva //Qobustan.- 1988.- 2.- S.26-32; 59-60.

1127. “Əyx Səfi” xalçası və onun kiçik qardaşı: Yeni tapıntılar, yeni araşdırmalar [Mətn]: [Los-Ancelesin Kauntay (qraf) muzeyində saxlanılan rəsdə bil xalçasının ikinci nüsxəsi haqqında] /K. İlyeva //Qobustan.- 1988.- 3.- S.7-11.

1992

1128. Xalçalarımız qədr uzun ömürlü rəssam [Mətn]: [L. İlyeva K. İlyeva haqqında] /K. İlyeva //Qobustan.- 1992.- 1-2.- S.79.

1993

1129. Xalçaçılıq terminləri [Mətn] /K. İlyeva //Qobustan.- 1993.- 3.- S.9.

1995

1130. Xalçaçılıqda iki termin haqqında [Mətn] /K. İlyeva, M. Abdullayev //Elm və həyat.- 1995.- S.1.

2005

1131. T r k m l r öz m d niyy t l rinin da ıyıcılarıdır- lar [M tn]: [s n t ünəs aliml müsahib] /K. liyeva // deal.- 2005.- 23 dekabr.- S.13.

2006

1132. G nc xalça r ssamı [M tn]: [Saleh Kamilzad] /K. liyeva //Qobustan.- 2006.- 1.- S.14-18.

1133. Xalçaçılar ittifaqı yaradıla bil r [M tn]: [mü llifin xalça s n ti haqqında fikirl ri] /K. liyeva //Paritet.- 2006.- 17-19 iyun.- S.11.

2011

1134. srl rin ahidi – Qaraba xalçaları [M tn]: erm ni i alı Az rbaycan m d niyy tinin v inc s n tinin bu misilsiz sah sin a ır z rb l r vurub /K. liyeva //Yeni Müsavat.- 2011.- 14 aprel.- S.11.

HAQQINDA

1998

1135. Novruzov, C. Xalının da öz dili var [M tn]: [s n t ünəslıq doktoru Rasim f ndi v s n t ünəslıq namiz di Kubra liyevanın xalı v xalçaçılıq terminl ri lü tinin çapdan çıxması haqqında] /C. Novruzov //Panorama.- 1998.- 24 oktyabr.

2000

1136. Tbriz xalça m kt bi haqqında [M tñ]: [s n t ünəslıq namiz di Kübra İlyevanın XVI-XVII srl r “Tbriz xalça m kt bi” kitabının n r olunması haqqında] //Az rbaycan.- 2000.- 16 yanvar.- S.6.

RÖYA TA İYEVA

Kitablar

1982

1137. Kamil İiyev [M tn]: kataloq /R.Ta İyeva.- Bakı, 1982.- 8 s.

1983

1138. Az rbaycan Xalça Muzeyi [M tn]: kataloq /R.Ta İyeva.- Bakı, 1983.- 12 s.

1987

1139. “Az rbaycan Xalçaçılıq S n ti” s rgisi [M tn]: kataloq /R.Ta İyeva.- Bakı,- 1987.- 4 s.

1988

1140. Az rbaycan süjetli xalçaları [M tn] /R.Ta İyeva.- Bakı: İq, 1988.- 143 s.- Az rbaycan, ingilis, rus dill rind .

1991

1141. Nizami obrazları xalçalarda [M tn]: albom /R.Ta İyeva; red.: M. mirova, S.Quliyev, B.A arzayev.- Bakı: İq, 1991.-148 s.- Az rbaycan, rus, ingilis, fransız dill rind .

1999

1142. Azərbaycan xalçası [M tn]: m n qrafiya /R.Ta ıyeva.- Bakı: İm, 1999.- 347 s.

1143. Azərbaycan xalçası [M tn] /R.Ta ıyeva; red. R. f ndiyev; elmi n r.: R.Ta ıyeva.- Bakı: Undp, BP Amoco, Bakı Art Culture Helpers, 1999.- 263 s.

Kitab xalqımızın m d niyy ti tarixind mühüm yer tutan Azərbaycan xalçasının çox srlik inki af yolundan b hs edir.

2002

1144. Azərbaycan xalçası dünya m d niyy ti x zin sin töhf dir [M tn]: “M d ni irs xalçalarda” elmi-praktiki k n-frans /R.Ta ıyeva.- Bakı, 2002.- 5 s.

2003

1145. Azərbaycan xalçası [M tn]: s n t ünashlıq doktoru alimlik d r c si almaq üçün elmi m ruz klind t qdim edilmı dissertasiya /R.Ta ıyeva.- Bakı, 2003.- 80 s.

2004

1146. Azərbaycan Respublikasının 1954-cü il Haaqa Konvensiyasının implementasiyası (h yata keçirilm si) üzr komissiyanın f aliyy ti: g l c k perspektivl r [M tn]: 1954-cü il YUN SK -nun silahlı münaqi zamamı milli s rv tl rin q runmasına dair Haaqa K nv nsiyasının 50 illiyin h sr lunmu d yirmi masa /R.Ta ıyeva.- Bakı, 2004.- 4 s.

2006

1147. Az rbaycan xalçası m i td [M tn]: m n qrafiya /R. Ta ıyeva.- Bakı, 2006.- 143 s.

1148. Az rbaycan xalçası m i td [M tn] /red.: R. f ndiyev, T. Bünyadov; L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi.- Bakı, 2006.- 120 s.

Kitabda bütün b rriyy tin nadir incil rind n olan Az rbaycan xalçalarının etnom d ni tarixi ara dırılır, xalçaların maddi m d niyy tin v zsis elementl rind n biri kimi az rbaycanlıların ad t- n n sind v m i tind rolu, h miyy ti göst rilir.

1149. nc s n t v zaman [M tn]: kataloq /R. Ta ıyeva.- Bakı, 2006.- 10 s.

1150. L tif K rim v f n m ni [M tn]: m n qrafiya /R. Ta ıyeva.- Bakı: TUTU n rriyyatı, 2006.- 149 s.

1151. L tif K rimov fenomeni = The Genius of Latif Kerimov = [M tn] /R. Ta ıyeva; Az rbaycan Respublikası M d niyy t v Turizm Nazirliyi; L - tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi.- Bakı: Elm, 2006.- 152 s.- Az rbaycan, ingilis v rus dill rind .

Görk mli xalçaçı-r ssam, alim L tif K rimovun anadan olmasının 100 illiyin h sr olunur.

2007

1152. Az rbaycan xalçası [M tn]: Az rbaycan xalça s - n ti mövzusunda IV Beyn lخالق Simpoziumun materialları /t rt. R. Ta ıyeva; Az rbaycan Respublikası M d niyy t v Turizm Nazirliyi; L. K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi.- Paris, 2007.- fevral.

1153. Azərbaycan xalçası [M tn]: L tif K rimovun 100 illiyin h sr olunur /t rt. R.Ta ıyeva; ön söz .Qarayev; M d niyy t v Turizm Nazirliyi.- Bakı: TUTU Design, 2007.- 150 s.

2008

1154. mkir xalçaları [M tn]: mkir arxeoloji irsi, tarixi v memarlı ı /R.Ta ıyeva //I Respublika elmi praktiki konfransın materialları (28-24 noyabr 2007).- Bakı, 2008.- S.325-337.

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap edilmi materiallar

1974

1155. vçuluq xalçası [M tn] /R.Ta ıyeva // lm v h yat.- 1974.- 3.- S.30.

1975

1156. Maraqlı s n t nümün si [M tn] /R.Ta ıyeva // lm v h yat.- 1975.- 12 d kabr.- S.27.

1977

1157. b di q hr manlar xalçalarımızda [M tn] /R.Ta ıyeva // lm v h yat.- 1977.- 9.- S.37-38.

1980

1158. Milli sənətimizin inciləri [Mətn]: [xalçaçılığa dair Bakıda keçirilən Beynəlxalq Simpozium qarşısında] /R.Tağıyeva //Bakı.- 1980.- 20 avqust.

1159. Vaq-vaqı [Mətn] /R.Tağıyeva //Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Məruzələri.- 1980.- C.36.- 8.- S.89.

1981

1160. Azərbaycan süjetli xalçaları tarixindən [Mətn]: ["Dörd fəsil" xalçaları] /R.Tağıyeva //Qobustan.- 1981.- 2.- S.50-52.

1982

1161. Azərbaycan süjetli xalçaları tarixindən [Mətn] /R.Tağıyeva //Qobustan.- 1982.- 2.- S.11-16.

1983

1162. Azərbaycan xalçaları [Mətn]: [bir qrup xalçasının təqdimatı üçün Beynəlxalq Bakı simpoziumu qarşısında] /R.Tağıyeva //Dünya Biyoteknologiyaları.- 1983.- 5 avqust.- S.6.

1163. El qəlibinin aynası [Mətn]: [Azərbaycan Xalça və Dekorativ Təbii Sənət Dövlət Muzeyi haqqında] /R.Tağıyeva //Qobustan.- 1983.- 3.- S.76-79.

1992

1164. Nizami obrazları xalçalarda [Mətn] /R.Tağıyeva //Sənət.- 1992.- 15.- 23 iyul.

1993

1165.Q dim el s n tin diqq t artırılmalıdır [M tn] /R.Ta ıyeva //Ana.-1993.- 19 noyabr.

1996

1166.Az rbycan xalçaları dünya m d niyy ti x zin - sind [M tn] /R.Ta ıyeva //Xalq q zeti.- 1996.- 26 avqust.

1999

1167.Az rbycan xalçaları dünya s rgil rind [M tn] /R.Ta ıyeva //M d ni-maarif.- 1999.- 1.- S.16-18.

1168.Miniatür Az rbycan xalçaları XIII-XV s rd [M tn] /R.Ta ıyeva //Q bustan.- 1999.- 1.- S.80-82.

1169.Parisd i al altında qalan muzeyl rimizd n danı - ılır [M tn]: [Fransada keçiril n Beyn lخالق Muzeyl r ura - sının lli doqquzuncu sessiyasının i tirakçısı Xalq T tbiqi S n ti Muzeyinin direktoru R.Ta ıyevanın söhb ti] /R.Ta ıyeva //Xalq q zeti.- 1999.- 25 iyun.

2000

1170.Alnmaz s n t qalası [M tn] /R.Ta ıyeva // u a h rin h sr olunmu elmi konfransın materialları.- Bakı, 2000.- S.67-74.

2001

1171.Az rbycan xalçasının h r ilm si bir tarixdir: h r naxı ın öz m nası var [M tn] /R.Ta ıyeva //Ekspress.- 2001.- 17 iyun.- S.8.

1172.Xalça tariximizin yadda ıdır [M tn] /R.Ta ıyeva //Azad Az rbaycan.- 2001.- 6 iyul.- S.11.

2002

1173.Alınmaz s n t qalası [M tn]: [u a xalçaları haq qında] /R.Ta ıyeva //M d ni-maarif.- 2002.- iyul.- 7.- S.10-12.

1174.H yd r liy v braı Az rbaycan xalçasında [M tn] /R.Ta ıyeva //M d ni-Maarif.- 2002.- 11.-S.13-14.

1175.“Qayıd ı ” xalçasının t qdimat m rasimi [M tn] /R.Ta ıyeva //Az rbaycan.- 2002.- 13 iyul.-S.2-4.

1176.M d ni s rv tl r nec qorunur? [M tn] /R.Ta ıyeva //Paritet.- 2002.- 30-31may.

1177.Sovet dövründ xalçaçılıq n n l rd n k narla dırılı m ıdır [M tn] /RTa ıyeva //Xalq c bh si.- 2002.- 25 may.- S.14.

1178. öhr temiz, qüdr temiz [M tn] /R.Ta ıyeva //M d ni-Maarif.- 2002.- 1-2.- S.11-12.

2003

1179.Az rbaycan xalça s n ti elmi ara dırmalarda [M tn] /R.Ta ıyeva //Xalq.- 2003.- 22 may.

1180.Az rbaycan xalça s n tinin öhr ti solmazdır [M tn] /R.Ta ıyeva //Xalq q zeti.- 2003.- 21 may.

2004

1181.Xalça Az rbaycan xalqının s sl n n siml ridir [M tn] /R.Ta ıyeva //M d niyy t.- 2004.- 17 yanvar.- S.4.

2005

1182. Azərbaycan xalçasını öz adı ilə tanıtmalıyıq [Mətn] /R. Tağıyeva //Gömrük xəbəri.- 2005.- 19 avqust.- S.8.

2006

1183. Azərbaycan xalçası: Milli və ümumbəşəri sərvət [Mətn] /R. Tağıyeva //Mədəniyyət.- 2006.- 23 noyabr.- S.8.

1184. Azərbaycan xalçası xalqın mədəniyyətindədir [Mətn] /R. Tağıyeva //Xalq qəzeti.- 2006.- 27 sentyabr.- S.6.

1185. Azərbaycan xalçası tarixin yaddaıdır [Mətn] /R. Tağıyeva //Mühakimə.- 2006.- 3-13 iyul.-S.12.

1186. Xalçalarımız dünyanın diqqətini çəkir [Mətn] /R. Tağıyeva //Müsavət.- 2006.- 1 iyul.-S.11.

1187. İmanın hikməti [Mətn] /R. Tağıyeva //ki sahil.- 2006.- 28 noyabr.- S.6.

2007

1188. Azərbaycan xalçası parisliləri heyran qoydu [Mətn] /R. Tağıyeva //Xalq qəzeti.- 2007.- 24 fevral.

1189. Azərbaycan xalçası – dəniz [Mətn] /R. Tağıyeva //Folklor və Etnoqrafiya jurnalı.- 3-4.- 2007.- S.42-51.

1190. L. Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi [Mətn] /R. Tağıyeva //Azərbaycan Milli Ensiklopediyası.- Bakı, 2007.- S.718-721.

2008

1191. Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin elmi əsərlər toplusu [Mətn]: ön söz /R. Tağıyeva.- Bakı, 2008.

1192. mki r xalçaları [M tn] /R.Ta ıyeva // mki r arxeoloji irsi tarixi v memarlı ı I Respublika elmi-praktiki konfransın materialları (28-24 noyabr 2007).- Bakı, 2008.- S.325-337.

2009

1193. Beyn l xalq Muzeyl r urası Az rbaycan Milli Komit si f aliyy tını geni l ndirir: 18 May Beyn l xalq Muzeyl r Günüdür [M tn] //Xalq q zeti.- 2009.- 17 may.- S.5.

1194. Xalçaçılıq Az rbaycan m d niyy tının n q dim incil rind ndir [M tn] /R.Ta ıyeva // ki sahil.- 2009.- 155.- S.6.

1195. N fis naxı lar dünyasına s yah t [M tn] /R.Ta ıyeva //Odlar yurdu.- 2009.- 1 yanvar.

1196. dd – Az rbaycanın xovsuz xalçası [M tn] /R.Ta ıyeva //M d ni maarif.- 2009.- 4.-S.34-38.

1197. u a s n t incil ri [M tn] /R.Ta ıyeva // u a Az rbaycanın m d niyy t v tarixi incisidir. Elmi-praktik konfrans.- Bakı, 2009.- 6 s.

2010

1198. Az rbaycan Xalçaçılarının ctimai Birliyi adlı yeni qurum yaradılıb: “Az rbaycan xalça s n tının t hsil proqramına salınması yax ı olardı” [M tn] /R.Ta ıyeva //Paritet.- 2010.- 14-15 dekabr.- S.13.

1199. D yi n zamanda d yi m y n d y rl r [M tn]: [2009-cu il L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi üçün u urlu nailiyy tlı r dövrü oldu] /R.Ta ıyeva //Xalq q zeti.- 2010.- 28 yanvar.- S.6.

1200. M ni xalçaya ba layan genetik yadda olub [M tn] /R.Ta ıyeva //Zaman.- 2010.- 25-27 sentyabr.- S.8.

HAQQINDA

Kitablar

2002

1201. Azərbaycanın tanınmış xanımları [Mətn].- Bakı: Adiloğlu, 2002.- 249 s.

2006

1202. Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət xadimlərinin fəxri adların verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı [Mətn]: [L.K. Rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin direktoru, sənətşünaslıq doktoru Röya Tağıyevaya “mədəniyyət işçisi” fəxri adının verilməsi] //Azərbaycan.- 2006.- 17 may.- S.1.

2009

1203. Tapdıqoğlu, N. (Vəliyev). Zərərli ensiklopediyası [Mətn] /N. Tapdıqoğlu.- Bakı: Gənclik, 2009.- 288 s.

Sənətşünaslıq doktoru L.K. Rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin direktoru Röya Tağıyeva haqqında [S.244].

Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap edilmi materiallar

1999

1204. “Az rbaycan xalçası” kitabının t qdimatı: n rin mü llifi s n t ünashlıq namiz di Röya Ta ıyevadır [M tn] //Az rbaycan.- 1999.- 26 oktyabr.- C. 6.

2000

1205. “Az rbaycan xalçası” kitabının Parisd t qdimat m rasimi [M tn]: [Parisd ki m hur Luvr Muzeyinin Kitab S rgisi Salonunda Röya Ta ıyevanın Az rbaycan v ingilis dil- l rind n r edilmi monoqrafiyasının t qdimat m rasimi haqqında] //Az rbaycan.- 2000.- 12 mart.

1206. Bu orden slind m d niyy timiz veril n qiym tdir [M tn]: [s n t ünashlıq doktoru Röya Ta ıyevanın Rusiya Federasiyası Prezidentinin 1770 sayılı, 30 dekabr 1999-cu il tarixli S rncamı il “Dostluq” ordeni il t ltif edilm si haqqında] /T.Zahido lu //M d niyy t q zeti.- 2000.- 8 aprel.- S.2.

1207. Xalça s n tin dair [M tn]: [Röya Ta ıyevanın Az rbaycan v ingilis dıll rind Türkiy d çap olunmu “Az rbaycan xalçası” kitabı haqqında] //Az rbaycan.- 2000.- 28 oktyabr.- S.6.

2006

1208. Mük rr mo lu, M. Az rbaycan xalçası xalqın maddi v m n vi s rv tidir [M tn]: [s n t ünashlıq doktoru, m kdar m d niyy t i çisi Röya Ta ıyevanın “Az rbaycan xalçası m i td ” kitabı haqqında qeydl r] /M.Mük rr mo lu //Xalq q zeti.- 2006.- 27 sentyabr.- S.6.

2007

1209. Babayeva, T. İm l rin melodiyası [M tn]: [L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyinin direktoru Röya Ta ıyeva il söhb t] /T.Babayeva //X z r.- 2007.- 15 iyun.- S.18.

1210. Mük rr mo lu, M. Va inqtondakı Tekstil Muze-
yinin t crüb sind n b hr l nm k olar [M tn]: [L.K rimov
adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Mu-
zeyinin direktoru, s n t ünəslıq doktoru Röya Ta ıyeva il s -
f rl ba lı müsahib] /M.Mük rr moglu //Xalq q zeti.- 2007.-
17 may.- S.7.

2008

1211. Muradova, N. Kadrları özümüz hazırlayaca ıq:
Röya Ta ıyeva: “G nc muzey ünəsların bilikl ri bizi qane
etmir” [M tn]: [L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq
T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyinin direktoru, s n t ünəslıq
doktoru il müsahib] //Paritet.- 2008.- 18-19 sentyabr.- S.12.

2009

1212. Samir . “Konya xalçaları” A qabad konfransında
[M tn]: [L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq
T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyinin direktoru Röya Ta ıyeva
Türkm nistanın paytaxtı A qabad h rind keçiril n “S lcuqi-
l r dövrünün d biyyatı v m d niyy ti” mövzusuna h sr
olunmu beyn lخالq konfransda Az rbaycanı t msil etmi dir]
/Samir //H ft içi.- 2009.- 15 aprel.- S.6.

2010

1213. Mehpar . Xalçalarımız auksionlarda geri alınabilir [M tni]: [L tifi K rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyinin direktoru Röya Ta ıyevanın söyl dikl ri] /Mehpar //M d niyy t.- 2010.- 3 fevral.- S.2.

2011

1214. “Azərbaycan xalçaları” kitabı Qahir d r b dilində n r edilmidir [M tni]: [Azərbaycan Dövl t Xalçaçılıq və T tbiqi S n t Muzeyinin direktoru Röya Ta ıyevanın eyni adlı kitabı] //Azərbaycan.- 2011.- 27 sentyabr.- S. 7.

1215. “Azərbaycan xalçası” kitabı Macarıstanda böyük maraq doğurub: Macarıstanın Milli S rv tli r naziri kitabla bə lı Azərbaycanın bu ölk d ki s firin m ktub gönd rib [M tni]: [s n t ünəslıq doktoru Röya Ta ıyevanın macar dilində n r olunmuş eyni adlı kitabı haqqında] //M d niyy t. - 2011.- 27 iyul.- S. 4.

o

1920

1216.
[ ]: [ ] . 7
1920 .] //
. .- 1920.- 9.- .803-804.

1959

1217.
[ ]: [ ]
10 1959 .] //
1959.- 11.- .29-31. .-

1970

1218.
[ ]: [ ] -
14 1968 .] //
, 1970.- .7.- .45. .-

1975

1219.
[ ]: [ ] // .-
1975.- 27 .

1983

1220.

[.] // .- 1983.- 18 . [ ] -

1221.

. . , ; .-
1983.- 18 . [ ] // .-

2005

1222.

“ . -
” [ ] // .- 2005.- 28 .- .1.

1781

1223. , .

.2. [ ] / . .- , 1781.- .1,
∴ [.14;619].

1890

1224.

. [ ].- , 1890.- .I. ( ) , 1889

1903

1225.

o [ ].- , 1903.- .
II.- 135 .
∴ III -
o .
- [.83-135].

1904

1226.

[ ]: -
1663 1675 . / ( ) ,

.XXIII: . . . // , 1904.-
. . . 3.

1910

1227. -
( ) [ ]: -
. , 1910.- .V-VI.

1228. , .
[ ]/ . . , 1910.

1912

1229.
1911 [ ].- , 1912.

1923

1230. , . [ ]:
1923.- 249 . / . . ,

∴ -
∴ -
∴ (, ,), -
( ), - (.)
∴ .
[.203-223]. ,

1924

1231. [ ]:
. , 1924.- 36 .

1928

1232. [ ]: -
.- : , 1928.- 50 .

1929

1233. : “ -
” [ ]: .- ., 1929.-
14 .

1931

1234. , . -
[ ]/ . / -
.- .- ., 1931.- 232 .
∴

[.100-102].

[.97-101].

1235. [ ] / . . -
; . - ∴ .-
1931.-106 .

∴ , . -
[.5-28]; , . -

∴ [.29-
70]; , .
[.71-96].

1932

1236. , .
[ ].- : - ,
1932.- 224 .
∴
, , -
, -
.

1934

1237. , .
[ ]/ . :- ∴ , , 1934.- 102 .
1238. , .
[ ]/ . .- , 1934.- 210 .
∴ [.117-155].

1938

1239.
XVI [ ].- , 1938.- 308 .
∴
XVI
[.203].
1240. , .
[ ]: XVI-XVII . / . .- , 1938.-
.I.- 190 .

1948

1241. , . -
[ ] / . -
- .- , 1948.- 92 .

∴ , -
, .
∴ , . , . , . , . -
, , . [.84-86].

1950

1242. , . [ ]: -
XVII-XIX -
./ . - ∴ -
, 1950.- 209 . -
∴ [.45-48].
∴ [.80-81].

1951

1243. -
, [ ].- ∴ , . .
- , 1951.- 148 .

1952

1244. [ ]: -
- ∴ , 1952.- 7 .- 77 . .

1954

1245. [ ].- : -
, 1954.- .1.- 422 .

∴
, [.133; 213;
243; 245; 271; 361; 362; 366].

1957

1246. , .
XIX-XX . [ ] / . .-
: - . , 1957.- 343 .
∴ “ ”
-
[.146-152].

1960

1247. , .
[ ] / . .- ∴ - -
, 1960.- 70 .

1248. [ ] .- : -
, 1960.- .2.- 952 .
∴ XIX

[.63; 236; 238; 240;
245; 686; 687; 690; 692].

1249. , . [ ]
/ . , . .- ∴ , 1960.- 142 .
∴

, -
-
“ ” -
: , , , , .

[.68,69,71,72,74,75].

1961

1250. [ ]: 6 .- .:
, 1961.- .2, .2.- 380 .
“ ”

[.124-125].

1251. [ ]
/ . .- .: . , 1961.- 37 .
:
, ,

[.12,29].

1252. [ ]-
: - . , 1961.- 499 .
:
XV-XVIII .

XVI . [.109]; , . XVII .
[.267]; , . XVII .
[.355]; . [.401,402];
, . [.432].

1962

1253. [ ]- .: -
, 1962.- .2.- 340 .
:
, -

94-95].

1963

1254.

XV-XVII . [ ] / . .- : -

, 1963.- 239 .

:: XVI

1964

1255.

, . -

[ ]: -

/ . .- : - ,

1964.- 282 .

:: . -

- -

. , -

[.190-208].

1256.

, . -

XIX . [ ] / . .- : -

, 1964.- 499 .

:: -

[.25-33;36-43;62].

1967

1257.

, . -

XVII . [ ] / . .- :

- . , 1967.- 190 .

∴ [.65-70].

1968

1258. [ ]/- ∴
, 1968.- 112 .

∴

[.20].

1259. , . -
[ ]/ . .- ∴
, 1968.-133 .

∴

1920 1945 . [.33-44; 101-108; 111].

1971

1260. , . -
[ ]/ . .- ∴ , 1971.- 149 .

∴

,

40 .

1261. , . -
[ ]/ . .- ∴ , 1971.- 150 .

1974

1262. [ ] /
; . . .- ∴ , 1974.- 31 .

1976

1263. , .
[ ] / . , . .- .: - “ -
”, 1976.- 272 .

[.241-242; 244-
247; 250].

1264. [ ].-
.: - , 1976.- .4.- 480 .

∴
XVIII . [.399-412].

XVIII ,
, , , , , . -
,
,
-

[.407; 409].

1977

1265. , . -
[ ] / . ,
. .- : . , 1977.- 24 .
∴ -

1981

1266. , . -
[ ] / . .- .: , 1981.-
32 .

∴
.
-
-

[.15-16].

1982

1267.

XIII-XVII [ ]:
/ . .- : , 1982.- 281 .
∴

[.178-183].

1268.

[ ] / . .- ∴
, 1982.- 221 .

1983

1269.

[ ] / . .- : , 1983.-
62 .
∴ 53 ,

1270.

[ ] / . -
∴ : , 1983.- 46 .

1271.

XII-XIX . [ ] / . -
∴ : , 1983.- 68 .
∴

1272. [ ]: / . .- : , 1983.- 34 .
1273. [ ]: / . .- : , 1983.- 42 .
- « » [. 28-29];
- [.30];
- “ c ”
- [.37-39];
- [.35];
- (XIX-XX
- .) [.16-17];
- [.82-83];
- [.21].
1274. = International symposium on the art of oriental carpets [ ]: I Beyn lخالق Simpoziumun tezisl ri.- , 5-10 1983 .- : , 1983.- 204 .
1275. [ ] / . .- : , 1983.- 87 .
1276. [ ]: / . .- : , 1983.- 99 .

1277. , . [ ]: -
/ . .- : , 1983.- 40 .

1278. , . [ ]: -
/ . .- : , 1983.- 38 .

1279. -
[ ].- : , 1983.-
260 .

∴
1983 .
[.99-100].

1280. , . [ ]: -
XVII
.∴ : , 1983.- .3.

[C.220].

1985

1281. [ ] / ., .
∴ . ; ∴ . , . -
; ∴ . , . .- : ;
1985.- 236 .

1987

1282. , . IX
XX [ ] / . ; . , -
.∴ : , 1987.- 142 .

1283. [.3-93].
 444 . [ ].- : , 1987.-
 [.17-23]; XIX- XX
 [.24-30]; [.30-39];
 [.39-46]; XIX XX
 [.46-51]; [.52-64];
 [.61-65]; [.65-70];
 [.70-76]; [.89-93];
 [.93-97];
 [.97-104]; [.104-109];
 [.109-115];

[.115-119];

[.132-140];

[.141-150];

XVI

[.151-155].

1988

1284. [ ] / . : , 1988.- 89 .
∴

XVII-XX . [.3-77].

1285. [ ] : / .-
: , 1988.- 72 .
∴

1286.

5-11 1983 . [ ] / ∴ .

∴ : , 1988.- 441 .

1287.

[ ] / .- :
, 1988.- 87 .
∴

1288. [ ].- : ,
1988.- 28 .
∴ -

1289. [ ]/
. . .- : , 1988.- 24 .

1989

1290. [ ]:- .- : ,
1989.- 263 .
 , . « » -

[.244-246].

- , . [.180-
182].

1992

1291. , . [ ]:
/ . .- : ,
1992.- 402 .
∴ II, III, IV -

[.72; 111; 121; 236-239; 254].

1993

1292. , . IV-VII .
[ ]/ . .- : , 1993.- 210 .

IV-VII .

[.56; 57; 83].

1998

1293.

. 5-11 1983 . [ ].- : , 1998.-
441 .

1999

1294.

XVII . [ ]/ . .- : , 1999.- 194 . XVI-

XVII . [.3-5; 7; 10-12; 16-17; 19; 21; 31; 43-47; 57; 88;
104-105; 110-111; 129; 134].

2000

1295.

/ . , . .- : , 2000.-180 . [ ]

[.58; 76; 109; 112; 165].

2003

1296. , . [ ] / . .-
: , 2003.- 239 .
∴

2006

1297. , . [ ] / . .- ∴ :
, 2006.- 319 .
∴ -

[.188; 198-202; 204; 206-209; 212-213; 215-221].

2008

1298. : 100 [ ].-
: - , 2008.-
200 .
∴

[.139-142].

2010

1299. [ ]:
“ ”, 2010.- 259 . .- ∴ -
∴ [.155].

, -

1776

1300.

a , : , ,
[ ] / // ,
. - , 1776.- .68.

1861

1301.

, . [ ]
/ . . - , 1861.- .181.

1868

1302.

1869 . [ ]-
, 1868.- III . - .40.

1872

1303.

-
[ ]- . - 1872.- 134, 145, 147.

1889

1304.

1890 . [ ]-
, 1889.- .8.

1891

1305.

, .
[ ] / . // .

, 1891.- . XI, . I.- . 8-51. ( )-
1306. , . [ ]:
[ ] / . // . ( )-
, 1891.- . XI.- .270-271.

1893

1307. , .

1889 . [ ] / . .- , 1893.-
. I.- .198. ( )
1308.

[ ].- , 1893.- . I.- .523.
1309. , .

1889 . [ ] / . .- ,
1893.- .67-72.- ( )

1894

1310. , .

[ ] / . //
. - 1894.- .2.- .255-
334.

1898

1311.

... [ ].- ,
1898.- .3.- .118-119; 168-169; 240-241; 640-641.

1312. , .
[ ] / . - , 1898.

1902

1313. -
[ ] // .-1902.- .385-
388.

1314. -
[ ] // I
1902.- .I. -

1903

1315. , .
[ ] / . // -
.- 1903.- 113.

1904

1316.
[ ] // .- 1904.- 28.-
.417-418.

1912

1317. [ ]:
.- , 1912.- .I. -

1913

1318. , .
[ ] / . - , 1913.- .21, 26, 119. -

1914

1319.

1912 [ ] // , 1914.- .3,14.

1915

1320.

XVI-XVII , . [ ] / . // .
- , 1915.- .VII.- .50.

1920

1321.

[ ] // .- 1920.- 32.

1925

1322.

, . [ ] / .
// , 1925.- .2.- .14, 166.

1928

1323.

[ ] / . // -
.- 1928.- 5-6.- .12-16.
∴

1324.

, . XVIII . [ ] -
/ . // XVII XVIII .- ., 1928.- .46- 47.

1930

1325. , . [ ]: [ ] / . // , 1930.- .IV.- .229.

1937

1326. [ ] / : . . .
// .- 1937.- 8 .

1938

1327. , . : XVI-XVII . [ ] / . // .- 1938.-
C. 1.

1328. , . [ ] / . //
.- 1938.- 1.

1940

1329. , . [ ] / . // .-
1940.- 3.- .149,153. : -
[.152-153].

1945

1330. [ ]// [ ]:- [ ] 1945.- 8 .- .1.
1331. [ ]:- [ ] / . // .-
 1945.- 5 .

1946

1332. [ ]// .- 1946.-
 .11- 7.- .315-318. XIX .

1333. [ ]// .- 1946.- 5 .

1947

1334. XV [ ]
 / . // .- 1947.- .I.- .150-164.
 XV .
 [.155].

1335. [ ]
 / . // .- 1947.- 2.- .60.
 .

1948

1336. [ ]: [ ] -
30-]// .- 1948.- 11 .

1949

1337. , . -
[ ]/ . // .-
, 1949.- .1.- .38-56.
∴

1338. , . [ ]: [ ] -
] / . //
.- 1949.- 19 .

1950

1339. , . -
[ ]: [ ] -
/ . // .- 1950.- 9 .]

1952

1340. , . -
[ ]/ . .- .- ., 1952.- .17.

1953

1341. [ ]: [ ] -
] // .-
1953.- 20 .

1959

- 1346.** , . -
 XVI [ ] / . -
 // .- 1959.- .1.- .65-79. -
- 1347.** , . [ ]
 / . // .- 1959.- 4.- .22.
 ∴
- 1348.** , . [ ]:
 [ ] / . // .- 1959.- 15 .

1960

- 1349.** :
 [ ] / . . . // ∴ . ,
 1960.- .71-94.

1961

- 1350.** , . (1920-1929 .)
 [ ] / . // . . . . .
 .- 1961- 8.- .89-97.
 ∴
- 1351.** -
 [ ] // .- 1961.- 18 .
- 1352.** , . -
 [ ] / . // . . . . .
 .- 1961.- 7.- .42.

1966

1360. [ ]: [ ]
 25] // .- 1966.-
1361. , . [ ]: [ ]
 ] / . // .- 1966.- 19 -

1967

1362. , . [ ]
 / . // .- 1967.- 7.-
 .24-27.
1363. , . -
 [ ]: [ ] / .
 // - .- 1967.- 7.-
 .1-3.
1364. [ ] // .- 1967.-
 1
1365. , [ ]: [ ]
 ] // .- 1967.- 11 .
1366. [ ]: [ ] -
 ] // .- 1967.- 13 .
1367. [ ]: [ ]
 ] // .- 1967.- 14 .

1968

- 1368.** , . [ ]: [ ] / . // -
.- 1968.- 9 .
- 1369.** , . - ! [ ]: [ ] / . // -
.- 1968.- 25 .
- 1370.** , . [ ] / . // . - 1968.- .24.-
3.- .64-67.
- 1371.** . [ ]: [ ] / // -
.- 1968.- 15 .

1969

- 1372.** [ ] // -
1969.- 9 .- .3.
- 1373.** , . , [ ]: [ ] / . -
// .- 1969.- 13 .- .4.
- 1374.**“ - ” [ ]: [ ] -
] // .- 1969.- 20 -
- 1375.** , . [ ]: [ ] -
/ . // .- 1969.- 6 .- .4.
- 1376.** , . XV [ ] / . -
/ . .- 1969.- .25.- 7.- .89-91.
- 1377.** , . [ ] -
/ . // .- 1969.- 28 .- .2.

1378. , . :
[ ]: [ ]
/ . // .- 1969.- 13 .- .2.

1379. [ ]: [ ] -
] // .-
1969.- 7 .- .3.

1970

1380. , , ... [ ]: [ ]
]// .- 1970.- 12 .- .2.

1381. , .
[ ] / . // . 1969.-
1970.- .28-29.

1971

1382. , .
[ ]: [ ]
] / . // .- 1971.- 21 .

1383. [„]: [ ]
“ ”// .- 1971.- .- .3.

1384. , . “ ” [ ]:
[ ] / .
// .- 1971.- 30 .- .3.

1385. [ ]: [ ]
]// .- 1971.- 10 .- .3.

1386. , . - -
[ ]: [ ]
] / . // .- 1971.- 2 .- .3.

1972

1387. - [ ]: [ ],
]// .- 1972.- 20 .

1974

1388. , .
[ ]: [ ]
]/ . // .- 1974.- 15 .- .3.

1975

1389. [ ]
// .- 1975.- 30 .- .2.

1390. , . -
[ ]: [ ] , -
]/ . // .- 1975.- 30 .

1391. [ ]: [ ] -
“ ”] // .-
1975.- 26 .- .3.

1392. , .
[ ] / . // .- 1975.- 4 .- .4.

1393. [ ]: [ ] -
] // .-
1975.- 23 .- .3.

1976

1394. XVIII .] // .- 1976.- 21 -
.- .3.

1395. , . [ ]: [-
 ] / .
 // .- 1976.- 27 .- .4.
1396. , . [ ]: [-
 ]
 / . // .- 1976.- 2 .- .3.
1397. , . “ ” / . // .-
 1976.- 14 .- .6.
1398. [ ]:
 // ; .- 1976.- 5 .-
 .4.

1977

1399. , . [ ]:
 “ ” / . // -
 .- 1977.- 30 .
1400. , . [ ]: [-
 ] / . // .- 1977.-
 22 .- C.6.
1401. , . [ ]: [-
 “ ”]
 / . , . // .- 1977.- 9 .- .3.

1978

1402. , . [ ]: [-
 IX-XIX .]
 / . // .- 1978.- 3 .

1979

1403. , .
 [ ]: [ ]
 ] / . //
 1979.- 14 .
1404. [ ]: [ ] -
 “ ” // .- 1979.- 26 -
1405. , . [ ]: [ ]
 -] / .
 // .- 1979.- 24.- 23 .- .3.

1980

1406. , . [ ]: [ ]
 / . // .- 1980.- 4 ;
 .- 1980.- 14 .- .4.
1407. , . , [ ]:
 [-] / . // -
 .- 1980.- 2 .- .3.
1408. , . [ ]:
 [139-] / . // .-
 1980.- 9 .- .4.
1409. , . [ ]: [ ]
 [ ] / . // .- 1980.-
 20 .- .3.

1981

- 1410. [, . [ ] / . -
 // .- 1981.- 16 .- .4.
- 1411. [ ] / . //
 .- 1981.- 9-10.- .25-27.
- 1412. [ ]: [ ] // .- 1981.- 21 .
- 1413. [ ]: [ ] // .- 1981.- 21
- 1414. [„]: [ ] // .- 1981.-
 28 .- .4.
- 1415. [ ]: [ ] / . -
 // .- 1981.- 7 .- .3.
- 1416. [ ]: [ ] // .- 1981.- 24 -
 .- .3.
- 1417. [ ]: [ ] // .- 1981.- 21 -
- 1418. [ ] // .- , 1981.- .44-49.

- 1419.** , . [ ]: [ ] / . // -
 .- 1981.- 5.- .61-64.
- 1420.** . - [ ]:
 [ ] / // .- 1981.- 26 .- .3.
- 1421.** , . [ ]:
 [ ] / . // -
 .- 1981.- 10 .- .4.
- 1422.** , . [ ]:
 [ ] / . //
 .- 1981.- 10 .- .4.
- 1423.** , .
 [ ]: [ ] / . // -
 1981.- 20 .- .3.

1982

- 1424.** , . [ ]: [ ] / .
 // .- 1982.- 19 .
- 1425.** , “ ” [ ]: [ ] -
 // .- 1982.- 30 .- .4. [ ] / . -
- 1426.** ! [ ]: [ ]
 . . 84] // .- 1982.-
 1 .- .3.
- 1427.** , .
 [ ]: [ ] “ ”
 // [ ] / . , . -
 .- 1982.- 9 .

1428. [ ]: “ ” “ ”:
 [ ] // .- 1982.- 12 -

1983

1429. [ ]/ . // .- 1983.- 25 .

1430. , . [ ]: [ ] / . // .-

1983.- .- .3.

1431. . [ ]: [ ] / // .- 1983.-

31 .

1432. , . “ ” - [ ]: [ ] / . // .- 1983.- 10

.- .3.

1433. “ , . ”] / . [ ]: [-

// .- 1983.- 5 .- .3.

1434. , . - [ ] / . // .- 1983.- 8 .

1435. , . [ ]: [ ]

/ . // .- 1983.- 20 .- .3.

1436. , . (, .) - [ ] / . -

//I

: .- , 1983.- .36.

, . - [.36-37]; , . -

[.37]; , . - -

[.31-32].

1437. , .

[ ]: [ ]

/ . // .- 1983.- 3 .

1438. , . -

[ ]/ . // .- 1983.- 26 .- .3.

1439. [ ]: [ ] -

, .] // .- 1983.-

11 .- .3.

1440. , . [ ]:

[ ] // .- 1983.- 3 .

1441. , . [ ]: [ ] -

] / . // -

.- 1983.- 13 .- .8.

1442. , . [ ]: [ ]

“ ”] / .

// .- 1983.- 8 .- .3.

1443. [ ]:

[ ] // .-

1983.- 24 .

1444. , .

[ ]: [ ] ,

] / . // .- 1983.-

12 .- .4.

1445. -

,

24 . [ ] // .- 1983.-
1446. , .
[ ]: [-
] / . // .- 1983.- 17
.- .3; .- 1983.- 15 .-
.4.
1447. , . [ ]: [-
] / . // .- 1983.- .3.
1448. , . [ ]: [-
“ ”
] / . // .- 1983.- 8 -
.- .2.

5-10 1983

1449. , . , / . -
[ ]: [ ] / . -
// .-1983.-7 .- .3.
1450. , . [ ]:
[: -
] / . // -
.- 1983.- 6 .- .8.
1451. , . , -
[ ]: [-
] / . // .- 1983.-
7 .- .3.
1452. [ ]: [-
]]
( ) // .- 1983.- 6 .-
.3; .- 1983.- 8 .- .3.

1453. [ ]: [ ]
 ] // .- 1983.-
 9 .
1454. :
 [ ]// .- 1983.- 10 .- .4.
1455. [ ]:
 // .- 1983.- 10 .- .3.
1456. [ ]: [ ]
 ] // .- 1983.- 4 -
 .- .3.
1457. [ ]: [ ]
 ] // ; ; .- 1983.-
 7 .- .3.
1458. [ ] // -
 .- 1983.- 8 .- .3.
1459. [ ]: [ ] -
 ] // .- 1983.-
 10 .- .3.
1460. , . ,
 [ ]: [ ]
 ] / . // .- 1983.-
 4 .- .3.
1461. - [ ]:
 (-
) // .- 1983.- 10 .-
 .3.
1462. - [ ]
 // .- 1983.- 9 .- .3.
1463. , .“ ” [ ]:
 [ ]

// .- 1983.- 7 .- .3.] / .
1472. [ ] / .
 // .- 1983.- 10 .- .3.
1473. , . [ ]
 / . // .- 1983.- 10 -
 .- .3.
1474. [ ]
 // .- 1983.- 10 .- .3.
1475. , [ ] : [-
 “ [ ] : [-
 ”] ( ) // .- 1983.- 6 -
 .- .3.

1984

1476. , . [ ] : [-
 ] / . // .- 1984.- 2 .- .3.
1477. . [ ] :
 [1984.- 5] / // .-
 .- .6.
1478. , .
 ... [ ] : [,
 ] / . // -
 .- 1984.- 8 .- .3.
1479. , . [ ] : [-
 , [ ] / . , . // -
 .- 1984.- 26 ; .- 1984.- 27 .
1480. , . [ ]
 / . // . . . . , . -
 1984.- 3.- .94-95.- .

- 1481.** , . [ ]: [-]
- / . // .- 1984.- 29 .
- 1482.** [ ]: [
- « »]// .- 1984.- 4 .
- 1483.** [ ]: [-]// -
- .- 1984.- 2.- .2-15.
- 1484.** , ...
- [ ]: [ ]/ . -
- // .- 1984.- 30 .- .3.
- 1485.** , . -
- : [ ]: [
-] / . .- ., 1984.- . 6.- .15-18.-

1985

- 1486.** , . [ ]:
- [ ] / . -
- // .- 1985.-27 .
- 1487.** , ...[ ]: [
-] / . // .-
- 1985.- 17 .- .4.
- 1488.** , . [ ]:
- [ ] / . // -
- .- 1985.- 2.- .21-22,24.
- 1489.** , . -
- [ ]: [ ] / . // .- 1985.-
- 3 .

1490. , .
[ ]: [ ] / . // .- 1985.- 4 .- .3.

1491. , .
[ ]: [ ] / . // .- 1985.- 29 -
.- .3.

1492. , . [ ]: [ ]:
“ ” / .
// .- 1985.- 21 .- .2.

1493. , .
[ ]: [ ] / . // .- 1985.- 4 .-
.1.

1986

1494. , . -
-
: 1983 [ ] / . -
// . . . . , . -
1986.- 4.- .116-119.

1987

1495. , .
[ ]: [ ] / . -
// .- 1987.- 4.- .11-12; 24-25.

1496. [ ]:
[ ] // .-
1987.- 25 .- .4.

1497. [ ]: [ ]:
] // .- 1987.- 8 .-
.3.

1498. , . : [ ]:
 [-] / . // .-
 1987.- 8 .- .4.
1499. , ... [ ]:
 [“ -
 ”] / . // .- 1987.-
 22 .- .3.
1500. , . [ ]: [-
 -] / . -
 // .- 1987.- 6 .- .4.
1501. [ ]: [-
 ]// .- 1987.- 5 -
 .- .2.

II

1988

1502. , . -
 [ ]/ . // .- 1988.- 22 .
1503. , . , ,
 [ ]: [“ ”, -
 II -
 ] / . // .-
 1988.- 5 .- .3.
1504. , . [ ]: [-
 -]/ . // .- 1988.-
 15 .- .3.

- 1505.** [ ]: [ ] -
-
-
II
]// . // .- 1988.- 26 .
1506. , . [ ]:
[ ]// . // .- 1988.- 25 .- .3.
1507. , . :
[ ]: [ ]
] / . //
. - 1988.- 3 .- .3.
1508.
// .- 1988.- 29 .- .2; 30 .- .3. ( )
1509. “ .
[ ]: [ ] -
”] / . // .- 1988.- 21
.- .4.
1510. [ ]:
[ ]// .- 1988.- 25 .- .3.
1511. , . [ ]:
[ ] // .- 1988.- 10 .- .3.] / . -
1512. - [ ] (-
)// .- 1988.- 5 .- .2.
1513. , . -
[ ]: [ ] II
/ . // , .- 1988.- 18 .- .4.]

- 1514.** , . “ - ...”
 [ ] / . // .- 1988.- 26 .-
- .3.
- 1515.** , ...
 [ ] // . // .- 1988.- 25
- .- .4.
- 1516.** , .
 [ ] / . // .- 1988.- 26
- .- .3.
- 1517.** , . [ ]
 / . // .- 1988.- 25 .
- 1518.** , . [ ]
 / . // .- 1988.- 25 .- .4.
- 1519.** , . , ! [ ]
 / . , . , . ; .
 // .- 1988.- 29 .- .3.
- 1520.** [ ] : [ ] -
 II
 ] // .- 1988.- 24 .
- 1521.** [ ] : [ ] -
 - [ ] // -
 .- 1988.- 16 .- .3.
- 1522.** , . -
 [ ] : [ ] -
 -
 -
-] / . // .- 1988.- 5 .- .3.
- 1523.** , .
 [ ] : [ ] II
 ] / . , . // .-
 1988.- 26 .- .3.
- 1524.** -
 [ ] : [ ] II
 ] // .- 1988.- 5 .- .3.

1525. , . -
 [ ]: [ ]
 II
 ] / .
 / . // .- 1988.- 17 .
1526. , . -
 [ ] / . // .-
 1988.- 31 .- .3.
1527. , . , .
 [ ] / . // .- 1988.- 26 .- .4.

1989

1528. , . -
 ? [ ]: [ ] / . // .-
 1989.- 17 .- .1-2.
1529. , . - “ ”]: [ ] -
 “ ”] / . // .- 1989.- 5 .
1530. , . [ ]:
 [ ] / . // .- 1989.- 25 -
 .- .4.
1531. , . [ ]:
 [ ] / . // .- 1989.-
 7 .
1532. , . -
 [ ]: [ ] -
 ] / . //
 .- 1989.- 16 .- .4.
1533. , ...
 [ ]: [I] -

] / . // .- 1989.- 9 .-
.4.

1990

- 1534.** , . [ ] : [ ] / .
// .- 1990.- 31 .
- 1535.** , . -
? [ ] : [ ] / . // .-
1990.- 10 .
- 1536.** “ ”, , ...
[ ] // .- 1990.- 22 .
- 1537.** , . [ ] :
[ ] / . // .- 1990.- 30
; .- 1990.- 3 .
- 1538.** [ ] : [ ]
// .- 1990.- 27 .
- 1539.** ... [ ] :
[“ ”] // .- 1990.- 7.- .24-25.
- 1540.** , . “ ” ...
[ ] : [ ] / . // .- 1990.-
16 .- .8.
- 1541.** , . [ ] : [ ]
// .- 1990.- 14 .- .3.
- 1542.** , . “ ” ... [ ] : [ ] -

// .- 1990.- 12 .- .3.] / .

1991

1543. [ ]: [ ] // .- 1991.- 22 .-
.3.
1544. , . III ...
[ ]: 1992 . III / . -
// .- 1991.- 6 .
1545. , ...
[ ]: [ ] / . // .- 1991.- 25
.- .6.

1992

1546. , ...
[ ]: [ ] / . // -
.- 1992.- 28 - 4 .- .2.
1547. , ... [ ]: [ ]
1992.- 26 .- .8.] / . // .-
1548. ... [ ]: [ ]
] / // -
.- 1992.- 14 .- .3.
1549. , . , ...
[ ]: [ ] / .
// .- 1992.- 16 .
1550. , . -
... [ ]: [ ]
] / . // .- 1992.- 18 .- .3.

1551. , ... [ ]
 / . // .- 1992.- 28 .
1552. , .
 ?... [ ] / . // .-
 1992.- 14 .- .3.

1993

1553. , . -
 ... [ ] : [ ] -
 ] / . // .- 1993.- 10 .- .9.
1554. , . - ... [ ] :
 [ ] / . // .- 1993.- 13 .-
 .3.
1555. , .
 ... [ ] : [ ]
 . [ ] / . // .-
 1993.- 10 .- .3.
1556. - ...
 [ ] : [ ]
 // .- 1993.- 17 .- .3; .- 1993.- 17 .

1996

1557. , . [ ] :
 [II (, , -
)] / . // .- 1996.- 18 -
 .- .3.
1558. , . : -
 [ ] : [ ] -
 // .- 1996.- 6 .- .3.

1559. , . [ ]: [-
 “ ” [ ]: [-
 ]/ . // -
 .- 1996.- 26 .- .3. -
1560. , . “ [ ]: [”] -
 / . // .- 1996.- 20 -
 .- .4. -
1561. [ ]: [-
 - “ -
 ”. -
 ] // .- 1996.-
 1 .- .1. -
1562. , ! [ ]: [-
 . [ ] // -
 .- 1996.- 4 .- .4. -

1997

1563. , . [ ]: -
 [“ -XIX ” . -
 ]/ . // .- 1997.- 20 . -
1564. -
 [ ] // .- 1997.-
 12 .- .3. -
1565. ... [ ]: -
 [ ] // .- -
 1997.- 28 .- .4. -
1566. , . [ ] / . ;
 AMEA. .- , 1997.-
 .65-67.- .

1998

- 1567.** [ ] / . // [ ]: [ ]
28 .- .4. .- 1998.-
- 1568.** [ ]: [ ] / .
// .- 1998.- 20 .- .3.
- 1569.** [ ]: [ ]
// .- 1998.- 28 .- 12.- .15.
- 1570.** [ ]: [ ]

[ ] // .- 1998.- 16 .- .3.

1571. [ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və inşaat institutu; Abidlik və Diqqətli yerlər üzrə Beynəlxalq ularının Azərbaycan Komitəsi (KOMOS); Rəqəmsal Beynəlxalq Memarlıq Akademiyası; Memarlıq və inşaat Xəbərləri.- 1998.- 1.- S.79-84.-

1572. [ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və inşaat institutu; Abidlik və Diqqətli yerlər üzrə Beynəlxalq ularının Azərbaycan Komitəsi (KOMOS); Rəqəmsal Beynəlxalq Memarlıq Akademiyası; Memarlıq və inşaat Xəbərləri.- 1998.- 2.- S.76-83.-

1999

- 1573.** [ ]: [ ]

-]- / . //
 .- 1999.- 20 .- .4.
1574. , .
- [ ] / . //
 .- , 1999.- .185-188.
1575. , .
 [ ]: [-
 “Azərbaycan milli naxısları”
 ] / . , . //
 .- 1999.- 16 .- .3.
1576. , .
 [ ]: [/
 10] //
 .- 1999.- 29 .- .4.
1577. , .
 [ ] / .
 //Azərbaycan necsənətinin Avropamədəniyyəti ilə qarışıqlı
 laqları.- , 1999.- S.14-18.
1578. , .
 [ ]: [ ] / . -
 // .- 1999.- 6 .- .3.

2000

- 1579.** , .
 [ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və necsənətnstitutu; “Qafqazın Arxeoloji və Etnoqrafiyası” Beynəlxalq
 Elmi Konfransı.- , 2000.- .215-216.

2002

1580. , . ?
[ ]: [ ] // - .-
2002.- 17 .- .6.

1581. , .
[ ]: [ ] // . -
.- 2002.- 7 .- .3.

1582. , .
[ ] / . //AMEA-
nın Memarlıq və incəsənət institutu; Azərbaycan Mentaliteti və
incəsənəti; Məqalələr toplusu.- , 2002.- .62-69.-

2003

1583. , . -
[ ] / .
//AMEA-nın Memarlıq və incəsənət institutu; İnnovasiya bədii
formaları toplusu.- , 2003.- S.37-42.-

1584. , . :
[ ] / . //Müqayisəli sənət ünsürləri: İnnovasiya
və perspektivlər. Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və incəsənət
Universitetinin 80 illiyin həsr edilən I elmi-tədqiqat konfransı.-
, 2003.- .37-42.- (.).

2004

1585.
[ ] // .- 2004.- 6 .- .7.

1586. , . :
 [ ] / . // - .-
 2004.- 3 .- .8.
1587. , . -
 [ ] / . //AMEA X b r l ri. Humanitar elml r
 seriyası.- 2004.- 2.- .37-42.- .

2005

1588. , . : -
 “
 ”
 [ ] / . // -
 .- 2005.- 6 .- .4.
1589. - : -
 [ ] // .- 2005.- 10
 .- .5.
1590. , . [ ] : [-
 ] / . // .- 2005.-
 3 .- .9.

2006

1591. , .
 [ ] / . // .-
 2006.- 5 .- .8.
1592. . -
 : -
 , , [ ] : [-
 , , - “ ”

“ ”] / // .- 2006.-
8 .- .8.
1593. [ ] // -
.- 2006.- 5.- 31 .- .23, 24.
1594. [ ] // .-
2006.- 13 .- .1,5
1595. .
[ ]: [ ]
/ // .- 2006.- 1 .- .25.
1596. , .
, - .
[ ]: [ ] / . // -
.- 2006.- 22 .- .5.
1597. , .
[ ]: [ ]
// .- 2006.- 22 .- .4.
1598. , .
[ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və inşaat institutu; inşaat və mədəniyyət problemləri.- , 2006.- . XVIII.- .211-215.- (.
).
1599. , .
[ ] / .
//AMEA-nın Memarlıq və inşaat institutu; inşaat və mədəniyyət problemləri.- , 2006.- . XVII.- .180-187.- (.
1600. , .
[ ] / . //AMEA, Memarlıq və inşaat institutu; inşaat və mədəniyyət problemləri.- , 2006.- . XVI.- S.93-104.- (.
).

1601. , . [ ]
/ . //“IRS” Az rbyaycan Beyn lخالق jurnalı.- 2006.-
5.- .23-29.- (.).

2007

1602. -
[ ]
// .- 2007.- 31 .- .4.

1603. , . Sotheby's -
[ ]: [-
]

/ . , . // .- 2007.- 17 .- .1,4.
1604. , . [ ]: [ ]

“
20-30- XX ”] / .
// .- 2007.- 5 .- .4.

1605. , . : Made in
Azerbaijan – [ ]:
[ ] / . // .- 2007.- 5 .- .3.

1606. -
[ ]: [ ] “
”] // .- 2007.- 13 .-
.4.

1607. [ ]: [ ]
] // .- 2007.- 18 .-
.24.

1608. , . [ ]:
[ ]

/ . // .- 2007.- 23 -
.- .4.

1609. , . -
[ ] / . // .-
2007.- 12 .- .7.

1610. , . -
[ ]: [ ] / .
// .- 2007.- 13 .- .4.

1611. , . -
[ ]: [ ] / . // .- 2007.-
25 .- .6.

1612. , . [ ]:
[70] / .
// .- 2007.- 23 .- .8.

1613. -
[ ] // .- 2007.- 7 .-
.3.

1614. , . -
[ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və inşaat İnstitutu; inşaat və mədəniyyət problemləri.- 2007.- 4 (22).-
.120-124.-

1615. -
[ ]: [ ] -
- “ ” // .-
2007.- 2 .- .3.

2008

1616. , . -
[ ]: [ ] -

// .- 2008.- 16 .- .1.] / .

1617. , .
Sotheby's [ ]: [XVII-XVIII] / . , . // .- 2008.-
24 .- .1,3.

1618.
[ ]: [ ] // .- 2008.- 19 .- .8.

1619. " [ ] // .- 2008.- 26 .- .6.

1620. , .
[ ]: [ ] ,

] / . //AMEA-nın Memarlıq və nəşriyyat institutu; nəşriyyat və mədəniyyət problemləri.- 2008.- 1 (23).- 92-97.-

1621. [ ]: [ ] // .- 2008.- 31 .- .8.

2009

1622. , . [ ]: [ ] // .- 2009.- 23 .- .4.

1623. , .
[ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və nəşriyyat

nstitutu; nc s n t v m d niyy t probleml ri.- 2009.- 1-2
(27-28).- .241-249.- (.).

1624. , . -

[ ] / . //AMEA-nın Memarlıq v nc s n t
nstitutu; nc s n t v m d niyy t probleml ri.- 2009.- 3
(29).- .161-166.- (.).

1625. , . -

XIV [ ] / . // XIII-
a.

(.)- 2009.- 3.- .166-173.

2010

1626. , . :

[ ]:
/ . // -
.- 2010.- 19 .- .2.

1627. , . -

[ ]: [5-
,] / .
// .- 2010.- 23-29 .- .4.

1628. , . -

[ ]: , -
,
/ . // .- 2010.- 27 .-
.7.

1629. , . -

[ ]: [.
; .] / . // .- 2010.-
30 .- .11.

1630. « -
 : - » [ ]
 // .- 2010.- 19 .- .8.
1631. , . -
 [ ]: [5-
 ,] / .
 // .- 2010.- 3 .- .3.
1632. « -
 » [ ]: [.] // .-
 2010.- 7 .- .8.
1633. , . -
 [ ]: [ ] / . // -
 .- 2010.- 19 .- .1.
1634. , . -
 [ ]: / . // .- 2010.- 20
 .- .6.
1635. , . [ ]:
 / . // .- 2010.- 6 .-
 .8.
1636. , . [ ]: [ ]:
 ] / . // -
 .- 2010.- 20 .- .4.
1637. [ ]:
 // .- 2010.- 19 .- .8.

2011

1638. , . [ ]: [ ]:
 ] / . // .- 2011.- 5
 .- .4.

1964

1642. , . [ ]: -

/ . .- , 1964.- 19 .

1643. (XIX-XX .) [ ]: -

/ . .- , 1964.- 20 .

1965

1644. , . (1920-1965 .) [ ]: -

21 . / . .- , 1965.-

1972

1645. , . (XII- XIX .) [ ]: -

/ . .- , 1972.- 41 .

1973

1646. , . IX
XX . [ ]: -

/ . .- : .- 1973.- 41 .

1982

1647. , . -
: XIX - XX . [ ]:

/ . .- , 1982.- 27 .

1984

1648. , .
(VII- XX .) [ ]:

/ . .- , 1984.- 26 .

1991

1649. , . -
[ ]:

/ . .- , 1991.- 23 .

1993

1650. , . -
[ ]:
/ . .- , 1993.-
26 .

1651. , . -
[ ]:
/ . .- , 1993.-178 .

1994

1652. , . -
(1950-1990 .) [ ]:
 / . .- , 1994.- 175 .

1995

1653. , . -
(1950-1990 .) [ ]:
(17.00.04) / . .-
, 1995.- 28 .

2002

1654. , . [ ]:
 / . .- .- 2002.

1655. , . [ ] / .

//AMEA Memarlıq və Sənət İnstitutu. Sənət ünsüzlüyü
namizdi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş
dissertasiyanın avtoreferatı / . .- , 2002.- 28 .-

2005

1656. , . I
-
[ ]:
 / . .- , 2005.- 26 .

2007

1657.

, XVI-XVIII [ ]: -
17.00.14. -

/ . //

-
.- , 2007.- 26 . -

2007

1658. , . [ ] / . -
: rq-Q rb, 2007.- 344 .
∴
.
.
[.144-149].

2010

1659. . -
[ ] / . , 2010.- 155 .
1660. , . -
[ ] / . : , 2010.- 155 .
 , -

1988

1661. , ... [ ] :
[“ ” ;
 ,
-
(1888-1913)] / . // .- 1988.- 27 .- .3.

1662. , . [ ]: [ ] / . // .- 1988.- 14

.- .4.

1663. [ ] // -
.- 1988.- 14 .- .4.

1996

1664. , . [ ]: [ ] / . // .- 1996.- (.- .78-79.

1997

1665. , . [ ] / . //AMEA-nın Memarlıq v nc s n t nstitutu. nc s n tin aktual probleml ri.- 1997.- .26-29.-

1998

1666. , . 1809 [ ] / . //Az rbaycan Milli EA Memarlıq v nc s n t nstitutu; Az rbaycan S n t ünası nın Öncül stişam tli ri. M qal l r toplusu.- : Ça oğlu, 1998.- .101-110.-

2007

1667. , . [ ]: [ ] / . // 2007.- 6 .- .4.

2008

1668. , .
 [ ] / . //Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi; Lətif Kərimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin elmi əsərlərinin toplusu.- , 2008.- .19-26.-

1902

1669. [ ].- , 1902.- I.- 66 .
III [.27-66].

1903

1670. - , .
 [ ] / . - // , 1903.

1904

1671. - , . -
[ ] / . - //
.- 1904.- 28.

1926

1672. , .
[ ]: [23-24 1926
] / . //
.- 1926.- 3.- .185-193.

1928

1673. , . [ ]
/ . // .-
1928.- 5-6.- .76-78.
∴ -
∴ : , ,
∴ .
∴ .

1965

1674. , .
[ ] / . // .- 1965.- 22 .

1967

1675. [ ]: [.- 1967.- 25
] //

1976

1676. , . [ ]: [ ] / . // .- 1976.- 10 -

1986

1677. , . [ ]: [ ]
XXXI “ , ”
] / . // .- 1986.-
30 .- .1.

1987

1678. , . [ ]: [ ]
“ ”] / . // .- 1987.- 3 .-
.3.

1989

1679. , . [ ]: [ ]
/ . // .- 1989.- 1 .-
.2.

2006

1680. , . [ ]: [ ] -

“ ”]
/ . // .- 2006.- 21 .- .5.

2008

1681. , . [ ]: [
“ ”] / .
// .- 2008.- 15 .- .4.

2011

1682. , . [ ]: [-
/ . // .- 2011.- 29 .- .4.]

1946

1683. , . [ ]: [-
] / . // -
.- 1946.- 13 .

1966

1684. , . [ ]: [-
] / . // -
1966.- 16 .

1970

1685. , . [ ]: [-
-] / . // .- 1970.- 2 -
.- .4.

1975

1686. , . - [ ]
/ . // .- 1975.- 4 .- .4.

1977

1687. , . [ ]
/ . // .- 1977.- 19 -
.- .4.

1978

1688. , . [ ] / . //
[ ]: [ ]
.- 1978.- 1 .- .4.

1979

1689. , . [ ]: [“ ”]
/ . // .- 1979.- 8 .

1980

1690. , . , 1980
[ ]: [ ] / . // -
.- 1980.- 6 .

1981

1691. , . [ ]: [ ]
-
] / . // .- 1981.- 9 .

1997

1692. [ ]: [ ] -
] // .-
1997.- 11 .- .3.

1998

1693. , . , [ ]:
[ ] / . // .- 1998.- 23 .- .5.

2006

1694. [ ]: [ ] -
// .- 2006.- 2 .- .10.

2007

1695. , . [ ]: [ ] -
] / . // -
.- 2007.- 10 .- .3.

1926

1696. , . [ ]: [ ]
28 1926 .]
/ . // .- 1926.- 1 .

1964

1697. [ ] // .- 1964.-
24 .

1966

1698. [ ]: [ ] -
]// .- 1966.- 9 .

1971

1699. “ ” [ ]: [ ] -
]// .- 1971.- 27 .- .4.
1700. , .
[ ]/ . // .- 1971.- 10 .- .3.

1982

1701. [ ] // -
.- 1982 .- 4 .- .3.

1988

1702. , . [ ]: [ ] / . // .-
1988.- 18 .- .3.

2001

1703. , . [ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutu. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 2001.- 1-2.- C.161-169.-

2008

1704. , . [ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutu; İncəsənət və mədəniyyət problemləri.- : Təknur, 2008.- 2 (24).- .198-205.-

2010

1705. , . [ ]:
- - / . // -
. - 2010.- 3 .- .3.

1999

1706. , . XVI-
XVII . [ ] / . .- : , 1999.- 194 .
∴ -
 ,
 ,
 XV-XVII
 . [.3-5; 7; 10-12; 16-17; 19; 21; 31; 43-47; 57; 88; 104-105;
110-111; 129; 134].

1707. XVI-XVII .

[ ] /
 .- : , 1999.- 194 .

, -

1954

1708. -
 [ ] : [ ] / . // .
 . .- 1954.- 7.- .121-143.

1999

1709. , .

[ ] / . // -
 // .- 1999.- .185-188.

1987

1710. “ ” [ ].- : -
, 1987.- 11 .
∴
.
-
“ ”,
.

2005

1711. , . -
V
[ ] / . //AMEA-
nın Memarlıq və inşaat institutu. inşaat və mədəniyyət problemlərinin toplusu.- Bakı: Sənəd, 2005.- .101-112.-
.

2008

1712. , . -
[ ] / . //AMEA-nın Memarlıq və
inşaat institutu. inşaat və mədəniyyət problemləri.-
Bakı: Təknur, 2008.- 3-4 (25-26).- .210-215.-
.

2010

1713. , . [ ] :
/ . .- , 2010.- 348 .
∴ -
, , . -
[.153-154].

1934

1714. , . -
[ ] / . , . .// .- 1934.- 1.-
. 117-123. ∴ -
-
.

1940

1715. , . ,
// [ ] / .
.- 1940.- .3.- .263-272. ∴ -
.

1947

1716. , . -
XV-XVII . [ ]

/ . // .- : , 1947.- .4.- .87-
90.

1954

1717. , . “ ”
[ ] / . // .
.- 1954.- 9.- .97-98.
∴ 800 -
5 “ ”.

1957

1718.
[ ] : [, - 40- -
// .-1957.- 29 .]

1958

1719. “ ” [ ] : [400- -
]// .- 1958.- 26 .

1959

1720. , . -
[ ] / . //
.- 1959.- 8.- .29-31.

1960

1721. , . “ -
” [ ] / . //
. - 1960.- .6.- .621-624.
1722. , . [ ] : [-
40-
] / . // . - 1960.- 7 .
1723. , . -
[ ] : [40-
 , -
] / . // .
 . - 1960.- 2.- .45-50.

1961

1724. , . “ -
” [ ] / . //
 . - , 1961.- .1.- .57-68.

1963

1725. , . -
[ ] / . // . - -
, 1963.- .IX.- .135-163.
∴
“
”

1965

1726. , . -
[ ] / . // . - 1965.- 21 -

1727. , . - [ ]:
[ ]
/ . // .- 1965.- 15 .

1969

1728. , . [ ]: [ ]
/ . // .- 1969.- 11 .- .4.

1729. , . [ ]
XVIII [ ]
/ . // . . . . , . .-
1969.- 3.- .106-117.
∴ XVIII -
-

1973

1730. [ ]: [ ]
, 600-] // -
; .- 1973.- 5 .- .4.
1731. [ ]: [600-
.]// .- 1973.- 15 .- .4.

1976

1732. , . [ ]: [ ]
] / . // .- 1976.-
24 .- .3.

1977

1733. [, . 117-
] : [. “60
”] / . // .- 1977.- 6 .-

.4.

1982

1734. [, . “ ”
] : [. “
”] / . // .- 1982.-
7 .

1983

1735. [, . [ ] : [.
“ ”]
/ . // .- 1983.- 22 .- .3.

1736. [, . “ ”,
] : [. XIX
] / . // .- 1983.- 8 .-

.3.

1984

1737. [, .
(IX-XV .) [ ] / . // .
.- 1984.- 2.- .13-120.

1986

1738. , .
 [ ]: [ ] / . // .- 1986.- 8 .- .3;
 .- 1986.- 8 .
1739. , . [ ]:
 [ ] -
 . [ ] / . // -
 .- 1986.- 29 .- .4.

1987

1740. , . “ ”
 [ ]: [ ]
 / . // .- 1987.- 18 .
1741. [ ]: [ ] ,
 .
 ] //
 .- 1987.- 2 .
1742. , . “ ”
 [ ]: [ ]
 / . // . .
 .
 .- , 1987.- .7.
1743. “ ”, [ ]: [ ] -
 . -
 ] // .- 1987.- 14 .

1990

1744. [ ]: [ ]
“ ”]// .- 1990.- 16 .

1993

1745. , . “ ” ... [ ]: [ ]
] / . // .- 1993.- 16 .- .1.

1746. , . “ ”-
[ ]: [ ]
- 100-
“ ”] / . //
.- 1993.- 10 .- .3.

1997

1747. , .
[ ] / . // .- 1997.- 8 .

1748. [ ]: [ ]
1990 .] //
.- 1997.- 19 .- .4.

1749. , . “ ” [„]: [ ]
] / . // .- 1997.- 22
.- 5.- .3.

1750. , .
[ ] / . //Günay.- 1997.- 11 .- .5.

1998

1751.

“ ”
“ ” [ ] // .- 1998.- 6
“ ” [ ] // .- 1998.- 6

2001

1752.

[ ]: [“ ”,
] // .- 2001.- 19-25 .-
. 2.

2002

1753.

“ ” [ ]: [ ] //
.- 2002.- 14 .- .4-5.

2004

1754.

[ ] / . //AMEA.
Memarlıq v nc s n t nstitutu. nc s n t v m d niyy t
probleml ri.- , 2004.- .143-153.-

2007

1755.

[ ]: [“ ”
“ -

6 ”] / . // .- 2007.-
.4.
1756. , .“ ” -
[ ]: [
“ ”-] / .
// .- 2007.- 21 .- .43.

2010

1757. , . [ ]:
- / .
// .- 2010.- 18 .- .8.

-
.
.
,
-

1968

1758. [ ]: [ ] -
// .- 1968.- 31 .]

1969

1759. , . -
[ ]: [ ] // -
.- 1969.- 2 .- .3.]/ .

1970

1760. , . -
[ ]: [ ] -
/ . // .- 1970.- 28 .- .3.]

1972

1761. , . [ ]: [ ] -
]/ . // .- 1972.- 21 .

1762. , . [ ]: [ ] / . // -

.- 1972.- 10 .
1763. , . [ ]: [ ] / . // -

.- 1972.- 9 .
1764. , . [ ]: [ ] / . // .- 1972.- 28 .- .4.

1973

1765. , . [ ]: [ ] / .
// .- 1973.- 23 .- .6.

1977

1766. , . [ ]: [ ] / . // .- 1977.- 2 .- .4.

1979

1767. , . [ ]: [ ] / .
// .- 1979.- 26 .- .3.

1768. , . [ ]: [ ] / . // .- 1979.- 15 .

1980

1769. , .
[ ]: [ ] / . // -
.- 1980.- 11 .- .4.

1982

1770. , **3.** [ ]: [ ] -
] / . // .- 1982.- 28 -
.- C. 4.

1983

1771. , . , [ ]:
[ ] / . -
// .- 1983.- 4 .- .3.

1772. , . - [ ]: [ ]
] / . // .- 1983.- 10 .-
.3.

1773. , . [ ]: [ ] -
XVI -
-
/ . // .- 1983.- 25 .- .3.]

1987

1774. , . , ... [ ]: [ ]
// .- 1987.- 18 .- .8.] / . -

1992

1775. ... [ ]:
[ ] -
-
] // .- 1992.-
19 .- .4.
1776. , ...
[ ]:[ ] -
-
// .- 1992.- 18 .- .8.]/ . -
1777. , ... [ ]:
[ ] / . // .- 1992.- 4.-
.19.
1778. , . -
... [ ]: [ ] -
-]/ . // -
.- 1992.- 16 .- .3. !:- -
1779. ... [ ]: [ ] -
-
-
] // .- 1992.-
14 .- .3.

1993

1780. , .
... [ ]: [ ]]
/ . // .- 1993.- 7 .- .3,4.

1996

1781. , .
[ ]: [ ] / . -
; . // .- 1996.- 17 .- .3.

1998

1782. [ ] // .-
1998.- 27 .- . 11.

1783. [ ]: [, -
.
]// .- 1998.- 16 .- .3.

2006

1784. -
[ ]// .- 2006.- 24 .- .13.

2007

1785. , . - [ ]:
[ ] / . // .- 2007.-
28 .- .11.

1786. , . Sotheby s -
[ ]: [ ] / . , . // .- 2007.-6 .-
.1,4.

1787. , . “ ”
[ ]: [, 100-

23 . .4.]/ . // .- 2007.-

2008

1788. , .
[ ]: [-
// .- 2008.- 16 .- .1.] / .

1789. , .
/ . // ; - 2008.- 25 .- .8. [ ]

1790. , .
[ ]: [-
2008.- 18 .- .8.] / . // .-

1791.
[ ]: [ ]// .- 2008.- 19 .- .8.

2009

1792. , . [ ]: [-
] / . // .- 2009.- 31 .- .12.

1961

1793. [ ] / . .-
: , 1961.- 58 .
∴ , -
1300 , -
.

1983

1794. - Azerbaijan carpet
[ ].- : , 1983.- 29 .
1795. [ ] / . .-
: , 1983.- .2.- 241 .
∴ -
.
, -
1796. [ ] / . .-
: , 1983.- .3.- 303 .
∴ III , -
.
.

1797.

62 . [ ] / . .- : , 1983.-
∴ 53 ,

1985

1798.

[ ] / .
1985.- 179 . .- : ,
∴ -

1799.

[ ] / .,
∴ ; : . ;
∴ . , . .- : -
, 1985.- 236 .
∴

[.7-60].

1954

1800.

[ ] // .- 1954.- 24 .

1801.

[ ] : [ ] / . // .
.- 1954.- 7.- .121-143.

1955

1802. [ ]
/ . // .- 1955.- 14 .

1958

1803. - -
[ ] / . // .-
1958.- 12 .

1968

1804. - [ ] / .
// .- 1968.- 6 .
1805. [ ] / . // -
.- 1968.- 12 .

1972

1806. - [ ] . // -
.- 1972.- 23 .

1981

1807. , ...
[ ]: [“ // -
”] / . // .- 1981.- 28 .

1982

1808. [ ] / .
// .- 1982.- 13 .
1809. [ ]: [-

-
] / . ;
// .- 1982.- 10 -
. .4.
1810. -
[ ]// .- 1982.- 12 .
1811. [ ]
// .- 1982.- 9 .

1983

1812. ... [ ]: [ ]
IV
] / . //
. - 1983.- 7 .- .3.
1813. -

I
, [ ] //
. - 1983.- 19 .

1985

1814. : -
[ ]// . . - ,
1985.- .7-16.

1988

1815. [ ]
/ . // .- 1988.- 4 .- .3.

1816. [ ]: [ ]
 II
 ] / . ;
 // .- 1988.- 21 .- .4.
1817. [ ]: [II]
 / . // .- 1988.- 22 .- .3.
1818. - [ ]: [ ] II
 ] / . // .- 1988.- 21 .- .3.

1951

1819. . [ ]: [ ] - -
 ].- .: , 1951.- 8 .

1952

1820. , .
 [ ]: [ ] / . -
 .- .: , 1952.- 27 .

1954

1821. :
 1954 [ ]: [ ]
 ] / . . . .- ., 1954.- 32 .

1955

1822. [ ]: [ ] -]:-
 - , 1955.- 32 .
 ∴ **1823.** , . [ ] / . -
 .- ∴ , 1955.- 57 .
 ∴ -
 . -
 , -
 . ,
 , -

1957

1824.
 [ ]: [ ] , -
 - 40- -
 ] // -
 .-1957.- 29 .

1958

1825. : -
 . [ ] / . -
 , 1958.- 8 .
1826. [ ]: : -
 . , 1958.
 ∴ - -
 -

452]. [.451-

1965

1827. [ ].- ∴ . -1965.- 8 .

1983

1828. [ ].- ∴ , 1983.- 33 .

1985

1829. [ ] / . , 1985.- 236 .

1830. [ ]: / , 1985.- 179 . ∴

1960

1831. [ ]: [ ] , . “ ”, “C” [ ] / . // -1960.- 8.- .31.

1967

1832. [ ]: [60-]: [ ] - -
//]:- 1967.- 7.- .42.

1968

1833. , . [ ]
/ . //]:- 1968.- 25]:- .3.

1971

1834. , . [ ]:
[ ] / . , .
//]:- 1971.- 20]:- .4.

1977

1835. [ ]: [ ] -
70- .] //]:- 1977.- 12 -

1836. , . [ ]: [ ]
] / . //]:- 1977.- 4]:- C.3.

1978

1837. [ ]: [ ]
] //]:- 1978.- 5 .

1838. [ ] //]:-
.- 1978.- 10.- .43.

1981

1839.

.
“ ”
[ ]:
.- 1981.- 17 .- .3. // -

1840.

, . [ ]: [ ]/
// .- 1981.- 18 .- .4.

1983

1841.

[ ]
// .- 1983.- 16 .
IV
,
.

1842.

,
[ ] // .- 1983.-
24 .

1984

1843.

[ ] //
.- 1984.- 28 .

1986

1844.

“ ” [ ] // .- 1986.- 17
.- .3; ; .- 1986.- 16

1845.

[ ]: [80-] / .
// .- 1986.- 16 .- .3.

1846.

[ ]:
[ ] // .- 1986.- 1
1847. , .

1847.

[ ]: [ ]:
80-]/ . // .- 1986.- 17 .- .3.

1848.

[ ]: [80-]/
// .- 1986.- 16 .- .3

1849.

[ ]: [ ] ( ) // .- 1986.-
7 .- .3.

1987

1850.

[ ]: [ ] // .-1987.- 1

1851.

[ ]: [ ] ,

14 ;] // .- 1987.-
1852. .- 1987.- 2 [ ]:
“ ”;

] // .- 1987.- 14 .

1988

1853.

// ; - [ ]
1854. .- 1988.- 4 [ ]:
,

] // .- 1988.- 4 -
.- .3.

1990

1855. [ ]:
“ ”] // .- 1990.- 16 .

1991

1856. [ ]:
I “ ”] // .-
1991.- 18 .

1857. [ ] //
.- 1991.- 16 .

1858. .
[ ] // .- 1991.- 10 -
.- .3.

1992

1859. , . , -
['] / . // .- 1992.- 25 ... -

1860. , ... [ ]: [-
] / . // .- 1992.- 29 .- .3.

2006

1861.
[ ]: [100- , -
.- 2006.- 28 .- .3.] // -

2007

1862. , . “ [ ]: [-
IV , 100- ,
28 .- .8. ”] / . // .- 2007.-

1863. , . [ ]: [-
1300 , 100-
.10.] / . // .- 2007.- 8 .-

1864. , . -
[ ]: [

2007.- 14 .- .5; .- 2007.- 22 // .- .8.
1865. , . “ ”
[ ]: [, 100- -
.] / . // .- 2007.-
23 .- .4.

2008

1866. , . -
[ ]: [-
.] / . // .-
2008.- 18 .- .8.
1867.
[ ]: [ ]// .- 2008.- 19 .- .8.

1971

1868. [ ] / . -
.- : - " ” ;
1971.- ,, ,, . . .

1976

1869. - / . - : ,
[ ] : . - : ,
1976.- 190 .
.: XVIII XIX
. -
[.176,177].

1977

1870. [ ] / . -
.- : - . . - 1977.

1978

1871. [ ] : -
/ . . - ,
1978.- 14 .

1966 .
XVIII

1969

1872.

XVIII

[ ] / .
// .106-117. .- 1969.- 3.-

XVIII

1971

1873.

1971.- 15 .- .3.

... [ ] [ ] / . // .-

1980

1874.

.105-115.

1875.

1980.- .155-156.

[ ]: [ ] / . .- : , 1980.-

[ ] / . // .- : ,

1981

- 1876.** [ ] / . // .- 1981.- 1.- .36-41.-
(.).
- 1877.** [ ] : [ ] -
/ . // .- 1981.- 21 .]
- 1878.** [ ] : [ ] :
/ .] / . :
// .- 1981.- 21 .

1982

- 1879.** [ ] / .
// .- 1982.- 12.- .80-85.- (.).
- 1880.** [ ] / .
// .- 1982.- 10.- .64-69.- (.).

1985

- 1881.** -
[ ] / . // .- : , 1985.- 179 .
.: 100 [. 44; 46; 50; 53].

2007

- 1882.** [ ]
/ . // RS- .- 2007.- 2 (26).- .28-29.

1978

1883. , . [ ]
/ . . .- , 1978.- .4-5.

, -

1982

1884. , . “ ”
[ ]: [. “ ”]
7 . ”] / . // .- 1982.-

1885. , . ” -
[ ]: [“ ” -
“ ’ ”,
/ . // .- 1982.- 28 .- .4.]

1989

1886. , . -
[ ]: [-
, -
] / . // .-
1989.- 30 .

1981

1887. , . [ ]: [ ] / . // .- 1981.- 6 - .- .3.

1982

1888. , . , [ ]: [ ] - . -] / . // .- 1982.- 31 .- .4.

1889. , . [ ]: [ ] - . -] / . // .- 1982.- 30 .- .3.

1890. , . [ ]: [ ] - . -] / . // .- 1982.- 15 .- .3.

1983

1891. [ ] // ; .- 1983.- 3 ; .- 1983.- 2 .

1986

1892. , .
[ ]: [ ] / . // .- 1986.- 8 .- .3;
.- 1986.- 8 .

1893. , .
[ ]: [ ] / . // .- 1986.- 17 .- .3.

1987

1894. , . “ ”
[ ]: [ ]
/ . // .- 1987.- 18 .

1895. , . -
[ ]: [ ] . -
] / . // .-
1987.- 21 .- .3.

1992

1896. , . -
... [ ]: [ ]
] / . // .- 1992.- 20

1897. , ...
[ ]: [ ] -
/ . // .- 1992.- 16 .]

1993

1898. , .
... [ ]: [ ]
/ . // .- 1993.- 22 .- .3.

1996

1899. , . -
[ ]: [ ] , -
“ ”;
500-] / .
// .- 1996.- 6 .- .4.
1900. , . - [ ]: [ ] -
/ . // .- 1996.- 28 .

1997

1901. , . - [„]: [ ] -
“ ”
] / . . // .- 1997.- 22 .-
5.- .3.
1902. , . -
[ ]: [ ]
.] / . // .- 1997.- 29
.

1998

1903. , . -
[ ]: [ ]
( )

/ . // . . . . . -
1998.- 34.- .144-146.

1904. - “ ”.
[„]: [„]
] / . // .-1998.- 4
. - .4.

1999

1905. , . [„]: -
/ . //
. -1999.- 26 . - .2.

1906. , . [„]: [„] / . -
// .-1999.- 4 . - .4.

1907. , . : “ ” [„]: [„] 75-
. [„] // . -1999.- 12 . - .3.

2005

1908. - : [„] // -
. -2005.- 6 . - .2.

2008

1909. , . [„]: [„] //
. -2008.- 7 . - .4.

1982

1910. -
I - . [ ]:
/ . .- , 1982.- 27 .-

1983

1911. [ ]: -
/ . .- , 1983.- 5 .-

1986

1912. -
[ ]/ . .- : , 1986.- 21 .-

1987

1913. [k -
]/ . .- , 1987.- 4 .
1914. -
[ ] / . /
“ ”
. - , 1987.-

1988

1915. [ ]
/ . :- : , 1988.- 114 .
∴

XIX- XX . [.3-48].

1916. [ ]
/ . :- : , 1988.- 150 .
∴

XIX- XX . [.3-48].

1917. - -
[ ] / .
// I

.- , 1988.- .228-232.-

2008

1918. -
[ ] / . :- : , 2008.-
8 .-

, -

1977

1919. [ ] : [ ] -
] / . // .- 1977.- 4 .- C.3.

1981

1920. [ ]: [ ] -
// .- 1981.- 6 .- .3.]/ . -

1983

1921. [ ] / . - //I Bey-
n İxalq Simpozimun tezisl ri.- , 1983.- .22-23.-

1989

1922. “ ” [ ]: [ ] , -
7 .- .4.]/ . // .- 1989.-

1998

1923. ... [ ]: [ ] -
// .- 1998.- 17 .- .3.] / .

1999

1924. [ ] / .
// .- 1999.- 26 .

2001

1925. – , -
[ ] / . // .- 2001.-
14 .- 112.- .15.

2003

1926. -
e [ ] / .
//Böyük ip k yolu. Avrasiya m d niyy t l rinin dialoqu.
Beyn l xalq elmi konfransın materi lları.- , 2003.- .73-
78.- (.).

2004

1927. –
[ ] / . ; Xalça t svirl rinin r q mli
texnologiyalardan istifad etm kl etibarlı v aid m nb l rd
qorunub saxlanılması. T dris Seminarı – P CASOR.- ,
2004.- .14-16.- (.).

1928.

“ ” [ ]:
/ . // - .- 2004.- 26 .- .19.

2005

1929. [ ] / . -
//“ RS” Az r baycan Beyn l xalq jurnalı.- 2005.- 2-3.-
S.96-99.- (.).

2007

- 1930.** [ ] / . Sotheby s -
[ ] / . // .- 2007.- 6 .-
.1,4.
- 1931.** “ -
” [ ] / . // .- 2007.- 3 .-
.23.
- 1932.** -
[ ]: [ ] -
[ ] / . // -
2007.- 18 .- .8.
- 1933.**
[ ] / . // CANAS, Uluslararası Asya v Quzey
Afrika çalı maları Kongresi.- : , 2007.- .603.-
(.).

2009

- 1934.** [ ] // -
[ ] / . , 2009.- 3, .
2-3.- & Press.- .153-169.- (.
).
1935. [ ]: [ ] / . -
// .- 2009.- 6 .- .8.
- 1936.** [ ]:
[ ] / . //“Selcuk dövrünün d biyyat

v m d niyy ti Türkmenistan”.- : ,
2009.- .150.- (.).

1937.

.- 2009.- 7 .- 44.- .25. [ ] / . // -

2011

1938.

/ . // .- 2011.- 19 .- .8. [ ]

**AZ RBAYCAN XALÇALARI HAQQINDA
XAR C D LL RD**

ngilis dilind

1800

1939. , . [ ]
/ . //1800-1908 .

1931

1940. , . [ ]
/ . .- - ,1931.
1941. , . [ ] / . -
. - ,1931.

1935

1942. [ ] // (.).-
1935.- .- .XXI.

1938

1943. , .
[ ] / . .- .- 1938.- .190.

1939

1944. , . [ ]
/ . .- ; - ,1939.

1942

1945. , 1730
[ ] // ( ).- 1942.- .- .3.

1943

1946. , 1730
[ ] // ( ).- 1943.- .- .2.

1947. , 1750
[ ] // ( ).- 1943.- .- .2.

1944

1948. [ ] :
. - - , 1944.

1946

1949. , [ ] //
( ).- 1946.- .- .2.

1958

1950. [ ] // ( ).-
1958.- .- .XI.

1965

1951. [ ] / . .- .:
. .- 1965.- 8 .

1952. , . [ ]
/
/ . .- - , 1965.- 385 .

1970

1953. , . 700-
[ ]/ . .- , 1970.

1971

1954. .
[ ]/ // , - .-
1971.- 9.- .112-130.

1955. : (.) [ ] / .
. - - , 1971.- 104 .
 , , , - .

1973

1956.Frances, J.

[ ] /J.Frances //European and oriental rugs. For pleasure and investment. London.- John Gifford.- 1973.- 180 p.

∴ [.34-55].

1974

1957.

[ ]/ . - - : -
.- 1974.- 121 ∴ .

1977

1958.

[ ]/ . -
// , 1977.- 31 .-(. .).

1978

1959.

[ ].- , 1978.
∴ [.131-138].

1960.

[ ]/ . .- , 1978.

1980

1961.

[ ]: [ ]
/ . // (.).- 1980.- 3.

1962.

[ ]// .- 1980.- 1.- P.27-30.

1963. Rugs and flatweaves of the Transcaucasus [Text]
//A commentary by R.E. Wright.-Pittsburgh, 1980.- 123 p.il.

1983

1964. [ ]: IV

, 1983.

1965. , .

1983 .

[ ]/ . // .- , 1983.

1966.

[ ]: .- , 1983.- 154 .

1967. Taghiyeva, R. Vag-vag [Text] /R.Taghiyeva
//Hali. The International Magazine of Antique Carpet and
Textile Art.- London.- Vol 6.- 1.- 1983.- 36-37 p.

1988

1968. The Museum of oriental art Moscow [Text] /per.
N.Sychova; trans. A.Mikoyan, 1988.- 230 p.- photo.

1992

1969. Taghiyeva, R. National Costumes [Text] /R.Taghiyeva //Museum of Music and Ethnology.- Haifa Summer, 1992.- P.99.

1993

1970. Taghiyeva, R. Catalogue [Text] /R.Taghiyeva //A collection of Carpets from the State Museum of Azerbaijan on

display at the Mall Galleries.- London.- SW1-6.- 10 july.- 1993.- 12 p.

1996

1971. Taghiyeva, R. Azerbaijan carpets the contribution in treasury of world culture [Text] /R.Taghiyeva //“Sigma Journal”.- 1996.- 39.- October 17.- P.20.

1972. Taghiyeva, R. “The Significance of Azerbaijan Carpets for world Culture”. Teppich Welt [Text] /R.Taghiyeva //Carpet World International Magazine for Oriental Carpets.- 1996.- .- December.- 23.

1997

1973. Taghiyeva, R. “The Significance of Azerbaijan Carpets for world Culture”. Teppich Welt [Text] /R.Taghiyeva //Carpet World International Magazine for Oriental Carpets.- 1997.- January.- P.30.

1999

1974. Taghiyeva, R. Traditions of Azerbaijani Carpet [Text] /R.Taghiyeva //“ERDEM” Halı Öz 1 Sayısı III.- Ankara, Dumat Ofset.- Cilt 10.- Ekim.- 1999.- S.615-626.

2001

1975. Taghiyeva, N. Revival And Re-Use of the Traditional Patterns in Modern Azerbaijan Narrative Carpets [Text] Analysis on the Base of the World Museum and Private Collections /R.Taghiyeva.- 2001.

2003

1976. Taghiyeva, R. Azerbaijan Carpets and the Great silk Road Prosedings of the Nara Simposium for Digital Silk Roads [Text] /R.Taghiyeva.- Nara.- Japon.- 2003.- December.- 10-12.- P.63-68.

2004

1977. Taghiyeva, R. Traditional Art of Azerbaijan [Text]: atalogue /R.Tagiyeva //Five part's.- Baki: Preface, 2004.- 2 p.

1978. Taghiyeva, N. Fa East Motives in Desings of Azerbaijani Carpets (Az rbaycan xalça ornamentl rind Uzaq rı Motıvl rı) [Text] //Training Workshop on Preservation of Images of Carpets as Sustainable Open Resources /R.Taghiyeva.- Baku, 2004.- .34-35.

1979. Taghiyeva, R. Carpet production in Azerbaijan [Text] /“ETN”.- Textile Forum Journal.- 2004.- No.1.- P.9.

2005

1980. Taghiyeva, R. Azerbaijan Ritual Shadda Carpets as Guarder of the People's Oral Heritage [Text]: “ ifahi irs yaları danı dıra bil rmi?” /R.Taghiyeva.- Yunanıstan: Napoleon.- 2005.- 4 p.

2006

1981. Taghiyeva, R. Intangible heritage: a new look at the museum [Text] /R.Taghiyeva.- sveç: Qotenburq.- 2006.- 2 p.

1982. Taghiyeva, R. “Folklore as the Means of Self expression of a people under Globalization: its Preservation and Development in Museums of Azerbaijan”. The 7 th Regional

Assembly of the Asia Pacific. Organization. [Text] /R.Taghiyeva.- China: Shanghai, 2006.- P.25-28.

1983. Shiraliyeva, A. Traditional Handicrafts of Azerbaijan. Organization of the Islamic Conference, Research. Centre for Islamic History, Art and Culture King Abdulaziz Centre, Riyadh [Text] /R.Taghiyeva.- Türkiye: “Plato” Basın evi, 2006.

2007

1984. Taghiyeva, R. Carpet in the Context of Azerbaijanian Ethno-Culture [Text]: “Azərbaycan xalça sənəti” mövzusunda IV Beynəlxalq Simpoziumun materialları /R.Taghiyeva.- Paris, 2007.

1985. Taghiyeva, N. On the terminology of Azerbaijan flat woven rugs [Text]: Uluslararası türk el dokumaları kongresi bildiri /N.Taghiyeva //Selçuk Üniversitesi; Selçuklu Araştırmaları Merkezi Başkanlığı Yayınları.- Konya, 2007.- S.212-215.

2008

1986. Taghiyeva, R. “Azerbaijan National Culture under Globalization and the Problems of its Preservation”. International Conference on the Inclusive Museum [Text] /R.Taghiyeva.- Netherland: Leiden, 2008.- 5 p.

2009

1987. , .“ -
”
[ ]: .- & Press, .-
2009.-
: 3, . 2-3.- .153-169.

1988. The Azeri Times. “A person was born on a Carpet; the Carpet Attended that Person Funeral” [Text].- 2009.- november 13.

Alman dilind

1877

1989. , . XV-XVIII .
[ ]/ . .- .- 1877.

1881

1990. c , .
[ ]/ . .- .-1881.

1891

1991. , . [ ]
/ . .- .-1891.

1921

1992. , . [ ]/ . -
 , . .- .-1921.

1922

1993. , . [ ] / . ,
 . .- , 1922.

1924

1994. , . [ ] / . .-
.- 1924.

1955

1995. , . [ ] / . -
.- .- 1955.

1969

1996. , . [ ] / . .- : ,
1969.- 416 .

1972

1997. - [ ] // .- 1972.- 52.- .34. -

1976

1998. , . [ ] /H.Frisch
//Was wissen sie von tappichen.- Frelø Welt.- 1976.- Nr.12.-
S.38-39.

1999. , . [ ] : [ ]
[ ] / . // (.).-
1976.- 12.- .38-39.

1977

2000. [ ] : [ ] //Attraktive alte handwerkskunst.-
Möbel und Wohuraum.- 1977.- Mr.10.- P.22.

2001.

// [ ]: [ ]
( ).- 1977.- 10.- .22.

1978

2002.

// ( ).- 1978.- .- P.142-154.

Türk dilind

1950

2003. slam ensiklopediyası [M tn]: [alçalar haqqında]

// stanbul.- 1950.- .5.- S.129-141.

1973

2004. f ndi, R. Az rbaycan xalçaları [M tn] /R. f ndi

//Atatürk ad. rzurum Univer. d biyyat fak. s rlı ri.- 1973.-
5.- .143-162.

1974

2005.L tif b y Rusiyada türk xalçalarını öhr tli ndirdi

[M tn] //H yat ( ).- 1974.- 30.- 18 iyul.

1977

2006.Oqtay Aslanapa. XIV sr türk inc s n ti [M tn]

/O.Aslanapa // stanbul.- 1977.

Az rbaycan xalçaları haqqında [S.49-52].

1979

2007. stanbul xalça muzeyi [M tn].- stanbul, 1979.

1996

2008. Ta ıyeva, R. Azərbaycanın Halı sembollerinde halkın təsevvürleri [M tn]: ürk Soylu Halkların Halı, Kilim ve Cicim Seneti Uluslararası bilgi öleni bildirelileri /R.Taghiyeva.- Kayseri.- 1996.- 27-31 y.- S.301-306.

1997

2009. Ta ıyeva, R. İniatür r ss mlı ında (sanatta) [M tn] /R.Taghiyeva; zərbaycan halıları Derneyi ürk ül-türü onqresi.- Türkiy : Ankara.- 1997.- S.231-237.

2005

2010. Ta ıyeva, R. Amerika Kızılderililerinin Kültüründe Türklerin zleri [M tn]: VI Uluslararası Türk Kültür Kongresi Bildirileri /R.Taghiyeva.- Türkiy : Ankara, 2005.- S.2565- 2570.

2011. Ta ıyeva, N. Avrupa Rönesansı çeri inde Türk Halı Sanatı türk dilind m ruz [M tn] //“Türk kültürünün dünya kültürlerine etki ve katkıları” adlı IV Türk Kültürü Konqresi /R.Taghiyeva.- Ankara, 2005.- S.2493-2507.

2006

2012. Ta ıyeva, R. Amerika Kızılderililerinin Medeniyetinde Türklerin zleri [M tn] //TÜRKSOY. ür Dünyası ültür v Senet Dergisi /R.Taghiyeva.- ürkiye: Ankara, 2006.- S.40-45.

2007

2013. Taıyeva, R. Azərbaycan hovsuz halisi “ edde”nin
tesnifine dair [M tn] //XI
(ICOC) /R.Taghiyeva.- : ,
2007.- 3 s.

İl ri m lum olmayan m qal l r

2014.Qergünay, . r q xalçaları [M tn] /H.Qergünay
//Ankara.

2015.C lal s d Arsevan. Türk inc s n ti [M tn]:
Az rbaycan xalçaları haqqında /C. .Arsevan // stanbul.

2016.Oqtay Aslanapa. S lcuq xalçaları [M tn]
/ .Aslanapa, Yusuf Durul // stanbul.- 93 s.

Fransız dilind

1967

2017. , . [ ] / . -
; .- , 1967.- 238 .

1970

2018. , . [ ] / . -
.- , 1970.- 61 .

1977

2019. [ ] //
(.).- 1977.- .- 302.- .56-65.

1981

2020. - , .
!.. [ ] / . -
// .- 1981.- 7.- .18-20.

1982

2021. , . [ ]
/ . // (.).- 1982.- 12.- .80-85.

1984

2022. [ ] L'art du tapis
//France-URSS magazine.-1984.- 171.- P.52. il.

2023.L'universe de Latif Kerimov [ ] //France
URSS magazine.- 1984.- P.53. il.

Çex dilind

1974

2024. [ ]: [ ]
] // .-
1974.- 5.- .25.

1980

2025.Hejcova, H. Za tajemství ázerbajdžanského
koberce [ ] / .Hejcova //Svet v obrazech.- 1980.- 33.-
P.14-15.

Macar dilind

1976

2026. [ ] / .
// .- 1976.- 64 .: . .132.

2027. Kybalova, L.

[ ] /L.Kybalova //Kelsti azonyegei.- Budapest:
Korvins Kiado.- 1976.- 60 p: 74 pl.

1977

2028. [ ] //Azerbajdsan
muzesete.- Bök Leja, 1977.- 44.- .16-17.

1978

2029.
[ ]: [ ]
// .- 1978.- 1.- P.22-25.

1981

2030. [ ] / . // .- 1981.- 1.-
.36-41.

Müxtlif dillərdə

1970

2031. [ ] / . -
 , 1970.- 165 .- (pol a
dilində).

1971

2032. [ ] / . // , 1971.-
21 .- (bolqar dilində).

1973

2033. [ ] //
. - 1973.- 6.- 8.- (slovak dilində).

-
 , -
 , , . -
 , , ,
 ,
 - . -
 - .. -
 . . . -
 .

1978

2034. , . , ... [ ] / . -
 // (.) - 1978.- 5.- 18-
19.- (bolqar dilində).

1982

2035. , . [ ]
/ . // (.).- 1982.- 10.- .64-69.-
(yapon dilind).

Xalçalar haqqında internet resurslarında

www.anl.az
www.azercarpetmuseum.azeurotel.com
[en.wikipedia.org/Carpets of Azerbaijan /Karabakh_carpet](http://en.wikipedia.org/Carpets_of_Azerbaijan/Karabakh_carpet)
en.wikipedia.org/wiki/Latif_Karimov
www.azeri-culture.azeriblog.com
www.elibrar.az
www.gunaz.tv
www.az.apa.az
www.az.wikipedia.org
www.abwww.btal.edu.az/
www.hafta-ichi.com
www.xalqqazeti.com
www.azerbaijan-news.az
www.science.az/
www.az.baku-art.com
www.azerbaijan.tourism.az
www.azadliq.org
www.muzesunasliq.azeriblog.com
www.mct.gov.az
www.forum.azeri.net
www.taxes.caspel.com

LAV L R

lav 1.

Azərbaycan xalçaçılıq məktəbləri

Azərbaycan xalçaları sənət sahəsi kimi həmişə rəfi mövqeyin, həmişə naxış, kompozisiya, rəng həlli və texniki xüsusiyyətlərinin görülməli olaraq ağıdakı xalçaçılıq məktəblərinə bölünür:

1. Quba xalçaçılıq məktəbi
2. İrvan xalçaçılıq məktəbi
3. Dərbənd xalçaçılıq məktəbi
4. Bakı xalçaçılıq məktəbi
5. Gəncə xalçaçılıq məktəbi
6. Qazax xalçaçılıq məktəbi
7. Borçalı xalçaçılıq məktəbi
8. Göyçə xalçaçılıq məktəbi
9. Qarabağ xalçaçılıq məktəbi
10. Naxçıvan xalçaçılıq məktəbi
11. Təbriz xalçaçılıq məktəbi
12. Ərdəbil xalçaçılıq məktəbi
13. Zəncan xalçaçılıq məktəbi
14. Xalxal xalçaçılıq məktəbi
15. Urmiya xalçaçılıq məktəbi
16. Qaradağ xalçaçılıq məktəbi
17. Mərənd xalçaçılıq məktəbi
18. Marağa xalçaçılıq məktəbi

Azərbaycan xalçaları XV-XVI əsrlərinin sərlərində

Niderland rəssamı **Hans Memlinqin** “Məryəm öz körpəsi ilə” sərlərində Məryəm min ayağının altında Qubanın “Zeyv” xalçasını təsvir olunmuşdur.

Niderland rəssamı **An Van Ekin** “Ruhani və Məryəm” sərlərində “Zeyv”; “Mehrab” sərlərində “İrvan”; “Madonna Van der Pole” sərlərində isə fon olaraq Azərbaycanın “Quba” tipli xalçasını təsvir edilmişdir.

Venesiyalı rəssam **Karlo Krivello** (XVI) “Müjdə” sərlərində Talı-Muğan zonasına aid xalçalardan istifadə etmişdir.

İtaliyalı rəssamlar (XV) **Domeniko Morolenin** “Vinsenzo fererio”, “Müqəddəs Romanın təvəllüdü” sərlərində və **Dominiko de Bortolokun** (XV) “Findlikqin toyu” sərlərində Tbrizdə və İrlanda toxunmuş “jdaha” və “Simurq” motivli xalçalar zövqlənmişdir.

Hans Holbenin (XV) “Sifir” sərlərində “İrvan” xalçasını təsvir etmişdir.

İtaliyalı rəssam (XVI əsr) **Lorenzo Lotto** “Ailə” adlı tablosunda Quba-İrvan tipli xalçalarda tez-tez təsvir olunan “kənd” adlı bəzək ünsüründən istifadə etmişdir.

Rəssam **Atonello de Mesina** özünün “Müqəddəs Sebastian” sərlərində və sol küncündə Quba xalçasını təsvir etmişdir.

“Eitm alleqoriyası” (XVI) adlı, müllifi m lum olma-
yan qobelend M r z v Qobustan xalçalarına aid olan “b n-
de-rumi” kompozisiyası t svir edilmi dir.

taliya r ssamı **Pinturikkonun** (XVI sr) “Silvio Pikolo-
mini Elein h yatından bir s hn ” s rind “Borçalı” xalçası
t svir olunmu dur.

Xalçaçı r ssamlar

1. Abasquluzad Fazil
2. Abbasi Rza (T briz)
3. Abiyev R.
4. A ayeva M nz r
5. Axundov .
6. Allahverdiyev h d
7. B birov Gülmurad
8. B birov Silmurad
9. Eynullaqızı Dilav r
10. f ar Sadıq b y
11. liyev Kamil
12. liyev Ziyadxan
13. liyeva M nz r
14. Hacıyev .
15. Hacıyev Tofiq
16. Ha ımova Arzu
17. Hüseynov Eldar
18. Hüseynov Hacı Baladayı
19. Hüseynov Vaqif
20. Hüseynova Minaxanım
21. Xalıqov Q.
22. sg nd rova Ruqiyy
23. smayılov Arif
24. srafilov lqar
25. Kamilzad Saleh
26. Ka iyeva Qeys r (ilk xalçaçı qadın r ssam) XX yüzillik
27. Kazımzad K.
28. K rimov L tif
29. K rimova Afaq
30. Klimov Anotolo

31. Qarayeva L tif
32. Mikayılov Eldar
33. Mir Seyid li (T briz)
34. Mu anlı li
35. Müciri C f r
36. Müz ff r li (T briz)
37. Ramazanova (Tarverdieva) C mil
38. R c bov Aydın
39. Soltan M h mm d A a Mir k (T briz)
40. eydayeva Zibeyd
41. irinov M.

**Xalçaçılıq s n tind istifad olunan söz v
söz birl m l ri**

1. Aclıq (seyr klik)
2. A ız çubu u
3. A ızaçma (xalçanın uzununa do ru enl nm si)
4. A ızıtutma (xalçanın ilk sırasının sünbülvari toxunma-
sı)
5. Alınlıq (atın alnına taxılan xalça)
6. Alt ar acın a arması (üst ar acın skik verilm si)
7. Ana güll r (naxı elementi)
8. Ana ha iy
9. Ara ha iy
10. Ara sah
11. Aradansalma
12. Ar ac (lqac) (xalçanın enin ged n ipl ri)
13. Ar acın çırtdaması (arxadan ar ac çıxıntılarının
görünm si)
14. Ar acın qurulu u
15. Ar ackeçm
16. Atıcı (xalça xammallarını kaman vasit sil t mizl y n
adam)
17. Bala ha iy
18. Balıq (q dim naxı)
19. Balı (xovsuz xalçadan hazırlanmı yastıq)
20. Ba altı (uzunsov toxunma balı)
21. Be o ul (be lik) (d st xalı-g b)
22. Biti (q dim naxı)
23. Bitki elementl ri
24. Bo luq (xalçanın bo toxunması)
25. Boy kirçi
26. Boyaq

27. Boyaqçı (yunu, ipi boyayan adam)
28. Böyük x tke (xalçanın qıraqlarının düz olmasını yoxlayan 100; 200 sm-lik x tke)
29. Buta (Azərbaycanın milli ornamenti)
30. Bükd r m (yrilmi bir neç ipin qatlanıb burulması)
31. Ca (elementl r silsil si)
32. Can kis si (12x20-25 sm ölçüsünd palaz toxunu lu kis)
33. Canamaz (namazlıq)
34. Canlıların t sviri (xalçanın bo qalmı yerl rini doldurmaq üçün istifad olunur)
35. Cecim (sad üsulla toxunan xovsuz xalça)
36. C hr , lçim (yunu yir n al t)
37. Cüt ar ac (h r çind n sonra iki ar aç keçiril n xalça)
38. Çe ni (xalça toxuyark n istifad edil n layih)
39. Çe ni pozulmaları (ornament ünsürl rin öz yerind ol-maması)
40. Çin (sıra)
41. Çit m (ilm l rin tökül m m si üçün xalçanın “a zı”-nın parça il tikilm si)
42. Çoxbucaqlılar (naxı)
43. Çök verilm (üst ar acın çox dartılması)
44. Çömç dan (15x40 sm ölçülü zili toxunu lu torba)
45. Çömç m daxil (mollaba ı)
46. Çubuq (yay)
47. Çul (atın üstün salınan P killi xovsuz xalça)
48. Çuval (kis)
49. Daraq (lçim yunu daramaq üçün istifad olunan al t v naxı adı)
50. Darama (h r çind n sonra ilm l rin xalça dara ı il h v il daranması)
51. D hn (xalçanın bünövr si)
52. D rm (birl dirm)

53. D st xalı-g b (bir neç hiss d n ibar t olan toxuculuq m mulatı)
54. D st xalı-g b nin hiss l ri
55. D v (q dim naxı adı)
56. D v boynu (ri ç km zamanı ilm sıxlı ına düzgün riay t edilm dikd toxuma prosesind i in a zında yaranan nahamvarlıq)
57. D zğahqurma (hananın qurulması)
58. Dilikli itibucaqlılar
59. Dolama (xalçanın h r iki k narında yun ipin iki qo a ri dolanması)
60. Doldurucu v köm kçi naxı lar
61. Düym (qıraq ipinin növb il h r iki qıraq ri l r ayrı- ayrılıqda çarpaz dolanması)
62. En kirsı (ri sıxlı ının pozulması il end yaranan nöqsan)
63. Enl nm (ilm sıxlı ının pozulması)
64. E m k (ipin burulması)
65. br (ipin üzü il daxilinin eyni boyanmaması)
66. jdaha (naxı)
67. lçim yun (l içi boyda t miz yun)
68. lqac (ar ac)
69. ri (hanada aquli ç kil n ipl r, xalçanın sası)
70. ri ç km (hananın alt v üst oxlarının trafına ipl - rin dolanması)
71. ri in axması (ilm sıxlı ının pozulması)
72. t k (xalçanın vv lind n l m- q d r toxunan hiss)
73. yirm
74. yri x tli elementl r (naxı lar, yonca, istiot, zanba ı v .s)
75. Farsbaf (farssaya ı toxuma, baft n toxumaq)
76. G b (t bii yundan hazırlanmı kobud toxuculuq m - mulatı)

77. G m m (toxuculuq d zğahının aya ının yerd n qalxması)
78. G z y n kirs (xalçada sıxlı ın pozulması il yaranan h r k t ed n nöqsan)
79. Göl (xalçanın ortasında yerl diril n n böyük naxı)
80. Görd st (türkbaf) (yandansalma)
81. Gücüaltı a ac (ri l rin qarı maması üçün arasından keçiril n nazik çubuq)
82. Gücükeçirm (ri l rin çarpazla dırılması)
83. Hana (toxuculuq d zğahı)
84. Ha iy qur a ı
85. Heyb (çiyin salınan kiçik xurcun)
86. H llac (pambıq, yun atan adam)
87. H v (xovlu v xovsuz xalçalarda ar acları v çinl ri bir-birinin üz rind oturdub yatırmaq üçün istifad olunan al t)
88. Xalça (müxt lif r ng çalarlı naxı elementl ri il b z - dil n toxuculuq m mulatı)
89. Xalçanın sınıması (ar acların ritmik v ardıcıl döyül- m si n tic sind yaranan nöqsan)
90. Xalı (orta ölçülü xovlu toxuculuq m mulatı)
91. Xaral (rzaq saxlanılan böyük torba)
92. X tke (10 sm-lik x tke)
93. Xurcun (heyb)
94. k ml m (iki yrilmı ipin burulması)
95. lan yrisi (xalçada vv ld n axıra q d r davam ed n dal avari yri)
96. l m salma
97. lm
98. plik (pambıq ip)
99. y
100. yçi (iy düz ld n)
101. K t b (naxı)
102. Kiçik x tke (50 sm-lik x tke)
103. Kilim (mür kk b toxunu lu xovsuz xalça)

104. Kilim elementləri (dam a, kilimgülü, dilikli, tökm , qu , pa alı gülü)
105. Kirs (ri sıxlı ının pozulması)
106. Qapılıq (qapının üstünd n asmaq üçün göd k toxunan xalça)
107. Qarmaqlılar (n q dim naxı elementi)
108. Qa ıqdan
109. Qa lıq (yol çantası)
110. Qayçı (al t)
111. Qıraq nöqsanı
112. Qırxım nöqsanı (ölçü normalarının pozulması)
113. Qırxlıq torba (40 kq ya tutan torba)
114. Qırxma
115. Qolçaq (i vaxtı qola keçiril n 10x70 sm ölçüsünd palaz toxunu lu m mulat)
116. Qorxuluq ipi (2-3 qat ri d n ibar t ip)
117. Qubda (sas xalça elementi)
118. Quma lıq (sıxlıq)
119. Quyruq v bel b z kl ri (zınqırovlar asılmı xalça parçaları)
120. Ladi (Qaraba da mür kk b üsulla toxunan xovsuz xalça)
121. L ç k (naxı)
122. L m qaba ı (r fin qaba ı üçün toxunmu p rd)
123. Lulubafı (n q dim v n sad ilm düyün forması)
124. Meandr (naxı)
125. Medalyon (göl, padnos)
126. Mehrabi (namazlıq xalça)
127. M daxil (ensiz ha iy)
128. M fr (yor an-dö k yı maq üçün toxunan böyük sandıq)
129. M i t yaları (naxı lar)
130. Mollaba ı (q dim naxı)
131. Naxı (s n tkarların xalçalara saldıqları elementl r)

132. Namazlıq (namaz vaxtı istifadə olunan xalça)
133. Ocaqba ı (ocaqın baş tərəfindən yer salmaq üçün toxunan kiçik xalça)
134. Oxlar (hananın hissəsi)
135. Ornament (bəzək, naxı)
136. Otuz-otuz (xalçanın ilmsıxlığı)
137. Ölçü pozunlu (çeninin düzgün hesablanmaması)
138. Örnə (C nubi Azərbaycan rəhbərliyində verilmə)
139. Palan (heyvan üçün hazırlanmış mülət)
140. Palaz (xovsuz xalça)
141. Palaz elementləri
142. Pardaqlama (xalçanın üzünün xüsusi alqılı tərtibatı - nib hamarlanması)
143. Paz (konusvari taxta parçası)
144. Pilliləri (nəqdim çənisi)
145. Rəngvermə və solma
146. Rəy (ipin düzgün boyanmaması)
147. Ri (ilm)
148. Riş (C nubi Azərbaycan rəhbərliyində sap, ip tovlayan xüs)
149. Riş (ip)
150. Sabit kirs (sıxlığın pozulması)
151. Saçaq nöqsanı
152. Sadə daraq
153. Sənn (aradansalma, farsbat)
154. Səkkizgüli ulduzlar (naxı)
155. Səkmə (ustanın ağırdırın naxının bərlənməsinin öyrətməsi)
156. Siçandişi
157. Sırt (naxı)
158. Sıxlıqölçən
159. Simmetriyanın pozulması
160. Sintetik liflər
161. Sıra (naxı)
162. Su (bütün haşiyələri bir-birindən ayıran düz xətt)

163. Sumax (birüzlü xovsuz xalça)
164. Sumax (birüzlü xovsuz xalça)
165. ahabbası (XV-XVI srl r aid edil n xalça)
166. dd
167. üy (gücüaltı a ac)
168. Taxçaqaba ı (palazça)
169. Tayqulaqlıq (ri in yri getm si)
170. T kar ac xalça (bir ar aç keçiril n xalça)
171. T kqanad (t kqat)
172. T rlik (çul)
173. Tikanlılar v ya saçaqlılar (naxı)
174. Toxuma bıça ı
175. Tök verilm
176. Türkbaf (yandansalma)
177. Udullu (xalçaçılıq m nt q si)
178. Uqah (xalça)
179. Üç ml m k (üç ipin burulması)
180. Ülgü (xalça çe nisin veril n ad)
181. Ülulgöl (böyük ölçülü göl)
182. V rs (d v nin boynuna taxılan ip)
183. Yanlıq
184. Yay
185. Yel n (ara ha iy)
186. Yerlik (ha iy d n k narda qalan hiss)
187. Y h raltı
188. Yun
189. Yüüzü
190. Za i (qırmızı r ng)
191. Z ncir (köhn naxı adı)
192. Zili (mür kk b toxunan xovsuz xalça)
193. Zili naxı ları

Azərbaycanda toxunan xalçaların adları

1. Heydərliyəv
2. Açma-yumma
3. Afur a
4. Açıqklər
5. Aaclı
6. Aqoyunlu
7. Aida manquliyeva
8. Alçagülçiyi
9. Alpan
10. Aran
11. Arç
12. Arsalan
13. Atatürk
14. Baq-behi t
15. Baqa
16. Baqadagül
17. Bahar
18. Baxayı
19. Bakı
20. Balıq
21. Belik
22. Bhm nli
23. Bhrām Gur ovda
24. Bhrām Gur v Fit-
n ovda
25. Bndi Rumi
26. Brd
27. Bygb si
28. Bico
29. Bide M cnun
30. Bilici
31. Borçalı
32. Bulut
33. Burma buynuz
34. Butalı
35. Buynuz
36. Canamaz
37. Cecim
38. Cek
39. Ceyranlı
40. Cmli
41. Cmc mli
42. Cyirli
43. Cimi
44. Cütar ac
45. Cütgöl
46. Çalı
47. Çarax
48. Çayk nd
49. Ç l bi
50. Çrxigül
51. Çiçkli mu an
52. Çiçi
53. Çini-çe ni
54. Çıraqlı
55. Çobank r
56. Çrax
57. Çuxanlı
58. Daks m n

59. Dam alı
60. Danalı
61. D mirçi H s n
62. D mirçil r
63. D ryanur
64. D st-xalı
65. Diba
66. Dilikli
67. Doruy
68. Dörd f sil
69. Dördbuynuz
70. Dördlük
71. Düym niç k
72. c mi
73. f ar
74. jdaha
75. l- l
76. lixanlı
77. m li C m id Hacı
78. nu ir van v
bayqu ların söhb ti
79. rciman
80. rd bil
81. srl rin n m si
82. Farxalı
83. Fatmai
84. F r hli
85. F rhad v irin
86. Fındı an
87. Firdovsi
88. Füzuli
89. G c buta
90. G d b y
91. G nc
92. G nc -buta
93. Golk nd
94. Göllü-gu li
95. Gör dil
96. Göyç li
97. Göygöl
98. Gül
99. Güllü
100. Hacı Qaib
101. Hacıqabul
102. Hacıqayıb
103. Heart Pir b dil
104. Heris
105. Heyd r liyev v
ail üzvl ri
106. Heyk l
107. Heyvanat
108. Heyvanlar
al mind
109. H ddad
110. H sir
111. Xalxal
112. Xalı
113. Xan
114. Xan Q rv nd
115. Xan qonaqk nd
116. Xanlıq
117. Xantirm
118. Xa ı
119. X ms
120. X tai
121. X yyam
122. Xil buta
123. Xil f an

124. Xil buta
125. Xırdagülçi
126. Xırdagüllü
127. Xonçalı qabıstan
128. Xosrovun baharı
129. ndira Qandi
130. ran k ndlisinin
h yatını t svir ed n
xalça
131. slimi
132. srafil
133. Karvansaray
134. Ka an
135. K di
136. K llayı
137. K m rli
138. Kilim
139. Kollama
140. Kor van
141. Köhn Quba
142. Kürd
143. Kürd mir
144. Qala
145. Qaraba
146. Qaraca
147. Qaraçöp
148. Qaraqa lı
149. Qaraqoyunlu
150. Qaraman
151. Qarayazı
152. Qarxun
153. Qarmaqlı
154. Qasımu a 1
155. Qayma lı
156. Qazax
157. Qazaxça
158. Q b l
159. Q di
160. Q dim Bakı
161. Q dim f an
162. Q dim G nc
163. Q dim Minar
164. Q dim zeyv
165. Q di
166. Q m d
167. Q r c
168. Q d
169. Qımıl
170. Qırız
171. Qızqarıdan
172. Qobustan
173. Qoca
174. Qollu-Çiçi
175. Qonaqk nd
176. Qo agöl
177. Quba
178. Qullabduzluq
179. Qurba alı
180. Qurba ao lu
181. Qu çular
182. Qu lu
183. Ladı
184. Lenin
185. Leyli-M cnun
186. L c di
187. L ç kturunc
188. L mp
189. Maxfur

190. Malıb yli
191. Mara a
192. Mehrabsız
193. M lair
194. M mm da alı
195. M r nd xalçaları
196. M r z
197. M zahir
198. Minaxanım
199. Mir
200. Miyan
201. Molla kamallı
202. Mu an
203. Mun
204. Nabur
205. Na ıllar al mi
206. Naxçıvan
207. N caqlı
208. N lb kigül
209. N riman
    N rimanov
210. N simi
211. Nizami
212. Nor ar
213. Orduc
214. Ovçuluq
215. Öysüzlü
216. Palas
217. Pay ndaz
218. Pazırıq
219. Pir b dil
220. Sacaya ı
221. Saxsıdagüll r
222. Saib T brizi
223. Salahlı
224. Salyan
225. Salyan xil si
226. S ccad
227. S f s ccad
228. S fi d d in Urm vi
229. S lm söyüd
230. S m d Vur un
231. S rabi
232. S rvistan
233. Silsil vil ç k
234. Simurq
235. Sinigöllü
236. Sirl r x zin si
237. Sirtçiçi
238. Sor-sor
239. Stalin
240. Sultani
241. Sumax
242. Suraxanı
243. Sütunlu
244. abalıdbuta
245. adlı
246. ah N z rli
247. ahabbası
248. amaxı
249. eyx S fi
250. bi-hicran
251. ıxlı
252. ilan
253. ir libay
254. irvan
255. irvançiçi
256. u a

257. Taxta
258. Talı
259. Taru
260. T briz
261. T kgöl
262. Uqah
263. Urmiya
264. Üçlük
265. Va -va 1
266. Vaqif
267. Valentina
Tere kova
268. V rni
269. Yuri Qaqarin
270. Yanlıq
271. Yerfi
272. Yusif v Züleyxa
273. Za lı
274. Zehv ni ah
275. Zeyv
276. Z ncan
277. Z ng zur
278. Z rxara
279. Z rif liyeva
280. Zili
281. Zin tni an

Toxuma prosesi il laq dar sas d zгах v al t adları

Hana v onun hiss l rinin adları:

1. Hana
2. Paz
3. Kücü a acı
4. Alt ox
5. Üst ox
6. Kücüaltı a ac
7. Qorxuluq ipi
8. A ız çubu u
7. D st yi ölçülü bıçaq
8. Qayçı
9. Tapalaq (n q dim al t)

Köm kçi al t adları:

1. Pardaqlayıcı bıçaq
2. Pardaqlayıcı qayçı

Al t adları:

1. H v
2. D f -daraq
3. Kirgit
4. Daraq
5. Toxuma bıça 1
6. Sökm bıça 1

Ölçü al ti adları:

1. Xovölç n
2. Sıxlıqölç n
3. Böyük x tke
4. Kiçik x tke

Xalça m mulatlarının adları

1. Alınlıq
2. Balı
3. Ba altı
4. Can kis si
5. Çömç d
6. Çul
7. Çuval
8. Duz torbası
9. Heyb
10. M fr
11. Ocaqba ı
12. Palan
13. Qapılıq
14. Qa ıq torbası
15. Qa ıqdan
16. Qa lıq
17. Qırxlıq torba
18. Qolçaq
19. Quruq v bel b z k-
l ri
20. Taxçaqaba ı
21. T rlik
22. Xaral
23. Xurcun
24. Y h raltı
25. Yem torbası
26. Yüüzü

**XI-XX s r l rd Az r baycann müxt lif
bölg l rind xalça toxuyanlar**

1. Aftab Qasım qızı (u a)
2. Ai xanım Qayıbova (Qazax rayonu, Salahlı k ndi)
3. Ai brahim qızı (Qazax rayonu, Qaymaqlı k ndi)
4. Anabacı Adilova
5. Anaxanım C brayılova
6. Asya smayıl qızı (Zaqatala rayonu)
7. Bahar Allahverdi qızı (Qazax rayonu)
8. Balaqız Yusif qızı (Qazax rayonu, D mirçil r k ndi)
9. B növ Kamilova
10. Cavahir N bi qızı (Qazax rayonu, Qaymaqlı k ndi)
11. C f r Müciri (T briz)
12. C mil Hümm tova (Quba rayonu)
13. C m id Hacı (Bakı h ri)
14. Dilar Hüseynova Yaqub qızı
15. Dilar M mm dova M mm dalı qızı
16. El n Hacıdad
17. .K rimova (Qazım mm d)
18. min xanım irin qızı (Xaçmaz rayonu)
19. rkinaz eydayeva (A su rayonu)
20. Fatim A amirz yeva
21. Fatma Hüseyin qızı (Borçalı mahalı, Qaçan an k ndi)
22. F r qan (C brayıl rayonu)
23. Gil Hacıyeva (amaxı rayonu, C irli k ndi)
24. Gühar M h mm d qızı C n tzad (Qazax rayonu)
25. Gülar Hümb tova Topu qızı (C brayıl)
26. Gül ndam n n (K lb c r)
27. Gül r f ndiyeva (Quba rayonu, Çiçi k ndi)
28. Güln n Mustafayeva (Quba)
29. Gülov Rüst mova ahsuar qızı (C brayıl)

30. Gülzad Bax liyeva (C brayıl)
31. Gülzar H s nova (C brayıl)
32. Heyran K lb liyeva (C brayıl)
33. H c r Rüst mova brahim qızı (C brayıl)
34. H kimovlar ail si (D v çi rayonu)
35. H qıq t A aki iyeva S fqulu qızı (C brayıl)
36. Höküm (amaxı h ri)
37. Humay H s nzad (K rimova) (u a, 1909- cu il)
38. Xalid A urova
39. Xatir Dada ova
40. brahimx lil f ndiyev (Quba rayonu)
41. K. ükürova (amaxı h ri)
42. K rb layi Cabbar lizad
43. Kifay t f ndiyeva (A dam rayonu)
44. Ki kin M cid qızı (Bakı h ri, Novxanı k ndi)
45. Kübra Rüst mova (G nc)
46. Qaraqız. ki rayonu (Künküd k ndi)
47. Qaratel Rüst mova Üzeyir qızı (C brayıl)
48. Q rib brahimov
49. Qızbala Cavadova (Bakı h ri)
50. Qulam Babain
51. M.D ft z nova (O uz rayonunu, Ba Da a ıl)
52. Maral H midova (G nc)
53. M din H s nova (C brayıl)
54. M rcan xanım (Ordubad rayonu, Biç n k k ndi)
55. Minar Hüseynova M h mm d qızı (C brayıl)
56. Mirsüleyman Seyidov
57. N.H s nova
58. Nabat Molla Mahmud qızı f ndiyeva (Qazax rayonu, Da K s m nli k ndi)
59. Nat van A urova
60. Naznaz N biyeva (G nc)
61. N n xanım ir li qızı (amaxı)
62. Nis xanım Cavadova (A dam)

63. Nü ab Eybalıyeva
64. P ri Quliyeva (C brayıl)
65. R.Zeynalova (Qazax)
66. Rayisa Çernikova (G nc)
67. R x nd Teymurova
68. R smiy İyasova
69. Ruqıyyı sg nd rova
70. Sayalı Süleyman qızı (Qazax rayonu, Qaymaqlı k ndi)
71. Sevil İyasova
72. Simzar N sirova
73. Sitar Hacıyeva M h mm d qızı (C brayıl)
74. Sitar R himova
75. Sona hm dova
76. Südab M likova (C brayıl)
77. ahzad H s nova (C brayıl)
78. fiq C f rova (Bakı h ri)
79. fiq Hüseynova (G nc)
80. hla Ta ıyeva
81. övk t (C brayıl rayonu)
82. Tamilla N biyeva (Bakı h ri, Nardaran k ndi)
83. Telli Hacı N sib qızı (u a)
84. T rlan İliyeva (G nc)
85. Tovuz Quliyeva (G nc)
86. Töhf dilova (Quba rayonu)
87. Tük zban Hüseynova Hüseyn qızı (C brayıl)
88. Tüm n İliyeva (Quba rayonu, Söhüb k ndi)
89. Zeyn b smayılzad (1926 cı il)
90. Zeyn b M mm dova (C brayıl)
91. Z hra Quliyeva (C brayıl)
92. Z kiyy Musayeva
93. Z nginar V İliyeva (G nc)
94. Z rbi M mm diyeva (Qazax rayonu)
95. Z rdabi-M likova (Göyçay rayonu)
96. Zibeyd eydayeva

Naxı adları

1. Adam
2. Adam v at
3. Aftafa
4. A ac
5. A çiç k
6. A çiç kli
7. A gül
8. Alaqapı
9. Alçagülü
10. Alma
11. Alma l m
12. Almagülü
13. Almaka ı
14. Altıçaxmaq
15. Arı
16. Arvad-u aqlı
buta
17. A ıq
18. At
19. Atdili
20. Aynab nd
21. Bababuta
22. Baca
23. Badamı buta
24. Baftalıgül
25. Ba a
26. Ba lı ulduz
27. Bala k t b
28. Bala qıvrım
29. Balabuta
30. Balıq
31. Balıqqula ı
32. Ba
33. Ba lıq
34. Ba maq
35. Bayraq
36. Bayramgülü
37. Bazıb nd
38. Belba ı
39. Be barmaq
40. Be ik
41. B hli
42. B hligilas
43. B lc
44. B ndi-rumi
45. B irqızı
46. B z k
47. Bibar
48. Bı
49. Bil rzik
50. Bitik-pitik
51. Biti-piti
52. Boranı
53. Böyük xal
54. Bulut
55. Burma
56. Buta
57. Butaq
58. Butalı
59. Butalı islimi
60. Buynuz
61. Bükm

62. Bülkül
63. Büzm
64. Ca
65. Ceyn maz
66. Ceyran
67. C ci
68. C ft
69. C ng lli
70. Cıqqa
71. Cıqqa buta
72. Cincilim
73. Cüc
74. Cücözü
75. Cüt qo a su
76. Cütbuynuz
77. Cütdaraq
78. Çadır
79. Çaxmaq
80. Çaxmaqlı
qızılgül
81. Çala an
82. Çal ı
83. Çana lı ba a
84. Çarıq
85. Çaynik
86. Ç ll k
87. Ç ltik
88. Ç ng
89. Ç ng l
90. Ç rk zi
91. Çiç k
92. Çiç kli
93. Çiç kli buta
94. Çinar
95. Çıraq
96. Çoxayaq
97. Çoxzolaq su
98. Çömç m daxil
99. Çör k
100. Çör k gülü
101. Dam a
102. Daraq
103. Daraqcıq
104. Dev
105. D mir
106. D mirma a
107. D st gül
108. D v
109. D v gözü
110. D v l piri
111. D yirmil r
112. Dik buta
113. Dilik
114. Dilikli
115. Dilinkli buta
116. Di -di
117. Di lip r
118. Divargülü
119. Dolama
120. Dolamaqıynaq
121. Dolamaquyrum
122. Dolanqaç
123. Dördtoxmaq
124. Düym
125. Düym li
126. Düyün
127. Enlisu
128. Evlibuta

129. f an
130. f angülü
131. l
132. l- l
133. rsalan
134. rsin
135. v lik
136. yributa
137. F r
138. F tir
139. F tir buta
140. Fır
141. Fırfıra
142. G lincehizi
143. G nc
144. G nc buta
145. G rd kba ı
146. G rd kqaba ı
147. Gilas
148. Göb l k
149. Göl
150. Göl içi
151. Göl ortası
152. Göz
153. Gözlü
154. Gül
155. Gülabdan
156. Gülabdan buta
157. Gülabgülü
158. Gülbudaq
159. Güldan
160. Güld st
161. Güldüym
162. Gül b tin
163. Güllü yaylıq
164. Güzgü
165. Haçalı islimi
166. Heyk lba ı
167. Heyva
168. Heyvagülü
169. Heyvanl piri
170. H m nk m nci
171. H mli buta
172. H t rxan
173.H t rxantoyu u
174. Hoqqa
175. Hörm
176. Hörm islimi
177. Hörumç k
178. Xaç
179. Xal
180. X lbir
181. X rç ng
182. X tai
183. Xil buta
184. Xırdagül
185. Xonça
186. Xonçagülü
187. Xonçaqıra ı
188. Xoruz
189. çiqıynaq
190. çlisu
191. lanqaç
192. ldırım
193. ldız
194. ldızlı
195. n k
196. slimi

197. slimib ndlik
198. Kamandar
199. Kasa
200. Ka ı
201. Ka ık rpic
202. Keçi
203. Keçidabanı
204. Keçirtm
205. K klik
206. K lb tin
207. K m r
208. K m rb z yi
209. K p n k
210. K rpic
211. K sm su
212. K t b
213. K t b ha iy
214. Kilimgülü
215. Kis
216. Ki i
217. Kitab
218. Kotan
219. Kot b
220. Köhn naxı
221. Köhn su
222. Köhn naxı
223. Kök
224. Köyn k
225. Kuvan
226. Küçük
227. Künc
228. Küp
229. Küsülü buta
230. Qab
231. Qabır a
232. Qanadlı islimi
233. Qapı naxı ı
234. Qaragöz
235. Qaraqurd
236. Qarmaq
237. Qarmaqlı
238. Qarmaqlı buta
239. Qarmaqlı
dam a
240. Qarmaqlı
k t b
241. Qarnaxım
242. Qaytarma
243. Qaz
244. Qeyçi
245. Qeyçibalıq
246. Qeysi
247. Qeysibi ax
248. Q bir
249. Q dim buta
250. Q j l
251. Q l mdan
252. Q ndil
253. Qıf
254. Qıfılqah
255. Qımıl
256. Qırxayaq
257. Qırxlan
258. Qırqovul
259. Qıvrım
260. Qıyna ı
261. Qıynaq
262. Qızılbuta

263. Qızılgül
264. Qızqarıdan
265. Qoç
266. Qo al
267. Qollu
268. Qoluq
269. Qo a
270. Qo a buta
271. Qo aarvadlı
buta
272. Qo abuyuz
273. Qo aiç
274. Qo akaman
275. Qo aqarmaq
276. Qo aqıynaq
277. Qo aqu
278. Qo aquyrum
279. Qo alar
280. Qo apitik
281. Qo asu
282. Qotaz
283. Qotazlı buta
284. Qovu an buta
285. Qoyun
286. Qoz
287. Qozalı
288. Qubba
289. Qurba a
290. Qu
291. Qutu
292. Quyrum
293. Quyrumlunaxı
294. Quyu
295. Quyuçarxı
296. Quzu
297. Lal
298. L ç k
299. L l k buta
300. L pir
301. Lobyayaarpa 1
302. Lozu
303. Manqal
304. Maral
305. Me gülü
306. Me yarpa 1
307. Meym
308. M daxil
309. M h cc r
310. M r z
311. M l
312. Minar
313. Minar ba 1
314. Mismar
315. Mi ar
316. Mollaba 1
317. Möhür
318. Muncuq
319. Müj l r
320. Naxı
321. Naqqa
322. Nal
323. Nar
324. Nargül
325. N lb ki
326. N lb kigül
327. Ni an
328. Ocaq
329. Oxba 1

330. Otaylı
 331. Örd k
 332. Örtük
 333. Paxlava
 334. Pa alıgülü
 335. P nc
 336. P nc r
 337. P rvan
 338. P t
 339. Pil k
 340. Pi ik
 341. Pi ikaya ı
 342. Pitik
 343. Pitikli
 344. Pul
 345. Pu qu
 346. Sacayaq
 347. Sad islimi
 348. Sa sa an
 349. Saqqaldara ı
 350. Salxım
 351. Sallama
 352. Sarıbülkül
 353. Sarma ıq
 354. Saya buta
 355. S kkizbucaq
 356. S kkizdırnaq
 357. S kkizgu li
 ulduzlar
 358. S lm
 359. S rm
 360. Siçandi i
 361. Siçanizi
 362. Sı ır
 363. Sı ısidiyi
 364. Simar
 365. Simavar
 366. Sini
 367. Sır a
 368. Sırıq
 369. Sular
 370. Sumax gülü
 371. Sünbül
 372. Sünböldaraq
 373. Sürm dan
 374. Sütun
 375. Sütunba ı
 376. Süz ninaxı
 377. abalıd buta
 378. aha
 379. axa gülü
 380. amdan
 381. amdanlı
 382. ami
 383. ana
 384. anakotan
 385. anapipik
 386. arlama
 387. b k
 388. b k naxı
 389. irni
 390. irp nc si
 391. Ta alağ
 392. Ta qaba ı
 393. Taxt
 394. Taxtamüj
 395. Taya
 396. T h ng

397. T h ngyarpa 1	420. Ya dan
398. T ndir	421. Yanar buta
399. Tikanlı	422. Yarpaq
400. Tilov	423. Yaylıqqülü
401. Tirm saya 1	424. Yazılı buta
402. Tısba a	425. Yazılı k t b
403. Toxmaq	426. Yelk n
404. Toqqa	427. Yelpik
405. Toqqaba 1	428. Yonca
406. Tovuz	429. Yüyrük
407. Toyb z yi	430. Zanba 1
408. Toyuq	431. Zanbaq
409. Toyuqaya 1	432. Zanbaqqülü
410. Tökm	433. Z ncir
411. Tu	434. Z ncir
412. Tu ba 1	435. Z rxara buta
413. Tula	436. Zı
414. Tutuqu u	437. Zorxana
415. Ulduzlu	438. Zülf l m
416. Urusu	
417. U aq	
418. V l	
419. Yadelligül	

KÖM KÇ GÖST R C L R

Q rar v s r ncamlar

Az rbaycan xalça s n tinin qorunması v inki af etdirilm si haqqında Az rbaycan Respublikası Qanununun icrasının t min Az rbaycan xalça s n tinin qorunması v inki af etdirilm si haqqında 9

Az rbaycan xalça s n tinin qorunması v inki af etdirilm si haqqında: Az rbaycan Respublikası Qanununun t tbiq edilm si bar d Az rbaycan Respublikası Prezidentinin f rmanı 10

“Az rbaycan Xalçaçılıq S n ti” YUNESKO-nun B riyy tin Qeyri-Maddi M d ni rs Siyahısına daxil edilmi dir 15

“Az rbaycan Xalçası” Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövl t Muzeyinin yaradılması haqqında. Az rbaycan Respublikası Nazirl r Kabinetinin q rarı 7

Az rbaycanda muzey i inin yax ıla dırılması haqqında: Az rbaycan Respublikası Prezidentinin S r ncamı 14

edilm si bar d Az rbaycan Respublikası Prezidentinin f rmanı 13

X lq b dii p l rini d h d in i f tdim k t dbirl ri h qqınd 3

X lq b dii s n tl ri h qqınd 4

nc s n t bid l rinin q runm sı v q yd lnm sı h qqınd 1

K.M. liyevin “ stiqlal” ordeni il t ltif edilm si haqqında Az rbaycan Respublikası Prezidentinin f rmanı 8

K.M. liyevin xatir sinin b dil dirilm si haqqında 11

L.H.K rimov yolda ın Xalqlar Dostlu u ordeni il t ltif edilm si haqqında SSR Ali Soveti R yas t Hey tinin f rmanı 6

L tif K rimovun 100 illik yubileyi haqqında Az rbaycan Respublikası Prezidentinin S r ncamı 12

z rb yc n SSR-d xalçaçılı ın v xalça s n tinin daha da
inki af etdirilm si t dbirl ri haqqında 5

z rb yc n SSR-d x lç v x lç m mul tı ist hs lını d h
d rtrm q v keyfiyy tini y x il dırm q t dbirl ri h qqınd
..... 2

Mü llifl rin lifba göst ricisi

- Abbasov, ... 153,156
Abbasov, ...582
Abdullao lu, K. 638
Abdullayev, A. 616
Abdullayev, ...483
Abdullayev, M. 297,298,1026
Abdullayev, P. 673
Abdullayev, ... 214
Abdullayeva, F. 512
Abdullayeva, M. 47,52,341,541,542
Abdullayeva, N. 99, 102,103,105,106,185,215,299,321,
720,724,728
Abdullayeva, S. 712
Abdulova, G. 58
Abutalıbov, R. 188
A amalı, F. 646
A arzao lu, M. 669
A asıo lu, F.....598
yev, H. 625
A azad , Z. 465
Axundov, B. 752,784
Axundov, M. 174, 578,581
Alarlı, B. 398
Alxano lu, Z. 216
Amanova, S. 788
Anar 327

Arifcanov, R. 248
 Aslanov, E. 687
     sl n v, Q. 166
 Ayxan 490,513,665
 Ba ırov, F. 550
 Ba ırova, A. 130,107
 Bax liyev, A. 77
 Bax ıyev, C. 686
 Bala ov, Z. 810
 Banu.....426
 Bayram, A. 791
 Bayramov, A. 403,494
 Bayramov, S. 375
 Bayramov, V. 427
 Belyakov, V. 145
 B birov, G. 391
 B kir v , R. 681,736
 Biyer, K. 332
 Bünyadov, S. 765
 B b y v, B. 172
 B ırz d , M. 90
 Ceyhun 517,836
 C f rof, M. 615
 C f rzad , ... 270
 Devitt, V. 718,727
 Diyarb kirli, N. 223
 Elxan Elçin Muxtar (Aslanov) 386
 Erix Fayql 78
 Etibarlı, E. 302
     f ndi, R. 621,622,797
     f ndiyev, T. 53
     f ndiyeva, S. 199
     hm dov, A. 328
     hm dova, A. 756

hm dova, E. 313
 hm dzad , G. 804
 hm dzad , Z. 314
 kb rov, M. 579
 kb rzad , ...352
 kb r v, N. 146
 l dinqızı, N. 496
 l kb rov, C. 175
 liqızı, ...518
 lio lu, N. 519
 liyev, A. 225
 liyev, B. 430
 liyev, E. 573
 liyev, F. 18
 liyev, ...668
 liyev, lham 827
 liyev, M. 620
 liyev, S. 157
 liyev, T. 251
 liyev, V. 545
 liyev, Z. 44,189,200,201,227,228,276,303,353,367,
 404,431, 682,697,745,746,774,805
 liyeva, A. 117,118,119,124,131,226,271,277,285,544,
 684
 liyeva, B. 498
 liyeva, ...635
 liyeva, G. 229
 liyeva, H. 167,671
 liyeva, K. 315,405,607,690
 liyeva, S. 595
 liy v , T. 181
 lövs tqızı, V. 497,698
 mirxanov, S. 69
 s dova, X. 368

s dullayeva, S. 109, 732,754,796
 s d v, B. 108
 sg rova 520
 sg rova, N. 132, 138,230
 sk rli, Ç. 361
 ziz Vahid 46,345,662
 zizli, B. 594
 F r cull y v, F. 656
 F r c v, F. 139
 F rid , Z. 614
 F rz liyeva, ... 304
 Firdovsi qızı, K. 349
 Fuad, E. 432,433
 Göyçayeva, G. 168,722
 Göyü ov, N. 59
 Gül r 837
 Günay 485,521,522,838
 Günel 839,840
 Güneyli, O. 406
 Haqverdiyev, T. 32
 Heyd rova, Y. 305
 H bibov, N. 16
 H s n liyev, N. 743
 H s nqızı, E.....434
 H s n v, ... 176
 H s n v, ...672
 H s nov, N. 125,623
 H s nova, Z. 231
 H s nzad , C. 692
 H s nz d , M. 163
 H vilov, H. 28
 Hiday to lu, Y. 470
 Hüseyin, N. 334
 Hüseyinov, ...333,680

Hüseynov, ... 70
 Hüseynov, R. 85
 Hüseynova, S. 202
 H cıy v , ...725
 Xaçınçaylı, Q. 407
 Xalid , H. 715
 Xasay qızı Elmira. 147
 Xatun 604
 X lilov, A. 48
 X lilov, J. 369
 X lilova, T. 289
 X lilzad , F. 380,499
 Xuduz d , S. 177
 brahimov, A. 322
 brahimov, ... 190,256,257,317,237
 brahimov, T. 370,800
 brahimova, S. 438
 lkin, Q. 238,371
 lyaso lu, R. 841
 manova, U. 588
 sabalayeva, H. 523
 sayev, ...610,626
 sk nd rov, R. 630
 sm yıl, H. 93
 smayılqızı, V. 49,564,574
 smayılov, ... 272
 smayılov, S. 600
 sm yıl v , ... 158
 smayılova, K. 354
 srafilzad , C. 290
 K s tur v, V. 95
 Kasparov, N. 183,286
 K rimli, S. 439
 K rimov, G. 372,557

K rimov, L. 258,306,586,587,693,730,733,738,740,741,
 798
 K rimov, S. 159
 K rimov, Y. 115
 K rim v, H. 25,142
 K rim v, K. 173
 K rim v , L. 143
 Qacar, Ç. 393
 Qaçab yov, B. 648
 Qafarlı, ...440
 Qalibo lu, E. 441,473
 Qaraba lı, L. 563
 Qasımov, X. 54
 Qasımov, M. 134, 140,239,240,291
 Qasıмова, E. 329,336
 Q dim, A. 559
 Q dirov, F. 584
 Q dirova, D. 71,377,381,387,394,399, 636, 768,775,816
 Q dirova, Z. 591,813
 Q ni, A. 624
 Qogina, ...319
 Qonaqov, M. 650
 Quliyev, A. 21,100
 Quliyev, B. 589
 Quliyev, ...553,583
 Quliyev, H. 135,241,242
 Quliyev, M. 120, 126,141,205
 Quliyev, R. 66
 Quliyev, T. 562
 Quliyev, Z. 388
 Quliyeva, N. 677
 Qul m qızı, L. 627
 Qurbanqızı, Z. 769,776
 Qurbanov, A. 337,552

Qurbanov, B. 51,259
 Qurb n v, R. 127
 Q l y v, Y. 618
 Q r y v, S. 169
 Q r y v, T. 799
 Q sim v, N. 101
 Q zıy v, A. 98,726
 Leyla 442
 Mahmudlu, Y. 45
 Mahmudov, Y. 38,567,569
 Manafova, M. 710
 Matsuura, Koi iro. 829
 Mehdiyev, Q. 324
 Mehpar 474,833
 M h bb to lu, Q. 501
 M h mm dzad , H. 149
 M h rr mova, T. 524
 M hy ddingızı, ...678
 M likzad , S. 761
 M mm dxanova, M. 819
 M mm dk rim v, Z. 657
 M mm dli, H. 378
 M mm dli, X. 652
 M mm dli, T. 373
 M mm dov, C. 136
 M mm dov, ... 26,39,57
 M mm dov, X. 29,164,649
 M mm d v, ...802
 M mm dov, M. 555,763
 M mm d v, S. 729
 M mm dova, A. 307
 M mm dova, T. 362
 M mm d v , P. 747
 M tan t 355

Mikayılov, E. 351
 Mikayılzad , E. 443,487
 Mirz , M. 444
 Mirz liy v, C. 748
 Mirz yev, M. 186
 Misiro lu, Y. 206
 Muxtarova, B. 590
 Muradov, V. 74,488,504,526,575
 Mus z d , ... 160
 Mustafayev, A. 55,87,540,544,576,679
 Must f y v, F. 654
 Mustafayeva, A. 696
 Mustafayeva, F. 632
 Mustafayeva, Z. 338,808
 Mustafazad , T. 644
 Mük rr moglu, M. 445,446,447,502,503,762,770,777
 Müt llim v, X. 619
 M hr liy v, ...653
 Na ıyeva, F. 150
 N ıy v , F. 184
 Na ıyeva, H. 685
 Nem t, K. 208
 N m tz d , H. 161
 N biyev, A. 35
 N c fov, H. 661
 N c fov, M. 128,723,735
 N c f v , S. 178
 N rimano lu, M. 505,527,528,835,842,843
 N sib, V. 137
 N sibli, ... 162
 N zirova, S. 325
 Nizamiqızı, N. 771
 Novruzo lu, V. 475
 Novruzov, C. 1029

Nuriyev, ...529
 Nuriyeva, T. 382
 Orxan 476,826
 Oruc, M. 448,772
 Oruc lı, H. 144
 Orucova, R. 121
 Pa ajev, Q. 243
 Per in, A. 209
 Pir l v, ...89
 Poladova, M. 273
 Prixodko, J. 244,262
 P p v, S. 194
 Ramiz 449
 Rayevski, A. 245
 R c bli, T. 281
 R b to lu, M. 506
 R himli, ... 263
 R him v, F. 179
 R him v, H. 104
 R himova, A. 593
 R himova, M. 210
 Röv nqızı, ...767
 Rüz toglu, Z. 363
 Rüst mxanlı, S. 561
 Rüst mli, B. 450
 Rüst m v, V. 658
 Rzalı, R. 820
 Rz y v, ...674
 Rzayev, B. 628
 Rzayev, N. 43,292
 Rzayeva, M. 195
 Sadıq, ...383
 Salahzad , ...170
 Saleh, N. 757

Sal d d n , ... 151
 Salmanova, E. 154
 Samir, ... 413
 Samir 414
 Sara. 641, 782
 Saryeva, ... 477, 478, 530, 531
 Saylov, ... 211
 Sevil 451
 Seyidov, M. 274, 629
 Seyidov, T. 558, 778
 S f rova, T. 339
 S f , ... 122
 S limqızı, C. 452
 S rdaro lu, ... 282
 S rdarov, Q. 676
 Sirius 196
 Sultanova, G. 400, 418
 Sultanova, P. 532, 533
 Süleymanov, ... 675
 Süleymanov, N. 60
     ahv liyev, K. 265
     rif, A. 453
     rifov, ... 111, 577
     rif v , G. 734
     ix liyev, Q. 274, 807
     ir liyeva, A. 374, 397, 417, 688, 707, 708
     irinova, Ü. 454
     ükuf 534
     b n v, ... 670
     v, V. 197
 Tagızad , ... 455
 Ta ıyev, A. 331, 659, 664, 764
 Ta ıyeva, N. 401, 456
 Ta ıyeva, R. 267, 479, 543, 639, 703, 704, 744, 785

Ta ıyeva, S. 480
 Ta ızad , ...152,356,357,364, 384,457,458,758,760,773,
 783,806
 Ta ızad , T. 637
 Talibova, A. 79
 Talıbzad , A. 508
 Tapdıqo lu, N. (V li ov). 565,571
 Tariyel, ... 246
 Teymur, K. 766
 Teymurov, A. 283,308
 T hm zov, M. 76,88
 T rlanov, M. 17,19,165,700
 Turan 489
 Turan, F. 612
 Turan 824
 Turqut, ...416
 T lı inski, ... 91
 Ülvi, A. 358
 Vahid, T. 535,536,537,844
 Vahidov, R. 20
 V kilov, M. 709
 V kilova, G. 247,751,809
 V liyev, A. 326
 V liyev, K. 27,180
 V liyev, R. 295
 V zir, M. 80
 V zirova, C. 116,171
 V zir v , M. 801
 Vin qr d v, ...803
 Vüqarqızı, G. 460
 Yaqubqızı, K. 509
 Yaqubzad , M. 461,462,481,779
 Yas m n 463
 Yolo lu, G. 365

Yusifqızı, S. 834
Yusifov, B. 187
Yusifova, S. 482
Yusifzadə, B. 94
Zakirqızı, G. 817
Zərnəv, F. 683
Zamanov, N. 30,702,750,753
Zeynallı, X. 296
Zeynallı, ... 340
Zərbəliyev, C. 510
Zirəkəsbəyli, S. 92
Zümrüd 464, 511,538,539,602,642,780,781

S rlvh l rin lifba göst ricisi

- Alınmaz s n t qalası 596
Ana dilimiz xalça 421
Az rbaycan 787
Az rbaycan abid l ri 41
Az rbaycan Dövl t Xalça Muzeyi 786
Az rbaycan Dövl t nc s n t Muzeyi 81
Az rbaycan etnoqrafiyası 40,61
Az rbaycan n n vi xalçaçılıq s n ti dünyada
t bli olunur 514
Az rbaycan xalça s n ti 33
Az rbaycan xalça s n tinin hr tini dünyaya yayan “Az r-
lm ” MMC Avropa Biznes Assambleyası “Kraliça Viktoriya
adına mükafat”a layiq grlm dr 422
Az rbaycan xalça s rgisi Brüsseld 347
Az rbaycan xalça s rgisi haqqında 218
Az rbaycan xalçaları 23,34,83,123,219,515, 606,572,795
z rbayc n x lç l ri dny r ss ml rının s rl rind 112
“Az rbaycan xalçaları” kitabı 516
Az rbaycan xalçaları “Persian Carpet” markası altında satılır
.....423
“Az rbaycan xalçaları bütün m kt bl ri il ” adlı layih üzr
nvb ti kitab çapdan çıxıb 603
Az rbaycan xalçaları Estoniyada 402
Az rbaycan xalçaları Fransa jurnalının s hif l rind 366
Az rbaycan xalçaları heyranedicidir 466
Az rbaycan xalçaları taliyada 300
Az rbaycan xalçaları Küveyt Dövl ti miri Aparatının r hb ri-
ni valeh etmi dir 467
Az rbaycan xalçaları Londonda 284
Az rbaycan xalçaları Moskvada 269
Az rbaycan xalçaları Nyu-Yorkda 385

- Azərbaycan xalqları Rusiyanın birinci xanımını valeh etmişdir 492
- Azərbaycan xalqları Türkiyə Baş nazirinin xanımını valeh etmişdir 493
- Azərbaycan xalqları Türkiyə Böyük Millət Məclisi sədrinin xanımını valeh etmişdir 468
- Azərbaycan xalqlarına maraqlar 198
- Azərbaycan xalqlarını kimlər tədqiq etmişdir 220
- Azərbaycan xalçası 36,37
- “Azərbaycan xalçası” adına Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Muzeyi yaradılacaq 556
- Azərbaycan xalçası Ginnesin rekordlar kitabına düşüb 759
- Azərbaycan xalçası məişətdə 815
- Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin yeni binası tikiləcək 424
- Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin yeni binası tikiləcək: 825
- Azərbaycan xalçasına dair Beynəlxalq Simpoziuma ləyaqətli hazırlanacaq 309
- Azərbaycan xalçasının dünya şöhrəti 310
- Azərbaycan xalçasının şöhrəti 221
- Azərbaycan xalçasının YUNESKO-nun “Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə representativ siyahısı”na daxil edilməsinə dair “dördüncü masa” keçirilmişdir 484
- Azərbaycan xalq növlərinin sxemi 217
- Azərbaycan incəsənəti 24,42,609
- Azərbaycan incəsənəti - təsviri sənət, dekorativ təbiiqi sənət, memarlıq 82,613
- Azərbaycan KP MK-da, Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetində, Azərbaycan SSR-də xalqçılığın və xalq sənətinin daha da inkişaf etdirilməsi tədbirləri haqqında məsləhət müzakirə edilmişdir 213
- Azərbaycan qadını namın 84
- Azərbaycan qadınları 56

Az rbaycan Qazax xalçaçılıq m kt bi 611,634
 Az rbaycan Milli Ensiklopediyası: Az rbaycan 62
 Az rbaycan müasir xalq s n ti incil ri 50
 Az rbaycan Prezidenti Heyd r liyev Brüsseld r ssam Eldar Mikayılovun xalça s rgisind olmu dur 346
 Az rbaycan Respublikasının ayırdı ı yardım Luvr Muzeyinin xalçalar kolleksiyasının b rpa edilm sin s rf olunmu dur 491
     z rbayc n süj tli x lç l rı t rixind n 739
 Az rbaycan tarixi 22,63,608,691
 Az rbaycan torpa nda görü l r 249
 Az rbaycanda m d niyy t siyas ti 789
 Az rbaycanın xalça s n ti 301
 Az rbaycanın xalçaçılıq s n ti Türkiy Ba nazirinin xanımında z ngin t ssürat yaratmı dır 425
 Az rbaycanın q dim xalçaları muzeyl rd 389
 Az r xalça” Beyn l xalq mükafata layiq görülmü dür 359,360
 “Az r- lm ” xalçaçılıq s n tinin q dim n n l rini davam etdi-
 rir 419
 “Az r- lm ”nin xalçaları beyn l xalq mükafatlar almı dır: mü ssis nin ba direktoru Vidadi Muradova Avropa Biznes Assambleyasının q rargahında qurumun n yüks k “Kraliça Viktoriya adına mükafat”ı t qdim olunmu dur 420
 Bab k Xürr midin xatir sin h sr olunmu f r 695,755
 Bakıda III Beyn l xalq Simpozium 390
 Bakıda L tif K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi binasının t m li qoyulmu dur 828
 Beyn l xalq Xalça Simpoziumu 311
 Beyn l xalq m d ni laq l r 68
 Beyn l xalq simpozium ba a çatdı 312
 B nz rsiz s n tin lvan boyaları 222
 B rpa edilmi xalçalar s rgisi 344

- Bilirsinizmi? 342
- Böyük Britaniyada çıxan “Halı” jurnalında Azərbaycan xalçasının geniş yer ayrılmasıdır 428
- Böyük Lenin Azərbaycan xalqından: 721
- Danımürk simpoziumunun iştirakçıları 250
- Dünyanın inciləri baxıldı. Türkiyə xalçaçılıq məktəbi: 699
- Dünyanın hansı muzeylərində Azərbaycan xalçaları saxlanılır? 224
- Eldarın ilmlər dünyası 343
- Ermənilər Qarabağ xalçalarını Avropada satır 429
- Ədiyə xalçalarımız 376
- Bülənt Qarayev: “Azərbaycan xalçaçılıq məktəbi dünya tərifini tapdı” 495
- Ən qədim xalça bəzəni bilirik? 348
- Əriqlər aqlarda gəzən bəzənlərin möcüzəsi..... 379
- Füzuli dünyası rəsmlərdə 705
- Füzuli ilmlərinin inkişafında 350
- Gənclər 617
- Gənclərdə dekorativ-tətbiqi sənətlərinin inkişafı 640
- Gənclər-Qazax xalçaçılıq məktəbi 631
- Heydər Əliyev və Azərbaycan qadını 711
- Heydər Əliyev və mədəniyyət 67
- Hər xalça bir sənəkdir 316
- Həyatdan nakam getmiş xalçaçı-rəssam Arzu Hacıyeva: O, qısa və mənalı həyatı 469
- Hyustonda Azərbaycan xalçaçılıq sənəti dairəsi keçirilib 435
- Xaçmazda xalça muzeyi 666
- Xalça 287
- Xalça bayramına gəlincə 252
- Xalça muzeyi 811
- Xalça muzeyinin layihəsi Avstriyada hazırlanıb 436

Xalça s n ti r q xalqlarının m d ni irsinin ayrılmaz hiss sidir
395
 Xalça s n timizin dünyada ks-s dası 232
 Xalça toxuyanların töhf l ri 279
 Xalça ustası L tif K rimov anılıb 830
 Xalça üz rind çiç kl r 278
 Xalçaçılar ictimai birlikd : 831
 Xalçaçılı a aid terminl rd n 233
 Xalçaçılı ın inki afına diqq ti artırmalı 323
 Xalçaçılıq 408
 Xalçaçılıq s n ti... v boya qıtlı ı 663
 Xalçalar b rpa olunur 113
 Xalçalar evd toxunur 203
 Xalçalarda bahar 288
 Xalçaları öyr nm k dünyanı d rk etm k dem kdir 253
 Xalçalarımız Avropa r ssamlarının s rl rind 235
 Xalçalarımız Budape t s rgisind 280
 Xalçalarımız informasiya sistemind 472
 Xalçalarımız Tatarıstanda nümayi etdirilir 486
 Xalçalarımızın uzaq s f ri 335
 Xalçalarımızın üstünlüyü h nd si fiqurla toxunmasıdır 409
 Xalçaların yeni süjetl ri 633
 Xalçalı bayatılar 234
 Xalçamız YUNESKO-nun qeyri-maddi m d ni irs siyahısına
 daxil edil c k 471
 Xalçanın dün ni, bu günü, sabahı 204
 Xalı-xalçalı bayatılarımız 236
 Xalqın istedadı v m ksev rliyinin güzgüsü 254
 Xalqın ölm z irsi 255
 Xanım Bricit Birleyn: Az rbaycanın z ngin xalçaçılıq s n ti
 vardır 437
 “X t i” x lç sı 737
 XX sr Az rbaycan qadınları 392
 Xo m ramlı s fir 64,65,645

X lç ust l rı 647
 X lç çılı diqq ti rtirm q 96
 X lç çılıq inki f dir 182
 X lç l rımızın t rixi q dimidir 114
 .Stalin h sr edilmı böyük b dii xalca 716
 .V.Stalinin yeni portreti 97
 lm l rd tariximiz ya ayır 318
 lm l rin naxı ı 667
 nterpol xalçalarını axtarır: Az rbaycanın 100-d n artıq
 m d ni s rv ti o urlanaraq ölk d n çıxarılıb 410
 ran qadınlarının l i l ri s rgisi 814
 r van xanlı ı 86
 smayılı xalçalarının albom-kataloqu hazırlanmı dır 689
 sveçr d ki s rgiy Az rbaycan xalçaları 133
 taliyalı müt x ssis Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti
 Dövl t Muzeyinin d v ti il ölk mizd s f rd dir 500
 talyan r sşamına “Müjd ” ver n Qazax xalçası 643
 Keçmi i öyr d n, g l c yi tanıdan ünvan 818
 K rimov L tif Hüseyn o luna... 717
 K sm s f t hl ri x lç l rd 742
 Qaraba abid l ri 568
 Qaraba xalçaçılıq m kt bi 585
 Qaraba xalçaları AB -da v Kanadada satılır 597
 Qaraba xalçaları xarici qonaqların mara ına s b b olmu dur
599
 Qaraba xalçaları s rgisi 592
 Qaraba xalçaları t qvimd 601,605
 Qaraba 566
 Q dim xalçalarımız guya xaric aparılmır?: 411
 Q dim s n timizi dirç ld k! 148
 Q dim s n tl r ya ayır 260
 Q dim türk lifbası 72
 Quba- ırvan xalçaçılıq m kt bi 655

L.K rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbii Sənəti Dövlət Muzeyində Azərbaycanın dekorativ sənət ustası, ornamentçisi L.K rimovun anadan olmasının ildönümünə həsr olunmuş, “Keçmişdəngələyərən sənət körpüsü” mövzusunda sənəti açıqlayır 832

Lerikin naxışlı xalçaları 396

L. tif K rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbii Sənəti Dövlət Muzeyi 790,792

L. tif K rimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbii Sənəti Dövlət Muzeyinin Elmi əsərlərinin toplusu 794

L. tif K rimovun anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmiş sənətinin açılışı 821

Litva Respublikası Prezidentinin xanımı Alma Adamkiene “Azərbaycan Xalçası Qalereyası”nda olmuşdur 412

L. nin və zərbəyə həsr olunmuş xalçalar 731

Mahir xalça ustası 580

Mehriban Əliyeva oldu kimi 73

Mənəli ömür 706

Mən və zənginləməyə doğru 822

“Mən yerdə alaxalısı dönmə...” 525

Muzey fəxri diplom: 812

N.N. rımanın portreti toxunmuş xalça 714

Naxçıvan abidələri ensiklopediyası 549

Naxçıvan Dövlət Xalça Muzeyi 547

Naxçıvan ensiklopediyası 546,548

“Naxçıvan xalçaçılıq sənəti bu gün” 560

Naxışların mənası 320

Naragerol xalça toxuyan olacaqdır 207

Nəfis xalçalar 191

N. rımanbəyov və onun “Xalçalar” sənəti 330

Novruz bayramı ensiklopediyası 75

Nuh peyğəmbər, dünya və Naxçıvan 551

Poliqrafçıların töhfəsi 261

Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət 793

- P ris x lç s rgisin 192
- P rislil r t qdir dirl r 193
- Regionların sosial-iqtisadi inki afı dövl tin siyas tinin sas istiqam tidir v bu siyas t g l c kd d davam etdiril c kdir 660
- R ssamın 100 illiyin h sr olunmu s rgi açılmı dır 823
- R ssamlar deyirl r 264
- S.Vur unun anadan olmasının 50 illiyi il laq dar olaraq Az rbaycan EA-nın yubilyara h diyy hazırladı ı, üz rind airin portreti toxunmu xalça 719
- S f vi xalçaları erm ni muzeyind ... .507
- S rgiy x lç gönd rildi 110
- Sidney Az rbaycan xalçaları 129
- Simpozium i tirakçıları deyirl r 275
- “ eyx S fi” xalçası 293
- “ bi-hicran” xalçası 749
- rq Xalçaçılı ı Beyn l xalq Simpoziumu 266
- u a s n t incil ri 570
- Tarixi ilm -ilm toxuyuruq 415
- t bli olunur 514
- T briz xalçaçılıq m kt bi 694
- T sviri v dekorativ t tbiqi s n tl r 459
- Ü r k sözl ri 31
- V. .Lenin Az rbaycan sovet inc s n tind 701
- V. .L nin v N.N rim n v h sr lunmu ilk z rb yc n x l-ç l rı h qqınd 713
- V r v d z rb yc n s rgisi 212
- Yüks k xalçaçılıq s n ti 268
- Z. eydayeva yolda ın Qırmızı m k Bayra ı ordeni il t ltif edilm si haqqında SSR Ali Soveti R yas t Hey tinin F rmanı 155
- Zibeyd eydayeva Macarıstan xalçaçılıq briqadasının f xri üzvüdür 651

Azərbaycanın görkəmli xalça ustaları

Lətif Kərimov

- Azərbaycan xalçaçılıq məktəbi 883
Azərbaycan xalçaçılıq sənətinin öyrənilməsinə dair: Təbriz
növü 851
Azərbaycan xalçaları 884
Azərbaycan xalçaları talyada 891
Azərbaycan xalçalarına maraqlar 878
Azərbaycan xalçalarının naxış elementlərindən nümunələr
.....846
Azərbaycan xalçası 847
Azərbaycan xalçaçılığı 845
Azərbaycanda xalça sənətinin nümunəsi olan corabçılıq işinin
tərtibatı haqqında 879
Azərbaycanın xalça sənəti 885
Bakıda Xalça Muzeyi 860
Beynəlxalq xalça simpoziumu 892
Bizim yeni il soruşumuz, redaksiyanın suallarına cavab 871
Böyük Lenin Azərbaycan xalqından 854
Böyük sənət tarixinə qısa nəzər 865
Buta anlayışı və onun formaları 866
“Buynuz” adlı xalçaların mənası 875
Danıq ırgünlük işirakçıları 855
Dekorativ incəsənətimizin vəziyyəti haqqında 857
Dərkərtiv sənətimiz bərdüncülər 863
El sənətinin müdrikliyi 893
El sənəti 880
Gənc qalmanın sirri 890
Göz ləsnətkarlarla görüşlər 861
Həmkarlarına qonaq olma durumu 876
Xalça dilçiliyi 877

Xalçalar Azərbaycanda toxunmuşdur 864
 Xalq yaradıcılığının rəhbərliyi unutmamalı 848
 Xalqçılıq sənətimiz yəni inkişaf mərhələsindədir 859
 Xalqçılıq sənətinin vəziyyəti haqqında 849
 smayillə sənətkarlarının yanında 856
 Qədim sənətimizi dirçəldək 870
 Qiymətli eksponat 889
 “Quşçular” dən xalq diqqətini cəlb edir? 862
 Qayıtlı bəklər, məsuliyət 872
 Lətin xalqı 873
 Mənəli dəst-xətt 869
 Miniatur və xalça 886
 Naxış var ki, nə vardır 881
 Ornament sənətimizin saflığı uzaqda 852
 Partiyamızın tarixi qərarlarına layiq cavab verək 853
 Sabah – sentyabrın 5-də Bakıda rəqəmsal xalça sənəti üzrə
 Beynəlxalq simpozium açılır 887
 Sənətin qüdrəti 888
 “Simnar” yoxsa “Simar”? 867
 Siz də fillümenist ola bilərsiniz 858
 uşağın çox dündürür 874
 uşağı sevmək olmaz 882
 Tükənməz yaradıcılıq çəsməsi 868
 Yeni zərif xalçalar 850

Haqqında Müəlliflərin lifba göstəricisi

Abdullayev, M. 957
 Abdullayeva, N. 930
 Axundov, B. 938
 Əslən və, Q. 921
 Bəhməni, V. 928
 Devitt, V. 907

hm dov, ...912
 kb r, E. 985
 l kb rova, A. (Abbasova, A.) 974,975
 liyev, C. 959
 liyev, ... 986
 liyev, R. 960
 liyev, Z. 933
 liyeva, K. 900,934,941,969
 F t liyev, N. 955
 Gül r 997
 Hacızad , A. 979
 brahimov, ...944
 nanc, G. 970
 smayılo lu, H. 903
 sm tqızı, H. 992
 srafilzad , C.....946
 Kazımzad , K.....947
 K rimli, K. 973
 K rimli, S. 987
 K rimov, K.....948
 K rimzad , F. 916
 Quliyev, A. 909
 Quliyev, V. 962,963,993,949
 Qurbanlı, R. 971
 Mehdixanlı, T. 976
 Mehdiyev, ...917
 M mm dzad , S. 918
 Mirz zad , O. 926,927
 Muxtarova, B. 964
 Muxtarova, T. 966
 Müciri, C. 951
 Mük rr moglu, M. 982
 N c fov, M. 914
 Rayevski, A. 894,937

R sulova, T. 984
Sadıqova, A. 990
Salamzad , ...915
Salmanov, E. 952
Sultanlı, ... 968
Ta ıyeva, R. 898
Temerin, S. 908
V kilov, M. 896
Yusifqızı, S. 995

S rlvh l rin lifba göst ricisi

Az rbaycan xalçası 899
Az rbaycan R ssamlar ttifaqının idar hey ti 931
Az rbaycan R ssamlar ttifaqının dar Hey tinin t briki!
.....940
Bab k Xürr midin xatir sin h sr olunmu f r 965
Beyn lخالق Xalça Simpoziumu 958,978
srl rin n m si 961
F xri Xiyaban 901
Füzuli dünyası r sml rd 895
Görk mli s n tkar: 911
Göz llik l mind 923
Xalça s n tinin a saqqalı 935
Xalça ustası L tif K rimov anılıb 991
Xalçaçı alim L.K rimovun 80 illik yubileyi münasib til
Xalqlar Dostlu u” ordeni il t ltif edilm si haqqında SSR Ali
Soveti R yas t Hey tinin F rmanı 939
X lç çılıq t dqıq dilir 924
Xalçalarımız Londonda 942
Xalq r ssamı L.K rimovun anadan olmasının 80 illiyi 943
Xalq r ssamının xatir günü 972
“X t i” x lç sı 925
.Stalin h sr edilmi böyük b dii xalca 904

- İm l r i v naxı ları danı dıran adam 996
 İm l r i n n m si 980
 İm l r i n ucunda açılır sabah... 945
 K r i m o v L t i f H ü s e y n o l u n a.....905
 K o s m o s f a t e h l r i... xalçalarda 932
 L.K r i m o v a d ı n a A z r b a y c a n X a l ç a s ı v X a l q T b i q i S n t i
 D ö v l t M u z e y i n d A z r b a y c a n ı n d e k o r a t i v s n t u s t a s ı,
 o r n a m e n t ç i r s s a m L.K r i m o v u n a n a d a n o l m a s ı n ı n i l d ö n ü m ü n
 h s r o l u n m u , “K e ç m i d n g l c y a p a r a n s n t k ö r p ü s ü”
 m ö v z u s u n d a s r g i a ç ı l ı m ı d ı r 994
 L.K r i m o v y o l d a ı n A z r b a y c a n S S R A l i S o v e t i R y a s t
 H e y t i n i n F x r i F r m a n ı i l t l t i f e d i l m s i h a q q ı n d a A z r
 b a y c a n S S R A l i S o v e t R y a s t H e y t i n i n F r m a n ı 929
 L.K r i m o v y o l d a ı n A z r b a y c a n S S R A l i S o v e t i n i n F x r i
 F r m a n ı i l t l t i f o l u n m a s ı h a q q ı n d a: A z r b a y c a n S S R A l i
 S o v e t i R y a s t H e y t i n i n F r m a n ı 913
 L.K r i m o v u n 100 i l l i k y u b i l e y i n i n k e ç i r i l m s i i l l a q d a r
 k i t a b x a n a l a r ı n g ö r c y i i l r 897
 L t i f H ü s e y n o l u K r i m o v 967
 L t i f K r i m o v a d ı n a A z r b a y c a n X a l ç a ç ı l ı q F o n d u y a r a d ı l ı b
 988
 L t i f K r i m o v y a d e d i l i b 989
 L t i f K r i m o v a 920
 L t i f K r i m o v u n 100 i l l i k y u b i l e y i h a q q ı n d a, A z r b a y c a n
 R e s p u b l i k a s ı P r e z i d e n t i n i n S r n c a m ı. 977
 L t i f K r i m o v u n a n a d a n o l m a s ı n ı n 100 i l l i y i n h s r e d i l m i
 s r g i n i n a ç ı l ı ı o l u b 981
 L o n d o n d a n m k t u b 950
 M d n i i r s i m i z i n t d q i q i 936
 M i k l a e v s k a y a, N. 906
 O r n a m e n t a l i s t r s s a m L.K r i m o v u n “Q ı r m ı z ı m k B a y r a ı”
 o r d e n i i l t l t i f e d i l m s i h a q q ı n d a S S R A l i S o v e t i R y a s t H e
 y t i n i n F r m a n ı 910
 P r e z i d e n t l h a m l i y e v v m d n i y y t 902

R ssam L.K rimovun “Qırmızı m k Bayra ı” ordeni il t ltif edilm si haqqında SSR Ali Soveti R yas t Hey tinin F rmanı 922
 R ssamın 100 illiyin h sr olunmu s rgi açılmı dır..... 983
 S n t dostları onun haqqında 919
 S n tkar ömrü 953
 S n tkarın z nğın palitrası 954
 S rgiy d v t 956

Rasim f ndi

Az rbaycan b z k s n ti 1004
 z rb yc n d k r tiv-t tbiqi s n tl ri 999
 z rb yc n l s n ti 998
 Az rbaycan xalça s n tin aid fundamental t dqiqt 1026
 Az rbaycan xalçaları dünya muzeyl rind 1023
 Az rbaycan xalçası 1022
 Az rbaycan xalq dekorativ s n ti nümun l ri London muzeyl rind 1010,1013
 Az rbaycan xalq dekorativ s n ti nümun l ri SSR muzeyl rind 1011
 Az rbaycan xalq s n ti 1001
 Az rbaycan inc s n ti 1002, 1003,1006
 Az rbaycan inc s n ti dünya muzeyl rind 1007
 Az rbaycan Qazax xalçaçılıq m kt bi 1005,1016,1025
 z rbayc nın b dii s n tk rlı ı düny muz yl rind 1000
 z rb yc nın m ddi-m d niyy t nümun l ri rmit j-d 1009
 Böyük Brit niya muz yl rind z rb yc n s n tk rlı ı nümun l ri 1020
 Dekorativ-t tbiqi inc s n timizin b zi m s l l ri 1012
 El s n ti örn kl rind emblem v r m z mahiyy tli b z kl ri 1015
 Göz llik m i t üçün d rtdir 1008

Xalça alanların sayı azalıb 1028
 X lq s n ti n n l ri v mü sir t m çı 1019
 nc s n t v etnos 1027
 sv çr d z rbaycan s n tk rlı ı nümun l ri 1018
 Qazax yadigarları 1017
 XI-XV yüzillikd Az rbaycanda b dii metal i l m s n ti
1024
 XVIII sr z rb yc n x lç l rı v n l rın r n m nt
 m tivl rinin öyr nilm sin d ir 1014
 Türkiy d z rb yc n s n tk rlı ı nümun l ri 1021

C f r Müciri

z rb yc n x lç çılı ı 1030
 Az rbaycan xalçaçılı mın texnoloji üsulları 1032
 z rbayc n x lç çılıq m d niyy ti, müt r qqi t xnik v
 t xn l giya 1035
 Az rbaycan xalçaları 1031
 Az rbaycan xalçası 1033
 C nubda Milli Azadlıq h r katı tarixind n 1041
 C nubi Az rbaycan xovsuzlarından nümun l r 1040
 Dörd f sil 1034
 El s n tini ya adanlar 1036
 Görk mli s n tkar, t crüb li pedaqoq 1039
 Xalçaçılıq m kt binin nadir nümun si 1037
 Müasir m d niyy tmiz v xalça m mulatları 1038

Haqqında

liy v, Z. 1044,1045
 sg rov, ...1042
 sg r v , N. 1046
 Musayev, Y. 1043

Kamil liyev

- Azərbaycan xalqları Avropa rəssamlarının sənətlərində 1047
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev 1050
Milli xalqlarımız dünya bazarında mövqeyini möhkəmləndirməyə qadirdir 1049
Ömrün min bir naxışı 1051
Yaratma əsərlərinə qiymət 1048

Haqqında Müəlliflərin əlifba göstəricisi

- Abdullayeva, N. 1068
Behbudzadə, H. 1075
Bülbülolu, P. 1088
Əhməd, T. 1094,1095
Əliyev Heydər 1083
Əliyev, Z. 1056
Əliyeva, ... 1064
Əskərov, ... 1067
Fuad, E. (Əlikürov, E.). 1054,1093,1098
Xalıqverdiyev, ... 1092
Xəlilzadə, F. 1084,1097
Qasımov, T. 1069
Qasıмова, E. 1089
Qutlu, E. 1074,1090
Məmmədov, N. 1091
Nəmet, K. 1061
Nuriyeva, T. 1086
Pirliyev, Q. 1070
Rüstəmli, N. 1087,1102
Sayılov, ... 1062
Seyfəddinqızı, R. 1063

S limzad , S. 1057
ükuf 1081
Ta ıyeva, S. 1073, 1079, 1080,1104
Teymurov, A. 1066
T rlanov, M. 1058,1060
Turan 1103

S rlöv h l rin lifba göst ricisi

Atatürkün portreti il b z diyim xalça Türkiy Parlamentini
b z yir 1077
Az rbaycan abid l ri 1052
“Az rbaycan xalça s n tinin Kamili” kitabının t qdimatı
olmu dur 1099
Az rbaycan xalçası milli s rv tdir 1071
Az rbaycan R ssamlar ttifaqının dar hey tinin t briki! .....
1059
Füzuli ilm l rin i 1 ında 1076
Görk mli xalçaçı-r ssamın xsi muzeyi açılmı dır 1096
Xalçaçı r ssamın yeni s ri 1072
Xalq r ssamı Kamil liyev – naxı larda b dil n ömür .....
1100
Xalq r ssamı Kamil liyevin 80 illiyi 1085
K.M. liyevin “stiqlal” ordeni il t ltif edilm si haqqında
Az rbaycan Respublikası Prezidentinin F rmanı 1082
Kamil liyev – 90: Az rbaycanın görk mli portret-xalı
s n tkarı 1105
Kamil liyev barelyefinin açılı m rasimi keçirilib 1101
Kamil liyevin xalça s n ti 1053
N fis xalça qarda xalqa ehtiramın ifad sidir 1078
O ill ri unutmariq..... 1065
Prezident lham liyev v m d niyy t 1055

Kübra İlyeva

- Azərbaycan bədii tikmələrinin** bəzi motiv və naxış kompozisiyaları xalçasının tərzində 1118
- Azərbaycan xalçaçılığının inkişaf problemləri haqqında 1117
- zərbaycan xalçələrinin vərəqləşməsinin sərhədləri 1112
- zərbaycan xalçələrinin dünyəvi muzeylərində 1113
- zərbaycan xalçələrinin: mülahizələr, problemlər 1116
- zərbaycan Xalçası Muzeyi 1114
- Azərbaycan xovsuz xalçaları 1119
- Azərbaycan xovsuz xalçalarının öyrənilməsinə dair 1115
- Azərbaycan tarixi və Mədəni irs problemləri elmi konfransın materialları (20 mart, 2003) 1107
- Bakıda Azərbaycan xalçalarının II Beynəlxalq Simpoziumu 1124
- Beynəlxalq xalça simpoziumu 1125
- kəspdisiyyə xalçələrinin sirlərini açdı 1109
- sərhədləri – Qarabağ xalçaları 1134
- Gənç xalçə rəssamı 1132
- Gülşənəddin 1120
- Xalçə ustalarının məclisi 1110
- Xalçə rəssamı 1126
- Xalçəçilər ittifaqı yaradıla bilər 1133
- Xalçəçilik terminləri 1121,1129
- Xalçəçilikdə iki termin haqqında 1130
- Xalçələrimiz qədr uzun ömürlü rəssam 1128
- Xovsuz xalçələr 1111
- L. Kərimov. Həyat və yaradıcılığı 1108
- Müqəddərsin tərzi 1122
- “Səniz” xalçası 1123
- “Sənəfi” xalçası və onun kiçik qardaşı 1127
- XVI-XVII əsrlər Türkiyə xalça məktəbi 1106

T r k m l r öz m d niyy t l rinin da ıyıcılarıdırılar 1131

Haqqında

Novruzov, C. 1135

T briz xalça m kt bi haqqında 1136

Röya Ta ıyeva

Alınmaz s n t qalası 1170,1173

Az rbaycan Xalça Muzeyi 1138

Az rbaycan xalça s n ti elmi ara dırmalarda 1179

Az rbaycan xalça s n tinin öhr ti solmazdır 1180

Az rbaycan Xalçaçıllarının ctimai Birliyi adlı yeni qurum yaradılıb: “Az rbaycan xalça s n tinin t hsil proqramına salınması yax ı olardı” 1198

“Az rbaycan Xalçaçılıq S n ti” s rgisi 1139

z rb yc n x lç l rı 1162

Az rbaycan xalçaları dünya m d niyy ti x zin sind 1166

Az rbaycan xalçaları dünya s rgil rind 1167

Az rbaycan xalçası 1142,1143,1145,1152,1153

Az rbaycan xalçası dünya m d niyy ti x zin sin töhf dir 1144

Az rbaycan xalçası xalqın m n vi s rv tidir 1184

Az rbaycan xalçası m i td 1147,1148

Az rbaycan xalçası: Milli v ümumb ri s rv t 1183

Az rbaycan xalçası parisilil ri heyran qoydu 1188

Az rbaycan xalçası tarixin yadda ıdır 1185

Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyinin elmi s rl r toplusu 1191

Az rbaycan xalçasını öz adı il tanıtılmalıyıq 1182

Az rbaycan xalçasının h r ilm si bir tarixdir: h r naxı nın öz m nası var 1171

Az rbaycan xovsuz xalçası – dd 1189

- Azərbaycan Respublikasının 1954-cü il Həqqa Konvensiyasının implementasiyası (həyata keçirilməsi) üzrə komissiyanın fəaliyyəti: gələcək perspektivləri 1146
- Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət xadimlərinin fəxri adlarının verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin Sərəncamı 1202
- Azərbaycan süjetli xalçaları 1140
- Azərbaycan süjetli xalçalarının rəsmi təqdimatı 1160,1161
- Beynəlxalq Muzeylərlə əlaqəsi Azərbaycan Milli Komitəsinin fəaliyyətini genişləndirir: 18 May Beynəlxalq Muzeylər Günüdür 1193
- Dünyənin zamandaşları arasında 1199
- Elçibinin aynası 1163
- Bədiqəhrmanlar xalçalarımızda 1157
- Həyranlı və bəzi Azərbaycan xalçasında 1174
- Xalça Azərbaycan xalqının səslənən simlidir 1181
- Xalça tariximizin yaddaşdır 1172
- Xalçaçılıq Azərbaycan mədəniyyətinin ən qədim incilərindən biridir 1194
- Xalçalarımız dünyanın diqqətini çəkir 1186
- İlmin hikməti 1187
- Nəsnət və zaman 1149
- Kamil İyev 1137
- “Qayıdış” xalçasının təqdimat mərasimi 1175
- Qədim əslənin diqqətə artırılmalıdır 1165
- L.Kerimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyi 1190
- Latif Kerimov fenomeni = The Genius of Latif Kerimov = ... 1150,1151
- Maraqlı sənətnümunəsi 1156
- Mədəni sənətlərin necə qorunur? 1176
- Mədəni xalçaya bələyan genetik yaddaş olub 1200
- Milli sənətimizin inciləri 1158
- Miniatür Azərbaycan xalçaları XIII-XV əsrlər 1168

- N fış naxı lar dünyasına s yah t 1195
 Nizami obrazları xalçalarda 1141,1164
     vçuluq xalçası 1155
 Parisd i al altında qalan muzeyl rimizd n danı ılır 1169
 Sovet dövründ xalçaçılıq n n l rd n k narla dırılmı dır .....
 1177
     dd – Az rbaycanın xovsuz xalçası 1196
     mkir xalçaları 1154,1192
     öhr timiz, qüdr timiz 1178
     u a s n t incil ri 1197
 Vaq-vaqı 1159

Haqqında

Mü llifl rin lifba göst ricisi

- Babayeva, T. 1209
 Mehpar 1213
 Muradova, N. 1211
 Mük rr mo lu, M. 1208,1210
 Samir 1212
 Tapdıqo lu, N. (V li ov) 1203

S rlövhl rin lifba göst ricisi

- “Az rbaycan xalçaları” kitabı Qahir d r b dilind n r
 edilmi dir 1214
 “Az rbaycan xalçası” kitabı Macarıstanda böyük maraq
 do urub: Macarıstanın Milli S rv tlr naziri kitabla ba lı
 Az rbaycanın bu ölk d ki s firin m ktub gönd rib 1215
 “Az rbaycan xalçası” kitabının Parisd t qdimat m rasimi .....
 1205
 “Az rbaycan xalçası” kitabının t qdimatı: n rin mü llifi
 s n t ünaslıq namiz di Röya Ta ıyevadır 1204
 Az rbaycanın tanınmı xanımları 1201

Bu orden slind m d niyy timiz veril n qiym tdir 1206
Xalça s n tin dair 1207

0

..... 1220 -
..... 1218
..... 1217 -
..... 1219
..... 1216
“ -
” .....
1222
..... 1221 -
..... 1622,1638,1639
..... 1738
..... 1534
..... 1424,1260,1261,1350,1410,1429,1642,
1720,1721,1725
..... 1411
..... 1502,1573
..... 1626,1627
..... 1535
..... 1476

, ... 1495
, ... 1237
, ... 1656
, ... 1449
, ... 1528
, ... 1546
, ... 1388,1390
, ... 1616,1788
, ... 1648,1747
, ... 1603
, ... 1282,1430,1646
, ... 1591
, 3. 1770
, ... 1270,1284,1294,1574,1706,1709
, ... 1628
, ... 1334
, ... 1503
..... 1592
..... 1285,1431,1477
, ... 1432,1433,1434,1435
, ... 1425
, ... 1757
, ... 1553,1776
, ... 1777
, ... 1486
, ... 1271,1478
, ... 1368
, ... 1403
, ... 1479,1726
, ... 1323
, ... 1580
, ... 1291,1346
, ... 1604
, ... 1547

, ... 1732
 , ... 1581,1588
 , . (..... , .) 1436
 , ... 1437
     , ... 1241
     , ... 1347,1362,1373,1399
     , ... 1727
     , ... 1684
 , ... 1382
     , ... 1324
     , ... 1667,1681,1695
     , ... 1487
         , ... 1575
     , ... 1450
     , ... 1629
         , ... 1263
     , ... 1504
     , ... 1329
     , ... 1335
     , ... 1451,1488,1735,1767
     , ... 1529
 , ... 1315
     , ... 1728
         , ... 1353
     , ... 1690
     , ... 1506
     , ... 1734
     , ... 1257,1267
     , ... 1507
 , ... 1331
     , ... 1307
     , ... 1242
         , ... 1537
     , ... 1392,1733

, ... 1406
 , ... 1246
 , ... 1661
 , ... 1272,1438
 , ... 1705
 , ... 1375
 , ... 1254,1752
 , ... 1295,1771
 , ... 1650,1651
 , ... 1717,1724
 , ... 1369
 , ... 1230,1716
 , ... 1685
 , ... 1576
 , ... 1631
 , ... 1395,1688,1766
 , ... 1722
 , ... 1789,1792
 , ... 1363
 , ... 1396,1460,1498,1530,1772,1774
 , ... 1480
 , ... 1402,1407
 , ... 1297
 , ... 1240,1327
 , ... 1305
 , ... 1481
 , ... 1234,1672
 , ... 1247,1354
 , ... 1745,1554
 , ... 1236,1322
 , ... 1509
 , ... 1555
 , ... 1557,1558
 , ... 1567

, ... 1494
, ... 1301
, ... 1415
, ... 1658,1713
, ... 1768
, ... 1332,1337,1342,1723
, ... 1325
, ... 1463,1773
, ... 1251
, ... 1255
, ... 1605
- , ... 1670,1671
, ... 1785
, ... 1499
, ... 1715
, ... 1549
, ... 1273,1464
, ... 1617
, ... 1679
, ... 1755
, ... 1677
, ... 1550,1778
, ... 1466,1489,1511
, ... 1662
, ... 1352
, ... 1370,1376,1381
, ... 1691
, ... 1540
, ... 1541
, ... 1608,1633
, ... 1634
, ... 1249
..... 1595
, ... 1676

, ... 1761
 , ... 1378,1377
 , ... 1682
 , ... 1609
 , ... 1265
 , ... 1292
 , ... 1652,1653
 , ... 1596
 , ... 1531
 , ... 1649
     , ... 1577
 , ... 1786
 , ... 1635
     , ... 1559
     , ... 1657
     , ... 1769
     , ... 1467,1468
     , ... 1514,1417,1427,1513,1551,1568,1578,
 1739,1749,1762
     , ... 1673
         , ... 1763
     , ... 1275,1287,1643
     , ... 1660
         , ... 1590
         , ... 1500
         , ... 1418,1441
         , ... 1563
         , ... 1440
     , ... 1484
         , ... 1384
     , ... 1787,1636
     , ... 1276
         , ... 1277
     , ... 1686

, ... 1278,1610
 , ... 1740
 , ... 1442
 , ... 1515,1516,1532
 , ... 1693,1702
 , ... 1517
 , ... 1560
 , ... 1759
 , ... 1674
 , ... 1518,1519
 , ... 1318
 , ... 1444,1683
 , ... 1446
 , ... 1780
 , ... 1680
 , ... 1386,1736,1742
 , ... 1490,1491
 , ... 1714
 , ... 1790
 , ... 1328
 , ... 1611,1612
 , ... 1340
 , ... 1268
 , ... 1471,1522
 , ... 1419
 , ... 1678
 , ... 1552
 , ... 1492
 , ... 1493
 1420
 , ... 1238
 , ... 1544,1545
 , ... 1306
 , ... 1597

, ... 1408
     , ... 1256,1355
     , ... 1623, 1296, 1566, 1571, 1572, 1579, 1582,
 1583, 1584, 1587, 1598, 1599, 1600, 1614, 1620, 1624, 1625,
 1654, 1655, 1665, 1666, 1668, 1703, 1704, 1711, 1712, 1754
     , ... 1485,1601,1647,1781
     , ... 1397,1765
     , ... 1357
         , ... 1400
     , ... 1586
     , ... 1259,1356,1644
     , ... 1523
         , ... 1361
 , ... 1447,1764
     , ... 1750
     , ... 1664
     , ... 1421
     , ... 1339
         , ... 1401
     , ... 1405
     , ... 1542
     , ... 1310
         , ... 1228
     , ... 1338,1348,1358,1689,1700
     , ... 1280
     , ... 1266
     , ... 1223
     , ... 1533
     , ... 1309,1312
     , ... 1525,1526,1527
     , ... 1756
         , ... 1760
         , ... 1473,1687
     , ... 1409,1422,1423

, ... 1696
    , ... 1746
      , ... 1320
    , ... 1448
  1371
  , ... 1729,1645
    , ... 1737

      1299
      : 100

                                  1298
      . . . . . 1372,1262, 1341,1659
                                  1496
                                  1775

      1269

                                  1389

1351

.....

      1345

1640

.....

      1281

                                  1394

      1585

                                  1602

XVI   1239

a

      1290

“ ”, , ... 1536
 1300
 1412
 ! 1426
 -
 1784
 “ ” “ ” -
 ” 1751
 « : -
 » 1630
 1413
 1391
 1548
 1744
 1718
 1730
 1452
 1505
 1694
 1250
 1453,1455,1454
 1458
 1457
 1456
 1497
 1782
 1414
 1330
 1692
 « - » 1374
 1439

..... 1459
..... 1383
..... 1758
..... 1508
..... 1510
- :
.... 1589
«
» 1632
- 1461,1462
..... 1258
:
5-11
1983 1286,1293
..... 1313
..... 1245,1248
..... 1264
.....
1708
..... 1317
1869 1302
1890 1304
..... 1698
..... 1360
..... 1697
..... 1226
“ ” 1710
..... 1748
“ ” 1465
..... 1538
- 1606
..... 1593

... .. 1539
 1231
 1594
 “ ” 1699
 1607
 1326,1364
 1543
 1244
 , , ... 1380
 1701
 1482
 1343
 , ... 1365
 1416
 1393
 1321
 . o -
 1225
 . -
 1669
 1675
 1333
 1404
 -
 1308
 1283
 - 1512
 1483
 =International symposium on the art of oriental carpets
 1274

..... 1359
 : “
 ” 1233
 1385
 1366
 - 1387
 , ... 1428
 1253
 1288,1289
 - 1641
 1314
 - 1556
 1332
 !: -
 1779
 . , 1889 . .....
 1224
 1303
 1618
 1501
 1911 1229
 1912 1319
 : 1349
 -
 1311
 “ ” .....
 1619
 1741

..... 1520
..... 1443
, ... 1445
..... 1564
..... 1561
“ 1753
” 1565
..... 1235
..... 1252
..... 1637
..... 1379
..... 1521
..... 1367
..... 1469
, ! 1562
..... 1470
..... 1783,1570
( )
..... 1227
..... 1791
..... 1569
..... 1316
-
.....
1613
XVI-XVII .
.....
1707
..... 1279

,
 1000
 ,
 -
 1524
 -
 ,
 1243
 1344
 1336
 1472
 1719
 1621
 1474
 1663
 1743
 1398
 1731
 1615
 ,
 1475

..... 1815
 - Azerbaijan carpet 1794
 1793,1795,1796,1798,1799

 1797

 1800 .....

 1816
 1808
 - 1804
 1812
 1809
 - 1806

 1801 .....

 1817

 ,
 .
 -
 I
 ,
 .
 1813
 - 1810
 , ... 1807
 1805

 : .....

 1814 .....

..... 1803

-

..... 1802

..... 1811

-

..... 1818

, ... 1845
    , ... 1831
, ... 1847
    , ... 1862
        , ... 1863
    , ... 1834
    , ... 1840
, ... 1828
    , ... 1864
    , ... 1859
, ... 1865
        , ... 1860
, ... 1833
    , ... 1866
    , ... 1832
, ... 1836
    , ... 1820,1823

..... 1846

..... 1829,1830

..... 1835

..... 1855

..... 1824
 . -
 -
 . . . . . “ ”
 1839
 .
 “ ” 1844
 1856
 .
 - 1853
 1837
 . : 1954 .....
 1821
 1843
 1841
 1819,1850
 1822
 :
 1825
 :
 1827
 1857
 1854
 1858
 1848
 1851
 , ... 1842
 -
 100- 1861

		 1826	
			 1867
	 1849		
	 1852		
	 1838		
		 1879,1880	
		 1868	
	-		 1870
1869	-		.....
		 1871	
	 1874		
			XVIII
		 1872	
		 1882	
1881		-	.....
		 1876	
	... ..	 1873	
1875			.....
		 1877,1878	

, ... 1886
, ... 1884
, ... 1885
, ... 1883

, ... 1892,1898
, ... 1893
, ... 1903
, ... 1888
, ... 1889,1890
, ... 1901,1895,1899,1900,1902,1905,1906,

1909

, ... 1894
, ... 1896
, ... 1887
, ... 1907
, ... 1897

..... 1891

:

..... 1908

-

— “ ”.
 1904

e 1926
 1911

..... 1917,1921 —
 ..... 1920 1913

1912 - .....

..... 1934

..... 1937 .....

1918 — , - -

..... 1925
 ..... 1935 1929

“ ” 1922
 —
 1927

... . 1923
 1924
 “ . ” .....

1931

“ ” 1928

— 1932
- I -
. 1910
..... 1915,1916
..... 1936
..... 1919
:
..... 1938
- .....
1914 .....
..... 1933

Azərbaycan xalqları haqqında xarici dillərdə

İngilis dilində

Müəlliflərin əlifba göstərilişi

- Frances, J. 1956
Shiraliyeva, A. 1983
Taghiyeva, N. 1975,1978,1985
Taghiyeva, R. 1972,1986,1967,1969,1970,1971,1973,
1974,1976,1977,1979,1980,1981,1982,1984,1987
..... 1954
, ... 1943
, ... 1958,1961
, ... 1940
, ... 1957,1965
, ... 1952
, ... 1939
, ... 1944
..... 1960
, ... 1941
, ... 1953

Sözlüklərin əlifba göstərilişi

- Rugs and flatweaves of the Transcaucasus 1963
The Azeri Times 1988
The Museum of oriental art Moscow 1968
..... 1964

1959

..... 1942
:(.....) 1955

..... 1948

, ... 1949
 , 1730 ..... 1945, 1946
 , 1750 1947
 1951
 1966
 1962
 1950

Alman dilind
Mü llifl rin lifba göst ricisi

, ... 1994
 , ... 1993
 , ... 2002
 c , ... 1990
 , ... 1989
 , ... 1996
 , ... 1992
 , ... 1991
 , ... 1998,1999
 , ... 1995

S rlövhl rin lifba göst ricisi

..... 2000
 - 1997
 -
 2001

Türk dilind
Mü llifl rin lifba göst ricisi

C lal s d Arsevan 2015
f ndi, R. 2004
Qergünay, ... 2014
Oqtay Aslanapa. 2006,2016
Ta ıyeva, N. 2011
Ta ıyeva, R. 2009,2008,2010,2012,2013

S rlöv h l rin lifba göst ricisi

slam ensiklopediyası 2003
stanbul xalça muzeyi 2007
L tif b y Rusiyada türk xalçalarını öhr tli ndirdi 2005

Fransız dilind
Mü llifl rin lifba göst ricisi

, ... 2017
, ... 2018
- , ... 2020
, ... 2021

S rlöv h l rin lifba göst ricisi

L'universe de Latif Kerimov 2023
..... 2022
..... 2019

Çex dilind

Hejcova, H. 2025

..... 2024

Macar dilind Mü llifl rin lifba göst ricisi

Kybalova, L. 2027

, ... 2026

, ... 2030

S rlöv h l rin lifba göst ricisi

..... 2028

2029

.....

Müxt lif dill rd Mü llifl rin lifba göst ricisi

, ... 2031

, ... 2034

. 2032

, ... 2035

..... 2033

M Ü N D R C A T

Göst rici haqqında	3
Az rbaycan xalçası	5
Görk mli xsiyy tli r Az rbaycan xalçaları haqqında	39
Q rar v s r ncamlar	43
Kitablar	46
Dövri m tbuatda, m cmu l rd v kitablarda çap olunmu materiallar	61
Bakıda keçiril n r q xalça s n ti üzr I Beyn lخالق Simpozium	79
Az rbaycan xalq s n tin dair II Beyn lخالق Simpozium.....	85
Dissertasiya v avtoreferatlar	111

AZ RBAYCAN XALÇAÇILIQ M KT BL R

Naxçıvan.....	113
Qaraba	117
Qazax-G nc	126
Quba	133
Ab eron	138
irvan	140
T briz	143
Az rbaycanda süjetli xalçalar	146
L.K rimov adına Az rbaycan Xalçası v Xalq T tbiqi S n ti Dövl t Muzeyi	161

AZ RBAYCANIN GÖRK ML XALÇA USTALARI

L tif K rimov.....	172
Rasim f ndi	195
C f r Müciri.....	202

Kamil liyev	206
Kübra liyeva.....	216
Röya Ta ıyeva.....	222
o	235
.....	237
, -	255
.....	275
II	281
.....	300
.....	304
.....	307
.....	309
.....	312
.....	314
.....	315
-	325
.....	331
.....	344
.....	348

AZ RBAYCAN XALÇALARI HAQQINDA XAR C D LL RD

ngilis dilind	358
Alman dilind	366
Türk dilind	368
Fransız dilind	370
Çex dilind	371
Macar dilind	372
Müxt lif dill rd	373
Xalçalar haqqında nternet resurslarında	375

LAV L R

Az rbaycan xalçaçılıq m kt bl ri	376
Az rbaycan xalçaları XV-XVI sr r ssamlarının s rl rind	377
Xalçaçı r ssamlar	379
Xalçaçılıq s n tind istifad olunan söz v söz birl m l ri.....	381
Az rbaycanda toxunan xalçaların adları	388
Toxuma prosesi il laq dar sas d zğah v al t adları ...	393
Xalça m mulatlarının adları	394
XI-XX srl rd Az rbaycanın müxt lif bölg l rind xalça toxuyanlar	395
Naxı adları	398

KÖM KÇ APARAT

Q rar v s r ncamlar	405
Mü llifl rin lifba göst ricisi	406
S rlövhl rin lifba göst ricisi.....	418

Azərbaycanın görkəmli xalça ustaları

Lətif Kərimov.....	426
Rasim İsmailov.....	431
Cəfər Mücəri.....	432
Kamil İsmayilov.....	433
Kübra İsmayilova.....	435
Röya Təyibova.....	436

Ö.....	440
.....	440
.....	448
.....	455
.....	458
.....	459
.....	460

Azərbaycan xalçaları haqqında xarici dillərdə

İngilis dilində.....	462
Alman dilində.....	463
Türk dilində.....	464
Fransız dilində.....	464
Çex dilində.....	465
Macar dilində.....	465
Müxtəlif dillərdə.....	465

AZ ERBAYCAN XALÇASI

(bibliografiya)

V saitin hazırlanması üzr i ç i qrupu:

*N zir Na ıyeva
Jal M mm dova
Tamella Musayeva*

*N riyyat redaktoru
v korrektor:*

Mehriban C f rova

Kompyuter yı ımı:

Könül manova

Ünvan: AZ-1000 Bakı ., Xaqani küç. 29;
E-mail: contact@anl.az.

M.F.Axundov ad. Milli Kitabxananın
m tb sind ofset üsulu il
çap olunmu dur.

Çapa imzalanmı dır: 28.12.2011

Sifari 7

Tirajı: 500

Pulsuz